

ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

270

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на 27. сједници Представничког дома, одржаној 10. априла 2008. године, и на 16. сједници Дома народа, одржаној 16. априла 2008. године, усвојила је

ЗАКОН

О НЕЗАВИСНИМ И НАДЗОРНИМ ТИЈЕЛИМА ПОЛИЦИЈСКЕ СТРУКТУРЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Дјелокруг прописивања)

- (1) Овим законом оснивају се Независни одбор, Одбор за жалбе полицијских службеника и Одбор за жалбе грађана и утврђује се њихова надлежност и организација као независних тијела полицијске структуре Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ).
- (2) На сва питања организације и управљања те друга питања значајна за функционисање тијела успостављених овим Законом и односа између институција БиХ те однос према правним и физичким лицима, у мјери у којој нису прописана овим Законом, примјењује се Закон о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине и Закон о управи.

II - НЕЗАВИСНИ ОДБОР

Члан 2.

(Дефиниција Независног одбора)

- (1) Независни одбор је независно тијело Парламентарне скупштине БиХ, са надлежностима утврђеним чланом 3. овог закона.

- (2) Поступак и начин рада Независног одбора, у мјери у којој нису прописани овим Законом, утврђују се Пословником о раду Независног одбора, који усваја Парламентарна скупштина БиХ на препоруку Независног одбора.
- (3) Заједничка служба Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ пружа административно-техничку подршку Независном одбору.
- (4) Средства за рад и накнаде за рад чланова Независног одбора обезбјеђују се у буџету Парламентарне скупштине БиХ.
- (5) Независни одбор дјелује искључиво на професионалним основама, не заступајући, не штитећи нити подривајући интересе било које политичке партије, регистроване организације или удружења, или било којег народа у Босни и Херцеговини.

Члан 3.

(Надлежности Независног одбора)

- (1) Независни одбор надлежан је за:
  - a) спровођење процеса одабира кандидата и предлагање смјенивања полицијских руководиоца и замјеника руководиоца полицијских тијела БиХ;
  - b) објављивање јавних конкурса и разматрање пријава кандидата, вршење одабира и достављања министру безбједности БиХ имена највише пет кандидата за руководиоце и имена највише пет кандидата за замјенике руководиоца полицијских тијела БиХ;
  - c) разматрање притужби на рад руководиоца и замјеника руководиоца полицијских тијела БиХ и обавјештавање о томе министра безбједности БиХ и Савјет министара БиХ;
  - d) иницирање покретања дисциплинског поступка против руководиоца и замјеника руководиоца полицијских тијела БиХ;

- е) предлагање смјењивања руководиоца и замјеника руководиоца полицијских тијела БиХ за чији избор је надлежан, ако су починили кривично дјело, односно ако почине тешку повреду службене дужности, осим за кривична дјела из области безбједности саобраћаја;
  - ф) остале послове прописане законом, Пословником о раду Независног одбора и другим прописима.
- (2) Независни одбор обрађује податке и води евиденције у складу са законом и другим прописима.

Члан 4.

(Структура Независног одбора)

- (1) Независни одбор има девет чланова: три Бошњака, три Хрвата и три Србина.
- (2) Чланови Независног одбора бирају се између представника правосудних институција, пензионисаних полицијских службеника, пензионисаних и активних државних службеника, те истакнутих стручњака из других области јавног живота, области права, криминалистичких наука и полицијских послова.
- (3) Чланови Независног одбора, осим што морају испунити опште услове, морају имати високу стручну спрему.
- (4) Кандидат за члана Независног одбора не може бити члан политичке партије, ни лице осуђено за кривично дјело, осим за кривично дјело из области безбједности саобраћаја.

Члан 5.

(Именоване и разрјешавање чланова Независног одбора)

- (1) Предсједника, замјеника предсједника и чланове Независног одбора именује и разрјешава Парламентарна скупштина БиХ након што *ad hoc* комисија коју именује Парламентарна скупштина БиХ спроведе процедуру.
- (2) *Ad hoc* комисија има шест чланова, од којих су три посланици које именује Представнички дом, а три члана су делегати које именује Дом народа Парламентарне скупштине БиХ.
- (3) Чланови Независног одбора именују се на мандат од четири године.
- (4) *Ad hoc* комисија Парламентарне скупштине БиХ дужна је да покрене процедуру избора нових чланова Независног одбора шест мјесеци прије истека мандата или у року од 30 дана од разрјешења или смрти члана Независног одбора.
- (5) Члан Независног одбора може бити разријешен дужности:
  - а) на лични захтјев;
  - б) ако дуже вријеме не обавља своју дужност;
  - в) ако је осуђен за кривично дјело, осим за кривично дјело из области безбједности саобраћаја;
  - г) ако се утврди да је члан политичке партије;
  - д) ако се на основу мишљења надлежне здравствене установе утврди да је трајно спријечен да обавља дужност.

Члан 6.

(Начин рада Независног одбора)

- (1) Радам Независног одбора руководи предсједник.
- (2) Одлука Независног одбора је важећа ако за њу гласа седам чланова Независног одбора.

Члан 7.

(Дужности и одговорности предсједника Независног одбора)

- (1) Предсједник Независног одбора:
  - а) представља Независни одбор;

б) припрема Нацрт пословника о раду Независног одбора, нацрт годишњег плана рада Независног одбора, те након што их потврди Независни одбор, просљеђује их Парламентарној скупштини БиХ на усвајање;

в) сазива сједнице Независног одбора;

г) руководи и усмјерава обављање послова из надлежности Независног одбора;

д) подноси годишњи извјештај о раду Независног одбора Парламентарној скупштини БиХ, након што га усвоји Независни одбор, те посебне извјештаје по потреби или на захтјев Парламентарне скупштине БиХ;

е) подноси извјештаје из тачке е) овог става Савјету министара БиХ и Предсједништву БиХ, на њихов захтјев;

ж) обавља друге дужности прописане законом и другим прописима.

- (2) Предсједник је одговоран за законитост рада Независног одбора.

III - ОДБОР ЗА ЖАЛБЕ ПОЛИЦИЈСКИХ СЛУЖБЕНИКА

Члан 8.

(Дефиниција Одбора за жалбе полицијских службеника)

- (1) Одбор за жалбе полицијских службеника је независно тијело Савјета министара БиХ са надлежностима утврђеним чланом 9. овог закона.
- (2) Поступак и начин рада Одбора за жалбе полицијских службеника, у мјери у којој нису прописани овим Законом, утврђују се Пословником о раду Одбора за жалбе полицијских службеника, који усваја Савјет министара БиХ на препоруку Одбора за жалбе полицијских службеника.
- (3) Министарство безбједности БиХ пружа административно-техничку подршку Одбору за жалбе полицијских службеника.
- (4) Средства за рад и накнада за рад чланова Одбора за жалбе полицијских службеника обезбјеђују се у буџету Министарства безбједности БиХ.
- (5) Одбор за жалбе полицијских службеника дјелује искључиво на професионалним основама, не заступајући, не штитећи нити подривајући интересе било које политичке партије, регистроване организације или удружења, или било којег народа у Босни и Херцеговини.

Члан 9.

(Надлежности Одбора за жалбе полицијских службеника)

- (1) Одбор за жалбе полицијских службеника надлежан је за доношење одлука по жалбама које поднесу полицијски службеници против одлука које су донијела полицијска тијела БиХ у погледу статуса полицијског службеника или у случајевима пропуста полицијског тијела да донесе одлуку у погледу статуса полицијског службеника.
- (2) Одбор за жалбе полицијских службеника одлучује о жалби у року од 30 дана од дана пријема жалбе, осим жалбе на одлуку о суспензији, о којој одлучује у року од три дана.
- (3) Жалбе поднесене Одбору за жалбе полицијских службеника одгађају извршење одлуке полицијског тијела, осим жалбе на одлуку о суспензији.
- (4) Одлуке Одбора за жалбе полицијских службеника коначне су и морају се извршити без одгађања, с тим да могу бити предмет судског преиспитивања у складу са законима Босне и Херцеговине, а достављају се подносиоцу жалбе и полицијском тијелу у року од осам дана од дана доношења.

- (5) Одбор за жалбе полицијских службеника обрађује податке и води евиденције у складу са законом и другим прописима.

Члан 10.

(Структура Одбора за жалбе полицијских службеника)

- (1) Одбор за жалбе полицијских службеника има седам чланова, од којих су четири члана полицијски службеници, а три члана су државни службеници.
- (2) У Одбору за жалбе полицијских службеника морају бити заступљени сви конститутивни народи.
- (3) Чланови Одбора за жалбе полицијских службеника који су полицијски службеници морају имати најмање чин самосталног инспектора. Од укупног броја чланова, најмање пет чланова морају бити дипломирани правници.

Члан 11.

(Именовање и разрјешавање чланова Одбора за жалбе полицијских службеника)

- (1) Предсједника, замјеника предсједника и чланове Одбора за жалбе полицијских службеника именује и разрјешава Савјет министара БиХ, након што Министарство безбједности БиХ спроведе процедуру.
- (2) Свако полицијско тијело БиХ које има статус управне организације предлаже министру безбједности БиХ по два полицијска службеника за чланове Одбора за жалбе полицијских службеника а које министар безбједности БиХ предлаже Савјету министара БиХ на избор и именовање.
- (3) На приједлог надлежних министара, министар безбједности БиХ предлаже на избор и именовање Савјету министара БиХ кандидате за чланове Одбора за жалбе полицијских службеника, који су државни службеници из Министарства безбједности БиХ, Министарства правде БиХ и Министарства цивилних послова БиХ.
- (4) Чланови Одбора за жалбе полицијских службеника именују се на мандат од четири године.
- (5) Министар безбједности БиХ дужан је да покрене процедуру избора нових чланова Одбора за жалбе полицијских службеника шест мјесеци прије истека мандата или у року од 30 дана од разрјешења или смрти члана Одбора за жалбе полицијских службеника.
- (6) Члан Одбора за жалбе полицијских службеника може бити разрјешен дужности:
- на лични захтјев;
  - ако дуже вријеме не обавља своју дужност;
  - ако је осуђен за кривично дјело, осим за кривично дјело из области безбједности саобраћаја;
  - ако се утврди да је члан политичке партије;
  - ако се на основу мишљења надлежне здравствене установе утврди да је трајно спријечен да обавља дужност.

Члан 12.

(Начин рада Одбора за жалбе полицијских службеника)

- (1) Одбором за жалбе полицијских службеника руководи предсједник.
- (2) Кворум чине четири члана Одбора за жалбе полицијских службеника.
- (3) Све одлуке Одбора за жалбе полицијских службеника доносе се већином гласова чланова који су присутни.

Члан 13.

(Дужности и одговорности предсједника Одбора за жалбе полицијских службеника)

- (1) Предсједник Одбора за жалбе полицијских службеника:

- представља Одбор за жалбе полицијских службеника;
  - руководи и усмјерава обављање послова из надлежности Одбора за жалбе полицијских службеника;
  - припрема Нацрт пословника о раду Одбора за жалбе полицијских службеника и нацрт годишњег плана рада Одбора за жалбе полицијских службеника, те их, након што их прихвати Одбор за жалбе полицијских службеника, просљеђује Савјету министара БиХ на усвајање преко Министарства безбједности БиХ;
  - подноси годишњи извјештај о раду Одбора за жалбе полицијских службеника Савјету министара БиХ, те посебне извјештаје по потреби или на захтјев Савјета министара БиХ;
  - обавља друге дужности прописане законом и другим прописима.
- (2) Предсједник Одбора за жалбе полицијских службеника одговоран је за законитост рада Одбора за жалбе полицијских службеника.

IV - ОДБОР ЗА ЖАЛБЕ ГРАЂАНА

Члан 14.

(Дефиниција Одбора за жалбе грађана)

- (1) Одбор за жалбе грађана је независно тијело Парламентарне скупштине БиХ, са надлежностима из члана 15. овог закона.
- (2) Поступак и начин рада Одбора за жалбе грађана, у мјери у којој нису прописана овим Законом, утврђују се Пословником о раду Одбора за жалбе грађана, који усваја Парламентарна скупштина БиХ на приједлог Одбора за жалбе грађана.
- (3) Заједничка служба Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ пружа стручну и административно-техничку подршку Одбору за жалбе грађана.
- (4) Средства за рад и накнада за рад чланова Одбора за жалбе грађана обезбјеђују се у буџету Парламентарне скупштине БиХ.
- (5) Одбор за жалбе грађана дјелује искључиво на професионалним основама, не заступајући, не штитећи нити подривајући интересе било које политичке партије, регистроване организације или удружења, или било којег народа у Босни и Херцеговини.

Члан 15.

(Надлежности Одбора за жалбе грађана)

- (1) Одбор за жалбе грађана надлежан је за:
- примање, евидентирање, процјењивање и просљеђивање жалби на поступање полицијских службеника БиХ, као и њихово упућивање надлежним полицијским тијелима;
  - континуирано праћење у којој фази се налази предмет;
  - иницирање одговарајућег поступка против подносиоца жалбе у случају лажне или тенденциозне жалбе;
  - вођење свих одговарајућих евиденција и база података о жалбама грађана против полицијских службеника БиХ, резултатима истраге и другим факторима на основу којих је покренут дисциплински или кривични поступак;
  - давање свих информација подносиоцу жалбе везаних за његову жалбу;

- f) информисање Парламентарне скупштине БиХ о свом раду.
- (2) Одбор за жалбе грађана надлежан је за све остале послове прописане законом.
- (3) Одбор за жалбе грађана обрађује податке и води евиденције у складу са законом и другим прописима.

Члан 16.

(Структура Одбора за жалбе грађана)

- (1) Одбор за жалбе грађана има седам чланова који се бирају између угледних и уважених грађана који нису запослени у полицијским тијелима БиХ.
- (2) Чланови Одбора за жалбе грађана морају имати високу стручну спрему, а најмање пет чланова Одбора морају бити дипломирани правници.
- (3) У Одбору за жалбе грађана морају бити заступљени сви конститутивни народи.
- (4) Кандидат за члана Одбора за жалбе грађана не може бити члан политичке партије ни лице осуђено за кривично дјело, осим за кривично дјело из области безбједности саобраћаја.

Члан 17.

(Именовање и разрјешавање чланова Одбора за жалбе грађана)

- (1) Предсједника, замјеника предсједника и чланове Одбора за жалбе грађана именује и разрјешава Парламентарна скупштина БиХ, након што *ad hoc* комисија коју именује Парламентарна скупштина БиХ спроведе процедуру.
- (2) *Ad hoc* комисија има шест чланова, од којих су три члана посланици које именује Представнички дом, а три члана су делегати које именује Дом народа Парламентарне скупштине БиХ.
- (3) Чланови Одбора за жалбе грађана именују се на мандат од четири године.
- (4) *Ad hoc* комисија Парламентарне скупштине БиХ дужна је да покрене процедуру избора нових чланова Одбора за жалбе грађана шест мјесеци прије истека мандата или у року од 30 дана од разрјешења или смрти члана Одбора за жалбе грађана.
- (5) Члан Одбора за жалбе грађана може бити разрјешен дужности:
- на лични захтјев;
  - ако дуже вријеме не обавља своју дужност;
  - ако је осуђен за кривично дјело, осим за кривично дјело из области безбједности саобраћаја;
  - ако се утврди да је члан политичке партије;
  - ако се на основу мишљења надлежне здравствене установе утврди да је трајно спријечен да обавља дужност.

Члан 18.

(Начин рада Одбора за жалбе грађана)

- (1) Одбором за жалбе грађана руководи предсједник.
- (2) Кворум чине четири члана Одбора за жалбе грађана.
- (3) Све одлуке Одбора за жалбе грађана доносе се већином гласова чланова који су присутни.

Члан 19.

(Дужности и одговорности Предсједника Одбора за жалбе грађана)

- (1) Предсједник Одбора за жалбе грађана:
- представља Одбор за жалбе грађана;

- руководи и усмјерава обављање послова из надлежности Одбора за жалбе грађана;
  - припрема Нацрт пословника о раду Одбора за жалбе грађана те га, након што га потврди Одбор за жалбе грађана, просљеђује Парламентарној скупштини БиХ на усвајање;
  - подноси годишњи извјештај о раду из надлежности Одбора за жалбе грађана Парламентарној скупштини БиХ, након што га усвоји Одбор за жалбе грађана, те посебне извјештаје, по потреби или на захтјев Парламентарне скупштине БиХ;
  - обавља друге дужности прописане законом и другим прописима.
- (2) Предсједник Одбора за жалбе грађана одговоран је за законитост рада Одбора за жалбе грађана.

V - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 20.

(Именовања)

Поступак именовања прописаних овим Законом почеће у року од 45 дана од дана ступања на снагу овог закона, а биће окончан најкасније 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 21.

- (1) Локални ниво, као дио нове јединствене полицијске структуре БиХ, затим одговарајућа питања односа између тијела основаних овим Законом и локалних полицијских тијела, те остали детаљи полицијске структуре биће регулисани након реформе Устава БиХ у складу са три принципа Европске комисије, и то у два основна закона: Закону о полицијској служби Босне и Херцеговине и Закону о полицијским службеницима Босне и Херцеговине.
- (2) Закони из става (1) овог члана засниваће се на релевантним одредбама Устава БиХ, а биће усвојени најкасније годину дана након усвајања Устава БиХ.
- (3) Структура јединствених полицијских снага БиХ одговараће уставној структури земље.

Члан 22.

(Ступање на снагу)

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

ПСБиХ број 179/08
16. априла 2008. године
Сарајево

Председавајући Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ др Милорад Живковић , с. р.	Председавајући Дома народа Парламентарне скупштине БиХ Сулејман Тихић , с. р.
--	---

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 27. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 10. aprila 2008. godine, i na 16. sjednici Doma naroda, održanoj 16. aprila 2008. godine, usvojila je

ZAKON**O NEZAVISNIM I NADZORNIM TIJELIMA
POLICIJSKE STRUKTURE BOSNE I HERCEGOVINE****I. OPĆE ODREDBE****Član 1.****(Djelokrug propisivanja)**

- (1) Ovim zakonom osnivaju se Nezavisni odbor, Odbor za žalbe policijskih službenika i Odbor za žalbe građana i utvrđuje njihova nadležnost i organizacija kao nezavisnih tijela policijske strukture Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH).
- (2) Na sva pitanja organizacije i upravljanja te druga pitanja značajna za funkcioniranje tijela uspostavljenih ovim Zakonom i odnosa između institucija BiH i odnos prema pravnim i fizičkim licima, u mjeri u kojoj nisu propisana ovim Zakonom, primjenjuje se Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine i Zakon o upravi.

II. NEZAVISNI ODBOR**Član 2.****(Definicija Nezavisnog odbora)**

- (1) Nezavisni odbor je nezavisno tijelo Parlamentarne skupštine BiH, s nadležnostima utvrđenim članom 3. ovog zakona.
- (2) Postupak i način rada Nezavisnog odbora, u mjeri u kojoj nisu propisani ovim Zakonom, utvrđuju se Poslovníkom o radu Nezavisnog odbora, koji usvaja Parlamentarna skupština BiH na preporuku Nezavisnog odbora.
- (3) Zajednička služba Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH pruža administrativno-tehničku podršku Nezavisnom odboru.
- (4) Sredstva za rad i naknade za rad članova Nezavisnog odbora osiguravaju se u budžetu Parlamentarne skupštine BiH.
- (5) Nezavisni odbor djeluje isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći niti podrivajući interese bilo koje političke stranke, registrirane organizacije ili udruženja, ili bilo kojeg naroda u Bosni i Hercegovini.

Član 3.**(Nadležnosti Nezavisnog odbora)**

- (1) Nezavisni odbor nadležan je za:
  - a) provođenje procesa odabira kandidata i predlaganje smjenjivanja policijskih rukovodilaca i zamjenika rukovodilaca policijskih tijela BiH;
  - b) objavljivanje javnih konkursa i razmatranje prijava kandidata, vršenje odabira i dostavljanja ministru sigurnosti BiH imena najviše pet kandidata za rukovodioce i imena najviše pet kandidata za zamjenike rukovodilaca policijskih tijela BiH;
  - c) razmatranje pritužbi na rad rukovodilaca i zamjenika rukovodilaca policijskih tijela BiH i obavještanje o tome ministra sigurnosti BiH i Vijeća ministara BiH;
  - d) iniciranje pokretanja disciplinskog postupka protiv rukovodilaca i zamjenika rukovodilaca policijskih tijela BiH;
  - e) predlaganje smjenjivanja rukovodilaca i zamjenika rukovodilaca policijskih tijela BiH za čiji izbor je nadležan, ukoliko su počinili krivično djelo, odnosno ukoliko počine tešku povredu službene dužnosti, osim za krivična djela iz oblasti sigurnosti saobraćaja;

f) ostale poslove propisane zakonom, Poslovníkom o radu Nezavisnog odbora i drugim propisima.

- (2) Nezavisni odbor obrađuje podatke i vodi evidencije u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 4.**(Struktura Nezavisnog odbora)**

- (1) Nezavisni odbor ima devet članova: tri Bošnjaka, tri Hrvata i tri Srbina.
- (2) Članovi Nezavisnog odbora biraju se između predstavnika pravosudnih institucija, penzionisanih policijskih službenika, penzionisanih i aktivnih državnih službenika, te istaknutih stručnjaka iz drugih oblasti javnog života, oblasti prava, kriminalističkih nauka i policijskih poslova.
- (3) Članovi Nezavisnog odbora, osim što moraju ispuniti opće uslove, moraju imati visoku stručnu spremu.
- (4) Kandidat za člana Nezavisnog odbora ne može biti član političke stranke, ni lice osuđeno za krivično djelo, osim za krivično djelo iz oblasti sigurnosti saobraćaja.

Član 5.**(Imenovanje i razrješavanje članova Nezavisnog odbora)**

- (1) Predsjednika, zamjenika predsjednika i članove Nezavisnog odbora imenuje i razrješava Parlamentarna skupština BiH, nakon što ad hoc komisija koju imenuje Parlamentarna skupština BiH provede proceduru.
- (2) Ad hoc komisija ima šest članova, od kojih su tri poslanici koje imenuje Predstavnički dom, a tri člana su delegati koje imenuje Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.
- (3) Članovi Nezavisnog odbora imenuju se na mandat od četiri godine.
- (4) Ad hoc komisija Parlamentarne skupštine BiH dužna je pokrenuti proceduru izbora novih članova Nezavisnog odbora šest mjeseci prije isteka mandata ili u roku od 30 dana od razrješavanja ili smrti člana Nezavisnog odbora.
- (5) Član Nezavisnog odbora može biti razriješen dužnosti:
  - a) na lični zahtjev;
  - b) ako duže vrijeme ne obavlja svoju dužnost;
  - c) ako je osuđen za krivično djelo, osim za krivično djelo iz oblasti sigurnosti saobraćaja;
  - d) ako se utvrdi da je član političke stranke;
  - e) ako se na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove utvrdi da je trajno spriječen obavljati dužnost.

Član 6.**(Način rada Nezavisnog odbora)**

- (1) Radom Nezavisnog odbora rukovodi predsjednik.
- (2) Odluka Nezavisnog odbora je važeća ako za nju glasa sedam članova Nezavisnog odbora.

Član 7.**(Dužnosti i odgovornosti predsjednika Nezavisnog odbora)**

- (1) Predsjednik Nezavisnog odbora:
  - a) predstavlja Nezavisni odbor;
  - b) priprema nacrt poslovníka o radu Nezavisnog odbora, nacrt godišnjeg plana rada Nezavisnog odbora i, nakon što ih potvrdi Nezavisni odbor, prosljeđuje ih Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje;
  - c) saziva sjednice Nezavisnog odbora;
  - d) rukovodi i usmjerava obavljanje poslova iz nadležnosti Nezavisnog odbora;
  - e) podnosi godišnji izvještaj o radu Nezavisnog odbora Parlamentarnoj skupštini BiH, nakon što ga usvoji

Nezavisni odbor, te posebne izvještaje prema potrebi ili na zahtjev Parlamentarne skupštine BiH;

- f) podnosi izvještaje iz tačke e) ovog stava Vijeću ministara BiH i Predsjedništvu BiH, na njihov zahtjev;
- g) obavlja druge dužnosti propisane zakonom i drugim propisima.

- (2) Predsjednik je odgovoran za zakonitost rada Nezavisnog odbora.

III. ODBOR ZA ŽALBE POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Član 8.

(Definicija Odbora za žalbe policijskih službenika)

- (1) Odbor za žalbe policijskih službenika je nezavisno tijelo Vijeća ministara BiH, s nadležnostima utvrđenim članom 9. ovog zakona.
- (2) Postupak i način rada Odbora za žalbe policijskih službenika, u mjeri u kojoj nisu propisani ovim Zakonom, utvrđuju se Poslovníkom o radu Odbora za žalbe policijskih službenika, koji usvaja Vijeće ministara BiH na preporuku Odbora za žalbe policijskih službenika.
- (3) Ministarstvo sigurnosti BiH pruža administrativno-tehničku podršku Odboru za žalbe policijskih službenika.
- (4) Sredstva za rad i naknada za rad članova Odbora za žalbe policijskih službenika osiguravaju se u budžetu Ministarstva sigurnosti BiH.
- (5) Odbor za žalbe policijskih službenika djeluje isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći niti podrivajući interese bilo koje političke stranke, registrirane organizacije ili udruženja, ili bilo kojeg naroda u Bosni i Hercegovini.

Član 9.

(Nadležnosti Odbora za žalbe policijskih službenika)

- (1) Odbor za žalbe policijskih službenika nadležan je za donošenje odluka po žalbama koje podnesu policijski službenici protiv odluka koje su donijela policijska tijela BiH u pogledu statusa policijskog službenika ili u slučajevima propusta policijskog tijela da donese odluku u pogledu statusa policijskog službenika.
- (2) Odbor za žalbe policijskih službenika odlučuje o žalbi u roku od 30 dana od dana prijema žalbe, osim žalbe na odluku o suspenziji, o kojoj odlučuje u roku od tri dana.
- (3) Žalbe podnesene Odboru za žalbe policijskih službenika odgađaju izvršenje odluke policijskog tijela, osim žalbe na odluku o suspenziji.
- (4) Odluke Odbora za žalbe policijskih službenika su konačne i moraju se izvršiti bez odgađanja, s tim da mogu biti predmet sudskog preispitivanja u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine, a dostavljaju se podnosiocu žalbe i policijskom tijelu u roku od osam dana od dana donošenja.
- (5) Odbor za žalbe policijskih službenika obrađuje podatke i vodi evidencije u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 10.

(Struktura Odbora za žalbe policijskih službenika)

- (1) Odbor za žalbe policijskih službenika ima sedam članova, od kojih su četiri člana policijski službenici, a tri člana su državni službenici.
- (2) U Odboru za žalbe policijskih službenika moraju biti zastupljeni svi konstitutivni narodi.
- (3) Članovi Odbora za žalbe policijskih službenika koji su policijski službenici moraju imati najmanje čin samostalnog

inspektora. Od ukupnog broja članova, najmanje pet članova moraju biti diplomirani pravnici.

Član 11.

(Imenovanje i razrješavanje članova Odbora za žalbe policijskih službenika)

- (1) Predsjednika, zamjenika predsjednika i članove Odbora za žalbe policijskih službenika imenuje i razrješava Vijeće ministara BiH, nakon što Ministarstvo sigurnosti BiH provede proceduru.
- (2) Svako policijsko tijelo BiH koje ima status upravne organizacije predlaže ministru sigurnosti BiH po dva policijska službenika za članove Odbora za žalbe policijskih službenika, a koje ministar sigurnosti BiH predlaže Vijeću ministara BiH na izbor i imenovanje.
- (3) Na prijedlog nadležnih ministara, ministar sigurnosti BiH predlaže na izbor i imenovanje Vijeću ministara BiH kandidate za članove Odbora za žalbe policijskih službenika, koji su državni službenici iz Ministarstva sigurnosti BiH, Ministarstva pravde BiH i Ministarstva civilnih poslova BiH.
- (4) Članovi Odbora za žalbe policijskih službenika imenuju se na mandat od četiri godine.
- (5) Ministar sigurnosti BiH dužan je pokrenuti proceduru izbora novih članova Odbora za žalbe policijskih službenika šest mjeseci prije isteka mandata ili u roku od 30 dana od razrješavanja ili smrti člana Odbora za žalbe policijskih službenika.
- (6) Član Odbora za žalbe policijskih službenika može biti razriješen dužnosti:
  - a) na lični zahtjev;
  - b) ako duže vrijeme ne obavlja svoju dužnost;
  - c) ako je osuđen za krivično djelo, osim za krivično djelo iz oblasti sigurnosti saobraćaja;
  - d) ako se utvrdi da je član političke stranke;
  - e) ako se na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove utvrdi da je trajno spriječen obavljati dužnost.

Član 12.

(Način rada Odbora za žalbe policijskih službenika)

- (1) Odborom za žalbe policijskih službenika rukovodi predsjednik.
- (2) Kvorum čine četiri člana Odbora za žalbe policijskih službenika.
- (3) Sve odluke Odbora za žalbe policijskih službenika donose se većinom glasova članova koji su prisutni.

Član 13.

(Dužnosti i odgovornosti predsjednika Odbora za žalbe policijskih službenika)

- (1) Predsjednik Odbora za žalbe policijskih službenika:
  - a) predstavlja Odbor za žalbe policijskih službenika;
  - b) rukovodi i usmjerava obavljanje poslova iz nadležnosti Odbora za žalbe policijskih službenika;
  - c) priprema nacrt poslovnika o radu Odbora za žalbe policijskih službenika i nacrt godišnjeg plana rada Odbora za žalbe policijskih službenika i, nakon što ih prihvati Odbor za žalbe policijskih službenika, prosljeđuje ih Vijeću ministara BiH na usvajanje preko Ministarstva sigurnosti BiH;
  - d) podnosi godišnji izvještaj o radu Odbora za žalbe policijskih službenika Vijeću ministara BiH, te posebne

izvještaje prema potrebi ili na zahtjev Vijeća ministara BiH;

- e) obavlja druge dužnosti propisane zakonom i drugim propisima.
- (2) Predsjednik Odbora za žalbe policijskih službenika odgovoran je za zakonitost rada Odbora za žalbe policijskih službenika.

IV. ODBOR ZA ŽALBE GRAĐANA

Član 14.

(Definicija Odbora za žalbe građana)

- (1) Odbor za žalbe građana je nezavisno tijelo Parlamentarne skupštine BiH, s nadležnostima iz člana 15. ovog zakona.
- (2) Postupak i način rada Odbora za žalbe građana, u mjeri u kojoj nisu propisani ovim Zakonom, utvrđuju se Poslovníkom o radu Odbora za žalbe građana, koji usvaja Parlamentarna skupština BiH, na prijedlog Odbora za žalbe građana.
- (3) Zajednička služba Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH pruža stručnu i administrativno-tehničku podršku Odboru za žalbe građana.
- (4) Sredstva za rad i naknada za rad članova Odbora za žalbe građana osiguravaju se u budžetu Parlamentarne skupštine BiH.
- (5) Odbor za žalbe građana djeluje isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći niti podrivajući interese bilo koje političke stranke, registrirane organizacije ili udruženja, ili bilo kojeg naroda u Bosni i Hercegovini.

Član 15.

(Nadležnosti Odbora za žalbe građana)

- (1) Odbor za žalbe građana nadležan je za:
- primanje, evidentiranje, procjenjivanje i prosljeđivanje žalbi na postupanje policijskih službenika BiH, kao i njihovo upućivanje nadležnim policijskim tijelima;
  - kontinuirano praćenje u kojoj fazi se nalazi predmet;
  - iniciranje odgovarajućeg postupka protiv podnosioca žalbe u slučaju lažne ili tendenciozne žalbe;
  - vođenje svih odgovarajućih evidencija i baza podataka o žalbama građana protiv policijskih službenika BiH, rezultatima istrage i drugim faktorima na osnovu kojih je pokrenut disciplinski ili krivični postupak;
  - davanje svih informacija podnosiocu žalbe vezanih za njegovu žalbu;
  - informiranje Parlamentarne skupštine BiH o svom radu.
- (2) Odbor za žalbe građana nadležan je za sve ostale poslove propisane zakonom.
- (3) Odbor za žalbe građana obrađuje podatke i vodi evidencije u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 16.

(Struktura Odbora za žalbe građana)

- (1) Odbor za žalbe građana ima sedam članova koji se biraju između uglednih i uvažanih građana koji nisu zaposleni u policijskim tijelima BiH.
- (2) Članovi Odbora za žalbe građana moraju imati visoku stručnu spremu, a najmanje pet članova Odbora moraju biti diplomirani pravnici.
- (3) U Odboru za žalbe građana moraju biti zastupljeni svi konstitutivni narodi.

- (4) Kandidat za člana Odbora za žalbe građana ne može biti član političke stranke, ni lice osuđeno za krivično djelo, osim za krivično djelo iz oblasti sigurnosti saobraćaja.

Član 17.

(Imenovanje i razrješavanje članova Odbora za žalbe građana)

- (1) Predsjednika, zamjenika predsjednika i članove Odbora za žalbe građana imenuje i razrješava Parlamentarna skupština BiH, nakon što ad hoc komisija koju imenuje Parlamentarna skupština BiH provede proceduru.
- (2) Ad hoc komisija ima šest članova, od kojih su tri člana poslanici koje imenuje Predstavnički dom, a tri člana delegati koje imenuje Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.
- (3) Članovi Odbora za žalbe građana imenuju se na mandat od četiri godine.
- (4) Ad hoc komisija Parlamentarne skupštine BiH dužna je pokrenuti proceduru izbora novih članova Odbora za žalbe građana šest mjeseci prije isteka mandata ili u roku od 30 dana od razrješavanja ili smrti člana Odbora za žalbe građana.
- (5) Član Odbora za žalbe građana može biti razriješen dužnosti:
- na lični zahtjev;
  - ako duže vrijeme ne obavlja svoju dužnost;
  - ako je osuđen za krivično djelo, osim za krivično djelo iz oblasti sigurnosti saobraćaja;
  - ako se utvrdi da je član političke stranke;
  - ako se na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove utvrdi da je trajno spriječen obavljati dužnost.

Član 18.

(Način rada Odbora za žalbe građana)

- (1) Odborom za žalbe građana rukovodi predsjednik.
- (2) Kvorum čine četiri člana Odbora za žalbe građana.
- (3) Sve odluke Odbora za žalbe građana donose se većinom glasova članova koji su prisutni.

Član 19.

(Dužnosti i odgovornosti predsjednika Odbora za žalbe građana)

- (1) Predsjednik Odbora za žalbe građana:
- predstavlja Odbor za žalbe građana;
  - rukovodi i usmjerava obavljanje poslova iz nadležnosti Odbora za žalbe građana;
  - priprema nacrt poslovníka o radu Odbora za žalbe građana i, nakon što ga potvrdi Odbor za žalbe građana, prosljeđuje ga Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje;
  - podnosi godišnji izvještaj o radu iz nadležnosti Odbora za žalbe građana Parlamentarnoj skupštini BiH, nakon što ga usvoji Odbor za žalbe građana, te posebne izvještaje prema potrebi ili na zahtjev Parlamentarne skupštine BiH;
  - obavlja druge dužnosti propisane zakonom i drugim propisima.
- (2) Predsjednik Odbora za žalbe građana odgovoran je za zakonitost rada Odbora za žalbe građana.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 20.

(Imenovanja)

Postupak imenovanja propisanih ovim Zakonom počet će u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, a bit

ће окончан најкасније 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 21.

- (1) Lokalni nivo, kao dio nove jedinstvene policijske strukture BiH, zatim odgovarajuća pitanja odnosa između tijela osnovanih ovim Zakonom i lokalnih policijskih tijela, te ostali detalji policijske strukture bit će regulirani nakon reforme Ustava BiH u skladu s tri principa Evropske komisije, i to u dva osnovna zakona: Zakonu o policijskoj službi Bosne i Hercegovine i Zakonu o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine.
- (2) Zakoni iz stava (1) ovog člana zasnivat će se na relevantnim odredbama Ustava BiH, a bit će usvojeni najkasnije godinu dana nakon usvajanja Ustava BiH.
- (3) Struktura jedinstvenih policijskih snaga BiH odgovarat će ustavnoj strukturi zemlje.

Члан 22.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH broj 179/08
16. aprila 2008. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
dr. **Milorad Živković**, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Sulejman Tihić, s. r.

Temeljem članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 27. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 10. travnja 2008. godine, i na 16. sjednici Doma naroda, održanoj 16. travnja 2008. godine, usvojila je

ZAKON

O NEOVISNIM I NADZORNIM TIJELIMA POLICIJSKE STRUKTURE BOSNE I HERCEGOVINE

I. OPĆE ODREDBE

Чланак 1.

(Djelokrug propisivanja)

- (1) Ovim se Zakonom osnivaju: Neovisni odbor, Odbor za žalbe policijskih službenika i Odbor za žalbe građana, te se utvrđuje njihova nadležnost i ustrojstvo kao neovisnih tijela policijske strukture Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH).
- (2) Na sva pitanja ustrojstva i upravljanja te druga pitanja bitna za funkcioniranje tijela uspostavljenih ovim Zakonom i odnosa između institucija BiH te odnos prema pravnim i fizičkim osobama, u mjeri u kojoj nisu propisana ovim Zakonom, primjenjuje se Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine i Zakon o upravi.

II. NEOVISNI ODBOR

Чланак 2.

(Definicija Neovisnog odbora)

- (1) Neovisni odbor je neovisno tijelo Parlamentarne skupštine BiH s nadležnostima utvrđenim člankom 3. ovoga Zakona.
- (2) Postupak i način rada Neovisnog odbora, u mjeri u kojoj nisu propisana ovim Zakonom, utvrđuju se Poslovníkom o

radu Neovisnog odbora, koji usvaja Parlamentarna skupština BiH na preporuku Neovisnog odbora.

- (3) Zajednička služba Tajništva Parlamentarne skupštine BiH pruža administrativno-tehničku potporu Neovisnom odboru.
- (4) Sredstva za rad i naknade za rad članova Neovisnog odbora osiguravaju se u proračunu Parlamentarne skupštine BiH.
- (5) Neovisni odbor djeluje isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći niti podrivajući interese bilo koje političke stranke, registrirane organizacije ili udruge, ili bilo kojeg naroda u Bosni i Hercegovini.

Чланак 3.

(Nadležnosti Neovisnog odbora)

- (1) Neovisni odbor nadležan je za:
  - a) provođenje procesa odabira kandidata i predlaganje smjenjivanja policijskih voditelja i zamjenika voditelja policijskih tijela BiH;
  - b) objavu javnih natječaja i razmatranje prijave kandidata, odabir i dostavu ministru sigurnosti BiH imena najviše pet kandidata za voditelje i imena najviše pet kandidata za zamjenike voditelja policijskih tijela BiH;
  - c) razmatranje pritužbi na rad voditelja i zamjenika voditelja policijskih tijela BiH te obavještanje o tome ministra sigurnosti BiH i Vijeća ministara BiH;
  - d) iniciranje pokretanja stegovnog postupka protiv voditelja i zamjenika voditelja policijskih tijela BiH;
  - e) predlaganje smjenjivanja voditelja i zamjenika voditelja policijskih tijela BiH, za čiji je izbor nadležan, ukoliko su počinili kazneno djelo, odnosno ukoliko počine tešku povredu službene dužnosti, osim za kaznena djela iz područja sigurnosti prometa;
  - f) ostale poslove propisane zakonom, Poslovníkom o radu Neovisnog odbora i drugim propisima.
- (2) Neovisni odbor obrađuje podatke i vodi evidencije u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Чланак 4.

(Struktura Neovisnog odbora)

- (1) Neovisni odbor ima devet članova: tri Bošnjaka, tri Hrvata i tri Srbina.
- (2) Članovi Neovisnog odbora biraju se između predstavnika pravosudnih institucija, umirovljenih policijskih službenika, umirovljenih i djelatnih državnih službenika, te istaknutih stručnjaka iz drugih područja javnog života, iz područja prava, kriminalističkih znanosti i policijskih poslova.
- (3) Članovi Neovisnog odbora, osim što moraju ispuniti opće uvjete, moraju imati visoku stručnu spremu.
- (4) Kandidat za člana Neovisnog odbora ne može biti član političke stranke niti osoba osuđena za kazneno djelo, osim za kazneno djelo iz područja sigurnosti prometa.

Чланак 5.

(Imenovanje i razrješenje članova Neovisnog odbora)

- (1) Predsjednika, zamjenika predsjednika i članove Neovisnog odbora imenuje i razrješuje Parlamentarna skupština BiH nakon što ad hoc povjerenstvo koje imenuje Parlamentarna skupština BiH provede proceduru.
- (2) Ad hoc povjerenstvo ima šest članova, od kojih su tri zastupnika koje imenuje Zastupnički dom, a tri člana su izaslanici koje imenuje Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.
- (3) Članovi Neovisnog odbora imenuju se na mandat od četiri godine.

- (4) Ad hoc povjerenstvo Parlamentarne skupštine BiH dužno je pokrenuti proceduru za izbor novih članova Neovisnog odbora šest mjeseci prije isteka mandata ili u roku od 30 dana od razrješenja ili smrti člana Neovisnog odbora.
- (5) Član Neovisnog odbora može biti razriješen dužnosti:
- na osobni zahtjev;
  - ukoliko dulje vrijeme ne obnaša svoju dužnost;
  - ukoliko je osuđen za kazneno djelo, osim za kazneno djelo iz područja sigurnosti prometa;
  - ukoliko se utvrdi da je član političke stranke;
  - ukoliko se na temelju mišljenja nadležne zdravstvene ustanove utvrdi da je trajno spriječen obnašati dužnost.

Članak 6.

(Način rada Neovisnog odbora)

- Radom Neovisnog odbora upravlja njegov predsjednik.
- Odluka Neovisnog odbora je važeća ukoliko za nju glasuje sedam članova Neovisnog odbora.

Članak 7.

(Dužnosti i odgovornosti predsjednika Neovisnog odbora)

- Predsjednik Neovisnog odbora:
  - predstavlja Neovisni odbor;
  - priprema Nacrt poslovnika o radu Neovisnog odbora, nacrt godišnjeg plana rada Neovisnog odbora, te nakon što ih potvrdi Neovisni odbor, prosljeđuje ih Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje;
  - saziva sjednice Neovisnog odbora;
  - upravlja i usmjerava obavljanje poslova iz nadležnosti Neovisnog odbora;
  - podnosi godišnje izvješće o radu Neovisnog odbora Parlamentarnoj skupštini BiH, nakon što ga usvoji Neovisni odbor, te posebna izvješća prema potrebi ili na zahtjev Parlamentarne skupštine BiH;
  - podnosi izvješća iz točke e) ovoga stavka Vijeću ministara BiH i Predsjedništvu BiH, na njihov zahtjev;
  - obavlja druge dužnosti propisane zakonom i drugim propisima.
- Predsjednik je odgovoran za zakonitost rada Neovisnog odbora.

III. ODBOR ZA ŽALBE POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Članak 8.

(Definicija Odbora za žalbe policijskih službenika)

- Odbor za žalbe policijskih službenika neovisno je tijelo Vijeća ministara BiH s nadležnostima utvrđenim člankom 9. ovoga Zakona.
- Postupak i način rada Odbora za žalbe policijskih službenika, u mjeri u kojoj nisu propisani ovim Zakonom, utvrđuju se Poslovníkom o radu Odbora za žalbe policijskih službenika, koji usvaja Vijeće ministara BiH na preporuku Odbora za žalbe policijskih službenika.
- Ministarstvo sigurnosti BiH pruža administrativno-tehničku podršku Odboru za žalbe policijskih službenika.
- Sredstva za rad i naknada za rad članova Odbora za žalbe policijskih službenika osiguravaju se u proračunu Ministarstva sigurnosti BiH.
- Odbor za žalbe policijskih službenika djeluje isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći niti podrivajući interese bilo koje političke stranke, registrirane organizacije ili udruge, ili bilo kojeg naroda u Bosni i Hercegovini.

Članak 9.

(Nadležnosti Odbora za žalbe policijskih službenika)

- Odbor za žalbe policijskih službenika nadležan je za donošenje odluka po žalbama koje podnesu policijski službenici protiv odluka koje su donijela policijska tijela BiH u pogledu statusa policijskog službenika ili u slučajevima propusta policijskog tijela da donese odluku u pogledu statusa policijskog službenika.
- Odbor za žalbe policijskih službenika odlučuje o žalbi u roku od 30 dana od dana primitka žalbe, izuzev žalbe na odluku o suspenziji, o kojoj odlučuje u roku od tri dana.
- Žalbe podnesene Odboru za žalbe policijskih službenika odgađaju izvršenje odluke policijskog tijela, osim žalbe na odluku o suspenziji.
- Odluke Odbora za žalbe policijskih službenika konačne su i moraju se provesti bez odgode, s tim što mogu biti predmetom sudskog preispitivanja u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine, a dostavljaju se podnositelju žalbe i policijskom tijelu u roku od osam dana od dana donošenja.
- Odbor za žalbe policijskih službenika obrađuje podatke i vodi evidencije u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Članak 10.

(Struktura Odbora za žalbe policijskih službenika)

- Odbor za žalbe policijskih službenika ima sedam članova, od kojih su četiri člana policijski službenici, a tri člana su državni službenici.
- U Odboru za žalbe policijskih službenika moraju biti zastupljeni svi konstitutivni narodi.
- Članovi Odbora za žalbe policijskih službenika koji su policijski službenici moraju imati najmanje čin samostalnoga inspektora. Od ukupnoga broja članova, najmanje pet članova moraju biti diplomirani pravnici.

Članak 11.

(Imenovanje i razrješenje članova Odbora za žalbe policijskih službenika)

- Predsjednika, zamjenika predsjednika i članove Odbora za žalbe policijskih službenika imenuje i razrješuje Vijeće ministara BiH nakon što Ministarstvo sigurnosti BiH provede proceduru.
- Svako policijsko tijelo BiH koje ima status upravne organizacije predlaže ministru sigurnosti BiH po dva policijska službenika za članove Odbora za žalbe policijskih službenika, a koje ministar sigurnosti BiH predlaže Vijeću ministara BiH na izbor i imenovanje.
- Na prijedlog nadležnih ministara, ministar sigurnosti BiH predlaže na izbor i imenovanje Vijeću ministara BiH kandidate za članove Odbora za žalbe policijskih službenika koji su državni službenici iz Ministarstva sigurnosti BiH, Ministarstva pravde BiH i Ministarstva civilnih poslova BiH.
- Članovi Odbora za žalbe policijskih službenika imenuju se na mandat od četiri godine.
- Ministar sigurnosti BiH dužan je pokrenuti proceduru za izbor novih članova Odbora za žalbe policijskih službenika šest mjeseci prije isteka mandata ili u roku od 30 dana od razrješenja ili smrti člana Odbora za žalbe policijskih službenika.
- Član Odbora za žalbe policijskih službenika može biti razriješen dužnosti:
  - na osobni zahtjev;
  - ukoliko dulje vrijeme ne obnaša svoju dužnost;

- c) ukoliko je osuđen za kazneno djelo, osim za kazneno djelo iz područja sigurnosti prometa;
- d) ukoliko se utvrdi da je član političke stranke;
- e) ukoliko se na temelju mišljenja nadležne zdravstvene ustanove utvrdi da je trajno spriječen obnašati dužnost.

Članak 12.

(Način rada Odbora za žalbe policijskih službenika)

- (1) Odborom za žalbe policijskih službenika upravlja predsjednik.
- (2) Kворум čine četiri člana Odbora za žalbe policijskih službenika.
- (3) Sve odluke Odbora za žalbe policijskih službenika donose se većinom glasova nazočnih članova.

Članak 13.

(Dužnosti i odgovornosti predsjednika Odbora za žalbe policijskih službenika)

- (1) Predsjednik Odbora za žalbe policijskih službenika:
  - a) predstavlja Odbor za žalbe policijskih službenika;
  - b) upravlja i usmjerava obavljanje poslova iz nadležnosti Odbora za žalbe policijskih službenika;
  - c) priprema Nacrt poslovnika o radu Odbora za žalbe policijskih službenika i nacrt godišnjeg plana rada Odbora za žalbe policijskih službenika koje, nakon što ih prihvati Odbor za žalbe policijskih službenika, preko Ministarstva sigurnosti BiH prosljeđuje Vijeću ministara BiH na usvajanje;
  - d) podnosi godišnje izvješće o radu Odbora za žalbe policijskih službenika Vijeću ministara BiH, te posebna izvješća prema potrebi ili na zahtjev Vijeća ministara BiH;
  - e) obavlja druge dužnosti propisane zakonom i drugim propisima.
- (2) Predsjednik Odbora za žalbe policijskih službenika odgovoran je za zakonitost rada Odbora za žalbe policijskih službenika.

IV. ODBOR ZA ŽALBE GRAĐANA

Članak 14.

(Definicija Odbora za žalbe građana)

- (1) Odbor za žalbe građana neovisno je tijelo Parlamentarne skupštine BiH s nadležnostima iz članka 15. ovoga Zakona.
- (2) Postupak i način rada Odbora za žalbe građana, u mjeri u kojoj nisu propisani ovim Zakonom, utvrđuju se Poslovníkom o radu Odbora za žalbe građana, koji usvaja Parlamentarna skupština BiH na prijedlog Odbora za žalbe građana.
- (3) Zajednička služba Tajništva Parlamentarne skupštine BiH pruža stručnu i administrativno-tehničku podršku Odboru za žalbe građana.
- (4) Sredstva za rad i naknada za rad članova Odbora za žalbe građana osiguravaju se u proračunu Parlamentarne skupštine BiH.
- (5) Odbor za žalbe građana djeluje isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći niti podrivajući interese bilo koje političke stranke, registrirane organizacije ili udruge, ili bilo kojeg naroda u Bosni i Hercegovini.

Članak 15.

(Nadležnosti Odbora za žalbe građana)

- (1) Odbor za žalbe građana nadležan je za:

- a) primanje, evidentiranje, procjenu i prosljeđivanje žalbi na postupanje policijskih službenika BiH, kao i njihovo upućivanje nadležnim policijskim tijelima;
- b) kontinuirano praćenje faze u kojoj se predmet nalazi;
- c) iniciranje odgovarajućeg postupka protiv podnositelja žalbe u slučaju lažne ili tendenciozne žalbe;
- d) vođenje svih odgovarajućih evidencija i baza podataka o žalbama građana protiv policijskih službenika BiH, rezultatima istrage i drugim čimbenicima na temelju kojih je pokrenut stegovni ili kazneni postupak;
- e) davanje svih informacija podnositelju žalbe vezanih uz njegovu žalbu;
- f) informiranje Parlamentarne skupštine BiH o svome radu.

- (2) Odbor za žalbe građana nadležan je za sve ostale poslove propisane zakonom.

- (3) Odbor za žalbe građana obrađuje podatke i vodi evidencije u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Članak 16.

(Struktura Odbora za žalbe građana)

- (1) Odbor za žalbe građana ima sedam članova koji se biraju između uglednih i uvažanih građana, a koji nisu zaposleni u policijskim tijelima BiH.
- (2) Članovi Odbora za žalbe građana moraju imati visoku stručnu spremu, a najmanje pet članova Odbora moraju biti diplomirani pravnici.
- (3) U Odboru za žalbe građana moraju biti zastupljeni svi konstitutivni narodi.
- (4) Kandidat za člana Odbora za žalbe građana ne može biti član političke stranke niti osoba osuđena za kazneno djelo, osim za kazneno djelo iz područja sigurnosti prometa.

Članak 17.

(Imenovanje i razrješenje članova Odbora za žalbe građana)

- (1) Predsjednika, zamjenika predsjednika i članove Odbora za žalbe građana imenuje i razrješuje Parlamentarna skupština BiH, nakon što ad hoc povjerenstvo koje imenuje Parlamentarna skupština BiH provede proceduru.
- (2) Ad hoc povjerenstvo ima šest članova, od kojih su tri člana zastupnici koje imenuje Zastupnički dom, a tri člana izaslanici koje imenuje Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.
- (3) Članovi Odbora za žalbe građana imenuju se na mandat od četiri godine.
- (4) Ad hoc povjerenstvo Parlamentarne skupštine BiH dužno je pokrenuti proceduru za izbor novih članova Odbora za žalbe građana šest mjeseci prije isteka mandata ili u roku od 30 dana od razrješenja ili smrti člana Odbora za žalbe građana.
- (5) Član Odbora za žalbe građana može biti razriješen dužnosti:
  - a) na osobni zahtjev;
  - b) ukoliko dulje vrijeme ne obnaša svoju dužnost;
  - c) ukoliko je osuđen za kazneno djelo, osim za kazneno djelo iz područja sigurnosti prometa;
  - d) ukoliko se utvrdi da je član političke stranke;
  - e) ukoliko se na temelju mišljenja nadležne zdravstvene ustanove utvrdi da je trajno spriječen obnašati dužnost.

Članak 18.

(Način rada Odbora za žalbe građana)

- (1) Odborom za žalbe građana upravlja njegov predsjednik.

- (3) На радне односе запослених у тијелима основаним овим Законом који имају статус државног службеника примјењује се Закон о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине, а на остале запослене примјењује се Закон о раду у институцијама Босне и Херцеговине.
- (4) Радна мјеста на којима раде полицијски службеници, радна мјеста државних службеника и осталих запослених уређују се правилником о унутрашњој организацији и систематизацији.

**Члан 5.
(Запошљавање)**

- (1) Запошљавање у тијелима основаним овим Законом спроводи се према поступку и процедурама прописаним законима из члана 4. овог закона.
- (2) Изузетно, запошљавање из става (1) овог члана може се вршити и непосредним преузимањем запослених из органа и агенција за спровођење закона у Босни и Херцеговини, у мјери у којој се преузимају надлежности постојећих органа.
- (3) Савјет министара БиХ прописује поступак, услове и начин преузимања запослених из става (2) овог члана.

II - ДИРЕКЦИЈА ЗА КООРДИНАЦИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ ТИЈЕЛА БиХ

**Члан 6.
(Надлежности Дирекције)**

- (1) Послови из надлежности Дирекције су:
- комуникација, сарадња и координација између полицијских тијела БиХ;
  - комуникација, сарадња и координација између полицијских тијела БиХ са одговарајућим органима у Босни и Херцеговини у вези са питањем полицијских послова међународног карактера или од међународног значаја, или у вези са питањима која су у надлежности Суда БиХ;
  - комуникација и сарадња са одговарајућим страним и међународним органима у вези са питањем полицијских послова од међународног значаја или заједничког интереса;
  - комуникација, сарадња и координација између полицијских тијела БиХ и одговарајућих органа у Босни и Херцеговини са одговарајућим страним и међународним органима;
  - примјена најбољих европских и других међународних пракси које се односе на полицијска питања у Босни и Херцеговини;
  - стандардизација рада у вези са полицијским питањима у Босни и Херцеговини;
  - дневно обједињавање безбједносних информација значајних за Босну и Херцеговину, као и за извршавање послова из надлежности полицијских тијела БиХ, стална сарадња са релевантним полицијским и другим тијелима и предузимање потребних мјера с циљем координације оперативних послова полицијских тијела БиХ, те дневно праћење безбједносног стања и обавјештавање надлежних полицијских и других тијела БиХ;
  - организовање и спровођење физичке и техничке заштите лица и објеката органа БиХ и дипломатско-конзуларних органа који се посебно штите у складу са одговарајућим законима,

међународним обавезама и другим прописима које доноси Савјет министара БиХ;

- прикупљање, праћење, анализирање и коришћење података значајних за безбједност Босне и Херцеговине;
  - спровођење међународних уговора о полицијској сарадњи из надлежности Дирекције;
  - остали послови прописани законима и другим прописима.
- (2) Дирекција обрађује податке и води евиденције из своје надлежности у складу са важећим прописима.

**Члан 7.
(Руковођење и именовање)**

- (1) Дирекцијом руководи директор Дирекције (у даљњем тексту: директор).
- (2) Директор има два замјеника који му одговарају за свој рад.
- (3) Директор и замјеници директора не могу бити из истог конститутивног народа.
- (4) Директора и замјенике директора именује Савјет министара БиХ на приједлог министра безбједности БиХ, са листе кандидата коју достави Независни одбор на мандат од четири године, уз могућност реименовања у другом наредном мандату.
- (5) Савјет министара БиХ разрешава директора и замјенике директора према условима и процедурама које спроведе Независни одбор.
- (6) Директор и замјеници директора могу бити разријешени дужности прије истека мандата:
- на лични захтјев;
  - ако му је коначном одлуком изречена дисциплинска мјера због учињене теже повреде радне дужности;
  - ако је осуђен за кривично дјело, осим за кривично дјело из области безбједности саобраћаја;
  - ако се утврди да је активни члан политичке партије;
  - ако се на основу мишљења надлежне здравствене установе утврди да је трајно спријечен да обавља дужност.

**Члан 8.
(Дужности и одговорности директора)**

- (1) Директор:
- представља Дирекцију;
  - израђује годишњи план рада према смјерницама и политикама које утврде предсједавајући и замјеници предсједавајућег Савјета министара БиХ, те нацрт годишњег буџета Дирекције и предлаже их министру безбједности БиХ, који их просљеђује Савјету министара БиХ на усвајање;
  - руководи и усмјерава обављање послова из надлежности Дирекције;
  - извјештава јавност о раду из своје надлежности.
- (2) Уз дужности и одговорности из става (1) овог члана, директор обавља и друге послове, као што су:
- доношење Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији Дирекције уз сагласност Савјета министара БиХ, као и других прописа предвиђених законом који су потребни ради омогућавања обављања послова из надлежности Дирекције;

- b) распоређивање задужења запосленим у Дирекцији у складу са законом, Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији Дирекције и другим прописима;
  - c) доношење одлука о запошљавању, распоређивању и престанку рада запослених у Дирекцији у складу са Законом о полицијским службеницима Босне и Херцеговине и другим законима и прописима;
  - d) спровођење активности у вези са набавком опреме и средстава за потребе Дирекције;
  - e) припрема и спровођење програма обуке запослених у Дирекцији;
  - f) подношење годишњег извјештаја о раду Дирекције министру безбједности БиХ, који га просљеђује Савјету министара БиХ, те посебних извјештаја по потреби или на захтјев министра безбједности БиХ;
  - g) подношење извјештаја Парламентарној скупштини БиХ, Савјету министара БиХ и Предсједништву БиХ, на њихов захтјев;
  - h) обављање других дужности прописаних законом и другим прописима.
- (3) Директор је одговоран за законитост рада Дирекције и за законито трошење додијелих јој средстава.

Члан 9.

(Замјеници директора)

Замјеници директора помажу директору у обављању његових дужности, замјењују директора за вријеме његовог одсуства, обављају поједине дужности које им пренесе директор, те извршавају задужења која им, по потреби, додјељује директор с циљем ефикасног и правилног обављања послова Дирекције.

Члан 10.

(Спријеченост директора)

- (1) У случају спријечености директора да испуњава своје дужности и одговорности, испуњава их један од његових замјеника, све док директор поново не буде у могућности да их преузме или до именовања новог директора.
- (2) Ако директор не може поново преузети своје дужности и одговорности, Савјет министара БиХ именоваше новог директора, у складу са чланом 7. овог закона.

Члан 11.

(Пружање помоћи)

- (1) Сва полицијска тијела БиХ, те одговарајући органи у Босни и Херцеговини, дужни су да сарађују са Дирекцијом и да јој, на њен захтјев, пруже помоћ у обављању послова из њене надлежности, у складу са законом и другим прописима.
- (2) Дирекција је дужна да сарађује и пружа помоћ тијелима из става (1) овог члана на њихов захтјев.

Члан 12.

(Дужност обавјештавања надлежнога тијела)

- (1) Дирекција је дужна да обавјести надлежна тијела у Босни и Херцеговини о сазнањима прикупљеним током обављања својих дужности ако се те информације односе на надлежност других тијела.
- (2) Надлежна тијела у Босни и Херцеговини дужна су да обавјесте Дирекцију о сазнањима прикупљеним у обављању својих дужности, а које су значајне за извршавање послова и задатака из надлежности Дирекције.

Члан 13.

(Повјерљиве и заштићене информације)

- (1) Између Дирекције и страних и међународних органа може се остваривати размјена података из надлежности Дирекције.
- (2) Дирекција може доставити страним и међународним тијелима податке о држављанима БиХ уколико прими обавјештење да држављанин представља опасност за безбједност Босне и Херцеговине, државу у којој се налази или ширу опасност за регионалну или глобалну безбједност.
- (3) Изузетно од става (2) овог члана, Дирекција неће доставити податке о држављанима БиХ уколико нема разумну гаранцију да ће прималац обезбиједити исти степен заштите података који се обезбјеђује у Босни и Херцеговини.
- (4) Уколико се подаци односе на кривични поступак који се води у Босни и Херцеговини, размјена података из овог члана обавља се у складу са Законом о кривичном поступку Босне и Херцеговине и Законом о заштити личних података.

III - АГЕНЦИЈА ЗА ФОРЕНЗИЧКА ИСПИТИВАЊА И ВЈЕШТАЧЕЊА

Члан 14.

(Надлежности Агенције за форензичка испитивања и вјештачења)

- (1) Агенција за форензичка испитивања и вјештачења надлежна је за:
  - a) балистичка и механоскопска вјештачења;
  - b) хемијска и токсиколошка испитивања;
  - c) дактилоскопска вјештачења;
  - d) графолошка вјештачења;
  - e) биолошка испитивања;
  - f) биохемијска испитивања;
  - g) анализе ДНК;
  - h) специјалистичке обуке;
  - i) вођење евиденције, статистика и база података;
  - j) вјештачење пожара и експлозија;
  - k) пружање стручне помоћи осталим тијелима из овог закона;
  - l) стандардизацију рада на терену;
  - m) остале послове прописане законом и другим прописима.
- (2) Агенција за форензичка испитивања и вјештачења обрађује податке и води евиденције из своје надлежности у складу са важећим прописима.

Члан 15.

(Руковођење и именовање)

- (1) Агенцијом за форензичка испитивања и вјештачења руководи директор (у даљем тексту: директор).
- (2) Директор има замјеника који му одговара за свој рад.
- (3) Директора и замјеника директора именује Савјет министара БиХ на приједлог министра безбједности БиХ, у складу са Законом о министарским именовањима, именовањима Савјета министара и другим именовањима Босне и Херцеговине на мандат од четири године, уз могућност реименовања у другом наредном мандату.

- (4) Директора и замјеника директора разрјешава Савјет министара БиХ.
- (5) Директор и замјеник директора могу бити разријешени дужности прије истека мандата:
- на лични захтјев;
  - ако му је коначном одлуком изречена дисциплинска мјера због учињене теже повреде радне дужности;
  - ако је осуђен за кривично дјело, осим за кривично дјело из области безбједности саобраћаја;
  - ако се утврди да је активни члан политичке партије;
  - ако се на основу мишљења надлежне здравствене установе утврди да је трајно спријечен да обавља дужност.

Члан 16.

(Дужности и одговорности директора)

- (1) Директор:
- представља Агенцију за форензичка испитивања и вјештачења;
  - израђује годишњи план рада према смјерницама и политикама које утврде председавајући и замјеници председавајућег Савјета министара БиХ, те нацрт годишњег буџета Агенције за форензичка испитивања и вјештачења и предлаже га министру безбједности БиХ, који га просљеђује Савјету министара БиХ на усвајање;
  - руководи и усмјерава обављање послова из надлежности Агенције за форензичка испитивања и вјештачења;
  - обезбјеђује успостављање централне базе података из своје надлежности;
  - развија процедуре за подршку полицијским тијелима БиХ у вези са њиховим пословима из области криминалистичке технике и форензике;
  - обезбјеђује сарадњу са страним и међународним органима и другим институцијама за вјештачење и форензику у складу са међународним уговорима.
- (2) Уз дужности и одговорности из става (1) овог члана, директор обавља и друге послове, као што су:
- доношење Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији Агенције за форензичка испитивања и вјештачења, као и других прописа предвиђених законом који су потребни ради омогућавања обављања послова из надлежности Агенције за форензичка испитивања и вјештачења;
  - доношење одлука о запошљавању, распоређивању и престанку рада запослених у Агенцији за форензичка испитивања и вјештачења у складу са Законом о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине и другим законима и прописима;
  - спровођење активности у вези са набавком опреме и средстава за потребе Агенције за форензичка испитивања и вјештачења;
  - припрема и спровођење програма обуке запослених у Агенцији за форензичка испитивања и вјештачења;
  - подношење годишњег извјештаја о раду Агенције за форензичка испитивања и вјештачења министру безбједности БиХ, који га просљеђује Савјету министара БиХ на усвајање, те посебних извјештаја по потреби или на захтјев министра безбједности БиХ;

f) подношење извјештаја Парламентарној скупштини БиХ, Савјету министара БиХ и Предсједништву БиХ, на њихов захтјев;

g) обављање других дужности прописаних законом и другим прописима.

- (3) Директор је одговоран за законитост рада Агенције за форензичка испитивања и вјештачења и за законито трошење додијелиених јој средстава.

Члан 17.

(Замјеник директора)

Замјеник директора помаже директору у руковођењу Агенцијом за форензичка испитивања и вјештачења, замјењује директора за вријеме његовог одсуства, обавља дужности које му пренесе директор, те извршава задужења која му, по потреби, додјељује директор с циљем ефикасног и правилног обављања послова Агенције за форензичка испитивања и вјештачења.

Члан 18.

(Спријеченост директора)

- У случају спријечености директора да испуњава своје дужности и одговорности, испуњава их његов замјеник, све док директор поново не буде у могућности да их преузме или до именована новог директора.
- Ако директор не може поново преузети своје дужности и одговорности, Савјет министара БиХ ће именовати новог директора, у складу са чланом 15. овог закона.

IV - АГЕНЦИЈА ЗА ШКОЛОВАЊЕ И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ КАДРОВА

Члан 19.

(Надлежности Агенције за школовање и стручно усавршавање кадрова)

- (1) Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова надлежна је за:
- развијање, хармонизацију и предлагање наставних планова и програма обуке у складу са потребама полицијских тијела БиХ и других служби и агенција из области безбједности;
  - организовање и спровођење школовања и стручног оспособљавања и усавршавања припадника полицијских тијела БиХ и других служби и агенција из области безбједности (основна, специјалистичка, стална и други видови полицијске обуке), укључујући:
    - школовање полицијских кадрова БиХ нивоа I за потребе стицања чина полицајац;
    - школовање полицијских кадрова БиХ нивоа II за потребе стицања чина млађи инспектор;
    - обука припадника агенција за заштиту лица и имовине;
    - обука припадника детективских агенција;
    - стручна обука (курсеви, семинари и сл.);
  - развијање истраживачко-издавачке дјелатности, те допринос укупном унапређењу и модернизацији полицијског рада;
  - библиотекарски послови;
  - вођење одговарајуће евиденције и документације из своје надлежности.

- (2) Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова обрађује податке и води евиденције из своје надлежности у складу са важећим прописима.

Члан 20.

(Руковођење и именовање)

- (1) Агенцијом за школовање и стручно усавршавање кадрова руководи директор (у даљњем тексту: директор).
- (2) Директор има замјеника који му одговара за свој рад.
- (3) Директора и замјеника директора именује Савјет министара БиХ на приједлог министра безбједности БиХ, у складу са Законом о министарским именованима, именованима Савјета министара и другим именованима Босне и Херцеговине на мандат од четири године, уз могућност преименовања у другом наредном мандату.
- (4) Директора и замјеника директора разрјешава Савјет министара БиХ.
- (5) Директор и замјеник директора могу бити разрјешени дужности прије истека мандата:
- на лични захтјев;
  - ако му је коначном одлуком изречена дисциплинска мјера због учињене теже повреде радне дужности;
  - ако је осуђен за кривично дјело, осим за кривично дјело из области безбједности саобраћаја;
  - ако се утврди да је активни члан политичке партије;
  - ако се на основу мишљења надлежне здравствене установе утврди да је трајно спријечен да обавља дужност.

Члан 21.

(Дужности и одговорности директора)

- (1) Директор:
- представља Агенцију за школовање и стручно усавршавање кадрова;
  - руководи и организује рад Агенције за школовање и стручно усавршавање кадрова;
  - обезбјеђује изразу и реализацију наставних планова и програма;
  - обезбјеђује стручно усавршавање наставног кадра;
  - обезбјеђује стручно, законито и благовремено извршавање послова Агенције за школовање и стручно усавршавање кадрова;
  - припрема и израђује извјештаје, информације и друге стручне материјале;
  - обавља друге послове у складу са законом и другим прописима;
  - израђује годишњи план рада према смјерницама и политикама које утврде предједавајући и замјеници предједавајућег Савјета министара БиХ, те нацрт годишњег буџета Агенције за школовање и стручно усавршавање кадрова и предлаже га министру безбједности БиХ, који га просљеђује Савјету министара БиХ на усвајање;
  - обезбјеђује успостављање централне базе података за послове које спроводи;
  - развија процедуре за подршку полицијским тијелима БиХ у вези са њиховим пословима из области школовања и стручног усавршавања кадрова;

- сарађује са страним органима и другим институцијама за школовање и стручно усавршавање кадрова у оквиру своје надлежности.

- (2) Уз дужности и одговорности из става (1) овог члана, директор обавља и друге послове, као што су:
- доношење Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији Агенције за школовање и стручно усавршавање кадрова, као и других прописа предвиђених законом који су потребни ради обављања послова из надлежности Агенције за школовање и стручно усавршавање кадрова;
  - распоређивање задужења запосленим у Агенцији за школовање и стручно усавршавање кадрова у складу са законом, Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији Агенције за школовање и стручно усавршавање кадрова и другим прописима;
  - доношење одлука о запошљавању, распоређивању и престанку рада запослених у Агенцији за школовање и стручно усавршавање кадрова у складу са одговарајућим законима и прописима;
  - спровођење активности у вези са набавком опреме и средстава за потребе Агенције за школовање и стручно усавршавање кадрова;
  - припрема и спровођење програма обуке запослених у Агенцији за школовање и стручно усавршавање кадрова;
  - подношење годишњег извјештаја о раду Агенције за школовање и стручно усавршавање кадрова министру безбједности БиХ, који га просљеђује Савјету министара БиХ, те посебних извјештаја по потреби или на захтјев министра безбједности БиХ;
  - подношење извјештаја Парламентарној скупштини БиХ, Савјету министара БиХ и Предсједништву БиХ, на њихов захтјев;
  - обављање других дужности прописаних законом и другим прописима.
- (3) Директор је одговоран за законитост рада Агенције за школовање и стручно усавршавање кадрова и за законито трошење додијељених јој средстава.

Члан 22.

(Замјеник директора)

Замјеник директора помаже директору у руковођењу Агенцијом за школовање и стручно усавршавање кадрова, замјењује директора за вријеме његовог одсуства, обавља поједине дужности које му пренесе директор те извршава задужења која му, по потреби, додјељује директор с циљем ефикасног и правилног обављања послова Агенције за школовање и стручно усавршавање кадрова.

Члан 23.

(Спријеченост директора)

- (1) У случају спријечености директора да испуњава своје дужности и одговорности, испуњава их његов замјеник, све док директор поново не буде у могућности да их преузме или до именовања новог директора.
- (2) Ако директор не може поново преузети своје дужности и одговорности, Савјет министара БиХ именуваће новог директора, у складу са чланом 20. овог закона.

V - АГЕНЦИЈА ЗА ПОЛИЦИЈСКУ ПОДРШКУ

Члан 24.

(Надлежности Агенције за полицијску подршку)

- (1) Агенција за полицијску подршку надлежна је за:
- вођење централне евиденције података запослених у полицијским тијелима БиХ;
  - обједињавање података о потребним кадровима у полицијским тијелима БиХ;
  - припремање анализа, извјештаја и прегледа из надлежности Агенције за полицијску подршку, за потребе државних органа;
  - учествовање у изради и праћењу примјене закона и других прописа у вези са полицијским тијелима БиХ и давање стручних мишљења у вези са примјеном тих прописа;
  - пружање стручне помоћи полицијским тијелима БиХ у вези са споровима који се воде код надлежних судова и других органа, уколико та тијела затраже такву помоћ;
  - спровођење интерне контроле трошења буџетских средстава;
  - вођење законом прописане финансијске и материјалне евиденције за Агенцију за полицијску подршку;
  - предлагање Савјету министара БиХ, уз сагласност са полицијским тијелима, одговарајућих аката којима се утврђује стандардизована опрема за полицијска тијела БиХ;
  - обављање и спровођење процедуре набавки за потребе Агенције за полицијску подршку;
  - спровођење тендерске процедуре за одређену опрему за полицијска тијела БиХ;
  - праћење нове информационе и комуникационе технологије и могућности њихове примјене;
  - учествовање у изради апликативних и системских програма за различите базе података и одржавање база података.
- (2) Агенција за полицијску подршку обрађује податке и води евиденције из своје надлежности у складу са важећим прописима.

Члан 25.

(Руковођење и именовање)

- Агенцијом за полицијску подршку руководи директор (у даљем тексту: директор).
- Директор има замјеника, који му одговара за свој рад.
- Директора и замјеника директора именује Савјет министара БиХ, у складу са Законом о министарским именованима, именованима Савјета министара и другим именованима Босне и Херцеговине на мандат од четири године, уз могућност преименовања у другом наредном мандату.
- Директора и замјеника директора разрјешава Савјет министара БиХ.
- Директор и замјеник директора могу бити разрјешени дужности прије истека мандата:
  - на лични захтјев;
  - ако му је коначном одлуком изречена дисциплинска мјера због учињене теже повреде радне дужности;
  - ако је осуђен за кривично дјело, осим за кривично дјело из области безбједности саобраћаја;

- ако се утврди да је активни члан политичке партије;
- ако се на основу мишљења надлежне здравствене установе утврди да је трајно спријечен да обавља дужност.

Члан 26.

(Дужности и одговорности директора)

- Директор:
  - представља Агенцију за полицијску подршку;
  - руководи и организује рад Агенције за полицијску подршку;
  - обезбјеђује стручно, законито и благовремено извршавање послова Агенције за полицијску подршку;
  - припрема и израђује извјештаје, информације и друге стручне материјале;
  - обавља друге послове у складу са законом и другим прописима;
  - израђује годишњи план рада према смјерницама и политикама које утврде предједавајући и замјеници предједавајућег Савјета министара БиХ, те напрт годишњег буџета Агенције за полицијску подршку и предлаже га министру безбједности БиХ, који га просљеђује Савјету министара БиХ на усвајање;
  - обезбјеђује успостављање централне базе података за послове које спроводи;
  - сарађује са страним органима и другим институцијама у оквиру своје надлежности.
- Уз дужности и одговорности из става (1) овог члана, директор обавља и друге послове, као што су:
  - доношење Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији Агенције за полицијску подршку, као и других прописа предвиђених законом који су потребни ради обављања послова из надлежности Агенције за полицијску подршку;
  - распоређивање задужења запосленим у Агенцији за полицијску подршку у складу са законом, Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији Агенције за полицијску подршку и другим прописима;
  - доношење одлука о запошљавању, распоређивању и престанку рада запослених у Агенцији за полицијску подршку, у складу са законима и другим прописима;
  - припрема и спровођење програма обуке запослених у Агенцији за полицијску подршку;
  - подношење годишњег извјештаја о раду Агенције за полицијску подршку министру безбједности БиХ, који га просљеђује Савјету министара БиХ те посебних извјештаја, по потреби или на захтјев министра безбједности БиХ;
  - подношење извјештаја Парламентарној скупштини БиХ, Савјету министара БиХ и Предсједништву БиХ, на њихов захтјев;
  - обављање других дужности прописаних законом и другим прописима.
- Директор је одговоран за законитост рада Агенције за полицијску подршку и за законито трошење додијељених јој средстава.

Члан 27.
(Замјеник директора)

Замјеник директора помаже директору у обављању његових дужности, замјењује директора за вријеме његовог одсуства, обавља поједине дужности које му пренесе директор те извршава задужења која му, према потреби, додјељује директор с циљем ефикасног и правилног обављања послова Агенције за полицијску подршку.

Члан 28.
(Спријеченост директора)

- (1) У случају спријечености директора да испуњава своје дужности и одговорности, испуњава их његов замјеник, све док директор поново не буде у могућности да их преузме или до именована новог директора.
- (2) Ако директор не може поново преузети своје дужности и одговорности, Савјет министара БиХ именоване новог директора, у складу са чланом 25. овог закона.

VI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 29.
(Почетак рада)

Савјет министара БиХ утврдиће почетак рада тијела основаних овим Законом.

Члан 30.
(Именовање)

- (1) Поступак именовања директора и замјеника директора тијела основаних овим Законом почеће 45 дана од дана ступања на снагу овог закона и биће окончан најкасније у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.
- (2) Именовање из става (1) овог члана ступиће на снагу првог дана почетка рада тијела из члана 1. овог закона.

Члан 31.
(Доношење подзаконских аката)

- (1) Правилници о унутрашњој организацији и систематизацији биће донесени у року од 30 дана од дана именовања директора.
- (2) Акти о спровођењу утврђени овим Законом биће донесени у року од 90 дана од дана почетка рада тијела основаних овим Законом.

Члан 32.
(Поступак преузимања)

Дирекција ће у року од 90 дана од почетка рада извршити преузимање послова, објеката, средстава за рад и запослених предвиђених у члану 6. став (1) тачка h) овог закона.

Члан 33.
(Усклађивање закона)

Сви закони релевантни за рад тијела која се успостављају овим Законом биће усклађени са одредбама овог закона у року од шест мјесеци од дана његовог ступања на снагу.

Члан 34.

- (1) Локални ниво, као дио нове јединствене полицијске структуре БиХ, затим одговарајућа питања односа између тијела основаних овим Законом и локалних полицијских тијела, те остали детаљи полицијске структуре биће регулисани након реформе Устава БиХ у складу са три принципа Европске комисије, и то у два основна закона: Закону о полицијској служби Босне и Херцеговине и Закону о полицијским службеницима Босне и Херцеговине.

- (2) Закони из става (1) овог члана засниваће се на релевантним одредбама Устава БиХ, а биће усвојени најкасније годину дана након усвајања Устава БиХ.
- (3) Структура јединствених полицијских снага БиХ одговараће уставној структури земље.

Члан 35.
(Ступање на снагу)

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

ПСБиХ број 180/08
16. априла 2008. године
Сарајево

Председавајући Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ др Милорад Живковић , с. р.	Председавајући Дома народа Парламентарне скупштине БиХ Сулејман Тихић , с. р.
--	---

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 27. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 10. aprila 2008. godine, i na 16. sjednici Doma naroda, održanoj 16. aprila 2008. godine, usvojila je

ZAKON

O DIREKCIJI ZA KOORDINACIJU POLICIJSKIH TIJELA I O AGENCIJAMA ZA PODRŠKU POLICIJSKOJ STRUKTURI BOSNE I HERCEGOVINE

I. OPĆE ODREDBE

Члан 1.
(Дјелокруг прописивања)

- (1) Овим законом оснивају се: Дирекција за координацију полицијских тијела (у даљњем тексту: Дирекција), Агенција за форензишка испитивања и вјештачења, Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова и Агенција за полицијску подршку, и утврђује се њихова надлежност и организација као управних организација за подршку полицијској структури Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: БиН).
- (2) На сва питања организације и управљања те друга питања значајна за функционирање тијела успостављених овим Законом, као што су: доношење правилника о унутрашњој организацији и других прописа, управни надзор, однос између институција БиН те однос према правним и физичким лицима, у мјери у којој нису прописана овим Законом, примјенује се Закон о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине, Закон о управи и Закон о полицијским службеницима Босне и Херцеговине.

Члан 2.
(Samostalnost i nepristrasnost)

- (1) Тијела успостављена овим Законом су управне организације у оквиру Министарства сигурности БиН с оперативном самосталношћу, основане ради обављања послова из своје надлежности, којима руководе директори и које се финансирају из буџета институција БиН.
- (2) Тијела успостављена овим Законом самостално ће располагати својим буџетом у складу с прописима којима се дефинирају процедуре и поступци финансијског пословања.
- (3) Тијела успостављена овим Законом дјелују искључиво на професионалним основима, не заступајући, не štiteћи нити подривајући интересе било које политичке странке, регистриване

organizacije ili udruženja, ili bilo kojeg naroda u Bosni i Hercegovini.

Član 3.

(Sjedište i organizacija tijela uspostavljenih ovim Zakonom)

- (1) Sjedište tijela uspostavljenih ovim Zakonom bit će utvrđeno odlukom Vijeća ministara BiH.
- (2) Unutrašnja organizacija i sistematizacija tijela iz člana 1. stav (1) ovog zakona, u mjeri u kojoj nisu propisani ovim Zakonom, utvrđuju se pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji koje donose direktori svakog tijela uz saglasnost Vijeća ministara BiH.

Član 4.

(Radni odnosi)

- (1) Zaposleni u tijelima osnovanim ovim Zakonom su: policijski službenici, državni službenici i zaposlenici.
- (2) Policijski službenici su ovlaštena službena lica na čije se radne odnose primjenjuje Zakon o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine.
- (3) Na radne odnose zaposlenih u tijelima osnovanim ovim Zakonom koji imaju status državnog službenika primjenjuje se Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine, a na ostale zaposlene primjenjuje se Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine.
- (4) Radna mjesta na kojima rade policijski službenici, radna mjesta državnih službenika i ostalih zaposlenih uređuju se pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Član 5.

(Zapošljavanje)

- (1) Zapošljavanje u tijelima osnovanim ovim Zakonom provodi se po postupku i procedurama propisanim zakonima iz člana 4. ovog zakona.
- (2) Izuzetno, zapošljavanje iz stava (1) ovog člana može se provoditi i neposrednim preuzimanjem zaposlenih iz organa i agencija za provođenje zakona u Bosni i Hercegovini, u mjeri u kojoj se preuzimaju nadležnosti postojećih organa.
- (3) Vijeće ministara BiH propisat će postupak, uslove i način preuzimanja zaposlenih iz stava (2) ovog člana.

II. DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU POLICIJSKIH TIJELA BiH

Član 6.

(Nadležnosti Direkcije)

- (1) Poslovi iz nadležnosti Direkcije su:
  - a) komunikacija, saradnja i koordinacija između policijskih tijela BiH;
  - b) komunikacija, saradnja i koordinacija između policijskih tijela BiH s odgovarajućim organima u Bosni i Hercegovini u vezi s pitanjima policijskih poslova međunarodnog karaktera ili od međunarodnog značaja, ili u vezi s pitanjima koja su u nadležnosti Suda BiH;
  - c) komunikacija i saradnja s odgovarajućim stranim i međunarodnim organima u vezi s pitanjima policijskih poslova od međunarodnog značaja ili zajedničkog interesa;
  - d) komunikacija, saradnja i koordinacija između policijskih tijela BiH te odgovarajućih organa u Bosni i Hercegovini s odgovarajućim stranim i međunarodnim organima;

- e) primjena najboljih evropskih i drugih međunarodnih praksi koje se odnose na policijska pitanja u Bosni i Hercegovini;
  - f) standardizacija rada u vezi s policijskim pitanjima u Bosni i Hercegovini;
  - g) dnevno objedinjavanje sigurnosnih informacija od značaja za Bosnu i Hercegovinu, kao i od značaja za obavljanje poslova iz nadležnosti policijskih tijela BiH, stalna saradnja s relevantnim policijskim i drugim tijelima i preduzimanje potrebnih mjera s ciljem koordinacije operativnih poslova policijskih tijela BiH, te dnevno praćenje stanja sigurnosti i obavještanje nadležnih policijskih i drugih tijela BiH;
  - h) organiziranje i provođenje fizičke i tehničke zaštite lica i objekata organa BiH i diplomatsko-konzularnih organa koji se posebno štite u skladu s odgovarajućim zakonima, međunarodnim obavezama i drugim propisima koje donosi Vijeće ministara BiH;
  - i) prikupljanje, praćenje, analiziranje i korištenje podataka od značaja za sigurnost Bosne i Hercegovine;
  - j) provođenje međunarodnih ugovora o policijskoj saradnji iz nadležnosti Direkcije;
  - k) ostali poslovi propisani zakonima i drugim propisima.
- (2) Direkcija obrađuje podatke i vodi evidencije iz svoje nadležnosti u skladu s važećim propisima.

Član 7.

(Rukovođenje i imenovanje)

- (1) Direkcijom rukovodi direktor Direkcije (u daljnjem tekstu: direktor).
- (2) Direktor ima dva zamjenika koji su za svoj rad odgovorni direktoru.
- (3) Direktor i zamjenici direktora ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda.
- (4) Direktora i zamjenike direktora imenuje Vijeće ministara BiH na prijedlog ministra sigurnosti BiH, s liste kandidata koju dostavi Nezavisni odbor, na mandat od četiri godine, uz mogućnost reimenovanja u drugom narednom mandatu.
- (5) Vijeće ministara BiH razrješava direktora i zamjenike direktora prema uslovima i procedurama koje provede Nezavisni odbor.
- (6) Direktor i zamjenici direktora mogu biti razriješeni dužnosti prije isteka mandata:
  - a) na lični zahtjev;
  - b) ako mu je konačnom odlukom izrečena disciplinska mjera zbog učinjene teže povrede radne dužnosti;
  - c) ako je osuđen za krivično djelo, osim za krivično djelo iz oblasti sigurnosti saobraćaja;
  - d) ako se utvrdi da je aktivni član političke stranke;
  - e) ako se na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove utvrdi da je trajno spriječen obavljati dužnost.

Član 8.

(Dužnosti i odgovornosti direktora)

- (1) Direktor:
  - a) predstavlja Direkciju;
  - b) izrađuje godišnji plan rada prema smjericama i politikama koje utvrde predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH te nacrt godišnjeg budžeta Direkcije i predlaže ih ministru sigurnosti BiH, koji ih prosljeđuje Vijeću ministara BiH na usvajanje;

- c) rukovodi i usmjerava obavljanje poslova iz nadležnosti Direkcije;
  - d) izvještava javnost o radu iz svoje nadležnosti.
- (2) Osim dužnosti i odgovornosti iz stava (1) ovog člana, direktor obavlja i druge poslove, kao što su:
- a) donošenje pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Direkcije uz saglasnost Vijeća ministara BiH, kao i drugih propisa predviđenih zakonom koji su potrebni za omogućavanje obavljanja poslova iz nadležnosti Direkcije;
  - b) raspoređivanje dužnosti zaposlenim u Direkciji u skladu sa zakonom, pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Direkcije i drugim propisima;
  - c) donošenje odluka o zapošljavanju, raspoređivanju i prestanku rada zaposlenih u Direkciji u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine i drugim zakonima i propisima;
  - d) obavljanje aktivnosti u vezi s nabavkom opreme i sredstava za potrebe Direkcije;
  - e) priprema i provođenje programa obuke zaposlenih u Direkciji;
  - f) podnošenje godišnjeg izvještaja o radu Direkcije ministru sigurnosti BiH, koji ga prosljeđuje Vijeću ministara BiH, te posebnih izvještaja prema potrebi ili na zahtjev ministra sigurnosti BiH;
  - g) podnošenje izvještaja Parlamentarnoj skupštini BiH, Vijeću ministara BiH i Predsjedništvu BiH, na njihov zahtjev;
  - h) obavljanje drugih dužnosti propisanih zakonom i drugim propisima.
- (3) Direktor je odgovoran za zakonitost rada Direkcije i za zakonito trošenje sredstava koja su joj dodijeljena.

Član 9.

(Zamjenici direktora)

Zamjenici direktora pomažu direktoru u obavljanju njegovih dužnosti, zamjenjuju direktora za vrijeme njegovog odsustva, ispunjavaju pojedine dužnosti koje im prenese direktor, te izvršavaju zaduženja koja im, prema potrebi, dodjeljuje direktor s ciljem efikasnog i pravilnog obavljanja poslova Direkcije.

Član 10.

(Spriječenost direktora)

- (1) U slučaju spriječenosti direktora da izvršava svoje dužnosti i odgovornosti, izvršava ih jedan od zamjenika direktora, sve dok direktor ne bude ponovo u mogućnosti da ih preuzme ili do imenovanja novog direktora.
- (2) Ukoliko direktor ne može ponovo preuzeti svoje dužnosti i odgovornosti, Vijeće ministara BiH imenovat će novog direktora u skladu s članom 7. ovog zakona.

Član 11.

(Pružanje pomoći)

- (1) Sva policijska tijela BiH, te odgovarajući organi u Bosni i Hercegovini, dužni su saradivati s Direkcijom i na njen zahtjev pružiti pomoć Direkciji u obavljanju poslova iz njene nadležnosti, u skladu sa zakonom i drugim propisima.
- (2) Direkcija je dužna saradivati i pružiti pomoć tijelima iz stava (1) ovog člana na njihov zahtjev.

Član 12.

(Dužnost obavještavanja nadležnog tijela)

- (1) Direkcija je dužna obavijestiti nadležna tijela u Bosni i Hercegovini o saznanjima prikupljenim tokom obavljanja svojih dužnosti ako se te informacije odnose na nadležnost drugih tijela.
- (2) Nadležna tijela u Bosni i Hercegovini dužna su obavijestiti Direkciju o saznanjima prikupljenim tokom obavljanja svojih dužnosti, a koja su od značaja za izvršavanje poslova i zadataka iz nadležnosti Direkcije.

Član 13.

(Povjerljive i zaštićene informacije)

- (1) Između Direkcije i stranih i međunarodnih organa može se ostvarivati razmjena podataka iz nadležnosti Direkcije.
- (2) Direkcija može dostaviti stranim i međunarodnim organima podatke o državljanima BiH ukoliko primi obavještenje da državljanin predstavlja opasnost za sigurnost Bosne i Hercegovine, državu u kojoj se nalazi ili širu opasnost za regionalnu ili globalnu sigurnost.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, Direkcija neće dostaviti podatke o državljanima BiH ukoliko nema razumnu garanciju da će primalac osigurati isti stepen zaštite podataka koji se osigurava u Bosni i Hercegovini.
- (4) Ukoliko se podaci odnose na krivični postupak koji se vodi u Bosni i Hercegovini, razmjena podataka iz ovog člana odvija se u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine i Zakonom o zaštiti ličnih podataka.

III. AGENCIJA ZA FORENZIČKA ISPITIVANJA I VJEŠTAČENJA

Član 14.

(Nadležnosti Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja)

- (1) Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja nadležna je za:
  - a) balistička i mehanoskopska vještačenja;
  - b) hemijska i toksikološka ispitivanja;
  - c) daktiloskopska vještačenja;
  - d) grafološka vještačenja;
  - e) biološka ispitivanja;
  - f) biohemijska ispitivanja;
  - g) analize DNK;
  - h) specijalističke obuke;
  - i) vođenje evidencije, statistika i baza podataka;
  - j) vještačenje požara i eksplozija;
  - k) pružanje stručne pomoći ostalim tijelima iz ovog zakona;
  - l) standardizaciju rada na terenu;
  - m) ostale poslove propisane zakonom i drugim propisima.
- (2) Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja obrađuje podatke i vodi evidencije iz svoje nadležnosti u skladu s važećim propisima.

Član 15.

(Rukovođenje i imenovanje)

- (1) Agencijom za forenzička ispitivanja i vještačenja rukovodi njen direktor (u daljnjem tekstu: direktor).
- (2) Direktor ima zamjenika, koji je za svoj rad odgovoran direktoru.
- (3) Direktora i zamjenika direktora imenuje Vijeće ministara BiH na prijedlog ministra sigurnosti BiH, u skladu sa

Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine, na mandat od četiri godine, uz mogućnost reimenovanja u drugom narednom mandatu.

- (4) Direktora i zamjenika direktora razrješava Vijeće ministara BiH.
- (5) Direktor i zamjenik direktora mogu biti razriješeni dužnosti prije isteka mandata:
- na lični zahtjev;
  - ako mu je konačnom odlukom izrečena disciplinska mjera zbog učinjene teže povrede radne dužnosti;
  - ako je osuđen za krivično djelo, osim za krivično djelo iz oblasti sigurnosti saobraćaja;
  - ako se utvrdi da je aktivni član političke stranke;
  - ako se na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove utvrdi da je trajno spriječen obavljati dužnost.

Član 16.

(Dužnosti i odgovornosti direktora)

- (1) Direktor:
- predstavlja Agenciju za forenzička ispitivanja i vještačenja;
  - izrađuje godišnji plan rada prema smjernicama i politikama koje utvrde predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH te nacrt godišnjeg budžeta Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja i predlaže ga ministru sigurnosti BiH, koji ga prosljeđuje Vijeću ministara BiH na usvajanje;
  - rukovodi i usmjerava obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja;
  - osigurava uspostavu centralne baze podataka iz svoje nadležnosti;
  - razvija procedure za podršku policijskim tijelima BiH u vezi s njihovim poslovima iz oblasti kriminalističke tehnike i forenzike;
  - osigurava saradnju sa stranim i međunarodnim organima i drugim institucijama za vještačenje i forenziku u skladu s međunarodnim ugovorima.
- (2) Osim dužnosti i odgovornosti iz stava (1) ovog člana, direktor obavlja i druge poslove, kao što su:
- donošenje pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja, kao i drugih propisa predviđenih zakonom koji su potrebni za omogućavanje obavljanja poslova iz nadležnosti Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja;
  - donošenje odluka o zapošljavanju, raspoređivanju i prestanku rada zaposlenih u Agenciji za forenzička ispitivanja i vještačenja, u skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine i drugim zakonima i propisima;
  - obavljanje aktivnosti u vezi s nabavkom opreme i sredstava za potrebe Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja;
  - pripremanje i provođenje programa obuke zaposlenih u Agenciji za forenzička ispitivanja i vještačenja;
  - podnošenje godišnjeg izvještaja o radu Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja ministru sigurnosti BiH, koji ga prosljeđuje Vijeću ministara BiH na usvajanje, te posebne izvještaje prema potrebi ili na zahtjev ministra sigurnosti BiH;

- podnošenje izvještaja Parlamentarnoj skupštini BiH, Vijeću ministara BiH i Predsjedništvu BiH, na njihov zahtjev;
- obavljanje drugih dužnosti propisanih zakonom i drugim propisima.

- (3) Direktor je odgovoran za zakonitost rada Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja i za zakonito trošenje sredstava koja su joj dodijeljena.

Član 17.

(Zamjenik direktora)

Zamjenik direktora pomaže direktoru u rukovođenju Agencijom za forenzička ispitivanja i vještačenja, zamjenjuje direktora za vrijeme njegovog odsustva, ispunjava dužnosti koje mu prenese direktor, te obavlja zaduženja koja mu, prema potrebi, dodjeljuje direktor s ciljem efikasnog i pravilnog obavljanja poslova Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja.

Član 18.

(Spriječenost direktora)

- U slučaju spriječenosti direktora da izvršava svoje dužnosti i odgovornosti, izvršava ih zamjenik direktora, sve dok direktor ne bude ponovo u mogućnosti da ih preuzme ili do imenovanja novog direktora.
- Ukoliko direktor ne može ponovo preuzeti svoje dužnosti i odgovornosti, Vijeće ministara BiH imenovat će novog direktora u skladu s članom 15. ovog zakona.

IV. AGENCIJA ZA ŠKOLOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE KADROVA

Član 19.

(Nadležnosti Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova)

- (1) Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova nadležna je za:
- razvijanje, usklađivanje i predlaganje nastavnih planova i programa obuke u skladu s potrebama policijskih tijela BiH i drugih službi te agencija iz oblasti sigurnosti;
  - organiziranje i provođenje školovanja i stručnog osposobljavanja i usavršavanja pripadnika policijskih tijela BiH i drugih službi i agencija iz oblasti sigurnosti (osnovna, specijalistička, stalna i drugi vidovi policijske obuke), uključujući:
    - školovanje policijskih kadrova BiH nivoa I. za potrebe sticanja čina policajac;
    - školovanje policijskih kadrova BiH nivoa II. za potrebe sticanja čina mlađi inspektor;
    - obuka pripadnika agencija za zaštitu lica i imovine;
    - obuka pripadnika detektivskih agencija;
    - stručna obuka (kursevi, seminari i sl.);
  - razvijanje istraživačko-izdavačke djelatnosti, te doprinos ukupnom unapređenju i modernizaciji policijskog rada;
  - bibliotekarski poslovi;
  - vođenje odgovarajuće evidencije i dokumentacije iz svoje nadležnosti.
- (2) Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova obrađuje podatke i vodi evidencije iz svoje nadležnosti u skladu s važećim propisima.

Član 20.
(Rukovođenje i imenovanje)

- (1) Agencijom za školovanje i stručno usavršavanje kadrova rukovodi njen direktor (u daljnjem tekstu: direktor).
- (2) Direktor ima zamjenika, koji je za svoj rad odgovoran direktoru.
- (3) Direktora i zamjenika direktora imenuje Vijeće ministara BiH na prijedlog ministra sigurnosti BiH, u skladu sa Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine, na mandat od četiri godine, uz mogućnost reimenovanja u drugom narednom mandatu.
- (4) Direktora i zamjenika direktora razrješava Vijeće ministara BiH.
- (5) Direktor i zamjenik direktora mogu biti razriješeni dužnosti prije isteka mandata:
  - a) na lični zahtjev;
  - b) ako mu je konačnom odlukom izrečena disciplinska mjera zbog učinjene teže povrede radne dužnosti;
  - c) ako je osuđen za krivično djelo, osim za krivično djelo iz oblasti sigurnosti saobraćaja;
  - d) ako se utvrdi da je aktivni član političke stranke;
  - e) ako se na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove utvrdi da je trajno spriječen obavljati dužnost.

Član 21.
(Dužnosti i odgovornosti direktora)

- (1) Direktor:
  - a) predstavlja Agenciju za školovanje i stručno usavršavanje kadrova;
  - b) rukovodi i organizira rad Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova;
  - c) osigurava izradu i realizaciju nastavnih planova i programa;
  - d) osigurava stručno usavršavanje nastavnog kadra;
  - e) osigurava stručno, zakonito i pravovremeno izvršavanje poslova Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova;
  - f) priprema i izrađuje izvještaje, informacije i druge stručne materijale;
  - g) obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima;
  - h) izrađuje godišnji plan rada prema smjernicama i politikama koje utvrde predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH te nacrt godišnjeg budžeta Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova i predlaže ga ministru sigurnosti BiH, koji ga prosljeđuje Vijeću ministara BiH na usvajanje;
  - i) osigurava uspostavljanje centralne baze podataka za poslove koje provodi;
  - j) razvija procedure za podršku policijskim tijelima BiH u vezi s njihovim poslovima iz oblasti školovanja i stručnog usavršavanja kadrova;
  - k) saraduje sa stranim organima i drugim institucijama za školovanje i stručno usavršavanje kadrova u okviru svoje nadležnosti.
- (2) Osim dužnosti i odgovornosti iz stava (1) ovog člana, direktor obavlja i druge poslove, kao što su:
  - a) donošenje pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije za školovanje i stručno

usavršavanje kadrova, kao i drugih propisa predviđenih zakonom koji su potrebni za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova;

- b) raspoređivanje dužnosti zaposlenim u Agenciji za školovanje i stručno usavršavanje kadrova u skladu sa zakonom, pravilnikom o unutaršnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova i drugim propisima;
  - c) donošenje odluka o zapošljavanju, raspoređivanju i prestanku rada zaposlenih u Agenciji za školovanje i stručno usavršavanje kadrova, u skladu s odgovarajućim zakonima i propisima;
  - d) obavljanje aktivnosti u vezi s nabavkom opreme i sredstava za potrebe Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova;
  - e) pripremanje i provođenje programa obuke zaposlenih u Agenciji za školovanje i stručno usavršavanje kadrova;
  - f) podnošenje godišnjeg izvještaja o radu Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova ministru sigurnosti BiH, koji ga prosljeđuje Vijeću ministara BiH, te posebne izvještaje prema potrebi ili na zahtjev ministra sigurnosti BiH;
  - g) podnošenje izvještaja Parlamentarnoj skupštini BiH, Vijeću ministara BiH i Predsjedništvu BiH, na njihov zahtjev;
  - h) obavljanje drugih dužnosti propisanih zakonom i drugim propisima.
- (3) Direktor je odgovoran za zakonitost rada Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova i za zakonito trošenje sredstava koja su joj dodijeljena.

Član 22.
(Zamjenik direktora)

Zamjenik direktora pomaže direktoru u rukovođenju Agencijom za školovanje i stručno usavršavanje kadrova, zamjenjuje direktora za vrijeme njegovog odsustva, izvršava pojedine dužnosti koje mu prenese direktor te obavlja zaduženja koja mu, prema potrebi, dodjeljuje direktor s ciljem efikasnog i pravilnog obavljanja poslova Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova.

Član 23.
(Spriječenost direktora)

- (1) U slučaju spriječenosti direktora da izvršava svoje dužnosti i odgovornosti, izvršava ih zamjenik direktora, sve dok direktor ne bude ponovo u mogućnosti da ih preuzme ili do imenovanja novog direktora.
- (2) Ukoliko direktor ne može ponovo preuzeti svoje dužnosti i odgovornosti, Vijeće ministara BiH imenovat će novog direktora u skladu s članom 20. ovog zakona.

V. AGENCIJA ZA POLICIJSKU PODRŠKU

Član 24.
(Nadležnosti Agencije za policijsku podršku)

- (1) Agencija za policijsku podršku nadležna je za:
  - a) vođenje centralne evidencije podataka zaposlenih u policijskim tijelima BiH;
  - b) objedinjavanje podataka o potrebnim kadrovima u policijskim tijelima BiH;
  - c) pripremanje analiza, izvještaja i pregleda iz nadležnosti Agencije za policijsku podršku, za potrebe državnih organa;

- d) učešće u izradi i praćenju primjene zakona i drugih propisa u vezi s policijskim tijelima BiH i davanje stručnih mišljenja vezanih za primjenu tih propisa;
  - e) pružanje stručne pomoći policijskim tijelima BiH u vezi sa sporovima koji se vode kod nadležnih sudova i drugih organa, ukoliko ta tijela zatraže takvu pomoć;
  - f) provođenje interne kontrole trošenja budžetskih sredstava;
  - g) vođenje zakonom propisane finansijske i materijalne evidencije za Agenciju za policijsku podršku;
  - h) predlaganje Vijeću ministara BiH, uz saglasnost policijskih tijela, odgovarajućih akata kojima se utvrđuje standardizirana oprema za policijska tijela BiH;
  - i) obavljanje i provođenje procedure nabavki za potrebe Agencije za policijsku podršku;
  - j) provođenje tenderske procedure za određenu opremu za policijska tijela BiH;
  - k) praćenje nove informacione i komunikacione tehnologije i mogućnosti njihove primjene;
  - l) učešće u izradi aplikativnih i sistemskih programa za različite baze podataka i održavanje baza podataka.
- (2) Agencija za policijsku podršku obrađuje podatke i vodi evidencije iz svoje nadležnosti u skladu s važećim propisima.

Član 25.

(Rukovođenje i imenovanje)

- (1) Agencijom za policijsku podršku rukovodi njen direktor (u daljnjem tekstu: direktor).
- (2) Direktor ima zamjenika, koji je za svoj rad odgovoran direktoru.
- (3) Direktora i zamjenika direktora imenuje Vijeće ministara BiH, u skladu sa Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine, na mandat od četiri godine, uz mogućnost reimenovanja u drugom narednom mandatu.
- (4) Direktora i zamjenika direktora razrješava Vijeće ministara BiH.
- (5) Direktor i zamjenik direktora mogu biti razriješeni dužnosti prije isteka mandata:
  - a) na lični zahtjev;
  - b) ako mu je konačnom odlukom izrečena disciplinska mjera zbog učinjene teže povrede radne dužnosti;
  - c) ako je osuđen za krivično djelo, osim za krivično djelo iz oblasti sigurnosti saobraćaja;
  - d) ako se utvrdi da je aktivni član političke stranke;
  - e) ako se na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove utvrdi da je trajno spriječen obavljati dužnost.

Član 26.

(Dužnosti i odgovornosti direktora)

- (1) Direktor:
  - a) predstavlja Agenciju za policijsku podršku;
  - b) rukovodi i organizira rad Agencije za policijsku podršku;
  - c) osigurava stručno, zakonito i pravovremeno obavljanje poslova Agencije za policijsku podršku;
  - d) priprema i izrađuje izvještaje, informacije i druge stručne materijale;

- e) obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima;
  - f) izrađuje godišnji plan rada prema smjericama i politikama koje utvrde predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH te nacrt godišnjeg budžeta Agencije za policijsku podršku i predlaže ga ministru sigurnosti BiH, koji ga prosljeđuje Vijeću ministara BiH na usvajanje;
  - g) osigurava uspostavljanje centralne baze podataka za poslove koje provodi;
  - h) saraduje sa stranim organima i drugim institucijama u okviru svoje nadležnosti.
- (2) Osim dužnosti i odgovornosti iz stava (1) ovog člana, direktor obavlja i druge poslove, kao što su:
- a) donošenje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije za policijsku podršku, kao i drugih propisa predviđenih zakonom koji su potrebni za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije za policijsku podršku;
  - b) raspoređivanje dužnosti zaposlenim u Agenciji za policijsku podršku u skladu sa zakonom, Pravilnikom o unutarašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije za policijsku podršku i drugim propisima;
  - c) donošenje odluka o zapošljavanju, raspoređivanju i prestanku rada zaposlenih u Agenciji za policijsku podršku, u skladu sa zakonima i drugim propisima;
  - d) pripremanje i provođenje programa obuke zaposlenih u Agenciji za policijsku podršku;
  - e) podnošenje godišnjeg izvještaja o radu Agencije za policijsku podršku ministru sigurnosti BiH, koji ga prosljeđuje Vijeću ministara BiH, te posebnih izvještaja prema potrebi ili na zahtjev ministra sigurnosti BiH;
  - f) podnošenje izvještaja Parlamentarnoj skupštini BiH, Vijeću ministara BiH i Predsjedništvu BiH, na njihov zahtjev;
  - g) obavljanje drugih dužnosti propisanih zakonom i drugim propisima.
- (3) Direktor je odgovoran za zakonitost rada Agencije za policijsku podršku i za zakonito trošenje sredstava koja su joj dodijeljena.

Član 27.

(Zamjenik direktora)

Zamjenik direktora pomaže direktoru u obavljanju njegovih dužnosti, zamjenjuje direktora za vrijeme njegovog odsustva, ispunjava pojedine dužnosti koje mu prenese direktor te obavlja zaduženja koja mu, prema potrebi, dodjeljuje direktor s ciljem efikasnog i pravilnog obavljanja poslova Agencije za policijsku podršku.

Član 28.

(Spriječenost direktora)

- (1) U slučaju spriječenosti direktora da izvršava svoje dužnosti i odgovornosti, izvršava ih zamjenik direktora, sve dok direktor ne bude ponovo u mogućnosti da ih preuzme ili do imenovanja novog direktora.
- (2) Ukoliko direktor ne može ponovo preuzeti svoje dužnosti i odgovornosti, Vijeće ministara BiH imenovat će novog direktora u skladu sa članom 25. ovog zakona.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 29.
(Početak rada)

Vijeće ministara BiH utvrdit će početak rada tijela osnovanih ovim Zakonom.

Član 30.
(Imenovanje)

- (1) Postupak imenovanja direktora i zamjenika direktora tijela osnovanih ovim Zakonom početi će 45 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona i bit će okončan najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Imenovanje iz stava (1) ovog člana stupit će na snagu prvog dana početka rada tijela iz člana 1. ovog zakona.

Član 31.
(Donošenje podzakonskih akata)

- (1) U roku od 30 dana od dana imenovanja direktora bit će doneseni pravilnici o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.
- (2) U roku od 90 dana od dana početka rada tijela osnovanih ovim Zakonom bit će doneseni akti o provođenju utvrđeni ovim Zakonom.

Član 32.
(Postupak preuzimanja)

Direkcija će u roku od 90 dana od početka rada preuzeti poslove, objekte, sredstva za rad i zaposlene predviđene članom 6. stav (1) tačka h) ovog zakona.

Član 33.
(Usklađivanje zakona)

Svi zakoni relevantni za rad tijela koja se uspostavljaju ovim Zakonom bit će usklađeni s odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 34.

- (1) Lokalni nivo, kao dio nove jedinstvene policijske strukture BiH, zatim odgovarajuća pitanja odnosa između tijela osnovanih ovim Zakonom i lokalnih policijskih tijela te ostali detalji policijske strukture bit će regulirani nakon reforme Ustava BiH, u skladu s tri principa Evropske komisije, i to u dva osnovna zakona: Zakonu o policijskoj službi Bosne i Hercegovine i Zakonu o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine.
- (2) Zakoni iz stava (1) ovog člana zasnovat će se na relevantnim odredbama Ustava BiH, a bit će usvojeni najkasnije godinu dana nakon usvajanja Ustava BiH.
- (3) Struktura jedinstvenih policijskih snaga BiH odgovarat će ustavnoj strukturi zemlje.

Član 35.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH broj 180/08
16. aprila 2008. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
dr. **Milorad Živković**, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Sulejman Tihić, s. r.

Temeljem članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 27. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 10. travnja 2008. godine, i na 16. sjednici Doma naroda, održanoj 16. travnja 2008. godine, usvojila je

ZAKON

**O DIREKCIJI ZA KOORDINACIJU POLICIJSKIH
TIJELA I O AGENCIJAMA ZA POTPORU
POLICIJSKOJ STRUKTURI BOSNE I HERCEGOVINE**
I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.
(Djelokrug propisivanja)

- (1) Ovim se Zakonom osnivaju: Direkcija za koordinaciju policijskih tijela (u daljnjem tekstu: Direkcija), Agencija za forenzična ispitivanja i vještačenja, Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova i Agencija za policijsku potporu, te se utvrđuje njihova nadležnost i ustrojstvo kao upravnih organizacija za potporu policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH).
- (2) Na sva pitanja ustrojstva i upravljanja te druga pitanja bitna za funkcioniranje tijela uspostavljenih ovim Zakonom, kakva su: donošenje pravilnika o unutarnjem ustroju i drugih propisa, upravni nadzor, odnos između institucija BiH te odnos prema pravnim i fizičkim osobama, u mjeri u kojoj nisu propisana ovim Zakonom, primjenjuju se Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine, Zakon o upravi i Zakon o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine.

Članak 2.
(Samostalnost i nepristranost)

- (1) Tijela uspostavljena ovim Zakonom upravne su organizacije u sklopu Ministarstva sigurnosti BiH s operativnom samostalnošću, osnovane radi obavljanja poslova iz svoje nadležnosti, kojima upravljaju ravnatelji i koje se financiraju iz proračuna institucija BiH.
- (2) Tijela uspostavljena ovim Zakonom samostalno će raspolagati svojim proračunom, u skladu s propisima kojima se utvrđuju procedure i postupci financijskog poslovanja.
- (3) Tijela uspostavljena ovim Zakonom djeluju isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći niti podrivajući interese bilo koje političke stranke, registrirane organizacije ili udruge, ili bilo kojeg naroda u Bosni i Hercegovini.

Članak 3.
(Sjedište i ustroj tijela uspostavljenih ovim Zakonom)

- (1) Sjedište tijela uspostavljenih ovim Zakonom bit će utvrđeno odlukom Vijeća ministara BiH.
- (2) Unutarnji ustroj i sistematizacija tijela iz članka 1. stavak (1) ovoga Zakona, u mjeri u kojoj nisu propisani ovim Zakonom, utvrđuju se pravilnicima o unutarnjem ustroju i sistematizaciji koje donose ravnatelji svakog tijela uz suglasnost Vijeća ministara BiH.

Članak 4.
(Radni odnosi)

- (1) Zaposlenici tijela osnovanih ovim Zakonom su policijski službenici, državni službenici i uposlenici.
- (2) Policijski službenici su ovlaštene službene osobe na čije se radne odnose primjenjuje Zakon o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine.

- (3) Na radne odnose zaposlenika tijela osnovanih ovim Zakonom koji imaju status državnog službenika primjenjuje se Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine, a na ostale zaposlenike primjenjuje se Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine.
- (4) Radna mjesta na kojima rade policijski službenici, radna mjesta državnih službenika i ostalih zaposlenika uređuju se pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji.

**Članak 5.
(Zapošljavanje)**

- (1) Zapošljavanje u tijelima osnovanim ovim Zakonom provodi se prema postupku i procedurama propisanim zakonima iz članka 4. ovoga Zakona.
- (2) Iznimno, zapošljavanje iz stavka (1) ovoga članka može se provoditi i neposrednim preuzimanjem zaposlenika iz tijela i agencija za provedbu zakona u Bosni i Hercegovini, u mjeri u kojoj se preuzimaju nadležnosti postojećih tijela.
- (3) Vijeće ministara BiH propisat će postupak, uvjete i način preuzimanja zaposlenika iz stavka (2) ovoga članka.

II. DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU POLICIJSKIH TIJELA BiH

**Članak 6.
(Nadležnosti Direkcije)**

- (1) Poslovi iz nadležnosti Direkcije su:
- a) komunikacija, suradnja i koordinacija između policijskih tijela BiH;
  - b) komunikacija, suradnja i koordinacija između policijskih tijela BiH s odgovarajućim tijelima u Bosni i Hercegovini glede policijskih poslova međunarodnog karaktera ili od međunarodnog značenja, ili u vezi s pitanjima koja su u nadležnosti Suda BiH;
  - c) komunikacija i suradnja s odgovarajućim stranim i međunarodnim tijelima glede policijskih poslova od međunarodnog značenja ili zajedničkog interesa;
  - d) komunikacija, suradnja i koordinacija između policijskih tijela BiH te odgovarajućih tijela u Bosni i Hercegovini s odgovarajućim stranim i međunarodnim tijelima;
  - e) primjena najboljih europskih i drugih međunarodnih praksi koje se odnose na policijska pitanja u Bosni i Hercegovini;
  - f) standardizacija rada u vezi s policijskim pitanjima u Bosni i Hercegovini;
  - g) dnevno objedinjavanje sigurnosnih informacija od značenja za Bosnu i Hercegovinu, kao i od značenja za obavljanje poslova iz nadležnosti policijskih tijela BiH, stalna suradnja s relevantnim policijskim i drugim tijelima, poduzimanje potrebnih mjera s ciljem koordinacije operativnih poslova policijskih tijela BiH, te dnevno praćenje sigurnosnog stanja i obavještavanje nadležnih policijskih i drugih tijela BiH;
  - h) organiziranje i provođenje fizičke i tehničke zaštite osoba i objekata tijela BiH i diplomatsko-konzularnih tijela koji se posebno štite u skladu s odgovarajućim zakonima, međunarodnim obvezama i drugim propisima koje donosi Vijeće ministara BiH;
  - i) prikupljanje, praćenje, analiziranje i korištenje podataka od značenja za sigurnost Bosne i Hercegovine;
  - j) provođenje međunarodnih ugovora o policijskoj suradnji iz nadležnosti Direkcije;

k) ostali poslovi propisani zakonima i drugim propisima.

- (2) Direkcija obrađuje podatke i vodi evidencije iz svoje nadležnosti u skladu s valjanim propisima.

**Članak 7.
(Upravljanje i imenovanje)**

- (1) Direkcijom upravlja ravnatelj Direkcije (u daljnjem tekstu: ravnatelj).
- (2) Ravnatelj ima dva zamjenika koji su za svoj rad odgovorni ravnatelju.
- (3) Ravnatelj i zamjenici ravnatelja ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda.
- (4) Ravnatelja i zamjenike ravnatelja imenuje Vijeće ministara BiH na prijedlog ministra sigurnosti BiH, s kandidacijske liste koju dostavi Neovisni odbor, na mandat od četiri godine, uz mogućnost reimenovanja u drugom sljedećem mandatu.
- (5) Vijeće ministara BiH razrješuje ravnatelja i zamjenike ravnatelja prema uvjetima i procedurama koje provede Neovisni odbor.
- (6) Ravnatelj i zamjenici ravnatelja mogu biti razriješeni dužnosti prije isteka mandata:
- a) na osobni zahtjev;
  - b) ukoliko mu je konačnom odlukom izrečena stegovna mjera zbog počinjene teže povrede radne dužnosti;
  - c) ukoliko je osuđen za kazneno djelo, osim za kazneno djelo iz područja sigurnosti prometa;
  - d) ukoliko se utvrdi da je aktivni član političke stranke;
  - e) ukoliko se na temelju mišljenja nadležne zdravstvene ustanove utvrdi da je trajno spriječen obavljati dužnosti.

**Članak 8.
(Dužnosti i odgovornosti ravnatelja)**

- (1) Ravnatelj:
- a) predstavlja Direkciju;
  - b) izrađuje godišnji radni plan prema smjericama i politikama koje utvrde predsjedatelj i zamjenici predsjedatelja Vijeća ministara BiH te nacrt godišnjeg proračuna Direkcije i predlaže ih ministru sigurnosti BiH, koji ih prosljeđuje Vijeću ministara BiH na usvajanje;
  - c) upravlja i usmjerava obavljanje poslova iz nadležnosti Direkcije;
  - d) izvještava javnost o radu iz svoje nadležnosti.
- (2) Osim dužnosti i odgovornosti iz stavka (1) ovoga članka, ravnatelj obavlja i druge poslove, kao što su:
- a) donošenje Pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji Direkcije uz suglasnost Vijeća ministara BiH, te drugih propisa predviđenih zakonom potrebnih za omogućavanje obavljanja poslova iz nadležnosti Direkcije;
  - b) raspoređivanje dužnosti zaposlenicima Direkcije u skladu sa zakonom, Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji Direkcije i drugim propisima;
  - c) donošenje odluka o zapošljavanju, raspoređivanju i prestanku rada zaposlenika Direkcije, u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine i drugim zakonima i propisima;
  - d) obavljanje aktivnosti u vezi s nabavom opreme i sredstava za potrebe Direkcije;

- e) priprema i provođenje programa obuke zaposlenika Direkcije;
  - f) podnošenje godišnjeg izvješća o radu Direkcije ministru sigurnosti BiH, koji ga prosljeđuje Vijeću ministara BiH, te posebnih izvješća prema potrebi ili na zahtjev ministra sigurnosti BiH;
  - g) podnošenje izvješća Parlamentarnoj skupštini BiH, Vijeću ministara BiH i Predsjedništvu BiH, na njihov zahtjev;
  - h) obavljanje drugih dužnosti propisanih zakonom i drugim propisima.
- (3) Ravnatelj je odgovoran za zakonitost rada Direkcije i za zakonito trošenje dodijeljenih joj sredstava.

**Članak 9.
(Zamjenici ravnatelja)**

Zamjenici ravnatelja pomažu ravnatelju u obavljanju njegovih dužnosti, zamjenjuju ravnatelja za vrijeme njegove odsutnosti, ispunjavaju pojedine dužnosti koje im prenese ravnatelj, te obavljaju zaduženja koja im, prema potrebi, dodjeljuje ravnatelj s ciljem učinkovitog i pravilnog obavljanja poslova Direkcije.

**Članak 10.
(Spriječenost ravnatelja)**

- (1) U slučaju kada je ravnatelj spriječen ispunjavati svoje dužnosti i odgovornosti, ispunjava ih jedan od njegovih zamjenika, sve dok ih ravnatelj ponovno ne bude u mogućnosti preuzeti ili do imenovanja novoga ravnatelja.
- (2) Ukoliko ravnatelj ne može ponovno preuzeti svoje dužnosti i odgovornosti, Vijeće ministara BiH imenovat će novoga ravnatelja u skladu s člankom 7. ovoga Zakona.

**Članak 11.
(Pružanje pomoći)**

- (1) Sva policijska tijela BiH, te odgovarajuća tijela u Bosni i Hercegovini, dužna su surađivati s Direkcijom i na njezin zahtjev pružiti pomoć Direkciji u obavljanju poslova iz njezine nadležnosti, u skladu sa zakonom i drugim propisima.
- (2) Direkcija je dužna surađivati i pružiti pomoć tijelima iz stavka (1) ovoga članka na njihov zahtjev.

**Članak 12.
(Dužnost obavještavanja nadležnoga tijela)**

- (1) Direkcija je dužna obavijestiti nadležna tijela u Bosni i Hercegovini o saznanjima prikupljenim u obavljanju svojih dužnosti ako se te informacije odnose na nadležnost drugih tijela.
- (2) Nadležna tijela u Bosni i Hercegovini dužna su obavijestiti Direkciju o saznanjima prikupljenim u obavljanju svojih dužnosti, a koje su od značenja za izvršenje poslova i zadataka iz nadležnosti Direkcije.

**Članak 13.
(Povjerljive i zaštićene informacije)**

- (1) Između Direkcije i stranih i međunarodnih tijela može se ostvarivati razmjena podataka iz nadležnosti Direkcije.
- (2) Direkcija može dostaviti stranim i međunarodnim tijelima podatke o državljanima BiH ukoliko primi obavijest da državljanin predstavlja opasnost za sigurnost Bosne i Hercegovine, državu u kojoj se nalazi ili širu opasnost za regionalnu ili globalnu sigurnost.
- (3) Iznimno od stavka (2) ovoga članka, Direkcija neće dostaviti podatke o državljanima BiH ukoliko nema

razumno osiguranje da će primatelj osigurati isti stupanj zaštite podataka koji se osigurava u Bosni i Hercegovini.

- (4) Ukoliko se podaci odnose na kazneni postupak koji se vodi u Bosni i Hercegovini, razmjena podataka iz ovoga članka odvija se u skladu sa Zakonom o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine i Zakonom o zaštiti osobnih podataka.

III. AGENCIJA ZA FORENZIČNA ISPITIVANJA I VJEŠTAČENJA

**Članak 14.
(Nadležnosti Agencije za forenzična ispitivanja i vještačenja)**

- (1) Agencija za forenzična ispitivanja i vještačenja nadležna je za:
  - a) balistička i mehanoskopska vještačenja;
  - b) kemijska i toksikološka ispitivanja;
  - c) daktiloskopska vještačenja;
  - d) grafološka vještačenja;
  - e) biološka ispitivanja;
  - f) biokemijska ispitivanja;
  - g) analize DNK;
  - h) specijalističke obuke;
  - i) vođenje evidencije, statistika i baza podataka;
  - j) vještačenje požara i eksplozija;
  - k) pružanje stručne pomoći ostalim tijelima iz ovog Zakona;
  - l) standardizaciju rada na terenu;
  - m) ostale poslove propisane zakonom i drugim propisima.
- (2) Agencija za forenzična ispitivanja i vještačenja obrađuje podatke i vodi evidencije iz svoje nadležnosti u skladu s valjanim propisima.

**Članak 15.
(Upravljanje i imenovanje)**

- (1) Agencijom za forenzična ispitivanja i vještačenja upravlja njezin ravnatelj (u daljnjem tekstu: ravnatelj).
- (2) Ravnatelj ima zamjenika, koji je za svoj rad odgovoran ravnatelju.
- (3) Ravnatelja i zamjenika ravnatelja imenuje Vijeće ministara BiH na prijedlog ministra sigurnosti BiH, u skladu sa Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine, na mandat od četiri godine, uz mogućnost reimenovanja u drugom sljedećem mandatu.
- (4) Ravnatelja i zamjenika ravnatelja razrješuje Vijeće ministara BiH.
- (5) Ravnatelj i zamjenik ravnatelja mogu biti razriješeni dužnosti prije isteka mandata:
  - a) na osobni zahtjev;
  - b) ukoliko mu je konačnom odlukom izrečena stegovna mjera zbog počinjene teže povrede radne dužnosti;
  - c) ukoliko je osuđen za kazneno djelo, osim za kazneno djelo iz područja sigurnosti prometa;
  - d) ukoliko se utvrdi da je aktivni član političke stranke;
  - e) ukoliko se na temelju mišljenja nadležne zdravstvene ustanove utvrdi da je trajno spriječen obavljati dužnost.

**Članak 16.
(Dužnosti i odgovornosti ravnatelja)**

- (1) Ravnatelj:

- a) predstavlja Agenciju za forenzična ispitivanja i vještačenja;
  - b) izrađuje godišnji plan rada prema smjericama i politikama koje utvrde predsjedatelj i zamjenici predsjedatelja Vijeća ministara BiH te nacrt godišnjeg proračuna Agencije za forenzična ispitivanja i vještačenja i predlaže ga ministru sigurnosti BiH, koji ga prosljeđuje Vijeću ministara BiH na usvajanje;
  - c) upravlja i usmjerava obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije za forenzična ispitivanja i vještačenja;
  - d) osigurava uspostavu središnje baze podataka iz svoje nadležnosti;
  - e) razvija procedure za potporu policijskim tijelima BiH glede njihovih poslova iz područja kriminalističke tehnike i forenzike;
  - f) osigurava suradnju sa stranim i međunarodnim tijelima i drugim institucijama za vještačenje i forenziku u skladu s međunarodnim ugovorima.
- (2) Osim dužnosti i odgovornosti iz stavka (1) ovoga članka, ravnatelj obavlja i druge poslove, kao što su:
- a) donošenje pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji Agencije za forenzična ispitivanja i vještačenja te drugih propisa predviđenih zakonom potrebnih za omogućavanje obavljanja poslova iz nadležnosti Agencije za forenzična ispitivanja i vještačenja;
  - b) donošenje odluka o zapošljavanju, raspoređivanju i prestanku rada zaposlenika Agencije za forenzična ispitivanja i vještačenja, u skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine i drugim zakonima i propisima;
  - c) obavljanje aktivnosti u vezi s nabavom opreme i sredstava za potrebe Agencije za forenzična ispitivanja i vještačenja;
  - d) priprema i provođenje programa obuke zaposlenika Agencije za forenzična ispitivanja i vještačenja;
  - e) podnošenje godišnjeg izvješća o radu Agencije za forenzična ispitivanja i vještačenja ministru sigurnosti BiH, koji ga prosljeđuje Vijeću ministara BiH na usvajanje, te posebnih izvješća prema potrebi ili na zahtjev ministra sigurnosti BiH;
  - f) podnošenje izvješća Parlamentarnoj skupštini BiH, Vijeću ministara BiH i Predsjedništvu BiH, na njihov zahtjev;
  - g) obavljanje drugih dužnosti propisanih zakonom i drugim propisima.
- (3) Ravnatelj je odgovoran za zakonitost rada Agencije za forenzična ispitivanja i vještačenja i za zakonito trošenje dodijeljenih joj sredstava.

Članak 17.

(Zamjenik ravnatelja)

Zamjenik ravnatelja pomaže ravnatelju u upravljanju Agencijom za forenzična ispitivanja i vještačenja, zamjenjuje ravnatelja za vrijeme njegove odsutnosti, ispunjava dužnosti koje mu prenese ravnatelj, te obavlja zaduženja koja mu, prema potrebi, dodjeljuje ravnatelj s ciljem učinkovitog i pravilnog obavljanja poslova Agencije za forenzična ispitivanja i vještačenja.

Članak 18.

(Spriječenost ravnatelja)

- (1) U slučaju kada je ravnatelj spriječen ispunjavati svoje dužnosti i odgovornosti, ispunjava ih zamjenik ravnatelja, sve dok ih ravnatelj ponovno ne bude u mogućnosti preuzeti ili do imenovanja novoga ravnatelja.
- (2) Ukoliko ravnatelj ne može ponovno preuzeti svoje dužnosti i odgovornosti, Vijeće ministara BiH imenovat će novoga ravnatelja u skladu s člankom 15. ovoga Zakona.

IV. AGENCIJA ZA ŠKOLOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE KADROVA

Članak 19.

(Nadležnosti Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova)

- (1) Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova nadležna je za:
  - a) razvijanje, usklađivanje i predlaganje nastavnih planova i programa obuke u skladu s potrebama policijskih tijela BiH i drugih službi i agencija iz područja sigurnosti;
  - b) organiziranje i provođenje školovanja i stručnog osposobljavanja i usavršavanja pripadnika policijskih tijela BiH i drugih službi i agencija iz područja sigurnosti (osnovna, specijalistička, stalna i drugi vidovi policijske obuke), uključujući:
    - 1) školovanje policijskih kadrova BiH razine I. za potrebe stjecanja čina policajac;
    - 2) školovanje policijskih kadrova BiH razine II. za potrebe stjecanja čina mlađi inspektor;
    - 3) obuka pripadnika agencija za zaštitu osoba i imovine;
    - 4) obuka pripadnika detektivskih agencija;
    - 5) stručna obuka (tečajevi, seminari i sl.);
  - c) razvijanje istraživačko-nakladničke djelatnosti te doprinos ukupnome unapređenju i osuvremenjivanju policijskog rada;
  - d) bibliotekarski poslovi;
  - e) vođenje odgovarajuće evidencije i dokumentacije iz svoje nadležnosti.
- (2) Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova obrađuje podatke i vodi evidencije iz svoje nadležnosti u skladu s valjanim propisima.

Članak 20.

(Upravljanje i imenovanje)

- (1) Agencijom za školovanje i stručno usavršavanje kadrova upravlja njezin ravnatelj (u daljnjem tekstu: ravnatelj).
- (2) Ravnatelj ima zamjenika, koji je za svoj rad odgovoran ravnatelju.
- (3) Ravnatelja i zamjenika ravnatelja imenuje Vijeće ministara BiH na prijedlog ministra sigurnosti BiH, u skladu sa Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine, na mandat od četiri godine, uz mogućnost reimenovanja u drugom sljedećem mandatu.
- (4) Ravnatelja i zamjenika ravnatelja razrješuje Vijeće ministara BiH.
- (5) Ravnatelj i zamjenik ravnatelja mogu biti razriješeni dužnosti prije isteka mandata:
  - a) na osobni zahtjev;
  - b) ukoliko mu je konačnom odlukom izrečena stegovna mjera zbog počinjene teže povrede radne dužnosti;

- c) ukoliko je osuđen za kazneno djelo, osim za kazneno djelo iz područja sigurnosti prometa;
- d) ukoliko se utvrdi da je aktivni član političke stranke;
- e) ukoliko se na temelju mišljenja nadležne zdravstvene ustanove utvrdi da je trajno spriječen obavljati dužnosti.

Članak 21.

(Dužnosti i odgovornosti ravnatelja)

- (1) Ravnatelj:
  - a) predstavlja Agenciju za školovanje i stručno usavršavanje kadrova;
  - b) upravlja i organizira rad Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova;
  - c) osigurava izradu i provođenje nastavnih planova i programa;
  - d) osigurava stručno usavršavanje nastavnog kadra;
  - e) osigurava stručno, zakonito i pravodobno obavljanje poslova Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova;
  - f) priprema i izrađuje izvješća, informacije i druge stručne materijale;
  - g) obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima;
  - h) izrađuje godišnji radni plan prema smjericama i politikama koje utvrde predsjedatelj i zamjenici predsjedatelja Vijeća ministara BiH te nacrt godišnjeg proračuna Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova i predlaže ga ministru sigurnosti BiH, koji ga prosljeđuje Vijeću ministara BiH na usvajanje;
  - i) osigurava uspostavu središnje baze podataka za poslove koje obavlja;
  - j) razvija procedure za potporu policijskim tijelima BiH glede njihovih poslova iz područja školovanja i stručnog usavršavanja kadrova;
  - k) surađuje sa stranim tijelima i drugim institucijama za školovanje i stručno usavršavanje kadrova unutar svoje nadležnosti.
- (2) Osim dužnosti i odgovornosti iz stavka (1) ovoga članka, ravnatelj obavlja i druge poslove, kao što su:
  - a) donošenje Pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova te drugih propisa predviđenih zakonom potrebnih za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova;
  - b) raspoređivanje dužnosti zaposlenicima Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova, u skladu sa zakonom, Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova i drugim propisima;
  - c) donošenje odluka o zapošljavanju, raspoređivanju i prestanku rada zaposlenika Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova, u skladu s odgovarajućim zakonima i propisima;
  - d) obavljanje aktivnosti u vezi s nabavom opreme i sredstava za potrebe Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova;
  - e) priprema i provođenje programa obuke zaposlenika Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova;

- f) podnošenje godišnjeg izvješća o radu Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova ministru sigurnosti BiH, koji ga prosljeđuje Vijeću ministara BiH, te posebnih izvješća prema potrebi ili na zahtjev ministra sigurnosti BiH;
- g) podnošenje izvješća Parlamentarnoj skupštini BiH, Vijeću ministara BiH i Predsjedništvu BiH, na njihov zahtjev;
- h) obavljanje drugih dužnosti propisanih zakonom i drugim propisima.

- (3) Ravnatelj je odgovoran za zakonitost rada Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova i za zakonito trošenje dodijeljenih joj sredstava.

Članak 22.

(Zamjenik ravnatelja)

Zamjenik ravnatelja pomaže ravnatelju u upravljanju Agencijom za školovanje i stručno usavršavanje kadrova, zamjenjuje ravnatelja za vrijeme njegove odsutnosti, ispunjava pojedine dužnosti koje mu prenese ravnatelj te obavlja zaduženja koja mu, prema potrebi, dodjeljuje ravnatelj s ciljem učinkovitog i pravilnog obavljanja poslova Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova.

Članak 23.

(Spriječenost ravnatelja)

- (1) U slučaju kada je ravnatelj spriječen ispunjavati svoje dužnosti i odgovornosti, ispunjava ih zamjenik ravnatelja, sve dok ih ravnatelj ponovno ne bude u mogućnosti preuzeti ili do imenovanja novoga ravnatelja.
- (2) Ukoliko ravnatelj ne može ponovno preuzeti svoje dužnosti i odgovornosti, Vijeće ministara BiH imenovat će novoga ravnatelja, u skladu s člankom 20. ovoga Zakona.

V. AGENCIJA ZA POLICIJSKU POTPORU

Članak 24.

(Nadležnosti Agencije za policijsku potporu)

- (1) Agencija za policijsku potporu nadležna je za:
  - a) vođenje središnje evidencije podataka zaposlenih u policijskim tijelima BiH;
  - b) objedinjavanje podataka o potrebnim kadrovima u policijskim tijelima BiH;
  - c) pripremu analiza, izvješća i pregleda iz nadležnosti Agencije za policijsku potporu, za potrebe državnih tijela;
  - d) sudjelovanje u izradi i praćenju primjene zakona i drugih propisa u vezi s policijskim tijelima BiH i davanje stručnih mišljenja vezanih uz primjenu tih propisa;
  - e) pružanje stručne pomoći policijskim tijelima BiH u vezi sa sporovima koji se vode kod nadležnih sudova i drugih tijela, ukoliko ta tijela zatraže takvu pomoć;
  - f) provođenje interne kontrole trošenja proračunskih sredstava;
  - g) vođenje zakonom propisane finansijske i materijalne evidencije za Agenciju za policijsku potporu;
  - h) predlaganje Vijeću ministara BiH, uz suglasnost policijskih tijela, odgovarajućih akata kojima se utvrđuje standardizirana oprema za policijska tijela BiH;
  - i) obavljanje i provođenje procedure nabava za potrebe Agencije za policijsku potporu;

- j) provođenje tenderske procedure za određenu opremu za policijska tijela BiH;
  - k) praćenje nove informacijske i komunikacijske tehnologije i mogućnosti njihove primjene;
  - l) sudjelovanje u izradi aplikativnih i sustavnih programa za različite baze podataka i održavanje baza podataka.
- (2) Agencija za policijsku potporu obrađuje podatke i vodi evidencije iz svoje nadležnosti u skladu s valjanim propisima.

Članak 25.

(Upravljanje i imenovanje)

- (1) Agencijom za policijsku potporu upravlja njezin ravnatelj (u daljnjem tekstu: ravnatelj).
- (2) Ravnatelj ima zamjenika, koji je za svoj rad odgovoran ravnatelju.
- (3) Ravnatelja i zamjenika ravnatelja imenuje Vijeće ministara BiH, u skladu sa Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine, na mandat od četiri godine, uz mogućnost reimenovanja u drugom sljedećem mandatu.
- (4) Ravnatelja i zamjenika ravnatelja razrješuje Vijeće ministara BiH.
- (5) Ravnatelj i zamjenik ravnatelja mogu biti razriješeni dužnosti prije isteka mandata:
  - a) na osobni zahtjev;
  - b) ukoliko mu je konačnom odlukom izrečena stegovna mjera zbog počinjene teže povrede radne dužnosti;
  - c) ukoliko je osuđen za kazneno djelo, osim za kazneno djelo iz područja sigurnosti prometa;
  - d) ukoliko se utvrdi da je aktivni član političke stranke;
  - e) ukoliko se na temelju mišljenja nadležne zdravstvene ustanove utvrdi da je trajno spriječen obavljati dužnost.

Članak 26.

(Dužnosti i odgovornosti ravnatelja)

- (1) Ravnatelj:
  - a) predstavlja Agenciju za policijsku potporu;
  - b) upravlja i organizira rad Agencije za policijsku potporu;
  - c) osigurava stručno, zakonito i pravodobno obavljanje poslova Agencije za policijsku potporu;
  - d) priprema i izrađuje izvješća, informacije i druge stručne materijale;
  - e) obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima;
  - f) izrađuje godišnji radni plan prema smjernicama i politikama koje utvrde predsjedatelj i zamjenici predsjedatelja Vijeća ministara BiH te nacrt godišnjeg proračuna Agencije za policijsku potporu i predlaže ga ministru sigurnosti BiH, koji ga prosljeđuje Vijeću ministara BiH na usvajanje;
  - g) osigurava uspostavu središnje baze podataka za poslove koje obavlja;
  - h) surađuje sa stranim tijelima i drugim institucijama unutar svoje nadležnosti.
- (2) Uz dužnosti i odgovornosti iz stavka (1) ovoga članka, ravnatelj obavlja i druge poslove, kao što su:
  - a) donošenje Pravilnika o unutarnjem ustoj i sistematizaciji Agencije za policijsku potporu, te drugih propisa predviđenih zakonom potrebnih za

obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije za policijsku potporu;

- b) raspoređivanje dužnosti zaposlenicima Agencije za policijsku potporu u skladu sa zakonom, Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji Agencije za policijsku potporu i drugim propisima;
  - c) donošenje odluka o zapošljavanju, raspoređivanju i prestanku rada zaposlenika Agencije za policijsku potporu, u skladu sa zakonima i drugim propisima;
  - d) priprema i provođenje programa obuke zaposlenika Agencije za policijsku potporu;
  - e) podnošenje godišnjeg izvješća o radu Agencije za policijsku potporu ministru sigurnosti BiH, koji ga prosljeđuje Vijeću ministara BiH, te posebnih izvješća prema potrebi ili na zahtjev ministra sigurnosti BiH;
  - f) podnošenje izvješća Parlamentarnoj skupštini BiH, Vijeću ministara BiH i Predsjedništvu BiH, na njihov zahtjev;
  - g) obavljanje drugih dužnosti propisanih zakonom i drugim propisima.
- (3) Ravnatelj je odgovoran za zakonitost rada Agencije za policijsku potporu i za zakonito trošenje dodijeljenih joj sredstava.

Članak 27.

(Zamjenik ravnatelja)

Zamjenik ravnatelja pomaže ravnatelju u obavljanju njegovih dužnosti, zamjenjuje ravnatelja za vrijeme njegove odsutnosti, ispunjava pojedine dužnosti koje mu prenese ravnatelj te obavlja zaduženja koja mu, prema potrebi, dodjeljuje ravnatelj s ciljem učinkovitog i pravilnog obavljanja poslova Agencije za policijsku potporu.

Članak 28.

(Spriječenost ravnatelja)

- (1) U slučaju kada je ravnatelj spriječen ispunjavati svoje dužnosti i odgovornosti, ispunjava ih zamjenik ravnatelja, sve dok ih ravnatelj ponovno ne bude u mogućnosti preuzeti ili do imenovanja novoga ravnatelja.
- (2) Ukoliko ravnatelj ne može ponovno preuzeti svoje dužnosti i odgovornosti, Vijeće ministara BiH imenovat će novoga ravnatelja u skladu s člankom 25. ovoga Zakona.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 29.

(Početak rada)

Vijeće ministara BiH utvrdit će početak rada tijela osnovanih ovim Zakonom.

Članak 30.

(Imenovanje)

- (1) Postupak imenovanja ravnatelja i zamjenika ravnatelja tijela osnovanih ovim Zakonom započet će 45 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona i bit će okončan najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Imenovanje iz stavka (1) ovoga članka stupit će na snagu prvoga dana početka rada tijela iz članka 1. ovoga Zakona.

Članak 31.

(Donošenje podzakonskih akata)

- (1) U roku od 30 dana od dana imenovanja ravnatelja bit će doneseni pravilnici o unutarnjem ustroju i sistematizaciji.

којем се примјењују посебна овлашћења прописана овим Законом да обави ванредни здравствени и психофизички преглед како би се утврдила његова здравствена и психофизичка способност за даље обављање његових службених дужности.

- (6) Ако запослени на мјесту на којем се примјењују посебна овлашћења прописана овим Законом не испуни услове из ст. (3), (4), и (5) овог члана, биће распоређен на друго радно мјесто које одговара његовој стручној спреми, здравственој и психофизичкој способности, а у складу са одредбама Закона о државној служби и Закона о раду у институцијама Босне и Херцеговине.

Члан 8б.

(Додатак за посебне услове рада)

- (1) Зависно од ризика, одговорности, сложености или посебних радних услова на одређеним радним мјестима у Служби, директор Службе одлучује о трајном одређеном додатку за посебне услове рада на таквим радним мјестима.
- (2) Додатак за посебне услове рада је трајно везан за радна мјеста из става (1) овог члана те не може бити измијењен ако не наступе нове посебне радне околности.
- (3) Додатак за посебне услове рада износи до 30% основне плате.
- (4) Министар на приједлог директора Службе посебним актом одређује листу радних мјеста и висину трајног додатка из ст. (1) и (3) овог члана."

Члан 6.

У члану 11. тачки к) на крају текста додају се ријечи: "укључујући и употребу ватреног оружја".

Иза става (1) додају се нови ст. (2) и (3), који гласе:

- "(2) Овлашћени службеници имиграционих центара, у сврху обављања послова службе обезбјеђења, могу примјењивати овлашћења из става (1) овог члана у складу са овим Законом, ако поједина овлашћења нису искључена или ограничена подзаконским актом.
- (3) Инспектори за странце, као и овлашћени службеници имиграционих центара имају овлашћења за спровођење мјере удаљења странаца и у случају добровољног напуштања земље и у случају присилног удаљења из Босне и Херцеговине."

Члан 7.

У члану 16. став (3) мијења се и гласи:

"Након истека рока из става (2) овог члана исправа се, према околностима случаја, враћа њеном законском носиоцу или држави издавања или се упућује другом надлежном органу."

Члан 8.

У члану 20. ставу (4) ријечи: "начелнику Службе" замјењују се ријечима: "помоћнику директора за унутрашњу контролу, који покреће поступак ради утврђивања оправданости употребе силе."

Члан 9.

У члану 21. ставу (1) број "10." замјењује се бројем "11."

У ставу (5) ријечи: "Инспекторату Министарства" замјењују се ријечима: "помоћнику директора за унутрашњу контролу, који покреће поступак ради утврђивања оправданости употребе ватреног оружја."

Члан 10.

Члан 25. мијења се и гласи:

"Члан 25.

(Овлашћења директора, замјеника директора и помоћника директора за унутрашњу контролу)

Директор, замјеник директора и помоћник директора за унутрашњу контролу имају овлашћења прописана овим Законом."

Члан 11.

У члану 29. ставу (1) тачки h) ријечи: "начелнику Службе" замјењују се ријечима: "помоћнику директора за унутрашњу контролу".

Иза тачке l) додаје се нова тачка m), која гласи:

"m) управља, координира и надзире рад теренских центара;"

Досадашња тачка m) постаје тачка n).

Члан 12.

У члану 30. ставу (1) иза ријечи: "Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине" додаје се запета и ријечи: "Државна агенција за истраге и заштиту (СИПА), Гранична полиција БиХ (ГПБиХ).

Члан 13.

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објаве у "Службеном гласнику БиХ".

ПСБиХ број 184/08
16. априла 2008. године
Сарајево

Председавајући Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ др Милорад Живковић, с. р.

Председавајући Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Сулејман Тихић, с. р.

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 26. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 2., 3. i 10. aprila 2008. godine, i na 16. sjednici Doma naroda, održanoj 16. aprila 2008. godine, usvojila je

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLUŽBI ZA POSLOVE SA STRANCIMA

Član 1.

U Zakonu o Službi za poslove sa strancima ("Službeni glasnik BiH", br. 54/05), u članu 3. stav (3) riječi: "načelnik Službe" zamjenjuju se riječima: "direktor Službe".

U stavu (5) iza tačke i) dodaje se nova tačka j) koja glasi:

"j) izvršava mjeru udaljenja stranca iz zemlje".

Stav (8) briše se.

Dosadašnji st. (9) i (10) postaju st. (8) i (9).

Član 2.

U članu 5. stavu (2) iza riječi: "zamjenik direktora" briše se zarez i dodaje riječ "i", a riječi: "i načelnik Službe" brišu se.

Iza stava (4) dodaju se novi st. (5), (6), (7) i (8) koji glase:

"(5) Organizacione jedinice Službe izvan njenog sjedišta su i imigracioni centri.

(6) Imigracioni centri su specijalizirane ustanove za prihvatanje i smještaj stranaca kojima je odlukom nadležnog organa u Bosni i Hercegovini određena mjera stavljanja pod nadzor u skladu sa Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu.

- (7) Standardi funkcioniranja imigracionih centara, kućni red, način i program polaganja stručnog ispita zaposlenih u imigracionim centrima, način obavljanja službe osiguranja, vrste naoružanja i opreme službe osiguranja imigracionih centara, način upotrebe vatrenog oružja i drugih sredstava prinude u imigracionim centrima, kao i oznake, značke službe osiguranja imigracionih centara, boja i oznake vozila službe osiguranja, izgled uniforme, službena zvanja i oznake službenih zvanja ovlaštenih službenika imigracionih centara, kao i sva druga pitanja značajna za funkcioniranje imigracionih centara, bit će propisani podzakonskim aktima.
- (8) Podzakonski akt kojim se utvrđuju naziv i vrsta specijalizirane ustanove, način upravljanja, uslovi finansiranja, standardi funkcioniranja i način osiguranja posebnih uslova donijet će Vijeće ministara BiH. Ostale podzakonske akte iz stava (7) ovog člana donosi ministar na prijedlog direktora Službe. Podzakonski akti bit će doneseni u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona."

Član 3.

U članu 6. stavu (2) broj "10." zamjenjuje se brojem "11."

Član 4.

U članu 8. stav (4) riječi: "Pravilnikom iz člana 20." zamjenjuju se riječima: "Pravilnikom iz člana 21. stav (6)".

Član 5.

Iza člana 8. dodaju se novi članovi 8a. i 8b. koji glase:

"Član 8a.

(Zdravstveni pregled i odobrenje za nošenje oružja)

- (1) Prije zasnivanja radnog odnosa u Službi, kandidat za postavljenje na mjesto na kojem se primjenjuju posebna ovlaštenja propisana ovim Zakonom mora podnijeti uvjerenje da zadovoljava zdravstvene i psihofizičke uslove za obavljanje dužnosti na radnom mjestu za koje zasniva radni odnos.
- (2) Odgovarajuća zdravstvena ustanova koju određuje direktor Službe ocjenjuje zdravstvenu i psihofizičku spremnost kandidata iz stava (1) ovog člana.
- (3) Zaposleni na mjestu na kojem se primjenjuju posebna ovlaštenja propisana ovim Zakonom prije dobivanja odobrenja za nošenje oružja mora zadovoljiti zdravstveno i psihofizičko testiranje u vezi sa uslovima za nošenje oružja i uspješno završiti obuku rukovanja oružjem.
- (4) Odobrenje za nošenje oružja mora se obnavljati svakih 12 mjeseci.
- (5) Izuzetno od odredbe stava (4) ovog člana, i prije isteka perioda od 12 mjeseci, direktor Službe može, kada to smatra potrebnim, zatražiti od zaposlenog na mjestu na kojem se primjenjuju posebna ovlaštenja propisana ovim Zakonom da obavi vanredni zdravstveni i psihofizički pregled kako bi se utvrdila njegova zdravstvena i psihofizička sposobnost za daljnje obavljanje njegovih službenih dužnosti.
- (6) Ako zaposleni na mjestu na kojem se primjenjuju posebna ovlaštenja propisana ovim Zakonom ne ispuni uslove iz st. (3), (4) i (5) ovog člana, bit će raspoređen na drugo radno mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, zdravstvenoj i psihofizičkoj sposobnosti, a u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi i Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine.

Član 8b.

(Dodatak za posebne uslove rada)

- (1) Zavisno od rizika, odgovornosti, složenosti ili posebnih radnih uslova na određenim radnim mjestima u Službi, direktor Službe odlučuje o trajnom određenom dodatku za posebne uslove rada na takvim radnim mjestima.
- (2) Dodatak za posebne uslove rada je trajno vezan za radna mjesta iz stava (1) ovog člana te ne može biti izmijenjen ukoliko ne nastupe nove posebne radne okolnosti.
- (3) Dodatak za posebne uslove rada iznosi do 30% osnovne plaće.
- (4) Ministar, na prijedlog direktora Službe, posebnim aktom određuje listu radnih mjesta i visinu trajnog dodatka iz st.(1) i (3) ovog člana."

Član 6.

U članu 11. tački k) na kraju teksta dodaju se riječi: "uključujući i upotrebu vatrenog oružja".

Iza stava (1) dodaju se novi st. (2) i (3) koji glase:

- "(2) Ovlašteni službenici imigracionih centara, u svrhu obavljanja poslova službe osiguranja, mogu primjenjivati ovlaštenja iz stava (1) ovog člana u skladu s ovim Zakonom, ako pojedina ovlaštenja nisu isključena ili ograničena podzakonskim aktom.
- (3) Inspektori za strance, kao i ovlašteni službenici imigracionih centara imaju ovlaštenja za provođenje mjere udaljenja stranaca, i u slučaju dobrovoljnog napuštanja zemlje i u slučaju prisilnog udaljenja iz Bosne i Hercegovine."

Član 7.

U članu 16. stav (3) mijenja se i glasi:

- "(3) Nakon isteka roka iz stava (2) ovog člana isprava se, prema okolnostima slučaja, vraća njenom zakonskom nosiocu ili državi izdavanja ili se upućuje drugom nadležnom organu."

Član 8.

U članu 20. stavu (4) riječi: "načelniku Službe" zamjenjuju se riječima: "pomoćniku direktora za unutrašnju kontrolu, koji pokreće postupak radi utvrđivanja opravdanosti upotrebe sile."

Član 9.

U članu 21. stavu (1) broj "10." zamjenjuje se brojem "11."

U stavu (5) riječi: "Inspektoratu Ministarstva" zamjenjuju se riječima: "pomoćniku direktora za unutrašnju kontrolu, koji pokreće postupak radi utvrđivanja opravdanosti upotrebe vatrenog oružja."

Član 10.

Član 25. mijenja se i glasi:

"Član 25.

(Ovlaštenja direktora, zamjenika direktora i pomoćnika direktora za unutrašnju kontrolu)

Direktor, zamjenik direktora i pomoćnik direktora za unutrašnju kontrolu imaju ovlaštenja propisana ovim Zakonom."

Član 11.

U članu 29. stavu (1) tački h) riječi: "načelniku Službe" zamjenjuju se riječima: "pomoćniku direktora za unutrašnju kontrolu".

Iza tačke l) dodaje se nova tačka m) koja glasi:

"m) upravlja, koordinira i nadzire rad terenskih centara;"

Dosadašnja tačka m) postaje tačka n).

Član 12.

U členu 30. stavu (1) iza riječi: "Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine" dodaje se zarez i riječi: "Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA), Granična policija BiH (GPBiH)".

Član 13.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH broj 184/08

16. aprila 2008. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
dr. **Milorad Živković**, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Sulejman Tihić, s. r.

Temeljem članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 26. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 2. 3. i 10. travnja 2008. godine, i na 16. sjednici Doma naroda, održanoj 16. travnja 2008. godine, usvojila je

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLUŽBI ZA POSLOVE SA STRANCIMA

Članak 1.

U Zakonu o Službi za poslove sa strancima ("Službeni glasnik BiH", broj 54/05), u članku 3. u stavku (3) riječi: "načelnik Službe" zamjenjuju se riječima: "ravnatelj Službe".

U stavku (5) iza točke i) dodaje se nova točka j), koja glasi: "j) izvršava mjeru udaljenja stranca iz zemlje".

Stavak (8) briše se.

Dosadašnji st. (9) i (10) postaju st. (8) i (9).

Članak 2.

U članku 5. u stavku (2) iza riječi: "zamjenik ravnatelja" briše se zarez i dodaje riječ "i", a riječi: "i načelnik Službe" se brišu.

Iza stavka (4) dodaju se novi st. (5), (6), (7) i (8) koji glase: "(5) Organizacijske jedinice Službe izvan njezinog sjedišta su i imigracijski centri.

(6) Imigracijski centri su specijalizirane ustanove za prihvaćanje i smještaj stranaca kojima je odlukom nadležnoga tijela u Bosni i Hercegovini određena mjera stavljanja pod nadzor, sukladno Zakonu o kretanju i boravku stranaca i azilu.

(7) Standardi funkcioniranja imigracijskih centara, kućni red, način i program polaganja stručnog ispita zaposlenih u imigracijskim centrima, način obavljanja službe osiguranja, vrste naoružanja i opreme službe osiguranja imigracijskih centara, način uporabe vatrenog oružja i drugih sredstava prisile u imigracijskim centrima, te oznake, značke službe osiguranja imigracijskih centara, boja i oznake vozila službe osiguranja, izgled odore, službena zvanja i oznake službenih zvanja ovlaštenih službenika imigracijskih centara, kao i sva druga pitanja bitna za funkcioniranje imigracijskih centara, bit će propisani podzakonskim aktima.

(8) Vijeće ministara donijet će podzakonski akt kojim se utvrđuju: naziv i vrsta specijalizirane ustanove, način upravljanja, uvjete financiranja, standarde funkcioniranja i način osiguranja posebnih uvjeta. Ostale podzakonske akte iz stavka (7) ovoga članka donosi ministar na prijedlog ravnatelja Službe. Podzakonski akti bit će doneseni u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona."

Članak 3.

U članku 6. u stavku (2) broj "10." zamjenjuje se brojem "11."

Članak 4.

U članku 8. u stavku (4) riječi: "Pravilnikom iz članka 20." zamjenjuju se riječima: "Pravilnikom iz članka 21. stavak (6)".

Članak 5.

Iza članka 8. dodaju se novi čl. 8.a. i 8.b. koji glase:

"Članak 8.a.

(Zdravstveni pregled i odobrenje za nošenje oružja)

(1) Prije zasnivanja radnog odnosa u Službi, kandidat za postavljenje na mjesto na kojem se primjenjuju posebne ovlasti propisane ovim Zakonom mora podnijeti uvjerenje da udovoljava zdravstvenim i psihotjelesnim uvjetima za obavljanje dužnosti na radnom mjestu za koje zasniva radni odnos.

(2) Odgovarajuća zdravstvena ustanova koju određuje ravnatelj Službe ocjenjuje zdravstvenu i psihotjelesnu spremnost kandidata iz stavka (1) ovoga članka.

(3) Zaposleni na mjestu na kojem se primjenjuju posebne ovlasti propisane ovim Zakonom prije dobivanja odobrenja za nošenje oružja mora zadovoljiti zdravstveno i psihotjelesno testiranje u vezi s uvjetima za nošenje oružja i uspješno završiti obuku za rukovanje oružjem.

(4) Odobrenje za nošenje oružja mora se obnavljati svakih 12 mjeseci.

(5) Iznimno od odredbe stavka (4) ovoga članka, i prije isteka razdoblja od 12 mjeseci ravnatelj Službe može, kada to smatra potrebnim, zatražiti od zaposlenika na mjestu na kojem se primjenjuju posebne ovlasti propisane ovim Zakonom da obavi izvanredni zdravstveni i psihotjelesni pregled kako bi se utvrdila njegova zdravstvena i psihotjelesna sposobnost za daljnje obavljanje njegovih službenih dužnosti.

(6) Ako zaposlenik na mjestu na kojem se primjenjuju posebne ovlasti propisane ovim Zakonom ne ispuni uvjete iz st. (3), (4) i (5) ovoga članka, bit će raspoređen na drugo radno mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, zdravstvenoj i psihotjelesnoj sposobnosti, a sukladno odredbama Zakona o državnoj službi i Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine.

Članak 8.b.

(Dodatak za posebne uvjete rada)

(1) Ovisno o riziku, odgovornosti, složenosti ili posebnim radnim uvjetima na određenim radnim mjestima u Službi, ravnatelj Službe odlučuje o trajnom određenom dodatku za posebne uvjete rada na takvim radnim mjestima.

(2) Dodatak za posebne uvjete rada trajno je vezan uz radna mjesta iz stavka (1) ovoga članka te ne može biti izmijenjen osim ako ne nastupe nove posebne radne okolnosti.

(3) Dodatak za posebne uvjete rada iznosi do 30% od osnovne plaće.

органа, службено лице те организационе јединице обавијестиће о томе подносиоца и поднесак доставити надлежној организационој јединици истог органа.

- (4) Ако је захтјев или други поднесак по овом Закону упућен мјесно ненадлежној организационој јединици Службе или другог органа, службено лице те организационе јединице доставиће га по службеној дужности мјесно надлежној организационој јединици Службе односно другог органа.
- (5) Кад је прописано да одлуку донесену по овом Закону или по Закону о Служби за послове са странцима извршава Служба, друге организационе јединице Министарства и полиција дужни су јој на њен захтјев пружити помоћ.

Члан 3.

(Примјена Закона о управном поступку)

На управни поступак који се води пред надлежним органима у складу с овим Законом примјењују се одредбе Закона о управном поступку, осим ако овим Законом није другачије прописано.

Члан 4.

(Управни спор)

- (1) Против коначних управних аката донесених према овом Закону може се покренути управни спор.
- (2) Управни спор покрене се тужбом која се подноси Суду Босне и Херцеговине, у складу са Законом о управним споровима Босне и Херцеговине, ако овим Законом није другачије прописано.
- (3) Тужба не одгађа извршење коначног управног акта, осим кад је овим Законом другачије прописано [члан 109. (Поступак и надлежности за доношење рјешења о међународној заштити)] став (8), члан 125. (Надлежности и тужба у случају пресјанка односно укидања међународне заштите) став (3)].

Члан 5.

(Дефиниције)

У смислу овога закона поједини изрази имају следеће значење:

- a) *странац* је свако лице које нема држављанство БиХ али је држављанин неке друге државе према њеним прописима, као и лице без држављанства иједне државе;
- b) *лице без држављанства* је свако лице које није држављанин БиХ, нити је држављанин неке друге државе према њеним прописима;
- c) *уобичајеним мјестом боравка* сматра се држава поријекла или држава сталног боравишта односно пребивалишта странца;
- d) *пуна исправа* је важећи пасош или други путни идентификациони документ који је издао страни надлежни орган власти и који БиХ признаје, те важећа лична карта или други лични идентификациони документ са фотографијом који се може користити за прелазак државне границе а признат је међународним уговором чија је БиХ уговорна страна, као и путна исправа издата странцу у БиХ у складу са овим Законом;
- e) *радна дозвола* је дозвола коју издаје орган надлежан за послове запошљавања странаца а којом се дозвољава плаћени рад странца у БиХ;
- f) *одобрење боравка* је одобрење које издаје надлежни орган за послове са странцима а којим се странцу

одобрава да у периоду назначеном у одобрењу законито борави у БиХ;

- g) *подносилац захтјева за међународну заштиту* је странац за којег се може сматрати да тражи избјеглички статус или супсидијарну заштиту у БиХ, док се не одлучи о његовом захтјеву у складу са овим Законом;
- h) *међународна заштита* означава избјеглички статус и статус супсидијарне заштите у складу са овим Законом;
- i) *избјеглица* је, у складу са Конвенцијом о статусу избјеглица из 1951. и Протоколом о статусу избјеглица из 1967. године, странац који се због основаног страха од прогањања због расе, вјере, националности, припадности одређеној друштвеној групи или због политичког мишљења налази изван земље свог држављанства, а не може се, или се због таквог страха не жели ни ставити под заштиту те земље, као и лице без држављанства које се налази изван земље претходног уобичајеног мјеста боравка, а не може се или се због таквог страха не жели вратити у ту државу;
- j) *избјеглички статус* је статус који БиХ признаје избјеглицу у складу са овим Законом;
- k) *странац под супсидијарном заштитом* је странац који борави у БиХ а не испуњава услове за избјеглички статус, али ужива заштиту у складу са међународним стандардима и овим Законом;
- l) *странац под привременом заштитом* је странац који борави у БиХ по основу масовног прилива у складу са овим Законом;
- m) *надлежни орган* је орган који води поступак у складу са овим или другим законом;
- n) *малољетник без праћке* је странац млађи од 18 година живота (малољетник) који дође до територије БиХ без праћке лица старијег од 18 година живота (пунољетно лице) које је за малољетника одговорно по закону или пуномоћи, као и малољетник који је остављен без праћке након уласка у БиХ;
- o) *брак из интереса односно ванбрачна заједница из интереса* је брак који је склопљен односно ванбрачна заједница која је заснована искључиво с циљем омогућавања странцу да уђе и/или борави у БиХ;
- p) *усвојење из интереса* је усвојење засновано искључиво с циљем омогућавања странцу да уђе и/или борави у БиХ;
- q) *брак* је законом уређена заједница живота једног мушкарца и једне жене;
- r) *ванбрачна заједница* је заједница живота једне жене и једног мушкарца који нису у браку или ванбрачној заједници са трећим лицем, а која траје најмање три године или краће ако је у њој рођено заједничко дијете;
- s) *сјањање породице* подразумева улазак и боравак у БиХ странаца који су чланови уже породице лица које законито борави у БиХ, како би се сачувала породична заједница;
- t) *превозник* је свако физичко или правно лице које пружа услуге превоза лица у међународном саобраћају, било којим превозним средством;

- в) *перијетња јавном здрављу* подразумијева болест са потенцијалном епидемијом, као што је дефинисано у Међународним здравственим регулативама Свјетске здравствене организације (WHO), али и друге инфективне болести или заразне паразитске болести ако су оне предмет одредаба о заштити која се примјењује на држављане БиХ.

Члан 6.

(Вишеструко држављанство странца или држављанина БиХ на територији БиХ)

- (1) Странац који има вишеструко држављанство сматра се држављанином државе која му је издала путну исправу с којом је прешао државну границу БиХ, уколико овим Законом није другачије одређено.
- (2) Странцем на територији БиХ не сматра се држављанин БиХ који има и држављанство неке друге државе.

Члан 7.

(Слобода кретања)

- (1) Странац може улазити у БиХ и боравити на њеној територији са важећом путном исправом у коју је унесена виза или одобрење боравка, ако овим Законом или међународним уговором није другачије одређено. Улазак, боравак, кретање и излазак странаца могу бити ограничени под условима прописаним овим или другим законом.
- (2) Странци који законито бораве у БиХ под условима које одређује овај Закон уживају право на слободу кретања унутар БиХ и слободан избор мјеста боравка, ако није другачије одређено овим или другим законом у посебним областима из разлога јавног интереса у демократском друштву.
- (3) Права из става (2) овог члана могу бити дјелимично или потпуно ограничена у складу са законом у мјери која је нужна у демократском друштву у интересу државне или јавне безбједности, ради очувања јавног поретка, спречавања криминала, заштите здравља или морала, или ради заштите права и слобода других.
- (4) Безбједносну провјеру за странца у сврху утврђивања разлога безбједности БиХ спроводи Обавјештајно-безбједносна агенција Босне и Херцеговине. Правилник о начину спровођења безбједносне провјере доноси генерални директор Обавјештајно-безбједносне агенције Босне и Херцеговине.

Члан 8.

(Забрана дискриминације)

Забрањена је дискриминација странаца по било којем основу, као што су род односно спол, раса, боја коже, језик, вјероисповијест, политичко или друго мишљење, национално или социјално поријекло, веза са националном мањином, имовинско стање, статус који се стиче рођењем или други статус.

Члан 9.

(Обавеза поштовања јавног поретка БиХ)

Странци у БиХ морају поштовати јавни поредак БиХ - поштовати законе и друге прописе у БиХ те се придржавати одлука органа власти у БиХ.

Члан 10.

(Удруживање странаца те ношење оружја и униформи у БиХ)

- (1) Странцима је забрањено оснивање политичких партија.
- (2) Странци могу оснивати удружења према посебним прописима.

- (3) Странац може унијети, посједовати и носити те набављати оружје и муницију у БиХ према Закону о надзору и контроли преласка државне границе и прописима који уређују набављање, држање и ношење оружја.
- (4) Странац може ући и кретати се у БиХ у страниој војној, полицијској или царинској униформи под условима прописанима Законом о надзору и контроли преласка државне границе и чланом 142. (*Креишање у страниој униформи*) овог закона.

Члан 11.

(Радна дозвола)

- (1) Ако странац намјерава боравити у БиХ ради плаћеног рада, мора имати радну дозволу коју је издао орган надлежан за послове запошљавања странаца, у складу са одредбама овог и других закона у БиХ којима се регулишу питања рада странаца, осим кад је овим Законом или међународним споразумом одређено да за поједине врсте рада радна дозвола није потребна.
- (2) Обављање активности неопходних за оснивање и регистрацију правног лица односно пословног субјекта не сматра се радом у смислу става (1) овог члана те не подлијеже обавези прибављања радне дозволе.
- (3) Орган из става (1) овог члана дужан је да примјерак одлуке по захтјеву за издавање радне дозволе достави Служби одмах приликом достављања одлуке странци у поступку.
- (4) Одредбе овог члана не односе се на странце којима је признат избјеглички статус или статус супсидијарне заштите у БиХ.

Члан 12.

(Права и обавезе у поступку пред органима власти)

- (1) У свим фазама поступка странци ће бити обавијештени о правима и обавезама које проистичу из овог закона.
- (2) Орган који води поступак дужан је да странцу који не разумије језик на којем се поступак води омогући да ток поступка прати уз помоћ преводиоца односно тумача, а захтјеви за остваривање права по овом Закону и докази који оправдавају захтјев, као и позиви, рјешења и друга писмена, достављају се на једном од језика у службеној упореби у БиХ.
- (3) У случају да је странцу одређен притвор, задржавање или ставаљање под надзор, орган који је такву мјеру одредио омогућиће му, на његов захтјев, контакт са надлежним органима државе чији је држављанин односно државе која му пружа заштиту.

Члан 13.

(Обавеза ношења и предочавања доказа о идентитету)

- (1) За вријеме свог боравка на територији БиХ, странац мора уз себе имати путну исправу с којом је ушао у БиХ или други идентификациони документ односно одговарајућу потврду издату у БиХ, у сврху доказивања или потврде свог идентитета и законитости уласка и боравка у БиХ. Странац је дужан да идентификациони документ да на увид на захтјев овлашћеног лица Службе, полиције или другог надлежног органа кад је други надлежни орган на то законом овлашћен.
- (2) Правна и физичка лица која су превозници или која пружају услуге смјештаја или организације путовања могу затражити предочавање путне исправе или другог идентификационог документа странца, али им је забрањено да их задрже.

Члан 14.

(Утврђивање идентитета странца)

- (1) Странац чији идентитет није могуће одмах утврдити или постоје основи сумње у истинитост његових навода о идентитету, ставиће се под надзор ако се идентитет не може са сигурношћу утврдити ни у року од шест сати од довођења странца у службене просторије.
- (2) Надзор из става (1) овог члана одређује се у складу са одредбама чл. од 98. до 104. [Одјелак Б. (*Стивљање странца под надзор*), Глава VI (*Прихвати странца и надзор*)] овог закона.
- (3) Према овом Закону, поступак утврђивања идентитета странца покреће и води Служба.
- (4) Ако је поступак утврђивања идентитета странца чији идентитет није могуће одмах утврдити или постоје основи сумње у истинитост његових навода о идентитету почела полиција и не може га окончати у року од шест сати, обавијестиће о томе Службу, што је прије могуће.
- (5) Поступак утврђивања идентитета странца спроводи се према одредбама Закона о Служби за послове са странцима и закона о полицијским службеницима.
- (6) Поступак утврђивања идентитета странца може обухватати и утврђивање законитости његовог боравка у БиХ, односно утврђивање мјеста боравишта или пребивалишта у БиХ.

ГЛАВА II - УЛАЗАК СТРАНАЦА У БиХ

Одјелак А. Улазак у БиХ

Члан 15.

(Прелазак државне границе)

- (1) Сматра се да је странац ушао у државу када је прешао државну границу БиХ, односно када је прошао мјесто обављања граничне контроле.
- (2) Странац може прећи државну границу БиХ само на граничним прелазима отворенима за међународни саобраћај, у вријеме у које гранични прелаз ради.
- (3) Изузетно од става (2) овог члана, странац који је држављанин сусједне државе може прећи државну границу БиХ и на граничним прелазима намијењенима за саобраћај између БиХ и сусједних држава, осим ако споразумом између БиХ и сусједне државе није одређено другачије.
- (4) Странац који жели ући или изаћи из БиХ дужан је да се заустави на граничном прелазу, да на увид документе потребне за прелазак границе и подвргне себе, свој пртљак и своје превозно средство граничној контроли, у складу са Законом о надзору и контроли преласка државне границе, а поготово да службеном лицу надлежног органа појасни све околности везане за испуњавање услова око преласка државне границе и да поступа по упозорењима и заповиједима полицијског службеника органа надлежног за контролу преласка државне границе.
- (5) Гранична контрола странца који улази у БиХ обухвата и утврђивање испуњавања општих услова за улазак из члана 19. (*Општи услови за улазак*) овог закона.
- (6) Државна граница не може се прећи са путном исправом ни са визом чији рок важења истиче на дан намјераваног преласка границе.
- (7) У путну исправу странца који прелази државну границу полицијски службеник органа надлежног за контролу преласка државне границе уноси отисак улазног односно излазног штамбиља, осим ако то није могуће с обзиром на врсту путне исправе или је другачије прописано овим

Законом или другачије одређено међународним споразумом.

- (8) Задржавање странца у транзитном подручју на међународном аеродрому, у сидришту луке или на пристаништу не сматра се уласком у државу.

Члан 16.

(Незаконит улазак у БиХ)

Незаконитим уласком у БиХ сматра се ако странац:

- a) пређе или покуша прећи државну границу изван граничног прелазца отвореног за међународни саобраћај или изван граничног прелазца намијењеног за саобраћај између БиХ и сусједних држава ако је држављанин сусједне државе и није другачије одређено међународним споразумом, или изван времена у којем гранични прелаз ради или прије протекла рока у којем не може ући у БиХ;
- b) избјегне или покуша избјећи граничну контролу;
- c) при преласку државне границе употребити туђу, неважећу, односно неваљану путну исправу;
- d) органу надлежном за контролу преласка државне границе наведе неистините податке;
- e) уђе у државу за вријеме трајања мјере протјеривања.

Члан 17.

(Заједничке путне исправе и посебна пажња према малољетницима)

- (1) Странац који је уписан у путну исправу другог лица може улазити и излазити из БиХ само са лицем у чију је путну исправу уписан.
- (2) Странци који имају заједничку (колективну) путну исправу могу улазити, кретати се и излазити из БиХ само заједно, а пунољетна лица која су уписана у заједничку путну исправу морају имати документ са фотографијом на основу којег се може утврдити њихов идентитет. Изузетно, члану групе може се дозволити појединачно напуштање државе, ако је то неопходно из његових приватних разлога или ако тако одреди надлежни орган. Вођа групе мора имати личну путну исправу и не може напустити БиХ без групе. Број лица која путују на заједничку путну исправу ограничен је на пет до 50 лица.
- (3) Странац који је млађи од 18 година живота (малољетник) и има личну путну исправу може прелазити границу БиХ у пратњи родитеља, законског заступника или старатеља, односно лица које је опуномоћено да га прати уз потписану и овјерену пуномоћ од родитеља, законског заступника или старатеља, или мора имати сагласност родитеља односно законског заступника ако путује без пратње.
- (4) Службено лице овлашћено за контролу преласка државне границе дужно је да обрати посебну пажњу приликом контроле странца млађег од 18 година живота (малољетник) који намјерава прећи државну границу БиХ, као и лица у чијој се пратњи малољетник налази.

Члан 18.

(Обавезе превозника и организатора туристичког или сличног путовања)

- (1) Превозник може довести странца на гранични прелаз само ако странац испуњава основне опште услове за улазак у БиХ из члана 19. (*Општи услови за улазак*) става (1) и (2) овог закона.
- (2) Превозник је дужан да:
  - a) странца којем улазак у БиХ буде одбијен јер не испуњава основне опште услове за улазак у БиХ из

- члана 19. става (1) и (2) овог закона одвезе са граничног прелаза и врати у прву државу из које странца довози у БиХ, и то без одгађања и о свом трошку, и
- b) подмири трошкове боравка странца из тачке а) овог става у БиХ.
- (3) Обавезе превозника из става (1) и (2) овог члана не односе се на странца који долази на територију БиХ директно са територије гдје су му живот или слобода угрожени и који затражи међународну заштиту БиХ.
- (4) Организатор туристичког или сличног путовања у БиХ обавезан је да за странце којима пружа такву услугу подмири трошкове удаљења из БиХ и трошкове боравка у БиХ, ако се странца присилно удаљује из разлога што не испуњава основне опште услове за улазак у БиХ из члана 19. става (1) и (2) овог закона, а сам странца те трошкове не може подмирити.
- (5) Ова питања детаљније уређује Савјет министара подзаконским актом, на приједлог Министарства упућеног након прибављеног мишљења Министарства комуникација и транспорта БиХ.

Члан 19.

(Општи услови за улазак)

- (1) Странац може ући у БиХ ако има важећи пасош или други идентификациони документ који може користити за прелазак државне границе БиХ, а чији рок важења не истиче на дан уласка у БиХ (важећа путна исправа).
- (2) Уз основни општи услов из става (1) овог члана, странца за улазак у БиХ мора испуњавати и сљедећи основни општи услов:
- a) да има важећу визу за улазак, боравак или прелазак преко територија БиХ чији рок важења не истиче на дан уласка у БиХ, ако у БиХ не улази са путном исправом коју је издала држава чији су држављани ослобођени од обавезе прибављања визе [члан 21. (*Ослобађање од обавезе прибављања визе*)]; или
- b) да има одобрење боравка прописано овим Законом.
- (3) Уз основне опште услове прописане ставом (1) и (2) овог члана, за улазак у БиХ странца мора испуњавати и остале опште услове за улазак странца у БиХ, и то да:
- a) посједује довољна средства за издржавање током времена намјераног боравка у БиХ и за излазак из земље, укључујући и средства за здравствену заштиту односно доказ да их може законито прибавити, што се доказује како је прописано чланом 23. (*Докази о њосједовању средстава за издржавање*) овог закона,
- b) посједује документе или да може пружити информације на основу којих се може разумно закључити о сврси и условима намјераног боравка у БиХ, ако је могуће и потребно;
- c) има улазну визу сусједне државе у коју путује или преко чије територије наставља путовање, ако му је та виза потребна,
- d) има потврду о вакцинацији ако долази са подручја на којем влада епидемија заразне болести,
- e) му није изречена мјера протјеривања или отказ боравка односно да му није забрањен улазак у БиХ, ако временски период на који му је изречена та мјера односно период забране још траје,

- f) се не води у евиденцијама код надлежног органа као преступник нити као међународни преступник,
- g) не постоје други разлози, осим оних из тачке е) и f) овог става, из којих би његово присуство на територији БиХ представљало пријетњу безбједности БиХ, јавном поретку, јавном реду и миру, јавном здрављу у БиХ или међународним односима БиХ.
- (4) Странци који су у складу са чланом 21. овог закона ослобођени прибављања визе за улазак на територију БиХ те не морају испуњавати услов прописан ставом (2), морају испуњавати остале опште услове за улазак предвиђене ставом (3) овог члана приликом уласка у БиХ.
- (5) Странци који за улазак у БиХ морају посједовати визу, морају испуњавати остале опште услове за улазак предвиђене ставом (3) овог члана приликом подношења захтјева за издавање визе, као и приликом уласка у БиХ.
- (6) Када то захтијевају разлози заштите безбједности БиХ, јавног поретка, јавног реда и мира или јавног здравља у БиХ или други разлози који проистичу из међународних обавеза БиХ, уз услове за улазак прописане ст. (1), (2) и (3) овог члана, Савјет министара може прописати додатне услове за улазак странаца у БиХ.
- (7) Најмањи износ средстава потребан за издржавање из става (3) тачке а) овог члана утврђује се подзаконским актом.

Члан 20.

(Улазак под посебним условима)

Странцу се може одобрити улазак у БиХ и кад не испуњава услове из члана 19. (*Општи услови за улазак*) овог закона, ако је тако предвиђено међународним уговором чија је БиХ уговорна страна или одлуком Савјета министара.

Члан 21.

(Ослобађање од обавезе прибављања визе)

- (1) Савјет министара, на приједлог МИП-а, одређује државе чијим држављанима није потребна виза за улазак у БиХ (у даљем тексту: земље безвизног режима), као и државе чији држављани могу ући у БиХ са другим документом осим пасоша. Савјет министара је такође надлежан да, на приједлог МИП-а, ослободи од прибављања визе носиоце посебних врста путних исправа.
- (2) Странци који су у складу са овим Законом ослобођени прибављања визе за улазак на територију БиХ имају право на улазак и боравак у земљи (у даљем тексту: безвизни боравак) укупно у трајању до 90 дана у периоду од шест мјесеци рачунајући од дана првог уласка, ако другачије није одређено међународним уговором чија је БиХ уговорна страна или одлуком Савјета министара из члана 20. (*Улазак под посебним условима*) овог закона.
- (3) Странци немају обавезу прибављања визе за улазак у БиХ ако у пасошу имају наљепницу одобрења привременог или сталног боравка у БиХ, за вријеме важења тог одобрења.

Члан 22.

(Изузеци од потребе посједовања визе)

- (1) Странци - чланови посаде и особље кабине ваздухоплова у цивилном авионском саобраћају који посједују важећи сертификат члана посаде, а који намјеравају да остану на аеродрому или унутар граница оближњег насељеног мјеста, у БиХ могу улазити без визе и на територији БиХ боравити до првог свог сљедећег редовног лета.
- (2) Ако је потребно да неки члан посаде због обавеза путује у другу државу као путник било којим превозним средством како би се придружио посади ваздухоплова, његов

сертификат прихвата се као замјена за пасош и визу те му се омогућава неопходна слобода кретања унутар територије БиХ.

- (3) Важећи сертификат члана посаде признаје се као ваљан документ за утврђивање идентитета и у случају када његов носилац није држављанин земље регистра ваздухоплова.
- (4) Савјет министара, на приједлог МИП-а и под условом узајамности, може изузети од потребе посједовања визе држављане одређених држава који су:
  - a) цивилни чланови посаде ваздухоплова, уз постојање одговарајуће потврде и биљешке у општој декларацији и плану лета,
  - b) цивилни чланови посаде или пратећа лица ваздухоплова која учествују у хаваријско-спасилачким летовима, уз постојање одговарајуће биљешке у општој декларацији и плану лета, или
  - c) цивилни чланови посаде брода, ако су уписани у попис посаде и особља.

Члан 23.

(Докази о посједовању средстава за издржавање)

- (1) Постојање средстава за издржавање странца из члана 19. (*Општи услови за улазак*) става (3) тачке а) доказује се на следећи начин:
  - a) посједовањем готовог новца у домаћој или страниј конвертибилној валути;
  - b) посједовањем видова безготовинског плаћања прихваћених од банкарског система БиХ или средства које омогућавају подизање новца у БиХ, или гаранције банке из БиХ која признаје безготовинске видове плаћања које странац посједује;
  - c) позивним писмом из члана 34. (*Позивно писмо*) овог закона;
  - d) посједовањем доказа о уплаћеном смјештају или о организованом путовању; или
  - e) посједовањем других средстава (непокретне имовине у БиХ на основу које је могуће обезбиједити средства за издржавање за вријеме боравка у БиХ, средства по основу директних страних улагања, производно-техничке сарадње или кооперације и слично).
- (2) Ако странац има доказе о уплаћеном појединачном или колективном путничком здравственом осигурању, подразумијева се да има обезбијеђена средства за здравствену заштиту у смислу члана 19. става (3) тачке а) овог закона.
- (3) Сматра се да странац који има радну дозволу у БиХ задовољава услове који се односе на посједовање средстава за издржавање.
- (4) Постојање средстава за излазак странца из земље може се доказивати посједовањем важеће путне карте за наставак путовања или за повратак, као и тиме што странац законито посједује превозно средство.

Члан 24.

(Изједначавање носиоца одобрења боравка са држављанима БиХ приликом уласка)

Странци којима је у пасош унесено одобрење привременог или сталног боравка у БиХ, у периоду важења тог одобрења изједначени су приликом уласку у БиХ са држављанима БиХ.

Одјељак Б. Одбијање уласка у БиХ

Члан 25.

(Разлози одбијања уласка)

- (1) Странцу ће бити одбијен улазак у БиХ ако не испуњава услове за улазак из члана 19. (*Општи услови за улазак*) нити се на њега примјењује међународни уговор или одлука из члана 20. (*Улазак под посебним условима*) овог закона.
- (2) Странцу може бити одбијен улазак у БиХ и када испуњава услове за улазак прописане чланом 19. овог закона ако:
  - a) приликом уласка избјегава овлашћеном лицу надлежном за контролу преласка државне границе дати на увид документе потребне за прелазак границе или избјегава појаснити околности везане за испуњавање услова за прелазак границе, или намјерно пружи погрешне податке који се тичу испуњавања услова за улазак у БиХ, или иначе намјерно избјегава граничну контролу;
  - b) постоје основи сумње да ће обављати дјелатност за коју је потребна радна дозвола а нема радну дозволу у БиХ, посебно у односу на странца којем је из тог разлога већ био одбијен улазак у БиХ; или
  - c) постоје основи сумње да његов боравак у БиХ неће бити коришћен у сврху коју је навео.

Члан 26.

(Поступак и посљедица одбијања уласка)

- (1) О одбијању уласка на граници одлучује Гранична полиција.
- (2) Странац којем се одбија улазак у БиХ јер, иако у доброј вјери, не испуњава основне опште услове за улазак из члана 19. (*Општи услови за улазак*) става (1) и (2) или остале опште услове из члана 19. става (3) тачке а), b), c) и d) овог закона, биће упозорен да је одмах дужан да напусти гранични пријелаз.
- (3) Ако странац из става (2) овог члана одбија да одмах напусти гранични прелаз или се странцу одбија улазак јер не испуњава остале опште услове из члана 19. става (3) тачке e), f) и g) или из разлога предвиђених чланом 25. (*Разлози одбијања уласка*) ставом (2) овог закона, уручује му се рјешење о одбијању уласка.
- (4) Рјешење о одбијању уласка мора садржавати разлог одбијања уласка, а издаје се на образцу који странац потписује. Ако странац одбија да потпише рјешење, службено лице уноси такву опаску у образац. Примјерак рјешења уручује се странцу. Ако странац одбија да прими рјешење, та чињеница уноси се као опаска у образац рјешења и рјешење ће му се доставити.
- (5) Рјешење о одбијању уласка извршава се одмах, уношењем отиска штамбиља "ОДБИЈЕН УЛАЗАК" односно друге одговарајуће ознаке у путну исправу странца. Ако странац нема путну исправу у коју би се могао унијети отисак штамбиља односно друга одговарајућа ознака, та се чињеница уноси као опаска у образац рјешења.
- (6) Против рјешења о одбијању уласка на граници жалба се може поднијети Министарству у року од 15 дана од дана уручења односно достављања рјешења. Жалба не одгађа извршење рјешења.
- (7) Странац којем је улазак одбијен према ставу (3) овог члана не може ући у БиХ у року од 24 сата од тренутка одбијања уласка, чак и ако је након доношења рјешења о одбијању уласка накнадно испунио услове за улазак.

Одјељак Ц. Визе**Члан 27.****(Опште одредбе о визама)**

- (1) Виза је дозвола за прелазак државне границе која омогућава улазак у земљу и боравак у року одређеном у визи или прелазак (транзит) преко територије БиХ ако странац за то испуњава услове.
- (2) У правилу, странац је дужан да визу прибави прије доласка на гранични прелаз БиХ.
- (3) Виза се може издати само оном странцу који поседује важећи пасош чији рок важења премашује вријеме важења визе за најмање три мјесеца.
- (4) Посједовање визе не представља безусловно право уласка странца у БиХ.
- (5) Виза не пружа странцу право на рад у БиХ.

Члан 28.**(Врсте виза)**

Надлежни органи БиХ издају следеће визе:

- a) аеродромске транзитне визе (Виза А),
- b) транзитне визе (Виза Б),
- c) визе за краткорочни боравак (Виза Ц),
- d) визе за дугорочни боравак (Виза Д).

Члан 29.**(Аеродромска транзитна виза - Виза А)**

- (1) Аеродромска транзитна виза (Виза А) странцу омогућава пролазак кроз међународно транзитно подручје аеродрома без стварног уласка у земљу, током заустављања или настављања међународног лета.
- (2) У правилу, странцу који за вријеме непрекинутог путовања не напушта међународно транзитно подручје аеродрома или авион који се налази на аеродрому у БиХ није потребна виза.
- (3) Изузетно, Савјет министара може одлучити да држављани одређених земаља или путници на одређеним путничким линијама треба да посједују аеродромске транзитне визе.
- (4) Странцу се може на његов захтјев издати аеродромска транзитна виза за одређени број пролазака кроз међународно подручје аеродрома у периоду транзита.
- (5) Питања рока важења аеродромске транзитне визе уређује подзаконским прописом Министарство након прибављеног мишљења МИП-а.

Члан 30.**(Транзитна виза - Виза Б)**

- (1) Транзитна виза (Виза Б) омогућава странцу који из једне земље путује у трећу земљу прелазак преко територије БиХ.
- (2) Транзитна виза издаје се за један, два или, у изузетним случајевима, више прелазака преко територије БиХ.
- (3) Укупно вријеме боравка на територији БиХ у току једног транзитног путовања не може бити дуже од пет дана.
- (4) Транзитна виза може се издати ако странац има улазну визу државе у коју путује или преко чије територије наставља путовање, уколико му је та виза потребна, односно ако не постоје разлози за сумњу да странац неће моћи ући у трећу земљу.
- (5) Питања рока важења транзитне визе уређује подзаконским прописом Министарство, након прибављеног мишљења МИП-а.

Члан 31.**(Виза за краткорочни боравак - Виза Ц)**

- (1) Виза за краткорочни боравак (Виза Ц) омогућава странцу један или више уласака и боравака у земљи с тим да ниједан непрекидан боравак ни укупно трајање више узастопних боравака у БиХ не могу бити дужи од 90 дана у периоду од шест мјесеци, почевши од дана првог уласка. Виза за краткорочни боравак издаје се за један или више уласака у БиХ.
- (2) Виза за краткорочни боравак издаје се са роком важења до највише једне године.
- (3) Изузетно, виза за краткорочни боравак може се издати и са роком важења дужим од једне године ако је то у интересу БиХ, о чему одлучује МИП по прибављеној сагласности Службе.
- (4) Виза за краткорочни боравак издаје се за пословна путовања, путовања у сврху образовања, обуке или у сличну сврху, за туристичка или друга путовања у приватне сврхе, за путовања на политичке, знанствене, културне, спортске, вјерске или друге догађаје, као и за путовања из осталих разлога за која је довољан краткорочни боравак.

Члан 32.**(Виза за дугорочни боравак - Виза Д)**

- (1) Виза за дугорочни боравак (Виза Д) омогућава странцу улазак и боравак у БиХ у периоду од шест мјесеци у периоду од једне године, почевши од дана првог уласка. Виза за дугорочни боравак издаје се за један или више уласака у БиХ.
- (2) Виза за дугорочни боравак издаје се изузетно у ситуацијама када је за сврху боравка у БиХ потребан период дужи од 90 дана у периоду од шест мјесеци.
- (3) Виза за дугорочни боравак издаје се са роком важења до највише једне године.
- (4) Изузетно, виза за дугорочни боравак може се издати и са роком важења дужим од једне године ако је то у интересу БиХ, о чему одлучује МИП по прибављеној сагласности Службе.
- (5) За издавање визе за дугорочни боравак потребна је претходна сагласност Службе.
- (6) По захтјеву за издавање визе за дугорочни боравак, дипломатско-конзуларно представништво БиХ (у даљњем тексту: ДКП) дужно је да прикупи сву потребну документацију и проследи је Служби ради давања или ускраћивања сагласности из става (5) овог члана.
- (7) МИП ће након прибављене сагласности Службе подзаконским прописом детаљније предвидјети ситуације у којима се може издати виза за дугорочни боравак (Виза Д) те поступање приликом издавања таквих виза.

Члан 33.**(Услови за издавање визе)**

- (1) Подносилац захтјева за издавање визе дужан је дати личне податке као и биометријске податке (фотографија, отисак прстију, потпис) који се од њега траже, друге потребне информације те сврху уласка у БиХ. Захтјев за издавање визе подноси се на прописаном обрасцу, који се мора тачно и потпуно попуњити.
- (2) За издавање визе за краткорочни боравак (Виза Ц), подносилац захтјева дужан је да уз захтјев приложи:
  - a) позивно писмо из члана 34. (*Позивно писмо*) овог закона;

- b) копију судског или другог службеног позива којим се позива да се одазове у правном поступку који се води у БиХ;
  - c) копију доказа о уплаћеном туристичком путовању, укључујући смјештај и превоз, или доказ о организованом путовању или о уплаћеном смјештају, ако је потребно;
  - d) потврду о пријему на образовање или обуку; или
  - e) други документ на основу којег се може разумно закључити о сврси и условима намјераног боравака у БиХ, ако је то могуће и потребно.
- (3) У случају сумње у наведену сврху уласка у БиХ, службено лице ДКП-а БиХ може захтијевати да странац достави увјерење о посједовању некретнине или увјерење о сталним изворима прихода у земљи поријекла или земљи полазног одређишта или увјерење о уписаном студију или слично, односно доказ из којег се разумно може закључити да ће странац након законитог боравака напустити земљу.
- (4) Службено лице може захтијевати доказе или појашњење података или информација из захтјева за издавање визе, као и разговор са подносиоцем захтјева.
- (5) Услов за издавање визе за краткорочни боравак прописан ставом (2) овог члана на одговарајући начин примјењује се и у случајевима издавања визе за дугорочни боравак (Виза Д).
- (6) Техничка питања у вези са условима издавања аеродромске транзитне визе (Виза А) и транзитне визе (Виза Б) уређује подзаконским прописом МИП након прибављеног мишљења Министарства.

**Члан 34.
(Позивно писмо)**

- (1) Позивно писмо је писмо којим се странац позива да дође у БиХ у одређену сврху у одређеном временском периоду.
- (2) Позивно писмо за улазак странца у БиХ може издати држављанин БиХ или странац са одобреним сталним бораваком у БиХ, или домаће правно лице или странско правно лице регистровано у БиХ.
- (3) Изузетно од става (2) овог члана, позивно писмо може издати и странац са одобреним привременим бораваком у БиХ у трајању од једне године ако постоје разумне основе да би му се могао одобрити стални боравак у БиХ, и то искључиво у сврху спајања породице.
- (4) Позивно писмо издаје се на прописаном обрасцу и мора садржавати изјаву да издавалац позивног писма на себе преузима обавезу да обезбједи смјештај, покрије трошкове лијечења, обезбједи издржавање и подмири остале трошкове који могу настати током боравака странца у БиХ, трошкове стављања под надзор, добровољног напуштања или присилног удаљења, као и све друге трошкове изласка странца из БиХ, ако те обавезе не може подмирити странац.
- (5) Позивно писмо мора овјерити Служба по мјесту пребивалишта односно сједишта даваоца позива. Позивно писмо Служба овјерава на основу доказа о основаности изјаве о преузимању обавеза и трошкова из става (4) овог члана.
- (6) У случају из става (3) овог члана, Служба овјерава позивно писмо и на основу доказа о истинитости сврхе спајања породице.

Члан 35.

(Издавање визе на заједнички пасош)

- (1) Виза на заједнички пасош издаје се као аеродромска транзитна виза (Виза А), транзитна виза (Виза Б) или као виза за краткорочни боравак (Виза Ц) групи странаца, која може бројати најмање пет и највише 50 лица и коју преводи лице које посједује свој лични пасош и појединачну визу ако је потребна.
- (2) Виза за краткорочни боравак (Виза Ц) може се издати на заједнички пасош са роком важења од највише 30 дана, ако чланови групе заједно улазе на територију БиХ, бораве и напуштају га као група.

Члан 36.

(Надлежност и мјесто издавања визе)

- (1) Визу издаје ДКПБиХ.
- (2) Странац је дужан да прибави визу прије уласка у БиХ, а на позив органа из става (1) овог члана дужан је да захтјев за издавање визе поднесе лично.
- (3) Прије издавања визе, ДКПБиХ дужан је да у случају издавања визе за дугорочни боравак (Виза Д) те у другим предвиђеним случајевима затражи претходну сагласност Службе.
- (4) У случају одбијања захтјева за издавање визе жалба није допуштена.
- (5) Изузетно од става (1) и (2) овог члана, ако то захтијевају разлози безбједности БиХ, хуманитарни, озбиљни професионални или лични разлози, визу за краткорочни боравак (Виза Ц) за један улазак до 15 дана или транзитну визу (Виза Б) или аеродромску транзитну визу (Виза А) може издати на граници Гранична полиција.
- (6) На граници се виза из става (5) овог члана може издати само ако странац:
- a) изузимајући услов из члана 19. (*Општи услови за улазак*) става (2), испуњава основни и остале опште услове за улазак у БиХ из члана 19. става (1) и (3) овог закона,
  - b) докаже да није био у могућности да унапријед поднесе захтјев за визу, и
  - c) прикаже документ или више њих којима доказује неодгодив разлог за улазак у БиХ те гарантује повратак у земљу поријекла или уобичајеног мјеста боравака.
- (7) У случају издавања визе на граници, Гранична полиција може одредити да се странцу дозволи улазак само на одређеном граничном прелазу.

Члан 37.

(Рок за давање сагласности централне власти)

- (1) Кад је предвиђено да прије издавања визе ДКПБиХ мора затражити претходну сагласност Службе [члан 36. (*Надлежности и мјесто издавања визе*) став (3)], Служба ће одговорити што је прије могуће, а најкасније у року од седам дана од дана пријема захтјева. О свом одговору Служба обавјештава МИП.
- (2) Ако ДКПБиХ не прими одговор Службе на свој захтјев за давање сагласности у року од седам дана од дана пријема захтјева, сматраће се да је сагласност дата те да нема препрека за издавање визе.

Члан 38.

(Продужење визе)

- (1) Виза се не може продужити.

- (2) Изузетно од става (1) овог члана, виза за краткорочни боравак (Виза Ц) може се продужити због више силе, хуманитарних, озбиљних професионалних или личних разлога, а у складу са правилима која важе за издавање визе.
- (3) Захтјев за продужење визе подноси се МИП-а, у сједишту.
- (4) У случају одбијања захтјева за продужење визе жалба није допуштена.

Члан 39.

(Разлози за неиздавање визе и изнимно издавање визе из хуманитарних разлога)

- (1) Виза се неће издати ако:
  - a) странац не испуњава опште услове за улазак у БиХ из члана 19. (*Општи услови за улазак*) ст. (1), (3), (5) и (6) нити се на њега примјењује међународни уговор или одлука из члана 20. (*Улазак под посебним условима*) овог закона;
  - b) захтјев за издавање визе није поднесен на прописаном образцу или образац захтјева није попуњен потпуно и читко;
  - c) се странац не одазове позиву ДКП-а БиХ да захтјев за издавање визе поднесе лично; или
  - d) се странац не одазове позиву службеног лица ДКП-а БиХ на разговор или се оглуши на захтјев службеног лица да пружи доказе или појасни податке или информације из захтјева за издавање визе.
- (2) Изузетно, виза се може издати и у случајевима из става (1) овог члана из хуманитарних разлога или ако је то у интересу БиХ или је у складу са прихваћеним међународним обавезама.

Члан 40.

(Скраћење рока важења визе)

- (1) У случају да надлежни орган утврди да странац нема довољно средстава за издржавање, може скратити рок важења визе.
- (2) Скраћењем рока важења визе скраћује се рок до којег виза важи или број дана односно мјесеци боравака у оквиру важења визе.
- (3) Надлежни орган из става (1) овог члана је Служба и Гранична полиција.
- (4) У случају скраћења рока важења визе жалба није допуштена.

Члан 41.

(Поништење визе на граници)

- (1) Виза ће бити поништена на граничном прелазу прије уласка у БиХ, ако се утврди да је грешком издата странцу за којег траје мјера забране уласка у БиХ или је утврђено да је виза кривотворена. Виза се може поништити и у случају одбијања уласка у БиХ.
- (2) Одлуку о поништењу визе у случајевима из става (1) овог члана доноси Гранична полиција.
- (3) Одлука из става (2) извршава се одмах. Визу на граници поништава Гранична полиција уношењем отиска штамбиља "ПОНИШТЕНО" или другог одговарајућег знака преко визе.
- (4) У случају поништења визе жалба није допуштена.

Члан 42.

(Поништење визе у земљи)

- (1) Странцу који је ушао и борави на територији БиХ виза ће бити поништена ако:

- a) не поштује јавни поредак БиХ [члан 9. (*Обавеза поштовања јавног поретка БиХ*)] или предузме активност која нарушава безбједност БиХ или представља пријетњу безбједности БиХ или је члан организације која планира или предузме такве активности;
- b) на било који начин учествује у криминалној активности, а посебно организованом, прекограничном или транснационалном криминалу, или је члан организације која планира или на било који начин учествује у таквој активности;
- c) организује или има везе са организовањем бесправног уласка, боравака или изласка појединца или групе у БиХ или из ње, или ако организује или на било који начин учествује у трговини људима;
- d) је прекршио прописе којима се регулише прелазак државне границе БиХ, без обзира да ли је повреда прописа настала при уласку или изласку из БиХ;
- e) су се околности на основу којих је издата виза измијениле у таквој мјери да би искључиле сваку могућност издавања визе;
- f) је дао погрешне податке или прикрио околности важне за издавање визе;
- g) обавља дјелатност за коју је потребна радна дозвола, а нема радну дозволу у БиХ;
- h) његово присуство представља пријетњу јавном поретку, безбједности или међународним односима БиХ;
- i) је правоснажно осуђен за кривично дјело за које се по закону може изрећи казна затвора од једне године или тежа казна; или
- j) је улазак и боравак остварио на основу кривотворене путне исправе.

- (2) Основе за утврђивање разлога за поништење визе прописаних у ставу (1) овог члана су постојање међународне потјернице, сазнања којима располажу овлашћена лица Службе, правоснажне судске одлуке или обавјештења од надлежних органа и служби безбједности у БиХ.
- (3) Странцу којем је поништена виза из разлога прописаних у ставу (1) тачки a), b), c), d), f), h), i) и j) овог члана, а није лишен слободе, може се изрећи мјера протјеривања и до напуштања територије БиХ може се ставити под надзор.
- (4) Странцу којем је поништена виза, а није изречена мјера протјеривања, одређује се рок у којем мора напустити БиХ а који не може бити дужи од осам дана.
- (5) До напуштања територија БиХ, странац којем је поништена виза а није му изречена мјера протјеривања ставља се под надзор ако постоје разлози прописани овим Законом.
- (6) О визама које су поништене, као и о визама којима је рок важења скраћен, орган који је визу поништио, односно скратио рок њеног важења, одмах писмено извјештава надлежни претпостављени орган, који о наведеним чињеницама обавјештава Министарство, Службу и МИП.

Члан 43.

(Поступак поништења визе)

- (1) Рјешење о поништењу визе у случајевима из члана 42. (*Поништење визе у земљи*) става (1) овог закона доноси мјесно надлежна организациона јединица Службе по

службеној дужности или по образложеном предлогу другог органа.

- (2) Рјешење из става (1) овог члана извршава се одмах. Визу поништава мјесно надлежна организациона јединица Службе уношењем отиска штампбиља "ПОНИШТЕНО" или другог одговарајућег знака преко визе.
- (3) Рјешење из става (1) овог члана је коначно и против њега жалба није допуштена.

Члан 44.

(Подзаконски прописи о техничким питањима у вези са уласком странаца)

- (1) Врсте путних исправа, поступање приликом групног уласка странаца из земаља безвизног режима, образац захтјева за издавање визе, као и поступање приликом издавања визе на граници, детаљније уређује подзаконским прописом Министарство, након прибављеног мишљења МИП-а.
- (2) Образац позивног писма, као и поступање приликом овјере позивног писма за улазак у БиХ, детаљније уређује подзаконским прописом Министарство након прибављеног мишљења Службе.
- (3) Поступање приликом уласка, образац рјешења о одбијању уласка и детаљније поступање приликом одбијања уласка у БиХ уређује подзаконским прописом Министарство, након прибављеног мишљења Граничне полиције.
- (4) Ако је потребно, друга техничка питања значајна за улазак странаца може подзаконским прописом уредити Министарство након прибављеног мишљења другог надлежног органа из става (1), (2) односно (3) овог члана.
- (5) Поступање приликом издавања виза у ДКП-има БиХ подзаконским прописом уређује МИП, након прибављеног мишљења Министарства.

ГЛАВА III - ПУТНЕ ИСПРАВЕ ЗА СТРАНЦЕ

Члан 45.

(Врсте путних исправа за странце)

Путне исправе за странце су:

- a) путна исправа за избјеглице,
- b) путна исправа за лица без држављанства,
- c) путни лист за странца.

Члан 46.

(Издавање путних исправа за странце)

- (1) Путне исправе за странце издају се странцима којима је у БиХ признат избјеглички статус или су лица без држављанства или им је потребан путни лист.
- (2) Путне исправе за лица без држављанства и путне листове за странце издаје Служба према боравишту односно пребивалишту странца, а путне исправе за избјеглице издаје Министарство.
- (3) Путне исправе за странце издају се са роком важења двије године, осим у случају путног листа који важи само за једно путовање.
- (4) Носиоци путних исправа за странце млађи од 18 година живота (малољетници) могу путовати у иностранство само у пратњи родитеља или законског заступника или опуномоћеника са овјереном пуномоћи оба родитеља или законског заступника, или морају имати сагласност родитеља односно законског заступника ако путују без пратње.

Члан 47.

(Путни лист за странца)

- (1) Путни лист за странца је путна исправа која важи за једно путовање и издаје се странцу:
  - a) чија је важећа путна исправа изгубљена или је уништена и не може се замијенити или је странац на други начин остао без ње, а држава чији је држављанин нема свој ДКП у БиХ нити њен интерес заступа нека друга држава, с циљем да се томе странцу омогући повратак у државу у којој има уобичајено мјесто боравка или у државу која га прихвата;
  - b) којем је одобрена или је била одобрена међународна заштита или привремена заштита или је у поступку стицања таквог статуса, с циљем да му се омогући добровољни повратак у матичну земљу или у државу у којој има уобичајено мјесто боравка или у државу која га прихвата;
  - c) којем је држављанство БиХ престало, а ради путовања у иностранство.
- (2) Путни лист за странца може се уз случајеве из става (1) овог члана издати и у другим случајевима, ако за то постоје оправдани разлози.
- (3) Путни лист за странца издаје надлежна организациона јединица Службе којој је пријављен губитак или уништење путне исправе или њен другачији нестанак, односно на чијем подручју странац борави.
- (4) У случају из става (1) тачке b) овог члана Служба издаје путни лист за странца након претходне сагласности Министарства.

Члан 48.

(Неиздавање путних исправа за странце)

- (1) Путна исправа за странца неће се издати:
  - a) странцу против којег се води кривични или прекршајни поступак, осим ако не постоји сагласност органа који води поступак;
  - b) странцу који је осуђен на казну затвора или новчану казну или му је изречена мјера одузимања имовинске користи или је дужан надокнадити штету, док казну не издржи односно док новчану казну не плати, или док не врати имовинску корист односно док не надокнади штету; или
  - c) ако то захтијевају разлози заштите јавног поретка, безбједности БиХ или јавног здравља.
- (2) Када Служба утврди постојање неког од разлога из става (1) овог члана, одузеће претходно издату путну исправу за странца на вријеме док такав разлог постоји, и о томе обавијестити Министарство.
- (3) У случају из става (2) овог члана Служба издаје потврду о одузимању путне исправе за странца.

Члан 49.

(Обавезе странца у вези са путним исправама за странце)

- (1) Странац не смије уступити своју путну исправу за странца другом лицу, нити смије користити као своју путну исправу другог лица. У противном, службено лице ће, одмах по сазнању, пријавити кривично дјело у складу са законом о кривичном поступку.
- (2) Странац којем је отказан боравак у складу са овим Законом или је стекао држављанство БиХ дужан је да одмах, а најкасније у року од три дана од дана наступања наведених околности, врати путну исправу за странце мјесно

- надлежној организационој јединици Службе која је ту путну исправу издала.
- (3) Странац је дужан да губитак, уништење или другачији нестанак путне исправе за странца пријави, одмах по сазнању, мјесно надлежној организационој јединици Службе или полиције према мјесту боравка, а ако се та чињеница догодила ван БиХ, најближем ДКП-у БиХ.
- (4) Орган којем је пријављена чињеница из става (3) овог члана издаје странцу потврду о пријави губитка, уништења или другачијег нестанка путне исправе за странца. Ако је странац пријавио ту чињеницу полицији односно ДКП-у БиХ, полиција односно ДКПБиХ дужни су да одмах, а најкасније током истог дана, обавијесте организациону јединицу Службе на чијем подручју странац борави.
- (5) Путна исправа за странца која је изгубљена, уништена или је на другачији начин нестала огласиће се неважећом у "Службеном гласнику БиХ", о трошку странца.

Члан 50.

(Подзаконски прописи о техничким питањима путних исправа за странце)

Облик, садржај, потребне документе који се прилажу уз захтјев за издавање, поступање пиликом издавања и друга техничка питања везана за путне исправе за странце уредиће подзаконским прописом Министарство цивилних послова БиХ, након прибављеног мишљења Службе и Министарства.

ГЛАВА IV - БОРАВАК СТРАНАЦА У БиХ

Одјељак А. Врсте боравка странаца у БиХ

Члан 51.

(Врсте боравка)

- (1) У смислу овог закона, под боравком странца сматра се:
- визни,
  - безвизни,
  - привремени,
  - стални боравак.
- (2) Визни боравак је право на боравак странца у БиХ у времену које је наведено у визи.
- (3) Безвизни боравак је право на боравак у БиХ странца који долази из земље безвизног режима у времену из члана 21. (*Ослобађање од обавезе прибављања визе*) става (2) овог закона.
- (4) Привремени боравак је право боравка странца у БиХ у времену од једне године, ако није другачије одређено одобрењем боравка.
- (5) Стални боравак је право на боравак странца у БиХ у неограниченом времену.

Одјељак Б. Привремени боравак

Члан 52.

(Основ за одобрење привременог боравка)

- (1) Одобрење привременог боравка може се издати из оправданих разлога као што су: брак или ванбрачна заједница са држављанином БиХ, спајање породице, образовање, научноистраживачки, умјетнички или спортски рад или рад консултаната; рад кључног особља унутар физичког или правног лица или рад по основу издате радне дозволе; у сврху приватног предузетништва или волонтерског рада или ради реализације пројекта значајног за БиХ; ради вјерских активности, лијечења или из хуманитарних разлога; те из другог сличног оправданог разлога или разлога који је заснован на међународном споразуму чија је БиХ уговорна страна.

- (2) Одобрење привременог боравка може се изузетно издати и по основу власништва на непокретној имовини, ако постоји ефективна веза странца са БиХ.
- (3) Странцу који је ушао у БиХ на основу визе која није виза за дугорочни боравак (Виза Д) или на основу безвизног режима уласка, а без претходно прибављене радне дозволе, не може се одобрити привремени боравак по основу рада са радном дозволом док тај странац борави у земљи.
- (4) Одобрење привременог боравка издаје се на временски период од највише једне године, с тим да рок важења пасоша мора бити дужи најмање три мјесеца од рока на који се одобрава привремени боравак.
- (5) Привремени боравак из хуманитарних разлога у случају прописаном чланом 54. (*Привремени боравак из хуманитарних разлога*) ставом (1) тачком а) овог закона одобрава се на вријеме до највише шест мјесеци.
- (6) Продужење привременог боравка може се одобрити на захтјев странца, али само по истом основу по којем му је одобрен привремени боравак чије продужење тражи.

Члан 53.

(Општи услови за одобрење привременог боравка)

- (1) Привремени боравак може се одобрити странцу под условима да:
- располаже доказом којим оправдава постојање основе за одобрење привременог боравка,
  - располаже средствима за издржавање,
  - посједује љекарско увјерење, издато најкасније три мјесеца прије дана подношења захтјева, из којег је видљиво да не болује од болести која представља пријетњу јавном здрављу у БиХ, изузимајући случајеве када је обољење наступило након одобреног првог привременог боравка у БиХ,
  - има обезбјеђен одговарајући смјештај у БиХ,
  - има обезбјеђено здравствено осигурање у БиХ,
  - посједује пасош са роком важења најмање три мјесеца дужим од периода на који тражи одобрење привременог боравка,
  - се против њега не води кривични поступак и да није кажњаван за кривично дјело.
- (2) Под доказом у смислу става (1) тачке а) овог члана сматра се:
- извод из матичне књиге вјенчаних или други одговарајући доказ о склопљеном браку који је правоснажан у БиХ, или доказ којим се потврђује постојање ванбрачне заједнице;
  - извод из матичне књиге рођених или други одговарајући доказ о сродству;
  - радна дозвола у БиХ;
  - пријава код надлежног фонда пензијско-инвалидског осигурања;
  - рјешење о упису правног лица у судски регистар, уз доказ о солвентности и уз потврду да је активност правног лица економски корисна за БиХ са становишта отварања нових радних мјеста, размјене технологије, иновација или улагања, коју издаје Министарство спољне трговине и економских односа БиХ;
  - потврда о упису на образовну установу за текућу годину;

- g) налаз са препоруком здравствене установе о неопходности дуготрајнијег лијечења у БиХ;
- h) документ који потврђује стручне квалификације;
- i) потврда да се против њега не води кривични поступак и потврда да није кажњаван за кривично дјело, коју је издао надлежни орган државе гдје има уобичајено мјесто боравка;
- j) доказ којим се потврђује да је странац кључно лице које ради у вишој управи или је на извршном положају у правном субјекту или је стручњак који поседује изванредно знање које је битно за активност правног лица или за управљање правним лицем, или поседује истраживачку опрему или технику;
- k) доказ о власништву непокретне имовине и о постојању ефективне везе са БиХ;
- l) доказ да је реализација пројекта значајна за БиХ и доказ да је странац кључно лице или стручњак потребан за реализацију пројекта; или
- m) други доказ на основу којег се може разумно закључити о оправданости боравка странца у земљи, што процјењује Служба приликом одлучивања по члану 60. (*Захтјев за одобрење првог привременог боравка, захтјев за продужење боравка и надлежности за рјешавање*) ставу (6) овог закона.

Члан 54.

(Привремени боравак из хуманитарних разлога)

- (1) Привремени боравак из хуманитарних разлога може се одобрити странцу који не испуњава опште услове за одобрење боравка прописане чланом 53. (*Општи услови за одобрење боравка*) овог закона, а у сљедећим случајевима:
  - a) ако је жртва организованог криминала, односно трговине људима, а с циљем пружања заштите и помоћи у опоравку и повратку у земљу уобичајеног мјеста боравка или у земљу која га прихвата;
  - b) малолетном дјетету странца ако је напуштено или је жртва организованог криминала, или је из других разлога остало без родитељске заштите, старатељства или без пратње;
  - c) лицу без држављанства;
  - d) странцу за којег се утврди да су се стекли услови из члана 91. (*Принцип забране враћања, "non-refoulement"*) овог закона, а којем у складу са овим Законом није одобрена међународна заштита;
  - e) из других оправданих разлога хуманитарне природе, које ће на приједлог Министарства одредити подзаконским прописом Савјет министара.
- (2) Привремени боравак из хуманитарних разлога може се такође одобрити странцу који не испуњава услове за одобрење привременог боравка прописане чланом 53. овог закона у случају када је његова присутност у БиХ потребна ради спровођења судског поступка, или у случају кад странац сарађује са органима власти ради откривања кривичног дјела или починиоца, или је сам жртва организованог криминала и његово присуство у БиХ је неопходно за спровођење судског поступка.
- (3) Странац којем је одобрен боравак из хуманитарних разлога на основу става (1) тачке d) овог члана има право на рад, а омогућиће му се образовање, здравствена и социјална заштита под истим условима као и држављанима БиХ. Лицу без држављанства које не поседује важећу путну

исправу а којем је одобрен боравак у складу са ставом (1) тачка c) овог члана издаје се потврда о идентитету. Облик и садржај потврде о идентитету биће прописани посебним прописом Министарства након прибављеног мишљења Министарства цивилних послова БиХ и Службе.

- (4) Привремени боравак из хуманитарних разлога одређен прописом Савјета министара, како је предвиђено ставом (1) тачком e) овог члана, не може се ни у којем случају одобрити супротно захтјеву из члана 62. (*Одбијање и одбацавање захтјева за одобрење боравка*) става (1) тачке g) овог закона.
- (5) Поступак за одобрење привременог боравка из хуманитарних разлога спроводи Служба.

Члан 55.

(Препорука надлежног органа)

За одобрење привременог боравка из хуманитарних разлога из члана 54. (*Привремени боравак из хуманитарних разлога*) става (1) тачке a), b) и e) и става (2) овог закона, уз остале доказе подобне за оцјену основаности захтјева, неопходна је оцјена органа пред којим се води одговарајући поступак (судски, управни), или препорука другог надлежног органа, или налаз специјалисте медицинске струке одговарајуће здравствене установе о потреби лијечења или опоравка или слично.

Члан 56.

(Заштита жртва трговине људима)

- (1) Министарство је одговорно за обезбјеђивање посебне заштите и помоћи жртвама трговине људима ради њиховог опоравка и повратка у земљу уобичајеног мјеста боравка или у земљу која их прихвата.
- (2) Министарство ће подзаконским прописом утврдити правила и стандарде у поступању, као и друга питања у вези са прихватам жртва трговине људима, њиховог опоравка и повратка (репатријације).

Члан 57.

(Привремени боравак по основу спајања породице)

- (1) Члановима уже породице држављанина БиХ који има пребивалиште у БиХ или странца са одобреним сталним боравком у БиХ или странца са одобреним привременим боравком у БиХ у трајању од једне године, ако постоје разумне основе да би му се могао одобрити стални боравак у БиХ, може се одобрити привремени боравак ради спајања породице, под условима да:
  - a) држављанин БиХ, односно странац са одобреним боравком у БиХ има обезбијеђен смјештај за себе и чланове породице за које тражи одобрење боравка по основу спајања породице, те да има стални извор прихода, односно да располаже довољним средствима за издржавање у БиХ лица за које подноси захтјев,
  - b) држављанин БиХ, односно странац са одобреним боравком у БиХ има обезбијеђено здравствено осигурање за себе и чланове породице за које тражи одобрење боравка по основу спајања породице, и
  - c) не постоје разлози који искључују одобрење боравка из члана 53. (*Општи услови за одобрење боравка*) става (1) тачке c), f) и g) овог закона ни разлози из члана 62. (*Одбијање и одбацавање захтјева за одобрење боравка*) става (1) тачке g) овог закона.
- (2) Члановима уже породице, у смислу овог члана и овог закона, сматрају се:

- a) лице с којим је држављанин БиХ, односно странац са одобреним боравком у БиХ у браку или с којим је у ванбрачној заједници, под условом да је брак односно ванбрачна заједница правоснажна у БиХ у складу са чланом 5. (*Дефиниције*) тачком p) и г) овог закона,
- b) малолетна дјеца до 18 година живота или пунолетна издржавана дјеца која живе у заједничком домаћинству, рођена у браку, ван брака, усвојена или пасторци,
- c) издржавани родитељи.
- (3) Привремени боравак одобрен по основу спајања породице може се продужити под истим условима под којима је одобрење боравка издато.
- (4) Изузетно од става (3) овог члана, пунолетни странац који борави у БиХ непрекидно три године по основу привременог боравка одобреног у сврху спајања породице стиче право на подношење посебног захтјева за одобрење привременог боравка по неком другом основу, ако испуњава услове прописане овим Законом за одобрење привременог боравка по неком другом основу осим спајања породице.

Члан 58.

(Боравак у случају престанка брака или ванбрачне заједнице)

Ако је престао брак или ванбрачна заједница за вријеме трајања привременог боравка одобреног у сврху спајања породице, бивши супружник или ванбрачни партнер који је одобрење привременог боравка добио као члан уже породице [члан 57. (*Привремени боравак по основу спајања породице*)] не стиче право на продужење привременог боравка, осим у случајевима:

- a) ако има право старатељства над малолетним дјететом које има држављанство БиХ;
- b) смрти супружника или ванбрачног партнера на основу којег је остварен привремени боравак у сврху спајања породице, ако докаже да је стекао право на рад у складу са одредбама овог закона или има обезбијеђена средства за сопствено издржавање и издржавање чланова породице те здравствено осигурање или ако борави у БиХ ради студирања и приложи изјаву о средствима за сопствено издржавање и издржавање чланова породице те ако има здравствено осигурање; или
- c) ако истиче разлоге подобне за одобрење привременог боравка из хуманитарних разлога у смислу члана 54. (*Привремени боравак из хуманитарних разлога*) овог закона.

Одјељак Ц. Стални боравак

Члан 59.

(Услови за одобрење сталног боравка)

- (1) Стални боравак може се одобрити странцу под условима да:
- a) на основу одобрења привременог боравка, непрекидно борави на територији БиХ најмање пет година прије подношења захтјева за одобрење сталног боравка,
- b) располаже довољним и редовним средствима за издржавање,
- c) има обезбијеђен одговарајући смјештај,
- d) има обезбијеђено здравствено осигурање.

- (2) Боравак изван БиХ у трајању до 90 дана у периоду од једне године не сматра се прекидом боравка у смислу става (1) тачке а) овог члана.
- (3) Иако испуњава услове из става (1) овог члана, странцу неће бити одобрен стални боравак ако:
- a) у БиХ борави по основу образовања;
- b) у БиХ борави по основу привремене заштите, или је поднио захтјев за одобрење привремене заштите и чека на одлуку о свом статусу;
- c) у БиХ борави по основу међународне заштите, или је поднио захтјев за међународну заштиту и чека на одлуку о свом статусу;
- d) у БиХ борави по основу правног статуса предвиђеног Бечком конвенцијом о дипломатским односима из 1961, Бечком конвенцијом о конзуларним односима из 1963, Конвенцијом из 1969. о специјалним мисијама или Бечком конвенцијом о представницима држава и њиховим односима са међународним организацијама из Универзалне повеље из 1975;
- e) у БиХ борави по основу волонтерског рада;
- f) у БиХ борави по основу привременог боравка из хуманитарних разлога из члана 54. (*Привремени боравак из хуманитарних разлога*) овог закона;
- g) у БиХ борави јер се налази на издржавању казне односно извршавању друге кривичноправне санкције или друге обавезе утврђене одлуком суда или другог надлежног органа;
- h) у БиХ борави по основу лијечења; или
- i) у БиХ борави по основу реализације пројекта значајног за БиХ, који реализује међународна или домаћа институција или хуманитарна организација, удружење, фондација или другачија организација.

Одјељак Д. Поступак одобравања боравка и лична карта за странца

Члан 60.

(Захтјев за одобрење првог привременог боравка, захтјев за продужење боравка и надлежност за рјешавање)

- (1) Захтјев за одобрење првог привременог боравка и захтјев за продужење боравка подноси се Служби. Изван БиХ захтјев се Служби подноси путем ДКП-а БиХ, а у БиХ директно надлежној организационој јединици Службе.
- (2) У правилу, захтјев за одобрење првог привременог боравка странац мора поднијети изван БиХ преко ДКП-а БиХ, и то лично.
- (3) На територији БиХ странац може поднијети захтјев за одобрење првог привременог боравка само ако:
- a) је у БиХ ушао са визом за дугорочни боравак (Виза Д); или
- b) је држављанин земље безвизног режима.
- (4) Захтјев за одобрење првог привременог боравка из става (3) овог члана подноси се надлежној организационој јединици Службе лично или преко законског заступника за пословно неспособног странца, и то најкасније 15 дана прије истека рока важења визе за дугорочни боравак (Визе Д), односно безвизног боравка.
- (5) Захтјев за продужење боравка подноси се у БиХ надлежној организационој јединици Службе директно, а изван БиХ преко ДКП-а БиХ. Странац мора поднијети захтјев лично или преко законског заступника за пословно неспособног

странца, и то најкасније 15 дана прије истека важећег периода боравка.

- (6) О захтјеву за одобрење првог привременог боравка и о захтјеву за продужење боравка одлучује рјешењем Служба. Служба рјешење доноси и доставља га странци што прије, а најкасније у року од 60 дана од дана подношења уредног захтјева ако је захтјев поднесен преко ДКП-а БиХ, а у року од 30 дана ако је захтјев поднесен директно надлежној организационој јединици Службе.
- (7) Ако је захтјев за одобрење боравка поднесен према ставу (3) овог члана, подносиоцу захтјева издаје се потврда да је поднио захтјев, која се сматра одобрењем боравка док се о захтјеву не донесе коначно рјешење.

Члан 61.

(Дијете странца са одобреним боравком)

- (1) Дијете, рођено на територији БиХ или изван БиХ, чији су родитељи странци који имају одобрен боравак у БиХ, стиче право на боравак у БиХ, и то за исти период за који родитељи имају одобрење боравка у БиХ.
- (2) Захтјев за одобрење боравка за дијете из става (1) овог члана подноси се у року од 30 дана од дана рођења дјетета.

Члан 62.

(Одбијање и одбацивање захтјева за одобрење боравка)

- (1) Странцу који иначе испуњава услове за одобрење боравка прописане овим Законом, захтјев за одобрење привременог или сталног боравка биће одбијен ако:
- захтјев за одобрење боравка не поднесе у складу са чланом 60. (*Захтјев за одобрење првог привременог боравка, захтјев за продужење боравка и надлежности за рјешавање*) овог закона;
  - је незаконито ушао у БиХ, осим ако постоје услови за одобрење боравка из хуманитарних разлога у смислу члана 54. (*Привремени боравак из хуманитарних разлога*) овог закона;
  - намјерно пружи погрешне податке или намјерно прикрије околности важне за давање одобрења боравка;
  - му је изречена мјера протјеривања из БиХ, за вријеме трајања те мјере;
  - се води у евиденцијама код надлежног органа као преступник, а посебно као међународни преступник;
  - постоје други разлози утврђени међународним уговором чија је БиХ уговорна страна;
  - присуство странца, на основу података и информација које има Служба или обавјештења надлежних органа, представља пријетњу јавном поретку или безбједности БиХ, или представља пријетњу јавном здрављу, изузимајући случајеве када је обољење наступило након одобреног боравка у БиХ;
  - је правоснажно осуђен за кривично дјело, а рехабилитација брисањем осуде још није наступила; или
  - Служба утврди да је склопљен брак из интереса или заснована ванбрачна заједница из интереса или да је засновано усвајање из интереса искључиво ради уласка и/или боравка странца у БиХ.

- (2) Странцу који иначе испуњава услове за одобрење боравка прописане овим Законом, захтјев за одобрење привременог или сталног боравка, осим разлога прописаних Законом о управном поступку, биће одбачен и ако:

- у прописаном року не поднесе захтјев за боравак или продужење привременог боравка, а разлог кашњења не оправда објективним околностима; или
  - захтјев за боравак не поднесе лично странац или законски заступник за пословно неспособног странца.
- (3) Рјешењем којим је захтјев за одобрење боравка одбијен, односно закључком којим је захтјев за одобрење боравка одбачен, утврђује се рок у којем је странац дужан да напусти БиХ, а који не може бити дужи од 15 дана од дана достављања одлуке.

Члан 63.

(Жалба против рјешења којим се захтјев за одобрење боравка одбија)

- Против рјешења којим се захтјев за одобрење боравка одбија подносилац захтјева или његов законски заступник или опуномоћеник може поднијети жалбу Министарству у року од 15 дана од дана пријема рјешења.
- Подносилац захтјева за одобрење боравка не може бити протјеран ни присилно удаљен из БиХ док не протекне рок за жалбу, а ако је жалба поднесена - до доношења рјешења у поступку по жалби.
- Док рјешење не постане извршно, странац се може ставити под надзор или му се може ограничити кретање и наложити да се у одређеним временским размацама јавља организационој јединици Службе на чијем подручју борави.
- До окончања поступка странцу се, уз потврду, привремено одузимају све путне исправе које може користити за прелазак државне границе БиХ, осим ако пристане добровољно напустити БиХ прије окончања поступка из става (2) овог члана.

Члан 64.

(Наљепница одобрења боравка)

- Рјешење о одобрењу боравка извршава се уношењем наљепнице одобрења боравка у важећи пасош странца.
- Наљепница одобрења боравка унесена у важећи пасош странца служи као дозвола за прелазак државне границе БиХ у периоду важења одобрења боравка.

Члан 65.

(Измјена рјешења о одобрењу боравка)

- Ако је пасош странца у којем се налазила важећа наљепница одобрења боравка замијењен новим пасошем, измјена правоснажног рјешења врши се у дијелу који се односи на број пасоша.
- У случају из става (1) овог члана Служба издаје нову наљепницу одобрења боравка коју уноси у нови пасош странца.

Члан 66.

(Лична карта за странца)

- Странцу којим је одобрено стално боравак надлежни орган у мјесту у којем странац има пребивалиште издаје личну карту за странца.
- Странац је дужан да поднесе захтјев за издавање личне карте за странца надлежном органу у року од осам дана од дана пријема одлуке о одређеном јединственом матичном броју (ЈМБ).
- Лична карта за странца издаје се са роком важења од пет година, ако другачије није одређено посебним прописом.
- Странац не смије уступити своју личну карту за странца другом лицу, нити смије користити личну карту другог лица као своју. У противном, службено лице ће, одмах по

сазнању, пријавити кривично дјело у складу са законом о кривичном поступку.

- (5) Странац којем је отказан боравак у складу са овим Законом или је стекао држављанство БиХ дужан је да органу из става (1) овог члана одмах, а најкасније у року од три дана од дана наступања наведених околности, врати личну карту за странца. Орган из става (1) овог члана дужан је да одмах по пријему враћене личне карте за странца, а најкасније током истог дана, о томе обавијести надлежну организациону јединицу Службе.
- (6) Странац је дужан да губитак, уништење или другачији нестанак личне карте за странца пријави, одмах по сазнању, мјесно надлежној организационој јединици Службе или полицији према мјесту пребивалишта, а ако се та чињеница догодила изван БиХ најближем ДКП-у БиХ.
- (7) Орган којем је пријављена чињеница из става (6) овог члана издаје странцу потврду о пријави губитка, уништења или другачијег нестанка личне карте за странца. Ако је странац пријавио ту чињеницу полицији односно ДКП-у БиХ, полиција односно ДКПБиХ дужни су да одмах, а најкасније током истог дана, обавијесте организациону јединицу Службе на чијем подручју странац има пријављено пребивалиште.
- (9) Лична карта за странца која је изгубљена, уништена или је на другачији начин нестала биће оглашена неважећом у "Службеном гласнику БиХ", о трошку странца.

Члан 67.

(Обавеза ношења личне карте за странце или пасоша са одобрењем боравка)

Странац је дужан да носи и на захтјев овлашћеног лица Министарства, Службе, полиције или другог надлежног органа кад је други надлежни орган на то законом овлашћен дати на увид личну карту за странца или пасош са одобрењем боравка у БиХ.

Одјељак Е. Отказ боравка

Члан 68.

(Разлози за отказ боравка)

- (1) Право на боравак отказује се странцу ако:
  - a) не поштује јавни поредак БиХ [члан 9. (*Обавеза поштовања јавног поретка БиХ*)] или предузме активност нарушавања безбједности БиХ или је члан организације која предузме такву активност;
  - b) угрози интересе БиХ тако што било на који начин учествује у кријумчарењу наоружања или војне опреме, радиоактивне или друге опасне материје или опојне дроге, или у недозвољеном превозу или трговини материјалом за производњу наоружања или другог средства за масовно уништење, или у производњи или посједовању опојне дроге у сврху продаје, или је члан организације која било на који начин учествује у таквој активности;
  - c) организује или је у вези са организовањем незаконитог уласка, боравка или изласка појединца или групе у или из БиХ, или ако организује или на било који начин учествује у трговини људима;
  - d) Служба утврди да је склопљен брак из интереса или заснована ванбрачна заједница из интереса или да је засновано усвојење из интереса искључиво ради уласка и/или боравка странца у БиХ, или ако Служба утврди да странац који је издао позивно писмо није испунио своје обвезе из позивног писма, а поново је

издао позивно писмо, или позивна писма издаје у неистиниту сврху или их другачије злоупотребљава;

- e) је намјерно пружио погрешне податке или прикрио околности важне за издавање одобрења боравка;
  - f) одбија да спроведе коначну односно правоснажну одлуку надлежног органа у БиХ;
  - g) странац у БиХ борави противно сврси на основу које је одобрен боравак;
  - h) је улазак и/или боравак странац остварио на основу кривотворене путне исправе;
  - i) у БиХ обавља дјелатност за коју је потребна радна дозвола, а нема радну дозволу у БиХ, или ради на радном мјесту или врсти послова различитима од оних за које има радну дозволу;
  - j) је прекршио или покушао прекршити прописе којима се регулира прелазак државне границе БиХ, без обзира да ли је повреда прописа настала при уласку или изласку из БиХ;
  - k) су се околности на основу којих је издато одобрење боравка измијениле у таквој мјери да би искључиле сваку могућност издавања одобрења;
  - l) је правоснажно осуђен за кривично дјело за које се може изрећи казна затвора од једне године или тежа казна;
  - m) његово присуство у БиХ представља пријетњу јавном поретку или безбједности БиХ;
  - n) остане без средстава за издржавање; или
  - o) избива из БиХ непрекидно током периода од најмање 12 мјесеци, а на основу околности недвосмислено се може утврдити да нема намјеру повратка и привременог боравка у БиХ.
- (2) Основ за утврђивање разлога за отказ боравка прописаних ставом (1) овог члана је постојање међународне потјернице, правоснажне судске одлуке, као и подаци и информације које има Служба или обавјештења надлежних органа.
  - (3) Ако странац има одобрен стални боравак, стални боравак може се отказати само из разлога прописаних ставом (1) тачкама a), b), c), d), e) или h) овог члана.
  - (4) Ако је странац из разлога из става (1) овог члана лишен слободе или осуђен на безусловну казну затвора, а није му изречена мјера протјеривања, отказ боравка почиње му тећи од тренутка престанка разлога за лишење слободе или издржане односно опрштене или застарјеле казне.
  - (5) Ако се странцу отказује безвизни или привремени боравак из разлога прописаних ставом (1) тачкама a), b), c), d), e), g), h), l) или m) овог члана, може му се уз отказ боравка изрећи и мјера протјеривања из БиХ.
  - (6) Странац којем је отказан боравак и изречена мјера протјеривања може до напуштања БиХ бити стављен под надзор.
  - (7) Приликом одређивања рока у којем странац којем је отказан боравак а није му изречена мјера протјеривања мора напустити БиХ, орган који је издао рјешење мора узети у обзир вријеме у којем је странац у могућности да напусти БиХ, али тај рок не може бити дужи од 15 дана.

Члан 69.

(Посебан разлог за отказ сталног боравка)

Странцу који има одобрен стални боравак у БиХ даљи боравак отказује се ако:

- a) се утврди да није настањен у БиХ дуже од једне године; или
- b) избива из БиХ краће од једне године, али се на основу околности недвосмислено може утврдити да нема намјеру повратка и сталног боравка у БиХ.

Члан 70.

(Поступак отказа боравка)

- (1) Рјешење о отказу боравка доноси Служба по службеној дужности или на образложени приједлог друге организационе јединице или управне организације Министарства, безбједносне агенције, полиције или другог органа.
- (2) Подносилац предлога из става (1) овог члана мора уз приједлог доставити и све податке и документацију релевантну за доношење одлуке о отказу боравка.
- (3) Против рјешења из става (1) овог члана жалба се може поднијети Министарству у року од 15 дана од дана достављања рјешења.
- (4) Жалба одгађа извршење рјешења.

Члан 71.

(Извршење рјешења о отказу боравка)

- (1) Након што рјешење о отказу боравка постане коначно, наљепницу одобрења боравка у пасошу странца поништава надлежна организациона јединица Службе уношењем отиска штампбиља "ПОНИШТЕНО", односно другог одговарајућег знака преко наљепнице. У пасош странца уноси се рок (датум) до којег је странац дужан да напусти БиХ.
- (2) Након што рјешење о отказу безвизног боравка постане коначно, отказ боравка уписује се у пасош странца као и рок (датум) до којег је странац дужан да напусти БиХ. Ако странац нема пасош, сачињава се службена забиљешка.
- (3) Ако странац рјешење о отказу боравка не изврши добровољно напуштањем БиХ у року из става (1) и (2) овог члана, рјешење о отказу боравка извршава Служба, а по потреби у сарадњи са другим организационим јединицама Министарства или са полицијом. Друге организационе јединице Министарства и полиција дужни су да Служби пруже помоћ на њен захтјев.

Одјељак Ф. Пријава боравка странца

Члан 72.

(Обавеза пријаве боравишта и пребивалишта странца)

- (1) Странац којем је одобрен привремени боравак дужан је да пријави и одјави боравиште, као и промјену адресе становања, а странац којем је одобрен стални боравак и пребивалиште.
- (2) Пријаве и одјаве из става (1) овог члана подnose се надлежним организационим јединицама Службе или полицији.
- (3) Када је пријава или одјава из става (1) овог члана или из члана 75. (*Остали обавезници пријаве боравишта странца*) става (1) овог закона поднесена полицији, полиција је дужна да достави копију пријаве надлежној организационој јединици Службе у року од 24 сата од тренутка пријема пријаве.

Члан 73.

(Боравиште и пребивалиште странца)

- (1) Боравиште странца је мјесто у којем странац са одобреним привременим боравком борави.
- (2) Пребивалиште странца је мјесто у којем се странац са одобреним сталним боравком у БиХ настанио с намјером да у њему стално живи.

Члан 74.

(Рокови за пријаву и одјаву боравишта и пребивалишта странца)

- (1) Странац којем је одобрен стални боравак дужан је да пријави своје пребивалиште и промјену адресе становања у мјесту пребивалишта у року од осам дана од дана пријема одлуке о одобрењу сталног боравка, односно од дана доласка у мјесто пребивалишта, односно од дана промјене адресе становања.
- (2) Странац којем је одобрен привремени боравак дужан је да пријави своје боравиште и промјену адресе становања у року од 48 сати од дана пријема одлуке о одобрењу привременог боравка, односно од дана доласка у мјесто боравка, односно од дана промјене адресе становања, осим кад је овим Законом прописан дужи рок за одређене категорије странаца.
- (3) Странац из става (1) и (2) овог члана који добровољно напушта БиХ без намјере повратка дужан је да одјави своје пребивалиште односно боравиште.

Члан 75.

(Остала лица обавезна да пријаве боравиште странца)

- (1) Правна и физичка лица која пружају услуге смјештаја дужна су да надлежној организационој јединици Службе или полиције пријаве боравиште странца најкасније у року од 12 сати од тренутка пружања услуге смјештаја странцу.
- (2) Правна и физичка лица из става (1) овог члана дужна су да воде евиденцију о странцима (у даљем тексту: књига странаца) којима пружају услугу смјештаја. Та лица обавезна су да чувају књиге странаца најмање три године од дана закључења књиге и овлашћеном службеном лицу Службе или полиције дају на увид књигу странаца. Књига странаца овјерава се у надлежној организационој јединици Службе или у полицији према мјесту пребивалишта, односно пословног сједишта даваоца услуге смјештаја странцима.
- (3) Странац који не користи услуге смјештаја правних и физичких лица из става (1) овог члана или физичко лице код којег је странац у посјети, дужно је да надлежној организационој јединици Службе или полиције пријави боравак странца у БиХ, ако ће странац у БиХ боравити дуже од три дана.

Члан 76.

(Подзаконски прописи о техничким питањима одобрења боравка те боравишта и пребивалишта странца)

Министарство ће, након прибављеног мишљења Службе, подзаконским прописом детаљније уредити образце и поступање приликом пријава и одјава боравишта и пребивалишта те приликом одобрења боравка, начин провјере података и прилога уз захтјев за одобрење боравка, облик и садржај потврде о поднесеном захтјеву за боравак, поступање приликом отказа боравка, облик и садржај наљепнице одобрења боравка у БиХ, изглед, садржај и поступање приликом издавања личне карте за странца, изглед, садржај и овјеру књиге странаца, као и друга техничка питања значајна за боравак и кретање странаца у БиХ.

Одјељак Г. Улазак и боравак странаца у БиХ у сврху рада**Члан 77.****(Издавање радне дозволе)**

- (1) Радна дозвола може се издати странцу на захтјев правног или физичког лица које га намјерава запослити (у даљњем тексту: послодавац). Зависно од мјеста пребивалишта односно сједишта послодавца, радну дозволу издаје орган надлежан за послове запошљавања странаца Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске или Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.
- (2) Радну дозволу орган надлежан за послове запошљавања странаца издаје на основу утврђене квоте радних дозвола у складу са чланом 78. (*Квота радних дозвола*) или као радну дозволу која се не рачуна у квоту у складу са чланом 79. (*Радне дозволе које се не рачунају у квоту*) овог закона, те у складу са прописима којима се уређује издавање радне дозволе.
- (3) Радна дозвола издаје се за одређено радно мјесто и/или за одређену врсту послова.
- (4) Радна дозвола не може се издати са роком важења дужином од једне године.

Члан 78.**(Квота радних дозвола)**

- (1) Квота радних дозвола је број радних дозвола које се у БиХ могу издати у једној години за странце одређених занимања, односно за странце који обављају одређене дјелатности, а којима је радна дозвола за рад у БиХ потребна и улази у квоту. Годишњу квоту радних дозвола утврђује Савјет министара, у складу са миграционом политиком и уз уважавање стања на тржишту рада.
- (2) Предлог годишње квоте радних дозвола Савјету министара подноси Министарство цивилних послова БиХ. Министарство цивилних послова БиХ приједлог израђује на основу изражених потреба органа надлежних за послове запошљавања странаца Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине о броју потребних радних дозвола за странце, према степену и врсти образовања односно квалификација или стручности. Ти органи своје потребе за радним дозволама подносе Министарству цивилних послова БиХ преко Агенције за рад и запошљавање Босне и Херцеговине.
- (3) У оквиру годишње квоте радних дозвола, Савјет министара утврђује дјелатности и занимања у којима се допушта запошљавање странаца и број радних дозвола за сваку од дјелатности те утврђује територијалну распојела радних дозвола према израженим потребама из става (2) овог члана.
- (4) Годишњу квоту радних дозвола Савјет министара утврђује најкасније до 31. октобра текуће године за сљедећу годину.
- (5) Радне дозволе утврђене годишњом квотом издају се прво за продужење већ издатих радних дозвола, па потом за ново запошљавање.
- (6) Предност при издавању радних дозвола имају странци који већ имају одобрен привремени боравак у БиХ по основу спајања породице са странцем са одобреним привременим боравком у БиХ.

Члан 79.**(Радне дозволе које се не рачунају у квоту)**

Радна дозвола може се издати независно од утврђене годишње квоте радних дозвола у сљедећим случајевима:

- a) странцу који има образовање које одговара високом образовању, завршеном постдипломском или докторском студију у БиХ;
- b) странцу чији се рад у БиХ заснива на међународном споразуму;
- c) странцу који обавља кључне послове у пословном субјекту, а који није изузет од потребе посједовања радне дозволе на основу међународног споразума;
- d) учитељима или наставницима који изводе или помажу у настави у образовним установама због свог специфичног знања;
- e) професионалним спортистима или спортским радницима који на основу ваљано закљученог уговора раде у БиХ;
- f) странцу који је у брачној или ванбрачној заједници са странцем са одобреним сталним боравком у БиХ или је дијете странца са одобреним сталним боравком у БиХ.

Члан 80.**(Информације неопходне за издавање радне дозволе)**

Уз захтјев за издавање радне дозволе за странца послодавац је дужан да приложи:

- a) податке о странцу с којим намјерава закључити уговор о раду или други одговарајући уговор, а нарочито: име и презиме, укључујући и сва пријашња имена и презимена, имена и презимена родитеља, датум рођења, пол, мјесто пребивалишта и адресу становања у земљи поријекла, број, датум и мјесто издавања важећих путних исправа,
- b) податке о радном мјесту или врсти посла те о условима рада,
- c) извод из релевантног регистра надлежног суда о регистрацији послодавца у БиХ,
- d) доказ банке код које послодавац има рачун о солвентности послодавца,
- e) доказ о подмиреним пореским обавезама и о уплаћеним доприносима за све постојеће запосленике, укључујући и странца у случају продужења радне дозволе, и
- f) образложење о оправданости запошљавања странца.

Члан 81.**(Закључење уговора о раду или другог одговарајућег уговора)**

- (1) Уговор о раду или други одговарајући уговор са странцем послодавац не може закључити прије него што је странцу одобрен привремени боравак.
- (2) Послодавац је дужан да Служби достави примјерак закљученог уговора о раду или другог одговарајућег уговора одмах, а најкасније у року од три дана од дана закључења уговора.

Члан 82.**(Вега између одобрења привременог боравка и радне дозволе)**

- (1) Странац не може почети с радом у БиХ на основу радне дозволе прије него што му је одобрен привремени боравак.
- (2) Странац може радити у БиХ само на основу оне радне дозволе на основу које му је одобрен привремени боравак. На основу радне дозволе странац може радити у БиХ само на оном радном мјесту или на оној врсти послова за чије је обављање радна дозвола издата те на основу које је странцу одобрен привремени боравак у БиХ.

- (3) У року од 15 дана од дана престанка важења радне дозволе престаје важити и одобрење привременог боравак, ако је привремени боравак одобрен по основу радне дозволе. Неодобравањем, престанком или отказом привременог боравак престаје важити и радна дозвола на основу које је тражен или одобрен привремени боравак у БиХ.

Члан 83.

(Престанак важења радне дозволе)

- (1) Радна дозвола за странца престаје да важи:
- истеком рока важења на који је издата, али у сваком случају истеком године дана од дана издавања;
  - из разлога предвиђених прописима који уређују запошљавање странаца; или
  - неодобравањем, престанком или отказом привременог боравак у БиХ.
- (2) О случајевима из става (1) тачке b) орган надлежан за послове запошљавања странаца дужан је да обавијести Службу одмах, а најкасније током истог радног дана у којем је тај орган утврдио чињеницу из става (1) овог члана.
- (3) О случајевима из става (1) тачке c) Служба ће обавијестити орган надлежан за послове запошљавања странаца одмах, а најкасније током истог радног дана у којем је донесена одлука односно утврђена чињеница из става (1) овог члана.

Члан 84.

(Изузеци од обавезе посједовања радне дозволе)

- (1) Уз примјену свих одредаба овог закона које се односе на привремени боравак, радну дозволу за рад у БиХ не морају имати следеће категорије странаца:
- кључна лица која се именују на позиције члана надзорног одбора правног лица са сједиштем у БиХ основаног као дионичко односно акционарско друштво у већинском власништву правног односно физичког лица, ако именовање нема карактер радног односа нити рад на тим позицијама траје дуже од укупно три мјесеца годишње;
  - оснивачи привредног друштва односно предузећа са сједиштем у БиХ, који у том привредном друштву односно предузећу обављају одређене послове, ако такав рад нема карактер радног односа нити траје дуже од укупно три мјесеца годишње;
  - универзитетски професори које универзитети у БиХ позову за предаваче, научници на научном или стручном усавршавању, научници који су представници међународних организација те научници који учествују у спровођењу научноистраживачких пројеката важних за БиХ;
  - стручњаци, наставници и предавачи страних културних и образовних институција, који у БиХ обављају свој стручни посао у оквиру програма културне и образовне сарадње;
  - цивилни и војни службеници влада других држава који у БиХ долазе да раде на основу уговора о сарадњи са органима БиХ;
  - чланови научних међународних мисија, који обављају истраживања у БиХ који је одобрио Савјет министара;
  - представници вјерских заједница регистрованих у БиХ док обављају посао искључиво везан за вјерску службу;
  - страни дописници акредитовани у БиХ или извјештачи страних медија;

- умјетници и техничко особље, односно аутори и извођачи оперских, балетних, драмских и других позоришних приредаба или концертних, ликовних и других културних приредаба или аутори и извођачи у области музичке, музичко-сценске, плесне и балетне умјетности, као и пратеће извјештачко, организационо и техничко особље које учествује у културним радионицама, сусретима и колонијама, ако због тога у БиХ не бораве дуже од 30 дана непрекидно нити дуже од укупно три мјесеца годишње са прекидима;
  - странци који, на основу уговора са Савјетом министара, Министарством одбране БиХ, Министарством правде БиХ или Министарством, обављају послове за потребе одбране, правног система или безбједности државе или се стручно усавршавају у тим областима;
  - странци који у БиХ долазе ради учествовања на спортским и шаховским приредбама;
  - стручњаци у области заштите културне баштине, библиотекарства и архивистике, ако због тога у БиХ не бораве дуже од 30 дана непрекидно нити дуже од укупно три мјесеца годишње са прекидима;
  - странци које је упутио страни послодавац, а који омогућавају стручно усавршавање и обуку лицима запосленим код физичких или правних лица са сједиштем у БиХ, у трајању од укупно три мјесеца годишње;
  - странци којима је одобрен привремени боравак у сврху стручног усавршавања или обуке, ако њихово стручно усавршавање не траје дуже од укупно три мјесеца годишње;
  - странци који обављају послове везане за испоруку, монтажу и сервис машина или опреме, ако њихов рад не траје дуже од 30 дана непрекидно нити дуже од укупно три мјесеца годишње са прекидима;
  - странци који учествују на организованим стручним скуповима и семинарима;
  - странци који учествују на сајамским или изложбеним приредбама на којима излаже њихов послодавац;
  - странци запослени у циркусима или забавним парковима, ако у БиХ не бораве дуже од три мјесеца годишње;
  - странац с којим је држављанин БиХ у браку или ванбрачној заједници или је дијете држављанина БиХ, ако има одобрен боравак у БиХ;
  - странци који у БиХ имају статус редовног ученика или студента када обављају послове привременог карактера у складу са прописима који регулишу такво обављање послова;
  - странци којима је у БиХ одобрена међународна заштита или привремена заштита и странци са одобреним сталним бораваком у БиХ, као што је прописано чланом 85. *(Изједначавање странаца са одобреним сталним бораваком или међународном заштитом или привременом заштитом са држављанима БиХ у догледу рада)* овог закона.
- (2) Категорије странаца из става (1) тачке i), l), m), o), r) и s) смију боравити у БиХ у сврху рада само ако имају закључен ваљан уговор са физичким или правним лицем које је у БиХ регистровано за обављање тих дјелатности.

Члан 85.

(Изједначавање странаца са одобреним сталним боравком или међународном заштитом или привременом заштитом са држављанима БиХ у погледу рада)

Странци са одобреним сталним боравком у БиХ, странци са одобреном међународном заштитом у БиХ и странци са одобреном привременом заштитом имају право на рад у БиХ као и држављани БиХ.

Члан 86.

(Судови надлежни за регистрацију пословних субјеката)

Судови надлежни за регистрацију пословних субјеката дужни су да одмах, а најкасније у року од седам дана од дана извршене регистрације пословног субјекта односно измјене података, доставе Служби потпуну информацију о регистрацији односно о свакој измјени података о следећим категоријама странаца:

- a) власницима удјела односно дионица у регистрованом правном лицу,
- b) члановима управе односно прокуристима у регистрованом правном лицу, и
- c) члановима надзорног одбора регистрованог правног лица.

ГЛАВА V - УДАЉЕЊЕ СТРАНЦА ИЗ ЗЕМЉЕ

Одјељак А. Протјеривање

Члан 87.

(Мјера протјеривања)

- (1) Протјеривање је мјера којом се странцу налаже излазак из БиХ и забрањује улазак и боравак у БиХ у одређеном временском периоду који не може бити краћи од једне ни дужи од пет година.
- (2) Период забране уласка и боравка из става (1) овог члана може, на захтјев странца, бити скраћен или забрана уласка укинута у случају када су испуњени сви следећи услови:
  - a) када је странцу мјера протјеривања изречена први пут,
  - b) када је странац добровољно напустио БиХ и сносио све трошкове везане за процедуру повратка у земљу уобичајеног мјеста боравка, и
- (3) Изузетно од одредбе става (1) овог члана, период забране уласка и боравка може се продужити ако:
  - a) је странац претходно већ био протјеран из БиХ;
  - b) је странац ушао у БиХ током трајања забране уласка; или
  - c) странац у тренутку престанка забране уласка у БиХ још увијек представља пријетњу јавном поретку или безбједности или међународним односима БиХ.
- (4) Период трајања забране уласка рачуна се од дана напуштања БиХ.
- (5) Рјешење о протјеривању странца из БиХ, са забраном уласка и боравка у БиХ у одређеном периоду, доноси Служба по службеној дужности или на образложени приједлог друге организационе јединице Министарства, органа за спровођење закона или другог органа.
- (6) Против рјешења Службе о протјеривању странца из БиХ жалба се може поднијети Министарству у року од осам дана од дана достављања рјешења. Ако је рјешење о протјеривању изречено према одредби члана 88. (*Разлози за изрицање мјере протјеривања*) става (1) тачке i) овог закона, рок за жалбу је 24 сата од достављања рјешења.
- (7) Жалба одгађа извршење рјешења.

- (8) Министарство доноси рјешење по жалби и доставља га странци што прије, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема жалбе.
- (9) Док рјешење не постане извршно, странац може бити стављен под надзор или му се може ограничити кретање на одређеном подручју или мјесту и наложити да се у одређеним временским размацима јавља организационој јединици Службе на чијем подручју борави.
- (10) До окончања поступка странцу се, уз потврду, привремено одузимају све путне исправе које може користити за прелазак државне границе БиХ, осим ако пристане добровољно напустити БиХ прије окончања поступка из става (6) или (8) овог члана.
- (11) Забрањено је колективно протјеривање странаца. Мјера протјеривања може се изрећи само у појединачном случају.

Члан 88.

(Разлози за изрицање мјере протјеривања)

- (1) Странцу може бити изречена мјера протјеривања из БиХ ако:
  - a) је у БиХ покушао ући или ушао незаконито или је остао у БиХ након истека рока важења визе или одобрења боравка или након протекла времена важења права на безвизни боравак, или је покушао прекршити или прекршио прописе о преласку државне границе при изласку из БиХ;
  - b) је виза коначном одлуком поништена, а странац у року од 15 дана односно у року остављеном за добровољно извршење није добровољно напустио БиХ, у складу са овим Законом;
  - c) му је отказан боравак, а у одређеном року није добровољно напустио БиХ, у складу са овим Законом;
  - d) је у БиХ остао након престанка важења избјегличког статуса, супсидијарне заштите или привремене заштите или након што су се стекли услови из члана 117. (*Протјеривање у случају одбијања захтјева за међународну заштитицу*) овог закона, а није остварио право на боравак у складу са овим Законом;
  - e) је одлука о одузимању или отпусту из држављанства БиХ постала правоснажна, а није остварио право на боравак у складу са овим Законом;
  - f) је правоснажно осуђен за кривично дјело са обиљежјем трговине опојном дрогом, оружјем, људима, кријумчарења људи, тероризма, прања новца, или било којег облика организованог, прекограничног или транснационалног криминала;
  - g) је правоснажно осуђен за кривично дјело за које се може изрећи казна затвора у трајању од једне године или тежа казна;
  - h) присуство странца представља пријетњу јавном поретку или безбједности БиХ; или
  - i) је прихваћен по основу међународног споразума о сарадњи у предаји и прихвату лица чији је боравак незаконит, а нема одобрен боравак у БиХ.
- (2) Приликом одлучивања да ли ће странцу изрећи мјеру протјеривања из БиХ, као и приликом доношења одлуке о дужини трајања забране уласка, Служба је посебно дужна да са нарочитом пажњом оцијени све доказе и утврди све околности и чињенице битне за доношење одлуке, а у складу са принципима Закона о управном поступку.

Члан 89.

(Добровољно извршење рјешења о протјеривању)

- (1) Рјешењем о протјеривању може се одредити рок за добровољно извршење рјешења који не може бити дужи од 15 дана.
- (2) Странац којем је изречена мјера протјеривања дужан је да се приликом напуштања БиХ пријави службеном лицу овлашћеном за контролу преласка државне границе.
- (3) Гранична полиција дужна је да чињеницу напуштања БиХ унесе у пасош странца и истовремено о тој чињеници обавјести Службу и Министарство. Ако странац нема пасош, о тој се чињеници сачињава службена забиљешка, а странцу се издаје потврда да је напустио БиХ.
- (4) Гранична полиција дужна је да одмах, а најкасније током истог дана, обавјести Службу и Министарство о сваком странцу који је напустио БиХ а којем је изречена мјера протјеривања из БиХ.
- (5) У случају да странац добровољно не напусти БиХ у року за добровољно извршење рјешења, коначно рјешење о протјеривању извршава Служба предузимањем мјера за присилно удаљење странца из БиХ, по потреби уз сарадњу других организационих јединица Министарства или полиције. Друге организационе јединице Министарства и полиција дужни су да Служби пруже помоћ на њен захтјев.

Члан 90.

(Посебни случајеви протјеривања)

- (1) Савјет министара може изузетно, на образложени приједлог Министарства, Службе, друге организационе јединице Министарства или полиције, рјешавајући у појединачном случају, донијети одлуку о протјеривању странца из БиХ са трајном забраном уласка у БиХ, ако оцијени да је протјеривање неопходно у интересу јавног поретка или се заснива на разлозима безбједности БиХ, у складу са чланом 1. став 2. Протокола број 7 Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода измијењеног Протоколом број 11.
- (2) Одлука из става (1) овог члана не може се извршити супротно одредбама члана 91. (*Принцип забране враћања, "non-refoulement"*) овог закона.

Одјељак Б. Заштита странаца: "non-refoulement"

Члан 91.

(Принцип забране враћања, "non-refoulement")

- (1) Странац неће ни на који начин бити протјеран или враћен ("refoulement") на границу територије гдје би му живот или слобода били угрожени због његове расе, вјере, националности, припадности одређеној друштвеној групи или због политичког мишљења, без обзира да ли му је званично одобрена међународна заштита. Забрана враћања или протјеривања ("non-refoulement") односи се и на лица за која постоји основана сумња да би била у опасности да буду подвргнута мучењу или другом нехуманом или понижавајућем поступању или кажњавању. Странац, такође, не може бити ни протјеран ни враћен у земљу у којој није заштићен од слања на такву територију.

Члан 92.

(Поступање у случају позивања на заштиту)

- (1) Када странац наведе разлоге из члана 91. (*Принцип забране враћања, "non-refoulement"*), орган пред којим је изјава дата упућује странца Служби у складу са чланом 107. (*Намјера и захтјев за међународну заштиту*) ставом (2) овог закона, а ради исказивања намјере о подношењу захтјева за покретања поступка утврђивања основности

навода и постојања услова за одобрење међународне заштите у складу са члановима од 105. до 138. [Глава VII (*Међународна и привремена заштита*)] овог закона.

- (2) У случају из става (1) овог члана, рјешење о протјеривању може се извршити тек када се стекну услови из члана 117. (*Протјеривање у случају одбијања захтјева за међународну заштиту*) овог закона.

Одјељак Ц. Присилно удаљење странца из земље

Члан 93.

(Закључак о дозволи извршења рјешења о протјеривању)

- (1) Странац се може присилно удаљити из БиХ.
- (2) Присилно удаљење странца из БиХ предузима, по службеној дужности, организациона јединица Службе која је донијела рјешење о протјеривању странца или на чијем подручју странац борави или организациона јединица Службе на чијем је подручју затечен, приведен односно задржан странац чији је боравак незаконит, а на основу закључка о дозволи извршења.
- (3) Кад рјешење о протјеривању постане извршно, Служба доноси закључак о дозволи извршења без одгађања, а најкасније у року од седам дана од дана када су обезбијеђени услови за присилно удаљење странца из БиХ.
- (4) Закључком о дозволи извршења утврђује се да је рјешење о протјеривању постало извршно и одређује начин, вријеме и мјесто извршења.
- (5) Против закључка о дозволи извршења жалба на извршење може се поднијети Министарству у року од осам дана од дана достављања закључка.
- (6) Жалба не одгађа започето извршење.
- (7) На захтјев Службе, помоћ у спровођењу закључка о дозволи извршења пружа полиција и други органи за спровођење закона у БиХ. Полиција и други органи за спровођење закона у БиХ дужни су да пруже помоћ Служби.

Члан 94.

(Неизвршавање присилног удаљења)

- (1) Ако је против странца покренут судски поступак, рјешење о протјеривању не може се извршити прије него што се предмет правоснажно оконча.
- (2) Ако је странац правоснажно осуђен на казну затвора, рјешење о протјеривању не може се извршити прије него што странац казну затвора издржи, осим ако му је изречена условна осуда или му је казна опрштена или је застарјела, или је на условном отпусту.
- (3) Иако постоје услови за присилно удаљење странца прописани овим Законом, странац се може присилно не удаљити из земље уколико је то у интересу спровођења судског поступка, поготово ако се у поступку појављује као жртва трговине људима, или другог облика организованог, прекограничног, или транснационалног криминала и сарађује са органима власти у погледу откривања кривичног дјела или починиоца. У том случају странцу се може одобрити боравак прописан чланом 54. (*Привремени боравак из хуманитарних разлога*) ставом (2) овог закона.
- (4) Присилном удаљењу странца из земље неће се приступити ако странац одлучи напустити БиХ у одређеном року, самостално или уз помоћ међународних владиних или невладиних организација, и за то пружа одговарајућу гаранцију.
- (5) Ако постоје оправдани разлози, Служба може одобрити одгоду извршења мјере протјеривања због:

- a) немогућности превоза лица због нарочито тешког физичког или менталног стања у којем се лице налази;
  - b) техничких разлога, као што су недостатак одговарајућег превозног средства или друге потешкоће које онемогућавају удаљење странца на хуман начин; или
  - c) недостатка гаранције да ће малољетник без пратње имати обезбјеђен пријем од члана породице, законског старатеља или другог овлашћеног лица у земљи у коју се враћа.
- (6) Служба ће странцу из става (5) овог члана издати потврду, чији облик и садржај прописује подзаконским прописом Министарство на приједлог Службе.
- (7) Одгода извршења мјере протјеривања престаје да важи чим престану постојати разлози због којих је одгода одобрена.

Члан 95.

(Земља враћања)

- (1) Ако извршење одлуке не подлијеже ограничењима из члана 91. (*Принцип забране враћања, "non-refoulement"*) овог закона, странац који се протјерује упућује се у земљу поријекла односно уобичајеног мјеста боравка или у земљу из које је дошао у БиХ или у земљу која га прихвата.
- (2) Странцу се саопштава у коју земљу ће бити упућен.

Члан 96.

(Плаћање трошкова враћања и стављања странца под надзор)

- (1) Странац је дужан да плати трошкове свог путовања до мјеста у које се упућује.
- (2) Ако се утврди да странац нема потребна финансијска средства за плаћање трошкова путовања до мјеста у које се упућује, трошкове путовања платиће:
- a) лице које је издало позивно писмо у сврху уласка странца у БиХ,
  - b) физичко или правно лице које је странца запослило иако није имао одговарајућу радну дозволу,
  - c) физичко или правно лице које је странца запослило по издатој радној дозволи,
  - d) банка која је дала гаранцију на средства безготовинског плаћања,
  - e) туристичка организација или удружење које је издало ваучер, односно организатор другачијег путовања,
  - f) превозник који је странца довезао у БиХ,
  - g) БиХ.
- (3) Носиоца трошкова из става (1) и (2) овог члана и износ трошкова рјешењем утврђује Служба по службеној дужности. Против рјешења Службе жалба се може поднијети Министарству у року од осам дана од дана достављања рјешења.
- (4) Ради осигурања удаљења странца из земље, а у складу са чланом 99. (*Одређивање стављања под надзор*) овог закона, до напуштања БиХ странац се може ставити под надзор. Све трошкове у вези са реализацијом надзора сноси странац који се ставља под надзор. Ако се утврди да странац нема потребна финансијска средства за плаћање трошкова стављања под надзор, те трошкове сносиће субјекти из става (2) овог члана.
- (5) Ако ни странац из става (1) ни субјекти из става (2) тачке а) до f) овог члана не могу платити трошкове враћања и стављања странца под надзор, ти трошкови подмириће се на терет буџета БиХ ангажовањем средстава за посебне

намјене. Тако се може поступити и кад је то потребно због економичности поступка удаљења странца из земље.

- (6) У случају из става (5), Служба потражује исплату трошкова од субјектата из става (2) тачке а) до f) овог члана у одговарајућем поступку.

Члан 97.

(Подзаконски прописи о техничким питањима удаљења странца)

- (1) Ако се покаже потребним, на приједлог Службе, Министарство ће подзаконским прописом детаљније предвидјети начине и поступање приликом удаљења странца из БиХ.
- (2) Ако се покаже потребним, на приједлог Службе упућен преко Министарства, Савјет министара ће, након прибављеног мишљења Министарства финансија и трезора БиХ, детаљније утврдити начине и поступање за покриће трошкова враћања и трошкова стављања под надзор.

ГЛАВА VI - ПРИХВАТ СТРАНАЦА И НАДЗОР

Одјелак А. Специјализоване установе за прихват странаца

Члан 98.

(Организација установа)

- (1) Ради спровођења овог закона, оснивају се имиграциони центри, центри за смјештај подносилаца захтјева за међународну заштиту и лица којима је одобрена привремена заштита, центри за смјештај жртава трговине људима, као и друге установе специјализоване за прихват странаца.
- (2) Имиграциони центри су специјализоване установе за прихват и смјештај странаца који су стављени под надзор. Имиграциони центри успостављају се као организационе јединице Службе ван њеног сједишта.
- (3) Специјализоване установе за прихват странаца испуњаваће захтјеве који произлазе из Устава БиХ и међународних стандарда за поступање са корисницима специјализованих установа.
- (4) На приједлог Министарства, Савјет министара подзаконским актима утврђује начин управљања, услове финансирања, стандарде функционисања, начин обезбјеђивања посебних услова за кориснике центра за смјештај подносилаца захтјева за међународну заштиту те лица којима је одобрена привремена заштита, центра за смјештај жртава трговине људима, као и друге установе специјализоване за прихват странаца, као и друга питања значајна за рад одређене врсте специјализоване установе.
- (5) Стандарди функционисања имиграционих центара, кућни ред, начин и програм полагања стручног испита запослених у имиграционим центрима, начин вршења службе обезбјеђења, врсте наоружања и опреме службе обезбјеђења имиграционих центара, начин употребе ватреног оружја и других средстава присиле у имиграционим центрима, као и ознаке, значке службе обезбјеђења имиграционог центара, боја и ознаке возила службе обезбјеђења, изглед униформе, службена звања и ознаке службених звања овлашћених службеника имиграционих центара, као и сва друга питања значајна за функционисање имиграционих центара, прописују се подзаконским актима према Закону о Служби за послове са странцима.
- (6) Надзор над радом специјализованих установа за прихват странаца обавља Министарство.

Одјељак Б. Стављање странца под надзор

Члан 99.

(Одређивање стављања под надзор)

- (1) Странцу се може одредити стављање под надзор:
  - a) ради обезбјеђивања извршења рјешења о протјеривању, у случају да му је отказан боравак у БиХ или у другом случају кад му је изречена мјера протјеривања;
  - b) ради обезбјеђивања да ће напустити земљу кад му је захтјев за одобрењем боравка одбијен, а није напустио БиХ;
  - c) ради обезбјеђивања удаљења странца из земље;
  - d) кад Служба одобри одгађање извршења мјере протјеривања;
  - e) у другим случајевима прописаним овим Законом.
- (2) Странцу ће се одредити стављање под надзор:
  - a) ако постоје основи сумње да ће странац побјећи или на други начин онемогућити извршење одлука из става (1) овог члана;
  - b) ако постоје основи сумње да би слободно и неограничено кретање странца могло угрозити јавни поредак, јавни ред и мир или безбједност или међународне односе БиХ или представљати пријетњу јавном здрављу у БиХ, односно ако је утврђено да представља пријетњу за јавни поредак, јавни ред и мир или безбједности БиХ; или
  - c) ако постоје основи сумње у истинитост навода странца о његовом идентитету или се иначе идентитет странца не може утврдити ни у року од шест сати од довођења у службене просторије.
- (3) Странац који је прихваћен на основу међународног споразума о сарадњи у предаји и прихвату лица чији је боравак незаконит, може се такође ставити под надзор из разлога из става (2) овог члана.

Члан 100.

(Рјешење о стављању странца под надзор)

- (1) Надзор се странцу одређује рјешењем о стављању странца под надзор које доноси Служба и уручује га странцу истовремено са извршењем рјешења.
- (2) Рјешење из става (1) овог члана садржи одлуку о стављању странца под надзор, одлуку о смјештају странца у специјализовану установу за прихват странаца (имиграциони центар), правни основ за стављање странца под надзор, дан, сат и вријеме смјештаја.
- (3) На основу рјешења Службе, странац се може задржати под надзором толико дуго колико је потребно за извршење сврхе надзора, односно док се разлози који су били основ за стављање странца под надзор битно не измијене, али најдуже 30 дана.

Члан 101.

(Правни лијекови против рјешења о стављању под надзор)

- (1) Против рјешења о стављању странца под надзор жалба се може поднијети Министарству у року од 24 сата од уручења односно достављања рјешења.
- (2) Жалба не одгађа извршење рјешења.
- (3) Ако Министарство у року од 24 сата од подношења жалбе не укине рјешење о стављању странца под надзор или по жалби у том року уопште не одлучи, може се покренути управни спор тужбом пред Судом Босне и Херцеговине.

- (4) Тужба се подноси Суду Босне и Херцеговине у року од 24 сата од протекла рока из става (3) овог члана, а Суд је дужан да ове предмете сматра хитним, саслуша странца и донесе одлуку по тужби у року од три дана од дана подношења тужбе.

- (5) Тужба не одгађа извршење рјешења.

Члан 102.

(Извршење рјешења о стављању под надзор и продужење надзора)

- (1) Стављање под надзор извршава се смјештајем странца у установу специјализовану за прихват странаца (имиграциони центар).
- (2) Странац остаје под надзором до тренутка присилног удаљења из земље или толико дуго колико је потребно за извршење сврхе надзора, односно док се разлози који су били основ за стављање странца под надзор битно не измијене, али најдуже до рока одређеног рјешењем о стављању под надзор односно рјешењем о продужењу надзора.
- (3) Служба ће за вријеме трајања надзора предузети све неопходне мјере да се трајање надзора сведе на најкраће могуће вријеме.
- (4) Након протекла рока од 30 дана из члана 100. (*Рјешење о стављању странца под надзор*) става (3) овог закона, странац може бити задржан под надзором на основу рјешења о продужењу надзора које доноси Служба. Надзор се може продужавати сваки пут за највише 30 дана, ако постоје услови за одређивање стављања под надзор из члана 99. (*Одређивање стављања под надзор*) овог закона, тако да укупно трајање надзора странца не може трајати дуже од 180 дана. Рјешење о продужењу надзора може се донијети најкасније седам дана прије протекла рока претходно одређеног надзора.
- (5) Изузетно, у случају да странац онемогућава своје удаљење из земље или да странца није из других разлога могуће удаљити из земље у року од 180 дана, укупно трајање надзора може се продужити и на период дужи од 180 дана. Рјешење о изузетном продужењу надзора доноси Служба.
- (6) Против рјешења о продужењу надзора над странцем могу се поднијети правни лијекови из члана 101. (*Правни лијекови против рјешења о стављању под надзор*) овог закона.
- (7) Служба може измијенити начин извршења стављања странца под надзор и умјесто смјештаја странца у установу специјализовану за прихват странаца одредити блажу мјеру надзора, ако се и блажом мјером може постићи сврха надзора. Блажа мјера надзора подразумијева дозволу странцу да борави изван установе.
- (8) Одређујући блажу мјеру из става (7) овог члана, Служба може ограничити кретање странца на његово мјесто боравка или на адресу становања, наметнути му обавезу редовног јављања у одређеним временским размацима у надлежну организациону јединицу Службе и одузети му, уз потврду, све путне исправе које може користити за прелазак државне границе БиХ.
- (9) У случају измјене рјешења о стављању странца под надзор из става (7) и (8) овог члана, жалба није допуштена, нити се примјењују одредбе члана 101. овог закона.

Члан 103.

(Обавеза регистрација карактеристика странца)

Странац који нема важећи пасош или други документ који може користити за прелазак државне границе БиХ (важећа

путна исправа), или који незаконито борави у БиХ, или који је прихваћен на основу међународног споразума о сарадњи у предаји и прихвату лица чији је боравак незаконит, или странац којем је виза поништена или отказан боравак или му је изречена мјера протјеривања из БиХ, као и странац који је стављен под надзор, дужан је да се подвргне фотографисању, давању отисака прстију и/или папиларних линија и регистровању физичких и биометријских карактеристика.

Члан 104.

(Подзаконски прописи о техничким питањима стављања странца под надзор)

Министарство ће након прибављеног мишљења Службе подзаконским прописом детаљније прописати поступање приликом стављања странца под надзор.

ГЛАВА VII - МЕЂУНАРОДНА И ПРИВРЕМЕНА ЗАШТИТА (АЗИЛ)

Одјелак А. Услови за стицање међународне заштите

Члан 105.

(Дефиниција међународне заштите)

- (1) У смислу овог закона, међународна заштита је статус који надлежни орган у БиХ признаје избјеглици или странцу који испуњава услове за супсидијарну заштиту.
- (2) Избјеглица је, у складу са Конвенцијом о статусу избјеглица из 1951. и Протоколом о статусу избјеглица из 1967, странац који се због основаног страха од прогањања због своје расе, вјере, националности, припадности одређеној друштвеној групи или због политичког мишљења налази изван земље свог држављанства а не може се, или се због таквог страха не жели ставити под заштиту те земље, као и лице без држављанства које се налази изван земље свог претходног уобичајеног мјеста боравка а не може се или се због таквог страха не жели вратити у ту државу.
- (3) Странац на супсидијарној заштити је странац који не испуњава услове из става (2) овог члана, али у вези с којим постоје озбиљни разлози за вјеровање да би се суочио са стварним ризиком да буде изложен смртној казни односно погубљењу, мучењу или нечовјечном или понижавајућем поступању или кажњавању у земљи поријекла или у земљи уобичајеног мјеста боравка, или постоји озбиљна индивидуална пријетња по живот или лице цивила због неселективног насиља у међународном или унутрашњем оружаном сукобу, а који не може или због страха не жели да се стави под заштиту те земље.

Члан 106.

(Разлози за искључење примјене међународне заштите)

- (1) Одредбе члана 105. (*Дефиниција међународне заштите*) овог закона не примјењују се на странца за којег се основано може вјеровати да је:
  - a) починио злочин против мира, ратни злочин или злочин против човјечности као што је дефинисано у међународним документима који садрже одредбе у вези са таквим злочинима;
  - b) прије него што је дошао у БиХ, изван БиХ починио тешко неполитичко кривично дјело, укључујући и нарочито окрутна дјела чак и ако су почињена са наводним политичким циљевима,
  - c) учествовао у планирању, финансирању, организовању, односно на било који начин у помагању или извршењу терористичких активности или у пружању уточишта извршиоцима терористичких активности; или

d) крив за поступке који су у супротности са циљевима и принципима Уједињених нација.

- (2) Захтјев за међународну заштиту одбија се странцу којем је избјеглички статус признат у другој земљи или је нашао дјелотворну заштиту друге земље и у могућности је да се врати у ту земљу и поново користи ту заштиту, или у вријеме одлуке о захтјеву прима заштиту или помоћ тијела или агенције Уједињених нација, осим Агенције Уједињених нација за избјеглице (Високог повјереника Уједињених нација за избјеглице; у даљњем тексту: UNHCR).
- (3) Међународна заштита неће се одобрити странцу којем надлежна тијела БиХ признају иста права и обавезе као држављанину БиХ.
- (4) Захтјев за међународну заштиту може се одбити странцу:
  - a) за којег се може основано сматрати да представља пријетњу јавном поретку или безбједности БиХ; или
  - b) који је правоснажно осуђен за кривично дјело за које се по закону може изрећи казна затвора од три године или тежа казна (тешко кривично дјело) и представља пријетњу по БиХ.

Одјелак Б. Поступак и надлежни органи

Члан 107.

(Намјера и захтјев за међународну заштиту)

- (1) Намјеру подношења захтјева за међународну заштиту странац може исказати на граничном прелазу Граничној полицији или у БиХ организационим јединицама Службе.
- (2) Када странац наведе разлоге из члана 91. (*Принцип забране враћања, "non-refoulement"*) овог закона, орган пред којим је изјава дата обавезан је да одмах обавијести надлежну организациону јединицу Службе, која је потом обавезна да преузме странца.
- (3) Служба издаје потврду о израженој намјери подношења захтјева за међународну заштиту и одређује правац кретања и рок који је потребан да би странац лично поднио захтјев за међународну заштиту Министарству у сједишту. Та потврда сматра се одобрењем боравка за назначени одређени рок и одређени правац кретања.
- (4) Служба без одгањања доставља Министарству у сједишту примјерак потврде о израженој намјери странца да поднесе захтјев за међународну заштиту.
- (5) Захтјев за међународну заштиту подноси се лично Министарству у сједишту, а подносилац захтјева региструје се и издаје му се документ којим се потврђује да је поднио захтјев за међународну заштиту. Тај документ сматра се одобрењем боравка до доношења правоснажне одлуке или коначне одлуке из члана 112. (*Обустављање постојећег*) и 113. (*Подношење новога захтјева за међународну заштиту*) овог закона. Приликом издавања документа којим се потврђује да је поднио захтјев за међународну заштиту, подносиоцу захтјева за међународну заштиту одузимају се све путне исправе које може користити за прелазак државне границе БиХ.
- (6) Подносилац захтјева за међународну заштиту дужан је да благовремено тражи продужење документа којим се потврђује да је поднио захтјев за међународну заштиту. Тај документ не може се користити за прелазак државне границе.
- (7) Ако је странцу који изрази намјеру подношења захтјева за међународну заштиту или који поднесе захтјев за међународну заштиту већ одређено стављање под надзор,

чињеница позивања на међународну заштиту не утиче на одређивање ни на извршење стављања под надзор.

Члан 108.

(Искључење примјене санкција за незаконит улазак у БиХ)

Према подносиоцу захтјева за међународну заштиту који долази директно са територије гдје му је био угрожен живот или слобода не примјењују се санкције због незаконитог уласка или присуства у БиХ, под условом да се без одгађања пријави органу из члана 107. (*Намјера и захтјев за међународну заштити*) става (1) овог закона и изложи ваљане разлоге за незаконит улазак или присуство у БиХ.

Члан 109.

(Поступак и надлежност за доношење рјешења о међународној заштити)

- (1) Захтјеве за међународну заштиту разматра и рјешење доноси Министарство у сједишту.
- (2) Рјешење се доноси појединачно након обављеног посебног испитног поступка у којем се утврђују све одлучне чињенице, околности и докази значајни за доношење одлуке. У току поступка подносиоцу захтјева мора се омогућити да изнесе све околности које су му познате, да има приступ свим расположивим доказима, као и да предложи извођење појединих доказа.
- (3) Странцу ће се омогућити да ток поступка прати преко преводиоца односно тумача ако не разумије језик на којем се поступак води, као и да користи услуге правног или другог савјетника. Дужност водитеља поступка је да подносиоца захтјева обавијести о свим правима и обавезама које произлазе из закона.
- (4) Признање избјегличког статуса не зависи од изношења посебног формалног разлога.
- (5) Рјешење којим је одлучено о основаности захтјева за међународну заштиту мора садржавати потпуно образложење и доставља се, у правилу, подносиоцу захтјева лично.
- (6) У случајевима неоснованих захтјева из члана 110. (*Одбијање захтјева за међународну заштити*) става (2) и (3) овог закона, Министарство поступа хитно и доноси одлуку најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтјева.
- (7) Против рјешења Министарства у сједишту о основаности захтјева за међународну заштиту жалба није допуштена, али може се покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине.
- (8) У случајевима из става (6) овог члана, тужба којом се покреће управни спор подноси се Суду Босне и Херцеговине преко Министарства у року од осам дана од дана пријема рјешења, а Суд је дужан да ове предмете сматра хитним и да по тужби донесе одлуку у року од 30 дана од дана пријема тужбе.
- (9) Тужба одгађа извршење рјешења.

Члан 110.

(Одбијање захтјева за међународну заштиту)

- (1) Министарство ће одбити захтјев за међународну заштиту као неоснован ако се захтјев заснива на разлозима који не представљају основу за признање статуса из члана 105. (*Дефиниција међународне заштити*) овог закона.
- (2) Министарство ће одбити захтјев за међународну заштиту као неоснован и ако:
  - a) се захтјев заснива искључиво на економским разлозима;

b) је захтјев контрадикторан, невјероватан или недоследан, што га чини неуверљивим у односу на дефиниције из члана 105. овог закона;

c) се захтјев заснива на очигледној обмани или злоупотреби поступка с циљем стицања међународне заштите у БиХ;

d) је подносилац захтјева за међународну заштиту стигао из земље поријекла коју БиХ сматра безбједном (у даљем тексту: безбједна земља поријекла), осим ако се у поступку докаже да та земља поријекла није безбједна за то лице;

e) је подносилац захтјева за међународну заштиту стигао из треће земље коју БиХ сматра безбједном (у даљем тексту: безбједна трећа земља), осим ако се у поступку докаже да та трећа земља није безбједна за то лице;

f) подносилац захтјева за међународну заштиту има више од једног држављанства, осим ако се у поступку докаже да се није могао ставити под заштиту ниједне земље чије држављанство има из разлога због којих се признаје међународна заштита; или

g) постоје разлози за искључење примјене међународне заштите из члана 106. (*Разлози за искључење примјене међународне заштити*) овог закона.

(3) Очигледном обманом или злоупотребом поступка из става (2) тачке c) овог члана сматра се ако:

a) подносилац захтјева за међународну заштиту без разумног објашњења и намјерно даје лажне изјаве у поступку по захтјеву, а те су изјаве битне за доношење одлуке о статусу;

b) подносилац захтјева за међународну заштиту без разумног објашњења поднесе нетачне податке о свом идентитету или држављанству, или поднесе кривотворене или туђе путне или друге исправе;

c) подносилац захтјева за међународну заштиту, с циљем отежавања утврђивања идентитета или стварног стања ствари уништи, оштети или прикрије путну или другу исправу или доказ битан за поступак;

d) је захтјев за међународну заштиту поднесен с циљем одгађања извршења одлуке о протјеривању или о изручењу или предаји из БиХ, а захтјев је могао бити поднесен знатно раније;

e) подносилац захтјева за међународну заштиту прикрије да је већ поднио захтјев за међународну заштиту у некој безбједној трећој земљи; или

f) је подносилац захтјева за међународну заштиту предочи лажну информацију или документ на који се позива након подношења захтјева.

(4) Захтјев за међународну заштиту који је поднијело страни пословно неспособно лице које није у пратњи законског заступника не може се сматрати очигледно неоснованим.

Члан 111.

(Безбједна земља поријекла и безбједна трећа земља)

- (1) Безбједна земља поријекла је земља у којој су њени држављани, односно лица без држављанства којима је она земља последњег уобичајеног мјеста боравка, безбједни од прогона у смислу члана 105. (*Дефиниција међународне заштити*) става (2) и (3) овог закона, што подразумева постојање демократских институција, демократских процеса, избора, политичког плурализма слободе

мишљења и јавног изношења мишљења, расположивост и ефикасност правне заштите и стабилност земље.

- (2) Безбједна трећа земља је земља у којој је подносилац захтјева за међународну заштиту боравио прије доласка у БиХ, под условима да:
- у њој нема прогона или кршења људских права у смислу члана 105. става (2) и (3) овог закона,
  - се у њој поштује и примјењује принцип забране враћања ("non-refoulement"), и
  - се у ту земљу може законито вратити и да му је у њој омогућен приступ поступку међународне заштите и омогућено да поднесе захтјев за међународну заштиту који ће бити разматран у складу са важећим прописима.
- (3) Одлуку о томе које се земље сматрају безбједним земљама поријекла и безбједним трећим земљама из става (1) и (2) овог члана доноси Савјет министара на приједлог Министарства упућен након прибављеног мишљења МИП-а и Министарства правде БиХ.

Члан 112.

(Обуставање поступка)

- (1) Поступак по захтјеву за међународну заштиту, уз случајеве предвиђене Законом о управном поступку, обустава се закључком и ако:
- се подносилац захтјева за међународну заштиту не одазове ни на други позив за разговор, осим ако докаже да је неодазивање било проузроковано околностима против његове воље;
  - је подносилац захтјева за међународну заштиту напустио или покушао напустити БиХ за вријеме трајања поступка по захтјеву за међународну заштиту; или
  - се у поступку утврди да је подносилац захтјева за међународну заштиту држављанин БиХ.
- (2) Против закључка Министарства из става (1) овог члана жалба није допуштена, али може се покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине. Тужба којом се покреће управни спор подноси се Суду Босне и Херцеговине преко Министарства у року од осам дана од дана достављања закључка.
- (3) Тужба не одгађа извршење закључка.

Члан 113.

(Подношење новог захтјева за међународну заштиту)

- (1) Министарство ће одбацити захтјев за међународну заштиту ако је подносиоцу захтјева ранији захтјев за међународну заштиту у БиХ био одбијен, одбачен или је поступак био обустављен, а подносилац захтјева није приложио доказе да су се околности на којима је засновао претходни захтјев у међувремену битно промијениле.
- (2) У случајевима из става (1) овог члана Министарство доноси закључак, против којег жалба није допуштена, али се може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине. Тужба којом се покреће управни спор подноси се Суду Босне и Херцеговине преко Министарства у року од осам дана од дана достављања закључка.
- (3) Тужба не одгађа извршење закључка.

Члан 114.

(Ограничење кретања подносиоца захтјева за међународну заштиту)

- (1) Уколико се покаже потребним, кретање подносиоца захтјева за међународну заштиту може бити привремено ограничено ако:
- подносилац захтјева не поштује јавни поредак БиХ [члан 9. (Обавеза поштовања јавног поретка БиХ)], представља пријетњу јавном поретку, јавном реду и миру или безбједности БиХ;
  - подносилац захтјева представља пријетњу јавном здрављу у БиХ;
  - постоје основи сумње да се ради о очигледној обмани или злоупотреби поступка како је то одређено чланом 110. (Одбијање захтјева за међународну заштиту) ставом (3) овог закона;
  - је ограничење кретања потребно ради заштите других лица или имовине; или
  - је ограничење кретања потребно ради утврђивања идентитета подносиоца захтјева.
- (2) Кретање се ограничава:
- забраном кретања изван одређеног подручја или мјеста;
  - забраном кретања изван специјализоване установе за прихват странаца;
  - забраном кретања изван одређеног простора организационе јединице Службе ако је смјештај омогућен у том простору;
  - забраном кретања изван одређеног граничног прелаза ако је тамо омогућен смјештај.
- (3) Мјера ограничења кретања подносиоца захтјева за међународну заштиту одређује се рјешењем Министарства у сједишту. Ограничење кретања може да буде на снази све док трају разлози за његово одређивање, али најдуже укупно 90 дана. У нарочито оправданим околностима, мјера ограничења кретања може се продужити за још укупно 90 дана. Ограничење кретања по основу спречавања ширења заразних болести може трајати док постоје разлози због којих је одређено, што се у наведеним роковима преиспитује.
- (4) Против рјешења из става (3) овог члана жалба није допуштена, али се може тужбом покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од осам дана од дана достављања рјешења.
- (5) Тужба не одгађа извршење рјешења.

Члан 115.

(Заштита података)

У поступцима по захтјевима за међународну заштиту јавност је искључена и сви подаци и информације до којих се у таквом поступку дође сматрају се тајним подацима.

Члан 116.

(Одлуке по захтјеву за међународну заштиту)

По захтјеву за међународну заштиту Министарство доноси одлуку којом се:

- захтјев за међународну заштиту усваја и странцу признаје избјеглички статус у БиХ;
- захтјев за међународну заштиту усваја, не признаје избјеглички статус и признаје статус супсидијарне заштите;

- c) захтјев за међународну заштиту одбија, а странцу одређује рок у којем мора напустити БиХ;
- d) обуставља поступак за међународну заштиту и странцу одређује рок у којем мора напустити БиХ; или
- e) одбацује захтјев за међународну заштиту и странцу одређује рок у којем мора напустити БиХ.

Члан 117.

(Протјеривање у случају одбијања захтјева за међународну заштиту)

Странац чији је захтјев за међународну заштиту одбијен правоснажном одлуком из члана 116. (*Одлуке по захтјеву за међународну заштиту*) тачке c) или коначном одлуком из члана 116. тачке d) или e), а који не напусти БиХ у одређеном року, биће протјеран из земље у складу са чланом 88. (*Разлози за изрицање мјере протјеривања*) ставом (1) тачком d) овог закона.

Члан 118.

(Заштита у случају одбијања захтјева за међународну заштиту)

- (1) Странац који је претходно исцрпио све правне лијекове и по чијем је захтјеву донесено правоснажно рјешење из члана 116. (*Одлуке по захтјеву за међународну заштиту*) тачке c) или коначна одлука из члана 116. тачке d) и e), али за којег се у поступку по захтјеву за међународну заштиту утврди да и поред тога не може бити удаљен из БиХ због разлога прописаних чланом 91. (*Принцип забране враћања, "non-refoulement"*) овог закона, прелази у надлежност Службе.
- (2) Странцу из става (1) овог члана Служба издаје одобрење за привремени боравак из хуманитарних разлога у смислу члана 54. (*Привремени боравак из хуманитарних разлога*) става (1) тачке d) овог закона.
- (3) Изузетно од става (2) овог члана, странцу за којег је утврђено да представља пријетњу за јавни поредак, јавни ред и мир или безбједност БиХ, Служба ће одредити стављање под надзор у складу са одредбама чланова од 98. до 104. [Одјељак Б. (*Стављање странца под надзор*), Глава VI (*Прихваћени странци и надзор*)] овог закона.
- (4) Служба ће у сарадњи са Министарством, другим министарствима и Савјетом министара предузети све неопходне радње у складу са законом, осталим прописима БиХ и међународним правом у вези са рјешавањем коначног статуса странца из става (1) овог члана.

Члан 119.

(Прихват подносиоца захтјева за међународну заштиту)

Министарство обезбјеђује одговарајуће услове за прихват странаца који траже међународну заштиту, нарочито у погледу смјештаја, исхране, здравствене заштите и образовања.

Одјељак Ц. Права и обавезе лица којима је одобрена међународна заштита у БиХ

Члан 120.

(Права лица којима је одобрена међународна заштита)

- (1) Странац којем је одобрена међународна заштита и којем је признат избјеглички статус стиче права и обавезе према одредбама чланова 3. до 34. Конвенције о статусу избјеглица из 1951. године. Странац којем је одобрена међународна заштита и којем је признат статус супсидијарне заштите стиче иста права и обавезе као и странца са избјегличким статусом, ако није другачије прописано.

- (2) Одредбе овог и других закона БиХ те међународних инструмената на снази чија је уговорна страна БиХ имају предност над одредбама Конвенције о статусу избјеглица из 1951. године, ако су повољније за странце којима је признат избјеглички статус.
- (3) Странац са избјегличким статусом има право да борави у БиХ за вријеме важења међународне заштите, у коју сврху му се издаје одобрење боравка за избјеглице. Избјеглички статус се, у правилу, признаје и лицу с којим је у браку односно ванбрачној заједници и малољетној дјечи, као и другим члановима уже породице који живе у истом домаћинству у БиХ. Странцу са признатим избјегличким статусом омогућиће се рад, образовање, здравствена и социјална заштита под истим условима као и држављанима БиХ, а има и право на спајање породице.
- (4) Странац којем је признат статус супсидијарне заштите има право да борави у БиХ једну годину. Одобрење боравка се на захтјев странца продужава док трају услови због којих је статус супсидијарне заштите признат, осим ако другачије не захтијевају разлози јавног поретка, јавног реда и мира или безбједности БиХ. За трајања међународне заштите странца има право на рад, а омогућиће му се и образовање, здравствена и социјална заштита под истим условима као и држављанима БиХ.
- (5) Министарство ће, у сарадњи са Министарством за људска права и избјеглице БиХ и Министарством цивилних послова БиХ, лицима којима је признат избјеглички статус или статус супсидијарне заштите обезбиједити приступ правима из овог и члана 121. (*Исправе за избјеглице и странце на супсидијарној заштити*) овог закона.
- (6) Министарство за људска права и избјеглице БиХ ће, у сарадњи са Министарством цивилних послова БиХ и Министарством, лицима којима је признат избјеглички статус или статус супсидијарне заштите обезбиједити право на рад, образовање, здравствену и социјалну заштиту, као и остала права прописана овим чланом којима се омогућава интеграција ових лица у току трајања признатог статуса.

Члан 121.

(Исправе за избјеглице и странце под супсидијарном заштитом)

- (1) Странцу са избјегличким статусом и странцу под супсидијарном заштитом у БиХ издаје се идентификациони документ.
- (2) Странцу са избјегличким статусом који нема важећу путну исправу или није у могућности да добију путну исправу из земље уобичајеног мјеста боравка, на његов захтјев може се издати путна исправа за избјеглице ради путовања у иностранство и повратка у БиХ, осим кад би то било противно битним разлозима јавног поретка, јавног реда и мира или безбједности БиХ.
- (3) Странцу којем је признат статус супсидијарне заштите а који нема важећу путну исправу или није у могућности да добије путну исправу из земље уобичајеног мјеста боравка, на његов захтјев може се издати путни лист ради путовања у иностранство ако постоје озбиљни хуманитарни разлози због којих мора бити присутан у држави изван БиХ, осим кад би то било противно битним разлозима јавног поретка, јавног реда и мира или безбједности БиХ. У том случају странцу ће се дозволити повратак у БиХ.
- (4) Путну исправу странцу са избјегличким статусом издаје Министарство, са роком важења двије године.

Члан 122.

(Обавезе подносиоца захтјева и лица са одобреним захтјевом за међународну заштиту)

Подносилац захтјева за међународну заштиту и лице са одобреним захтјевом за међународну заштиту обавезни су да пријаве боравиште и промјену адресе становања надлежном органу у складу са чланом 72. (*Обавеза пријаве боравишта и пребивалишта странца*) овог закона у року од осам дана, а посебно су обавезни да поштују јавни поредак БиХ [члан 9. (*Обавеза поштовања јавног поретка БиХ*)], уставе, законе и друге прописе у БиХ.

Одјељак Д. Престанак важења међународне заштите

Члан 123.

(Разлози за престанак важења избјегличког статуса или статуса супсидијарне заштите)

- (1) Међународна заштита одобрена у БиХ престаје да важи:
  - a) странцу који добровољно поново користи заштиту земље чији је држављанин;
  - b) странцу који је, након што је изгубио држављанство неке друге земље, добровољно поново стекао држављанство те земље;
  - c) странцу који је стекао ново држављанство и ужива заштиту земље чије је држављанство стекао;
  - d) странцу који се добровољно вратио ради настајења у земљу коју је напустио или изван које је живио из страха да ће бити прогоњен;
  - e) странцу који, због престанка околности на основу којих му је признат статус заштите у БиХ, не може и даље одбијати да користи заштиту земље чији је држављанин;
  - f) странцу који је без држављанства, а због престанка околности на основу којих му је признат статус заштите у БиХ не може одбити да користи заштиту земље свог ранијег уобичајеног мјеста боравка;
  - g) лицу које је стекло држављанство БиХ; или
  - h) странцу када су околности које су довеле до признавања тог статуса престале или су се промијениле у толикој мјери да заштита више није потребна.
- (2) Приликом примјене става (1) тачке e), f) и h) овог члана узима се у обзир када су околности које су довеле до признавања статуса заштите у БиХ престале или су се промијениле у толикој мјери да заштита више није потребна.

Члан 124.

(Укидање избјегличког статуса или статуса супсидијарне заштите)

- (1) Министарство укида да призна избјеглички статус када:
  - a) постоје разумне основе да избјеглица представља пријетњу по безбједност БиХ;
  - b) избјеглица, пошто је правоснажно осуђен за кривично дјело за које се по закону може изрећи казна затвора од три године или тежа казна (тешко кривично дјело), представља пријетњу по заједницу у БиХ; или
  - c) се установи да постоји неки од разлога за искључење примјене међународне заштите из члана 106. (*Разлози за искључење примјене међународне заштите*) овог закона.
- (2) Рјешење о укидању избјегличког статуса не утиче на права предвиђена члановима 91. (*Принцип забране враћања,*

"non-refoulement") и 118. (*Заштита у случају одбијања захтјева за међународну заштиту*) овог закона и чланом 32. Конвенције о статусу избјеглица из 1951. године.

- (3) Министарство укида да призна статус супсидијарне заштите у случају да установи да постоји неки од разлога за искључење примјене међународне заштите из члана 106. (*Разлози за искључење примјене међународне заштите*) овог закона, као и ако је погрешно приказивање или изостављање чињеница, укључујући и употребу лажних докумената, било одлучујуће за додјеливање статуса супсидијарне заштите.

Члан 125.

(Надлежност и тужба у случају престанка односно укидања међународне заштите)

- (1) Рјешење о престанку и укидању међународне заштите доноси Министарство у сједишту по службеној дужности.
- (2) Против рјешења из става (1) овог члана жалба није допуштена, али се може покренути управни спор тужбом пред Судом Босне и Херцеговине. Тужба се подноси Суду Босне и Херцеговине преко Министарства у року од 15 дана од дана достављања рјешења, а Суд је дужан да ове предмете сматра хитним и донесе одлуку по тужби у року од 45 дана од дана пријема тужбе.
- (3) Тужба одгађа извршење рјешења.
- (4) Странац не може бити протјеран ни присилно удаљен из БиХ прије правоснажности одлуке из става (1) овог члана.
- (5) Лицу у поступку мора се омогућити да, путем саслушања или писаним путем, изнесе разлоге зашто не би требало да му престане међународна заштита, односно да му буде укинута.

Одјељак Е. Масовни прилив и привремена заштита

Члан 126.

(Привремена заштита у случају масовног прилива)

- (1) У случају масовног прилива или очекиваног масовног прилива странаца којима је потребна међународна заштита, Савјет министара може, након консултације са UNHCR-ом и осталим релевантним међународним организацијама у БиХ, донијети посебне прописе којима се обезбјеђује привремена заштита тих лица.
- (2) Савјет министара ће, након консултације са UNHCR-ом и осталим релевантним међународним организацијама у БиХ, укинути посебне прописе из става (1) овог члана, након што престану разлози који оправдавају њихово постојање, што не утиче на право странаца који су тим прописима били заштићени да траже међународну заштиту.

Члан 127.

(Одобравање привремене заштите)

- (1) Привремена заштита одобрава се странцима који масовно долазе у БиХ из земље у којој је због рата или рату сличног стања, општег насиља или унутрашњих сукоба дошло до кршења људских права, а земља њиховог поријекла није у могућности да их заштити.
- (2) Странцима из става (1) овог члана, који су држављани земље из које су избјегли или су без држављанства, одобриће се привремена заштита под условом да су:
  - a) прије настанка стања из става (1) овог члана имали пребивалиште или боравиште у тој земљи те су због насталог стања директно дошли у БиХ; или
  - b) у вријеме настанка таквог стања законито боравили у БиХ, а по истеку законитог боравка у БиХ поврат у

земљу поријекла привремено им је онемогућен из разлога из става (1) овог члана.

- (3) Оцјену стања о потреби пружања заштите лицима из става (1) овог члана доноси Савјет министара.
- (4) Узимајући у обзир економске и друге могућности БиХ, те разлоге јавног поретка, јавног реда и мира или безбједности БиХ, Савјет министара одређује број лица којима ће бити пружена привремена заштита те разлоге због којих се тај број може премашити до измјене одлуке.

Члан 128.

(Надлежност за одобравање и вријеме трајања привремене заштите)

- (1) Привремену заштиту одобрава Министарство на вријеме од шест мјесеци.
- (2) Привремена заштита може се продужавати на вријеме од шест мјесеци ако постоје оправдани разлози за њено одобравање, а укупно може трајати најдуже двије године.
- (3) У случају да разлози за привремену заштиту и даље постоје, Савјет министара може продужити привремену заштиту за још највише једну годину на приједлог Министарства.

Члан 129.

(Разлози неодобравања привремене заштите)

Привремена заштита странцу неће бити одобрена ако:

- a) нису испуњени услови за одобравање привремене заштите из члана 127. (*Одобравање привремене заштите*) овог закона;
- b) постоје разлози за искључење примјене међународне заштите из члана 106. (*Разлози за искључење примјене међународне заштите*) или је прекршена забрана из члана 10. (*Удруживање странаца њихове ношење оружја и униформи у БиХ*) става (1) овог закона;
- c) је правоснажно осуђен за кривично дјело за које се по закону може изрећи казна затвора од три године или тежа казна (тешко кривично дјело), а није наступила рехабилитација брисањем осуде из кривичне евиденције;
- d) има избјеглички статус или статус супсидијарне заштите или је странац са одобреним привременим или сталним бораваком у БиХ;
- e) ужива међународну заштиту у трећој држави; или
- f) има држављанство треће земље или регулисан боравак у трећој земљи.

Члан 130.

(Престанак привремене заштите)

Странцу престаје привремена заштита:

- a) протеклом времена на које је одобрена;
- b) престанком постојања разлога за привремену заштиту;
- c) када напусти БиХ;
- d) ако му је заштита одобрена на основу другог закона или међународног споразума; или
- e) ако ужива међународну заштиту или има регулисан боравак у трећој земљи.

Члан 131.

(Права и обавезе странаца под привременом заштитом)

- (1) Странац којем је одобрена привремена заштита у БиХ има право на:
  - a) боравак,

- b) основне услове за живот и смјештај,
- c) здравствену заштиту,
- d) основно и средње школовање,
- e) правну помоћ,
- f) слободу вјероисповијести,
- g) право на рад.

- (2) Странац којем је одобрена привремена заштита обавезан је да пријави боравиште и промјену адресе становања надлежном органу у складу са чланом 72. (*Обавеза пријаве боравишта и пребивалишта странаца*) овог закона у року од осам дана, а посебно је обавезан да поштује уставе, законе и друге прописе у БиХ.

Члан 132.

(Право на спајање породице странаца под привременом заштитом)

- (1) Изузетно, уз права прописана чланом 131. (*Права и обавезе странаца под привременом заштитом*) овог закона, странцу под привременом заштитом одобрите се право на спајање породице ако је то правно могуће остварити једино у БиХ.
- (2) На право на спајање породице из става (1) овог члана примјењују се одредбе члана 57. (*Привремени боравак по основу стијања породице*) става (1) тачке c) и става (2) овог закона.
- (3) Члановима породице који се спајају такође се одобрава привремена заштита.

Члан 133.

(Смјештај странаца под привременом заштитом)

Странцима којима је одобрена привремена заштита обезбјеђује се смјештај у складу са могућностима БиХ.

Члан 134.

(Идентификациони документ странаца под привременом заштитом)

Странцу којем је одобрена привремена заштита издаје се идентификациони документ.

Члан 135.

(Ограничење уживања права)

Странац који током трајања привремене заштите поднесе захтјев за међународну заштиту не може уживати права подносиоца захтјева за међународну заштиту док му привремена заштита траје.

Члан 136.

(Привремена заштита након поступка за међународну заштиту)

Ако након спроведеног поступка није признат ни избјеглички статус ни статус супсидијарне заштите, лицу које испуњава услове за привремену заштиту или је већ под привременом заштитом омогућиће се привремена заштита током остатка времена док заштита траје.

Члан 137.

(Подзаконски прописи о техничким питањима међународне и привремене заштите)

- (1) Министарство ће, по потреби, подзаконским прописима детаљније регулисати питања уређена овом главом овог закона, након прибављеног мишљења Министарства за људска права и избјеглице БиХ и Министарства цивилних послова БиХ.
- (2) Начин и поступак регистрације странаца са избјегличким статусом, странаца на супсидијарној заштити и странаца на

привременој заштити, као и начин заштите података у вези са тим лицима, утврдиће се прописима из става (1) овог члана.

- (3) Приступ правима из члана 120. став (6) (*Права лица којима је одобрена међународна заштитица*) и 121. став (1) (*Исправе за избјеглице и странце под суйсидијарном заштитом*) овог закона, подзаконским прописом регулише Министарство за људска права и избјеглице БиХ, након прибављеног мишљења Министарства цивилних послова БиХ и Министарства безбједности БиХ.

Члан 138.

(Комуникација са UNHCR-ом)

- (1) Подносиоцу захтјева за међународну заштиту у свим фазама поступка омогућиће се комуникација са UNHCR-ом или са другим организацијама које у вези са овим питањем могу дјеловати у име UNHCR-а, као и тим организацијама са подносиоцем захтјева. Представник UNHCR-а биће обавјештаван о току поступка, о одлукама надлежних органа и имаће могућност да изнесе сопствена запажања.
- (2) Надлежни органи власти сарађиваће са UNHCR-ом у складу са чланом 35 Конвенције о статусу избјеглица из 1951. године.

ГЛАВА VIII - ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ: О МАЛОЉЕТНИЦИМА, ИМУНИТЕТИМА, СТРАНИМ УНИФОРМАМА, СЛУЖБЕНИМ ЕВИДЕНЦИЈАМА

Члан 139.

(Заштита права малољетних и осталих странаца)

- (1) Ниједном одредбом овог закона не спречава се остваривање и заштита права странца било пред којим надлежним органом у БиХ.
- (2) Надлежни органи у БиХ дужни су да се према малољетним странцима односе са посебном пажњом и уважавањем и да с њима поступају у складу са Конвенцијом о правима дјетета и прописима у БиХ који се односе на бригу о малољетним лицима и њихову заштиту.
- (3) Малољетног странца који је незаконито ушао у БиХ и који није у пратњи родитеља или законског заступника односно опуномоћеника или је остао без пратње тих лица по уласку у БиХ, а којег Служба не може одмах вратити у земљу из које је стигао нити га предати представницима земље чији је држављанин, Служба ће привремено смјестити у одјел установе специјализован за малољетнике, о чему ће обавијестити надлежни центар за социјални рад, који ће, у складу са законом, одмах именовати привременог старатеља.
- (4) Малољетни странац из става (3) овог члана не смије бити враћен у земљу уобичајеног мјеста боравка или у земљу која је спремна да га прихвати док се не обезбједи прихват од родитеља или законског заступника односно опуномоћеника, или од представника надлежног органа у земљи повратка. Малољетник без пратње ни под којим условима не смије се вратити на начин којим би се кршила Европска конвенција о људским правима и основним слободама и овај Закон.

Члан 140.

(Привилегије и имунитети према међународном праву)

- (1) Одредбе овог закона, са изузетком одредаба о међународној заштити и привременом прихвату, не примјењују се на дипломатске и конзуларне представнике ни на друга лица која према међународном праву, односно

на основу међународног уговора уживају привилегије и имунитете.

- (2) Странци из става (1) овог члана, који у БиХ привремено бораве по основу службовања у ДКП-у или мисијама које имају дипломатски статус, свој боравак у БиХ регулишу преко Дипломатског протокола МИП-а.
- (3) Изузетно од одредбе става (1) овог члана, одредбе овог закона могу се уз претходну сагласност МИП-а примјенити и у случају лица која по међународном праву уживају привилегије и имунитете, ако односне одредбе нису у супротности са преузетим међународним обавезама и принципом узајамности.
- (4) Изузетно од одредбе става (1) овог члана, одредбе овог закона могу се уз претходну сагласност МИП-а примјенити и на чланове породице лица које ужива привилегије и имунитет.
- (5) Поступање у случајевима из овог члана уређује подзаконским прописом МИП, након прибављеног мишљења Министарства.
- (6) У случају дилеме у погледу постојања и обима привилегија и имунитета или принципа узајамности, тумачење даје МИП. Други органи везани су тумачењем МИП-а.

Члан 141.

(Искључење примјене одредаба о раду странца)

Одредбе чл. од 77. до 86. [Глава IV (*Боравак странаца у БиХ*), Одјељак Г. (*Улазак и боравак странаца у БиХ у врху рада*)] овог закона не примјењују се на странца који:

- a) је члан дипломатске мисије односно конзуларне канцеларије стране државе или члан мисије која има дипломатски статус и којем је издата посебна исказница;
- b) на основу међународног уговора има привилегије и имунитете;
- c) у БиХ обавља послове на основу међународног споразума о стручно-техничкој помоћи који БиХ закључи са другом државом, међународном организацијом или ЕУ, или који спроводи пројекат у складу са таквим међународним споразумом.

Члан 142.

(Кретање у страном униформи)

- (1) За вријеме боравка у БиХ странац се може кретати у страном војној униформи ако:
- a) у БиХ борави у својству војног представника као члан дипломатске мисије односно конзуларне канцеларије стране државе или друге стране мисије која у БиХ има дипломатски статус, док мисија траје;
- b) као члан стране војне мисије или стране војне делегације борави у службеној посјети;
- c) је на школовању у војној школи или је на војној обуци;
- d) као члан стране војне мисије или стране војне делегације са дипломатском или службеном путном исправом прелази преко територије БиХ;
- e) је учесник у војној вјежби или обуци.
- (2) Странац може у БиХ носити страну полицијску или царинску униформу ако:
- a) у БиХ борави као члан мисије која у БиХ има дипломатски статус, док мисија траје;
- b) као члан делегације страног полицијског или царинског органа борави у службеној посјети;

- c) обавља службу на заједничкој контроли преласка државне границе на дијелу граничног прелаза који припада БиХ;
  - d) је на школовању у полицијској школи или је на полицијској односно сличној обуци;
  - e) као члан стране полицијске или стране царинске делегације, са дипломатском или службеном путном исправом, прелази преко територије БиХ.
- (3) Министар одбране БиХ, уз претходну сагласност министра безбједности, може одобрити ношење стране војне униформе и у другим случајевима, који нису предвиђени ставом (1) овог члана.
- (4) Министар безбједности БиХ може одобрити ношење стране полицијске или царинске униформе и у другим случајевима, који нису предвиђени ставом (2) овог члана.
- (5) Улазак странца у БиХ у униформи остварује се у складу са Законом о надзору и контроли преласка државне границе.

Члан 143.

(Изузетак од примјене одређених одредаба овог закона)

Главе II, III, IV, V, VI и X, осим члана 72. (*Обавеза пријаве боравишћа и пребивалишћа странца*), 73. (*Боравишће и пребивалишће странца*), 74. (*Рокови за пријаву и одјаву боравишћа и пребивалишћа странца*), 91. (*Принцип забране враћања, "non-refoulement"*) и 98. (*Организација усљанова*) овог закона, не примјењују се на подносиоца захтјева за међународну заштиту док се не одлучи о његовом захтјеву у складу са овим Законом.

Члан 144.

(Службене евиденције)

- (1) Према овом Закону, службена евиденција води се о:
- a) странцима који имају стални или привремени боравак,
  - b) путним исправама за странце издатим у складу са овим Законом,
  - c) странцима којима је одбијен улазак,
  - d) странцима којима је отказан боравак,
  - e) странцима којима је одобрена одгода извршења мјере протјеривања,
  - f) странцима којима је изречена мјера протјеривања,
  - g) извршеним мјерама које се тичу странаца,
  - h) странцима који су присилно удаљени из БиХ,
  - i) пријављеним несталим путним исправама странаца,
  - j) издатим личним документима странцима,
  - k) пријавама боравака, одјавама боравака и промјенама адреса странаца,
  - l) подносиоцима захтјева за међународну заштиту,
  - m) странцима којима је признат избјеглички статус или статус супсидијарне заштите, те о странцима којима је одобрена привремена заштита,
  - n) странцима којима је одређено стављање под надзор односно који су стављени под надзор,
  - o) странцима који су поднијели жалбе против рјешења Службе и о странцима који су покренули управни спор,
  - p) одлукама у другостепеном поступку и правоснажним одлукама,
  - r) странцима којима је издата виза,
  - s) странцима којима је скраћен рок важења визе,

- t) странцима којима је виза поништена,
  - u) правним и физичким лицима која су издала позивна писма за улазак странаца у БиХ,
  - v) међународним превозницима који су прекршили одредбе овог закона.
- (2) Осим службених евиденција из става (1) овог члана, надлежни орган може водити и друге евиденције ради ефикасности рада или обраде, ако оне не укључују личне податке.
- (3) Службену евиденцију води орган који је према овом Закону надлежан за поступање у одређеној ствари.

Члан 145.

(Централна база података о странцима)

- (1) У Министарству се успоставља централна база података о странцима ради евидентирања и праћења улазака, боравака и излазака странаца из БиХ, као и лица која су затражила или им је одобрена међународна заштита или у БиХ бораве на основу одобрене привремене заштите.
- (2) Централна база података о странцима садржава све службене евиденције из члана 144. (*Службене евиденције*) овог закона. Орган из члана 144. става (3) овог закона који води службену евиденцију, податке из евиденције доставља у централну базу одмах након сваке промјене, а најкасније током истог дана.
- (3) Централна база података о странцима садржава и евиденције о идентитетима, бројевима и врстама путних исправа те о сврхама и разлозима улазака, боравака и излазака странаца из БиХ које води Гранична полиција.
- (4) Приступ подацима из централне базе података о странцима имају Служба и организационе јединице Министарства, МИП, Обавјештајно-безбједносна агенција БиХ и полиција, када је то у функцији обављања задатака из њихове надлежности.
- (5) На оправдан захтјев, приступ подацима из централне базе података о странцима могу имати и други органи у БиХ, када је то у функцији обављања задатака из њихове надлежности.
- (6) На оправдан захтјев, надлежни орган код којег је смјештена централна база података о странцима може одобрити приступ бази и другом органу када је то у функцији обављања задатака из надлежности тог органа, а у складу са одредбама Закона о заштити личних података и Закона о централној евиденцији и размјени података.
- (7) На сваку обраду, приступ и коришћење података из овог закона примјењују се одредбе и принципи Закона о заштити личних података и Закона о централној евиденцији и размјени података.

Члан 146.

(Подзаконски прописи о вођењу, коришћењу и приступу евиденцијама и бази података)

Министарство подзаконским прописом детаљније прописује правила о вођењу, коришћењу и приступу централној бази података о странцима и појединим евиденцијама.

Члан 147.

(База података о узорцима образаца путних исправа)

Гранична полиција успоставља базу података о узорцима образаца важећих путних исправа и базу података фалсификованих путних исправа, која је доступна Служби, Сектору за имиграцију, Сектору за азил и МИП-а.

Члан 148.

(Надзор над спровођењем овог закона)

Надзор над спровођењем овог закона и прописа донесених на основу овог закона врши Министарство у сједишту, у складу са одредбама Закона о управном поступку.

ГЛАВА IX - КАЗНЕНЕ (ПРЕКРШАЈНЕ) ОДРЕДБЕ

Члан 149.

(Прекршајно кажњавање повреде одредаба чл. 13, 49, 61, 66. и 74.)

- (1) Новчаном казном у износу од 50 КМ до 500 КМ казниће се за прекршај странац ако:
  - а) противно члану 13. (*Обавеза ношења и пречовачања доказа о идентитету*) став (1) овог закона, нема уз себе документ којим доказује или потврђује свој идентитет или право на улазак или боравак, или ако га одбије дати на увид овлашћеном лицу Службе, полиције или другог надлежног органа кад је други надлежни орган на то законом овлашћен;
  - б) Служби не врати путну исправу за странце у складу са чланом 49. (*Обавезе странца у вези са њимским исправама за странце*) ставом (2) или ако не пријави губитак, уништење или другачији нестанак путне исправе за странца у складу са чланом 49. ставом (3) или ако не пријави губитак, уништење или другачији нестанак личне карте за странца у складу са чланом 66. (*Лична карта за странца*) ставом (6) овог закона;
  - в) за дијете тражи одобрење боравка по члану 61. (*Дијете странца са одобреним боравком*) ставу (1), а захтјев не поднесе у року од 30 дана од дана рођења дјетета у складу са чланом 61. став (2) овог закона, иако за такво пропуштање нису постојале оправдане околности;
  - д) надлежном органу не поднесе захтјев за издавање личне карте за странца или га не поднесе у прописаном року у складу са чланом 66. ставом (2) овог закона;
  - е) у складу са чланом 74. (*Рокови за пријаву и одјаву боравишта и пребивалишта странца*) овог закона, не пријави пребивалиште или боравиште или промјену адресе становања у мјесту пребивалишта или то не учини у прописаном року, или ако не одјави пребивалиште односно боравиште прије напуштања БиХ, а добио је упуту да тако учини.
- (2) Правна и физичка лица која су превозници или која пружају услуге смјештаја или организације путовања казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 100 КМ до 500 КМ ако задрже или покушају задржати путну исправу или идентификациони документ странца противно члану 13. ставу (2) овог закона.
- (3) За прекршај из става (2) овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 100 КМ до 500 КМ.
- (4) У случају из става (1) тачке б) овог члана путна исправа ће се одузети.

Члан 150.

(Прекршајно кажњавање повреде одредаба члана 75.)

- (1) Новчаном казном у износу од 200 КМ до 800 КМ казниће се за прекршај физичко лице које пружа услуге смјештаја странцима ако:
  - а) не поднесе пријаву о боравку странца или је не поднесе у прописаном року у складу са чланом 75. (*Остала*

лица обавезна да пријаве боравиште странца) ставом (1);

- б) не води или неуредно води евиденцију странаца којима пружа услуге смјештаја, или не чува књиге странаца у прописаном року у складу са чланом 75. ставом (2);
- в) овлашћеном службеном лицу Службе или полиције не омогући увид у књигу странаца противно члану 75. ставу (2) овог закона.
- (2) Правно лице које пружа услуге смјештаја странцима казниће се за прекршаје из става (1) овог члана новчаном казном у износу од 500 КМ до 2.500 КМ.
- (3) За прекршаје из става (1) овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 200 КМ до 800 КМ.

Члан 151.

(Прекршајно кажњавање повреде одредаба чл. 16, 19, 21. и 63)

- (1) Новчаном казном у износу од 300 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршај странац ако:
  - а) у БиХ покуша ући или уђе незаконито према члану 16. (*Незаконити улазак у БиХ*) овог закона;
  - б) у БиХ борави дуже од времена одређеног у визи или у одобрењу привременог боравка или у члану 21. (*Ослобађање од обавезе прибављања визе*) ставу (2) овог закона, а не напусти БиХ током сљедећег дана, односно ако у року одређеном овим Законом или рјешењем надлежног органа не напусти БиХ;
  - в) прекрши ограничење кретања на одређеном подручју или мјесту или се не јави у одређеном временском размаку организационој јединици Службе на чијем подручју борави, ако су му такве обавезе одређене у складу са чланом 63. (*Жалба против рјешења којим се захтјев за одобрење боравка одбија*) ставом (3) овог закона.
- (2) Службено лице Службе или службено лице надлежно за контролу преласка државне границе, када утврди прекршај из става (1) тачке б) овог члана, може издати прекршајни налог и наплатити новчану казну у износу од 100 КМ за сваки дан дужег боравка, ако странац није прекорачио вријеме боравка за више од три дана и у могућности је да оправда разлоге кашњења, не предузимајући друге мјере по овом Закону.

Члан 152.

(Прекршајно кажњавање повреде одредаба члана 23. и 34)

- (1) Новчаном казном у износу од 300 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршај физичко лице ако:
  - а) пружи нетачне податке у вези са издавањем доказа о уплаћеном смјештају или о организованом путовању из члана 23. (*Докази о посједовању средстава за издржавање*) става (1) тачке д) овог закона;
  - б) пружи нетачне податке у вези са издавањем позивног писма из члана 34. (*Позивно писмо*) овог закона.
- (2) Правно лице казниће се за прекршаје из става (1) овог члана новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 5.000 КМ. Истом казном казниће се правно лице које пружи нетачне податке у вези са издавањем гаранције на видове безготовинског плаћања из члана 23. става (1) тачке б) овог закона.
- (3) За прекршаје из става (1) и (2) овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 300 КМ до 1.500 КМ.

Члан 153.

(Прекршајно кажњавање повреде одредаба члана 96)

- (1) Новчаном казном у износу од 3.000 КМ до 8.000 КМ казниће се за прекршај физичко лице које не изврши обавезу плаћања трошкова за путовање односно одлазак странца у мјесто у које се упућује или трошкова стављања странца под надзор у БиХ, а у складу са чланом 96. (*Плаћање трошкова враћања и стављања странца под надзор*) и коначним рјешењем Министарства из члана 96. става (3) овог закона.
- (2) Новчаном казном у износу од 5.000 КМ до 12.000 КМ казниће се правно лице за прекршај из става (1) овог члана.
- (3) Новчаном казном у износу од 3.000 КМ до 8.000 КМ казниће се и одговорно лице у правном лицу за прекршај из става (1) овог члана.

Члан 154.

(Прекршајно кажњавање повреде одредбе члана 18)

- (1) Новчаном казном у износу од 2.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај физичко лице које као превозник супротно члану 18. (*Обавезе превозника и организатора туристичког или сличног путовања*) ставу (1) овог закона на гранични прелаз БиХ доведе странца који не испуњава услове за улазак у БиХ прописане чланом 19. (*Општи услови за улазак*) ст. (1) и (2) овог закона.
- (2) Новчаном казном у износу од 3.000 до 10.000 КМ казниће се правно лице које као превозник почини прекршај из става (1) овог члана.
- (3) Новчаном казном у износу од 2.000 КМ до 5.000 КМ казниће се и одговорно лице у правном лицу за прекршај из става (1) овог члана.

Члан 155.

(Заштитна мјера забране вршења позива, дјелатности или дужности)

- (1) Заштитна мјера забране вршења позива, дјелатности или дужности може се изрећи за прекршаје из члана 149. (*Прекршајно кажњавање повреде одредаба члана 13, 49, 61, 66. и 74.*) става (2), 150. (*Прекршајно кажњавање повреде одредаба члана 75*), 152. (*Прекршајно кажњавање повреде одредаба члана 23. и 34*), 153. (*Прекршајно кажњавање повреде одредаба члана 96*) и 154. (*Прекршајно кажњавање повреде одредбе члана 18*) овог закона.
- (2) Прекршајним налогом може се изрећи заштитна мјера забране вршења позива, дјелатности или дужности у трајању од шест мјесеци.

ГЛАВА X - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 156.

(Призната међународна и привремена заштита)

Свим лицима којима је признат избјеглички статус или статус супсидијарне заштите или им је одобрена привремена заштита у БиХ прије ступања на снагу овог закона, тај статус признаје се и у смислу овог закона.

Члан 157.

(Предмети који нису окончани)

- (1) Сви предмети који до ступања на снагу овог закона нису правоснажно окончани завршиће се по одредбама прописа на снази у вријеме покретања поступка.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, у предметима у којима до ступања на снагу овог закона није донесено првостепено рјешење, поступак ће се наставити по овом Закону.

Члан 158.

(Рокови за доношење подзаконских прописа Савјета министара према овом Закону)

- (1) Савјет министара ће, на приједлог Министарства упућен након прибављеног мишљења Министарства комуникација и транспорта БиХ, донијети подзаконски пропис према члану 18. (*Обавезе превозника и организатора туристичког или сличног путовања*) ставу (5) овог закона којим се детаљније уређују питања обавеза превозника који довози странца на гранични прелаз БиХ, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.
- (2) Савјет министара ће, на приједлог Министарства након прибављеног мишљења МИП-а, према члану 19. (*Општи услови за улазак*) ставу (7), својом одлуком утврдити потребан најмањи износ средстава за издржавање из члана 19. става (3) тачке а) овог закона сваке године до 31. децембра за сљедећу годину, ако тај износ већ није одређен подзаконским прописом.
- (3) Ако се покаже потребним, на приједлог Службе упућен преко Министарства, Савјет министара ће, након прибављеног мишљења Министарства финансија и трезора БиХ, донијети подзаконски пропис према члану 97. (*Подзаконски прописи о техничким питањима удаљења странца*) став (2) овог закона, о начинима и поступању код покрића трошкова враћања и трошкова стављања под надзор, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.
- (4) Увијек кад се покаже потребним, Савјет министара ће:
  - а) према члану 54. (*Привремени боравак из хуманитарних разлога*) став (1) тачка е), на приједлог Министарства, подзаконским прописом одредити друге оправдане разлоге хуманитарне природе, осим оних наведених у члану 54. став (1) тач. а) до d) овог закона, због којих се странцу који не испуњава услове за одобрење боравак прописане овим Законом ипак може одобрити привремени боравак из хуманитарних разлога;
  - б) према члану 111. (*Безбједна земља поријекла и безбједна шрећа земља*) став (3), на приједлог Министарства упућен након прибављеног мишљења МИП-а и Министарства правде БиХ, донијети одлуку о томе које се земље сматрају безбједним земљама поријекла и безбједним трећим земљама из члана 111. ст. (1) и (2) овог закона;
  - в) према члану 126. (*Привремена заштитна у случају масовног ирлива*) став (2) овог закона, након консултације са UNHCR-ом и осталим релевантним међународним организацијама у БиХ, укинути посебне прописе из става (5) тачке е) овог члана, након што престану разлози који оправдавају њихово постојање;
  - д) према члану 127. (*Одобравање привремене заштите*) став (4) овог закона, одредити број лица којима ће бити пружена привремена заштита, разлоге због којих се тај број може премашити до измјене одлуке, узимајући у обзир економске и друге могућности БиХ, те разлоге јавног поретка, јавног реда и мира или безбједности БиХ.
- (5) Увијек кад се покаже потребним или оправданим, Савјет министара може:
  - а) према члану 19. (*Општи услови за улазак*) став (6) овог закона, прописати додатне услове за улазак странаца у БиХ када то захтијевају разлози заштите

безбједности БиХ, јавног поретка, јавног реда и мира или јавног здравља у БиХ или други разлози који проистичу из међународних обавеза БиХ;

- b) према члану 21. (*Ослобађање од обавезе пребављања визе*) став (1) овог закона, на приједлог МИП-а одредити државе чијим држављанима није потребна виза за улазак у БиХ (у даљем тексту: земље безвизног режима), као и државе чији држављани могу ући у БиХ са другим документом осим пасоша;
  - c) према члану 21. став (1) овог закона, на приједлог МИП-а, ослободити од пребављања визе носиоце посебних врста путних исправа;
  - d) према члану 22. (*Изузеци од употребе посједовања визе*) став (4) овог закона, на приједлог МИП-а, изузети од потребе посједовања визе држављане одређених држава под прописаним условима,
  - e) према члану 29. (*Аеродромска транзитна виза - Виза А*) став (3), изузетно одлучити да држављани одређених земаља или путници на одређеним путничким линијама морају посједовати аеродромске транзитне визе;
  - f) према члану 126. (*Привремена заштитна у случају масовног прилива*) став (1) овог закона, након консултације са UNHCR-ом и осталим релевантним међународним организацијама у БиХ, донијети посебне прописе којима се обезбјеђује привремена заштита странаца у случају њихова масовног прилива или очекиваног масовног прилива странаца.
- (6) Савјет министара може увијек, према члану 20. (*Улазак под посебним условима*) овог закона, донијети одлуку о одобравању уласка у БиХ странцу и кад не испуњава услове из члана 19. (*Општи услови за улазак*) овог закона.
- (7) У складу са чланом 78. (*Квота радних дозвола*) овог закона, Савјет министара утврђује годишњу квоту радних дозвола сваке године најкасније до 31. октобра текуће године за следећу годину. Прву одлуку о годишњој квоти радних дозвола, према овом Закону, Савјет министара донијеће најкасније до 31. октобра 2008. године за 2009. годину.

Члан 159.

(Рокови за доношење подзаконских прописа МИП-а према овом Закону)

- (1) Према члану 32. (*Виза за дугорочни боравак - Виза Д*) став (6) овог закона, МИП ће, након прибављене сагласности Министарства и Службе, подзаконским прописом детаљније предвидјети ситуације у којима је оправдано издавање визе за дугорочни боравак (Виза Д) те поступање приликом издавања тих виза, у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.
- (2) Према члану 33. (*Услови за издавање визе*) став (6) овог закона, МИП ће, након прибављеног мишљења Министарства, подзаконским прописом уредити техничка питања у вези са условима издавања аеродромске транзитне визе (виза А) и транзитне визе (виза Б), у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.
- (3) Према члану 44. (*Подзаконски прописи о техничким питањима у вези са уласком странаца*) став (5) овог закона, МИП ће, након прибављеног мишљења Министарства, подзаконским прописом уредити поступање приликом издавања виза у ДКП-има БиХ, у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.

- (4) Према члану 140. (*Привилегије и имунитети према међународном праву*) став (5), МИП ће, након прибављеног мишљења Министарства, подзаконским прописом уредити поступање у случајевима странаца који у БиХ привремено бораве по основу службовања у ДКП-у или мисијама које имају дипломатски статус, односно лица која по међународном праву односно на основу међународног уговора уживају привилегије и имунитете из члана 140. овог закона, када се то покаже потребним.

Члан 160.

(Рокови за доношење подзаконских прописа Министарства према овом Закону)

- (1) У року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона, Министарство ће:
  - a) након прибављеног мишљења Министарства комуникација и транспорта БиХ, према члану 18. (*Обавезе превозника и организатора туристичког или сличног путовања*) став (4), предложити Савјету министара подзаконски пропис из члана 158. (*Рокови за доношење подзаконских прописа Савјета министара према овом Закону*) став (1) овог закона којим се детаљније уређују питања обавеза превозника који довози странца на гранични прелаз БиХ;
  - b) након прибављеног мишљења МИП-а, донијети подзаконске прописе према члану 29. (*Аеродромска транзитна виза - Виза А*) став (5) и члану 30. (*Транзитна виза - Виза Б*) став (5) овог закона о питањима рока важења аеродромске транзитне визе и транзитне визе;
  - c) након прибављеног мишљења МИП-а, донијети подзаконске прописе према члану 44. (*Подзаконски прописи о техничким питањима у вези са уласком странаца*) став (1) овог закона о врстама путних исправа, поступању приликом групног уласка странаца из земаља безвизног режима, обрасцу и садржају обрасца захтјева за издавање визе, као и о поступању приликом издавања виза на граници;
  - d) након прибављеног мишљења Службе, донијети подзаконске прописе према члану 44. став (2) овог закона о обрасцу позивног писма као и о поступању приликом овјере позивног писма;
  - e) након прибављеног мишљења Граничне полиције, донијети подзаконске прописе према члану 44. став (3) овог закона о поступању приликом уласка, обрасцу рјешења о одбијању уласка и о детаљнијем поступању приликом одбијања уласка у БиХ;
  - f) након прибављеног мишљења Службе, донијети подзаконске прописе према члану 76. (*Подзаконски прописи о техничким питањима одобрења боравка те боравишта и пребивалишта странаца*) овог закона о обрасцима и поступању приликом пријава и одјава боравишта или пребивалишта или приликом одобрења боравка, о начину провере да ли захтјев за одобрење боравка садржи прописани садржај, о облику и садржају потврде о поднесеном захтјеву за боравак, о поступању приликом отказа боравка, о облику и садржају наљепнице одобрења боравка у БиХ, о изгледу, садржају и поступању приликом издавања личне карте за странца, о изгледу и садржају књиге странаца, као и о другим техничким питањима значајним за боравак и кретање странаца;

- g) на приједлог Службе, донијети подзаконски пропис према члану 94. (*Неизвршавање њисилног удаљења*) став (6) о облику и садржају потврде коју Служба издаје странцу кад му одобри одгоду извршења мјере протјеривања према члану 94. став (5) овог закона;
- h) ако се покаже потребним, на приједлог Службе, донијети подзаконски пропис према члану 97. (*Подзаконски њројиси о њихничким њињањима удаљења сњранца*) став (1) о начинима и поступању приликом удаљења странца из БиХ; и
- и) након прибављеног мишљења Службе, донијети подзаконски пропис према члану 104. (*Подзаконски њројиси о њихничким њињањима сњављања сњранца њод надзор*) овог закона о поступању приликом стављања странца под надзор.
- (2) У року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, Министарство ће донијети:
- a) подзаконске прописе према члану 56. (*Зашњиња жњњава њрговине њудима*) став (2) овог закона о правилима и стандардима у поступању, као и о другим питањима у вези са прихватам жртава трговине њудима, њиховог опоравка и повратка (репатријације); и
- b) подзаконске прописе према члану 146. (*Подзаконски њројиси о вођењу, коришћењу и њрисњују евиденцијама и бази њодањака*) овог закона о правилима вођења, коришћења и приступа евиденцијама и централној бази података о странцима.
- (3) Увијек кад се покаже потребним, Министарство ће:
- a) упутити Савјету министара приједлог одлуке према члану 111. (*Безбједна земља њоријекла и безбједна њрећа земља*) став (3) о томе које се земље сматрају безбједним земљама поријекла и безбједним трећим земљама из члана 111. ст. (1) и (2) овог закона;
- b) након прибављеног мишљења Министарства за њудска права и избјеглице БиХ и Министарства цивилних послова БиХ, донијети подзаконске прописе према члану 137. (*Подзаконски њројиси о њихничким њињањима међународне и њривремене зањињње*) став (1), којима ће детаљније регулисати питања уређена Главом VII (*Међународна и њривремена зањињња*) овог закона.
- (4) Министарство може након прибављеног мишљења другог надлежног органа из става (1) тачке а), б) или с) овог члана донијети подзаконски пропис према члану 44. став (4) овог закона о другим техничким питањима значајним за улазак странаца, када се то покаже потребним.

Члан 161.

(Рок за доношење осталих подзаконских прописа)

- (1) Министарство за њудска права и избјеглице БиХ ће, након прибављеног мишљења Министарства цивилних послова БиХ и Министарства, донијети подзаконски пропис о приступу правима из члана 120. став (6) (*Права лица којима је одобрена међународна зањињња*) и члана 121. став (1) (*Исњраве за избјеглице и сњранце на сњњидијарној зањињњи*), овог закона, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.
- (2) Министарство цивилних послова БиХ ће, након прибављеног мишљења Службе и Министарства, донијети подзаконски пропис о облику, садржају, потребним документима који се прилажу уз захтјев за издавање,

поступању приликом издавања и другим техничким питањима у вези са путним исправама за странце из члана 50. (Подзаконски прописи о техничким питањима путних исправа за странце) овог закона, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 162.

(Престанак важења пријашњих прописа)

- (1) Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о кретању и боравку странаца и азилу ("Службени гласник БиХ", број 29/03 и 4/04).
- (2) Подзаконски прописи донесени на основу закона из става (1) овог члана примјењиваће се у прелазном периоду до доношења нових подзаконских прописа према овом Закону (члан 158, 159, 160. и 161), ако нису у супротности са овим Законом.

Члан 163.

(Ступање на снагу овог закона)

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а одредбе члана 77. (*Издавање радне дозволе*) став (2) и члана 78. (*Квоња радних дозвола*) овог закона примјењују се од 1. новембра 2008. године.

ПСБиХ број 185/08
16. априла 2008. године
Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
др Милорад Живковић, с. р.

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Сулејман Тихић, с. р.

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 26. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 2., 3. i 10. aprila 2008. godine, i na 16. sjednici Doma naroda, održanoj 16. aprila 2008. godine, usvojila je

ZAKON**О КРЕТАЊУ И БОРАВКУ СТРАНЦА И АЗИЛУ**
ПОГЛАВЉЈЕ I. ОПЃЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет овог закона)

- (1) Ovim zakonom propisuju se: uslovi i postupak ulaska stranaca u Bosnu i Hercegovinu (u daljnjem tekstu: BiH), укључујући визни и безвизни режим; путне исправе за странце; боравак странаца у БиХ; удаљење странца из земље; прихват странаца и стављање странца под надзор; међународну заштиту те привремену заштиту у случају масовног прелива странаца; као и надлежности органа власти у примјени овог закона те друга питања у вези с боравком странаца у БиХ.
- (2) Ovim zakonom također se propisuju прекршaji и казне за прекршaje пољинјене повредом одредби овог закона.

Члан 2.

(Organi nadležni за провођење овог закона)

- (1) Prema ovom Zakonu i podzakonskim propisima donesenim na osnovu овог закона, postupak provode i odluke donose:
- a) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara),
- b) Ministarstvo sigurnosti BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo),

- c) Ministarstvo vanjskih poslova BiH (u daljnjem tekstu: MVP),
  - d) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH,
  - e) Služba za poslove sa strancima (u daljnjem tekstu: Služba),
  - f) Granična policija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Granična policija),
  - g) ostali policijski organi u BiH (u daljnjem tekstu: policija),
  - h) drugi nadležni organi.
- (2) Ako je zahtjev ili drugi podnesak po ovom Zakonu upućen stvarno nenadležnom organu u BiH, službeno lice tog organa na to će upozoriti podnosioca i podnesak dostaviti nadležnom organu.
  - (3) Ako je zahtjev ili drugi podnesak po ovom Zakonu upućen stvarno nenadležnoj organizacionoj jedinici nekog organa, službeno lice te organizacione jedinice o tome će obavijestiti podnosioca i podnesak dostaviti nadležnoj organizacionoj jedinici istog organa.
  - (4) Ako je zahtjev ili drugi podnesak po ovom Zakonu upućen mjesno nenadležnoj organizacionoj jedinici Službe ili drugog organa, službeno lice te organizacione jedinice će ga po službenoj dužnosti dostaviti mjesno nadležnoj organizacionoj jedinici Službe, odnosno drugog organa.
  - (5) Kad je propisano da odluku donesenu po ovom Zakonu ili po Zakonu o Službi za poslove sa strancima izvršava Služba, druge organizacione jedinice Ministarstva i policija dužni su joj, na njen zahtjev, pružiti pomoć.

Član 3.

(Primjena Zakona o upravnom postupku)

Na upravni postupak koji se vodi pred nadležnim organima u skladu s ovim Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku, osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Član 4.

(Upravni spor)

- (1) Protiv konačnih upravnih akata donesenih prema ovom Zakonu može se pokrenuti upravni spor.
- (2) Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi Sudu Bosne i Hercegovine, u skladu sa Zakonom o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.
- (3) Tužba ne odgoda izvršenje konačnog upravnog akta, osim kad je ovim Zakonom drugačije propisano [član 109. (*Postupak i nadležnost za donošenje rješenja o međunarodnoj zaštiti*) stav (8), član 125. (*Nadležnost i tužba u slučaju prestanka, odnosno ukidanja međunarodne zaštite*) stav (3)].

Član 5.

(Definicije)

U smislu ovog zakona, pojedini izrazi imaju sljedeće značenje:

- a) stranac je svako lice koje nema državljanstvo BiH ali je državljanin neke druge države prema njenim propisima, kao i lice bez državljanstva ijedne države;
- b) lice bez državljanstva je svako lice koje nije državljanin BiH, niti je državljanin neke druge države prema njenim propisima;

- c) uobičajenim mjestom boravka smatra se država porijekla ili država stalnog boravišta, odnosno prebivališta stranca;
- d) putna isprava je važeći pasoš ili drugi putni identifikacioni dokument koji je izdao strani nadležni organ vlasti i koji BiH priznaje, te važeća lična karta ili drugi lični identifikacioni dokument s fotografijom koji se može koristiti za prelazak državne granice a priznat je međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana, kao i putna isprava izdata strancu u BiH u skladu s ovim Zakonom;
- e) radna dozvola je dozvola koju izdaje organ nadležan za poslove zapošljavanja stranaca a kojom se dozvoljava plaćeni rad stranca u BiH;
- f) odobrenje boravka je odobrenje koje izdaje nadležni organ za poslove sa strancima a kojim se strancu odobrava da u periodu naznačenom u odobrenju zakonito boravi u BiH;
- g) podnosilac zahtjeva za međunarodnu zaštitu je stranac za kojeg se može smatrati da traži izbjeglički status ili supsidijarnu zaštitu u BiH, dok se ne odluči o njegovom zahtjevu u skladu s ovim Zakonom;
- h) međunarodna zaštita označava izbjeglički status i status supsidijarne zaštite u skladu s ovim Zakonom;
- i) izbjeglica je, u skladu s Konvencijom o statusu izbjeglica iz 1951. i Protokolom o statusu izbjeglica iz 1967., stranac koji se, zbog osnovanog straha od proganjanja zbog rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili zbog političkog mišljenja, nalazi van zemlje svog državljanstva a ne može se ili se zbog takvog straha ne želi ni staviti pod zaštitu te zemlje, kao i lice bez državljanstva koje se nalazi van zemlje prethodnog uobičajenog mjesta boravka a ne može se ili se zbog takvog straha ne želi vratiti u tu državu;
- j) izbjeglički status je status koji BiH priznaje izbjeglici u skladu s ovim Zakonom;
- k) stranac na supsidijarnoj zaštiti je stranac koji boravi u BiH a ne ispunjava uslove za izbjeglički status, ali uživa zaštitu u skladu s međunarodnim standardima i ovim Zakonom;
- l) stranac na privremenoj zaštiti je stranac koji boravi u BiH po osnovu masovnog priliva u skladu s ovim Zakonom;
- m) nadležni organ je organ koji vodi postupak u skladu s ovim ili drugim zakonom;
- n) maloljetnik bez pratnje je stranac mlađi od 18 godina (maloljetnik) koji dođe do teritorija BiH bez pratnje lica starijeg od 18 godina (punoljetno lice) koje je za maloljetnika odgovorno po zakonu ili punomoći, kao i maloljetnik koji je ostavljen bez pratnje nakon ulaska u BiH;
- o) brak iz interesa, odnosno vanbračna zajednica iz interesa je brak koji je sklopljen, odnosno vanbračna zajednica koja je zasnovana isključivo s ciljem omogućavanja strancu da uđe i/ili boravi u BiH;
- p) usvojenje iz interesa je usvojenje zasnovano isključivo s ciljem omogućavanja strancu da uđe i/ili boravi u BiH;
- r) brak je zakonom uređena zajednica života jednog muškarca i jedne žene;

- s) vanbračna zajednica je zajednica života jedne žene i jednog muškarca koji nisu u braku ili vanbračnoj zajednici s trećim licem, a koja traje najmanje tri godine ili kraće ako je u njoj rođeno zajedničko dijete;
- t) spajanje porodice podrazumijeva ulazak i boravak u BiH stranaca koji su članovi uže porodice lica koje zakonito boravi u BiH, kako bi se sačuvala porodična zajednica;
- u) prijevoznik je svako fizičko ili pravno lice koje pruža usluge prijevoza lica u međunarodnom saobraćaju bilo kojim prijevoznim sredstvom;
- v) prijetnja javnom zdravlju podrazumijeva bolest s potencijalnom epidemijom, kao što je definirano u Međunarodnim zdravstvenim regulativama Svjetske zdravstvene organizacije (WHO), ali i druge infektivne bolesti ili zarazne parazitske bolesti ako su one predmet odredbi o zaštiti koja se primjenjuje na državljane BiH.

Član 6.

(Višestruko državljanstvo stranca ili državljanina BiH na teritoriji BiH)

- (1) Stranac koji ima višestruko državljanstvo smatra se državljaninom države koja mu je izdala putnu ispravu s kojom je prešao državnu granicu BiH, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Strancem se na teritoriji BiH ne smatra državljanin BiH koji ima i državljanstvo neke druge države.

Član 7.

(Sloboda kretanja)

- (1) Stranac može ulaziti u BiH i boraviti na njoj teritoriji s važećom putnom ispravom u koju je unesena viza ili odobrenje boravka, ako ovim Zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno. Ulazak, boravak, kretanje i izlazak stranaca mogu biti ograničeni pod uslovima propisanim ovim ili drugim zakonom.
- (2) Stranci koji zakonito borave u BiH pod uslovima koje određuje ovaj Zakon uživaju pravo na slobodu kretanja unutar BiH i slobodan izbor mjesta boravka, ako nije drugačije određeno ovim ili drugim zakonom u posebnim oblastima iz razloga javnog interesa u demokratskom društvu.
- (3) Prava iz stava (2) ovog člana mogu biti djelimično ili potpuno ograničena u skladu sa zakonom u mjeri koja je neophodna u demokratskom društvu u interesu državne ili javne sigurnosti, radi očuvanja javnog poretka, sprečavanja kriminala, zaštite zdravlja ili morala, ili radi zaštite prava i sloboda drugih.
- (4) Sigurnosnu provjeru za stranca s ciljem utvrđivanja razloga sigurnosti BiH provodi Obavještajno-sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine. Pravilnik o načinu provođenja sigurnosne provjere donosi generalni direktor Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine.

Član 8.

(Zabrana diskriminacije)

Zabranjena je diskriminacija stranaca bilo po kojoj osnovi, kao što su: rod odnosno spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, veza s nacionalnom manjinom, imovinsko stanje, status koji se stiče rođenjem ili drugi status.

Član 9.

(Obaveza poštivanja javnog poretka BiH)

Stranci u BiH moraju poštivati javni poredak BiH - poštivati zakone i druge propise u BiH te se pridržavati odluka organa vlasti u BiH.

Član 10.

(Udruživanje stranaca te nošenje oružja i uniformi u BiH)

- (1) Strancima je zabranjeno osnivanje političkih stranaka.
- (2) Stranci mogu osnivati udruženja prema posebnim propisima.
- (3) Stranac može unijeti, posjedovati i nositi te nabavljati oružje i municiju u BiH prema Zakonu o nadzoru i kontroli prelaska državne granice i propisima koji uređuju nabavljanje, držanje i nošenje oružja.
- (4) Stranac može ući i kretati se u BiH u stranoj vojnoj, policijskoj ili carinskoj uniformi pod uslovima propisanim Zakonom o nadzoru i kontroli prelaska državne granice i članom 142. (Kretanje u stranoj uniformi) ovog zakona.

Član 11.

(Radna dozvola)

- (1) Ako stranac namjerava boraviti u BiH s ciljem plaćenog rada, mora imati radnu dozvolu koju je izdao organ nadležan za poslove zapošljavanja stranaca u skladu s odredbama ovog i drugih zakona u BiH kojima se reguliraju pitanja rada stranaca, osim kad je ovim Zakonom ili međunarodnim sporazumom određeno da za pojedine vrste rada radna dozvola nije potrebna.
- (2) Obavljanje aktivnosti neophodnih za osnivanje i registraciju pravnog lica, odnosno poslovnog subjekta ne smatra se radom u smislu stava (1) ovog člana te ne podliježe obavezni pribavljanja radne dozvole.
- (3) Organ iz stava (1) ovog člana dužan je primjerak odluke po zahtjevu za izdavanje radne dozvole dostaviti Službi odmah prilikom dostavljanja odluke stranci u postupku.
- (4) Odredbe ovog člana ne odnose se na strance kojima je priznat izbjeglički status ili status supsidijarne zaštite u BiH.

Član 12.

(Prava i obaveze u postupku pred organima vlasti)

- (1) U svim fazama postupka stranci će biti obaviješteni o pravima i obavezama koje proističu iz ovog zakona.
- (2) Organ koji vodi postupak dužan je strancu koji ne razumije jezik na kojem se postupak vodi omogućiti da tok postupka prati preko prevodioca odnosno tumača, a zahtjevi za ostvarivanje prava po ovom Zakonu i dokazi koji opravdavaju zahtjev, kao i pozivi, rješenja i druga pismena, dostavljaju se na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH.
- (3) U slučaju da je strancu određen pritvor, zadržavanje ili stavljanje pod nadzor, organ koji je takvu mjeru odredio omogućit će mu, na njegov zahtjev, kontakt s nadležnim organima države čiji je državljanin, odnosno države koja mu pruža zaštitu.

Član 13.

(Obaveza nošenja i predočavanja dokaza o identitetu)

- (1) Za vrijeme svog boravka na teritoriji BiH, stranac mora uza se imati putnu ispravu s kojom je ušao u BiH ili drugi identifikacioni dokument, odnosno odgovarajuću potvrdu izdatu u BiH, s ciljem dokazivanja ili potvrde svog identiteta i zakonitosti ulaska i boravka u BiH. Stranac je dužan identifikacioni dokument dati na uvid na zahtjev

ovlaštenog lica Službe, policije ili drugog nadležnog organa kad je drugi nadležni organ na to zakonom ovlašten.

- (2) Pravna i fizička lica koja su prijevoznici ili koja pružaju usluge smještaja ili organizacije putovanja mogu zatražiti predočavanje putne isprave ili drugog identifikacionog dokumenta stranca, ali im je zabranjeno da ih zadrže.

Član 14.

(Utvrdjivanje identiteta stranca)

- (1) Stranac čiji identitet nije moguće odmah utvrditi ili postoje osnovi sumnje u istinitost njegovih navoda o identitetu, staviti će se pod nadzor ako se identitet ne može sa sigurnošću utvrditi ni u roku od šest sati od dovođenja stranca u službene prostorije.
- (2) Nadzor iz stava (1) ovog člana određuje se u skladu s odredbama čl. 98. do 104. [Odjeljak B. (*Stavljanje stranca pod nadzor*), Poglavlje VI. (*Prihvat stranaca i nadzor*)] ovog zakona.
- (3) Prema ovom Zakonu, postupak utvrđivanja identiteta stranca pokreće i vodi Služba.
- (4) Ako je postupak utvrđivanja identiteta stranca, čiji identitet nije moguće odmah utvrditi ili postoje osnovi sumnje u istinitost njegovih navoda o identitetu, započela policija i ne može ga okončati u roku od šest sati, o tome će obavijestiti Službu što je prije moguće.
- (5) Postupak utvrđivanja identiteta stranca provodi se po odredbama Zakona o Službi za poslove sa strancima i Zakona o policijskim službenicima.
- (6) Postupak utvrđivanja identiteta stranca može obuhvatiti i utvrđivanje zakonitosti njegovog boravka u BiH, odnosno utvrđivanje mjesta boravišta ili prebivališta u BiH.

POGLAVLJE II. ULAZAK STRANACA U BiH

Odjeljak A. Ulazak u BiH

Član 15.

(Prelazak državne granice)

- (1) Smatra se da je stranac ušao u državu kada je prešao državnu granicu BiH, odnosno kada je prošao mjesto obavljanja granične kontrole.
- (2) Stranac može preći državnu granicu BiH samo na graničnim prijelazima otvorenim za međunarodni saobraćaj, u vrijeme kada granični prijelaz radi.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, stranac koji je državljanin susjedne države može preći državnu granicu BiH i na graničnim prijelazima namijenjenim za saobraćaj između BiH i susjednih država, osim ako sporazumom između BiH i susjedne države nije drugačije određeno.
- (4) Stranac koji želi ući ili izaći iz BiH dužan je zaustaviti se na graničnom prijelazu, dati na uvid dokumente potrebne za prelazak granice i podvrgnuti sebe, svoj prtljag i svoje prijevozno sredstvo graničnoj kontroli u skladu sa Zakonom o nadzoru i kontroli prelaska državne granice, a pogotovo službenom licu nadležnog organa pojasniti sve okolnosti vezane za ispunjavanje uslova u vezi s prelaskom državne granice i postupati po upozorenjima i naredenjima policijskog službenika organa nadležnog za kontrolu prelaska državne granice.
- (5) Granična kontrola stranca koji ulazi u BiH obuhvata i utvrđivanje ispunjavanja općih uslova za ulazak iz člana 19. (*Opći uslovi za ulazak*) ovog zakona.
- (6) Državna granica ne može se preći s putnom ispravom ni s vizom čiji rok važenja ističe na dan namjeravanog prelaska granice.

- (7) U putnu ispravu stranca koji prelazi državnu granicu policijski službenik organa nadležnog za kontrolu prelaska državne granice unosi otisak ulaznog, odnosno izlaznog štambilja, osim ako to nije moguće s obzirom na vrstu putne isprave ili je drugačije propisano ovim Zakonom ili drugačije određeno međunarodnim sporazumom.
- (8) Zadržavanje stranca u tranzitnom području na međunarodnom aerodromu, u sidrištu luke ili na pristaništu ne smatra se ulaskom u državu.

Član 16.

(Nezakonit ulazak u BiH)

Nezakonitim ulaskom u BiH smatra se ako stranac:

- pređe ili pokuša preći državnu granicu van graničnog prijelaza otvorenog za međunarodni saobraćaj ili van graničnog prijelaza namijenjenog za saobraćaj između BiH i susjednih država ako je državljanin susjedne države i nije drugačije određeno međunarodnim sporazumom, ili van vremena u kojem granični prijelaz radi ili prije proteka roka u kojem ne može ući u BiH;
- izbjegne ili pokuša izbjeći graničnu kontrolu;
- pri prelasku državne granice upotrijebi tuđu, nevažeću, odnosno nevaljanu putnu ispravu;
- organu nadležnom za kontrolu prelaska državne granice navede neistinite podatke;
- uđe u državu za vrijeme trajanja mjere protjerivanja.

Član 17.

(Zajedničke putne isprave i posebna pažnja prema maloljetnicima)

- (1) Stranac koji je upisan u putnu ispravu drugog lica može ulaziti i izlaziti iz BiH samo s licem u čiju je putnu ispravu upisan.
- (2) Stranci koji imaju zajedničku (kolektivnu) putnu ispravu mogu ulaziti, kretati se i izlaziti iz BiH samo zajedno, a punoljetna lica koja su upisana u zajedničku putnu ispravu moraju imati dokument s fotografijom na osnovu kojeg se može utvrditi njihov identitet. Izuzetno se članu grupe može dozvoliti pojedinačno napuštanje države, ako je to neophodno iz njegovih privatnih razloga ili ako tako odredi nadležni organ. Vođa grupe mora imati ličnu putnu ispravu i ne može napustiti BiH bez grupe. Broj lica koja putuju na zajedničku putnu ispravu ograničen je na pet do 50 lica.
- (3) Stranac koji je mlađi od 18 godina (maloljetnik) i ima ličnu putnu ispravu može granicu BiH prelaziti u pratnji roditelja, zakonskog zastupnika ili staratelja, odnosno lica koje je opunomoćeno da ga prati uz potpisanu i ovjerenu punomoć od roditelja, zakonskog zastupnika ili staratelja, ili mora imati saglasnost roditelja, odnosno zakonskog zastupnika ako putuje bez pratnje.
- (4) Službeno lice ovlašteno za kontrolu prelaska državne granice dužno je obratiti posebnu pažnju prilikom kontrole stranca mlađeg od 18 godina (maloljetnik) koji namjerava preći državnu granicu BiH, kao i lica u čijoj se pratnji maloljetnik nalazi.

Član 18.

(Obaveze prijevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja)

- (1) Prijevoznik može dovesti stranca na granični prijelaz samo ako stranac ispunjava osnovne opće uslove za ulazak u BiH iz člana 19. (*Opći uslovi za ulazak*) st. (1) i (2) ovog zakona.
- (2) Prijevoznik je dužan da:

- a) странца kojem ulazak u BiH bude odbijen jer ne ispunjava osnovne opće uslove za ulazak u BiH iz člana 19. st. (1) i (2) ovog zakona odveze s graničnog prijelaza i vrati u prvu državu iz koje stranca dovozi u BiH, i to bez odgađanja i o svom trošku, i
- b) podmiri troškove boravka stranca iz tačke a) ovog stava u BiH.
- (3) Obaveze prijevoznika iz st. (1) i (2) ovog člana ne odnose se na stranca koji dolazi na teritoriju BiH direktno s teritorije gdje su mu život ili sloboda ugroženi i koji zatraži međunarodnu zaštitu BiH.
- (4) Organizator turističkog ili sličnog putovanja u BiH obavezan je za strance kojima pruža takvu uslugu podmiriti troškove udaljenja iz BiH i troškove boravka u BiH, ako se stranac prisilno udaljuje zato što ne ispunjava osnovne opće uslove za ulazak u BiH iz člana 19. st. (1) i (2) ovog zakona, a sam stranac te troškove ne može podmiriti.
- (5) Ova pitanja detaljnije uređuje podzakonskim aktom Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, koji je upućen nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva prometa i komunikacija BiH.
- g) da ne postoje drugi razlozi, osim onih iz tačke e) i f) ovog stava, iz kojih bi njegovo prisustvo na teritoriji BiH predstavljalo prijetnju sigurnosti BiH, javnom poretku, javnom redu i miru, javnom zdravlju u BiH ili međunarodnim odnosima BiH.
- (4) Stranci koji su, u skladu s članom 21. ovog zakona, oslobođeni pribavljanja vize za ulazak na teritoriju BiH te ne moraju ispunjavati uslov propisan stavom (2), moraju ispunjavati ostale opće uslove za ulazak predviđene stavom (3) ovog člana prilikom ulaska u BiH.
- (5) Stranci koji za ulazak u BiH moraju posjedovati vizu, moraju ispunjavati ostale opće uslove za ulazak predviđene stavom (3) ovog člana prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje vize, kao i prilikom ulaska u BiH.
- (6) Kada to zahtijevaju razlozi zaštite sigurnosti BiH, javnog poretka, javnog reda i mira ili javnog zdravlja u BiH ili drugi razlozi koji proističu iz međunarodnih obaveza BiH, uz uslove za ulazak propisane st. (1), (2) i (3) ovog člana, Vijeće ministara može propisati dodatne uslove za ulazak stranaca u BiH.
- (7) Najmanji potreban iznos sredstava za izdržavanje iz stava (3) tačke a) ovog člana utvrđuje se podzakonskim aktom.

Član 19.

(Opći uslovi za ulazak)

- (1) Stranac može ući u BiH ako ima važeći pasoš ili drugi identifikacioni dokument koji može koristiti za prelazak državne granice BiH, a čiji rok važenja ne ističe na dan ulaska u BiH (važeća putna isprava).
- (2) Uz osnovni opći uslov iz stava (1) ovog člana, stranac za ulazak u BiH mora ispunjavati i sljedeći osnovni opći uslov:
- a) da ima važeću vizu za ulazak, boravak ili prelazak preko teritorije BiH čiji rok važenja ne ističe na dan ulaska u BiH, ako u BiH ne ulazi s putnom ispravom koju je izdala država čiji su državljani oslobođeni od obaveze pribavljanja vize [član 21. (*Oslobađanje od obaveze pribavljanja vize*)]; ili
- b) da ima odobrenje boravka propisano ovim Zakonom.
- (3) Uz osnovne opće uslove propisane st. (1) i (2) ovog člana, za ulazak u BiH stranac mora ispunjavati i ostale opće uslove za ulazak stranca u BiH:
- a) da posjeduje dovoljno sredstava za izdržavanje za vrijeme namjeravanog boravka u BiH i za izlazak iz zemlje, uključujući i sredstva za zdravstvenu zaštitu, odnosno dokaz da ih može zakonito pribaviti, što se dokazuje kako je propisano članom 23. (*Dokazi o posjedovanju sredstava za izdržavanje*) ovog zakona,
- b) da posjeduje dokumente ili da može pružiti informacije na osnovu kojih se može razumno zaključiti o svrsi i uslovima namjeravanog boravka u BiH, ako je moguće i potrebno;
- c) da ima ulaznu vizu susjedne države u koju putuje ili preko čije teritorije nastavlja putovanje, ako mu je ta viza potrebna,
- d) da ima potvrdu o vakcinaciji ako dolazi s područja na kojem vlada epidemija zarazne bolesti,
- e) da mu nije izrečena mjera protjerivanja ili otkaz boravka, odnosno da mu nije zabranjen ulazak u BiH, ako vremenski period na koji mu je izrečena ta mjera, odnosno period zabrane još traje,
- f) da se ne vodi u evidencijama kod nadležnog organa kao prijestupnik ni kao međunarodni prijestupnik,

Član 20.

(Ulazak pod posebnim uslovima)

Strancu se može odobriti ulazak u BiH i kad ne ispunjava uslove iz člana 19. (*Opći uslovi za ulazak*) ovog zakona, ako je tako predviđeno međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana ili odlukom Vijeća ministara.

Član 21.

(Oslobađanje od obaveze pribavljanja vize)

- (1) Vijeće ministara, na prijedlog MVP-a, određuje države čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH (u daljnjem tekstu: zemlje bezviznog režima), kao i države čiji državljani mogu ući u BiH s drugim dokumentom osim pasoša. Vijeće ministara je također nadležno da, na prijedlog MVP-a, oslobodi od pribavljanja vize nosioce posebnih vrsta putnih isprava.
- (2) Stranci koji su, u skladu s ovim Zakonom, oslobođeni pribavljanja vize za ulazak na teritoriju BiH imaju pravo na ulazak i boravak u zemlji (u daljnjem tekstu: bezvizni boravak) ukupno u trajanju do 90 dana u periodu od šest mjeseci računajući od dana prvog ulaska, ako drugačije nije određeno međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana ili odlukom Vijeća ministara iz člana 20. (*Ulazak pod posebnim uslovima*) ovog zakona.
- (3) Stranci nemaju obavezu pribavljanja vize za ulazak u BiH ako u pasošu imaju naljepnicu odobrenja privremenog ili stalnog boravka u BiH, za vrijeme važenja tog odobrenja.

Član 22.

(Izuzeci od potrebe posjedovanja vize)

- (1) Stranci - članovi posade i kabinsko osoblje aviona u civilnom aviosaobraćaju koji posjeduju važeći certifikat člana posade, a koji namjeravaju ostati na aerodromu ili unutar granica obližnjeg naseljenog mjesta, u BiH mogu ulaziti bez vize i na teritoriji BiH boraviti do prvog svog sljedećeg redovnog leta.
- (2) Ako je potrebno da neki član posade zbog obaveza putuje u drugu državu kao putnik bilo kojim prijevoznim sredstvom kako bi se pridružio posadi aviona, njegov certifikat prihvata se kao zamjena za pasoš i vizu te mu se omogućava neophodna sloboda kretanja unutar teritorije BiH.

- (3) Важећи сертификат члана посаде признаје се као ваљан документ за утврђивање идентитета и у случају када његов носилац није држављанин земље регистра авиона.
- (4) Вијеће министара, на приједлог MVP-а и под условом узajамности, може изузети од потребе посједовања визе држављане одређених држава који су:
- civilni članovi posade aviona, uz postojanje odgovarajuće potvrde i bilješke u općoj deklaraciji i planu leta,
  - civilni članovi posade ili prateća lica aviona koji učestvuju u havarijskospasilačkim letovima, uz postojanje odgovarajuće bilješke u općoj deklaraciji i planu leta, ili
  - civilni članovi posade broda, ako su upisani u popis posade i osoblja.

Član 23.

(Dokazi o posjedovanju sredstava za izdržavanje)

- (1) Postojanje sredstava za izdržavanje stranca iz člana 19. (*Opći uslovi za ulazak*) stav (3) tačka a) dokazuje se na sljedeći način:
- posjedovanjem gotovog novca u domaćoj ili stranoj konvertibilnoj valuti;
  - posjedovanjem vidova bezgotovinskog plaćanja prihvaćenih od bankarskog sistema BiH ili sredstva koje omogućava podizanje novca u BiH, ili garancije banke iz BiH koja priznaje bezgotovinske vidove plaćanja koje stranac posjeduje;
  - pozivnim pismom iz člana 34. (*Pozivno pismo*) ovog zakona;
  - posjedovanjem dokaza o uplaćenom smještaju ili o organiziranom putovanju; ili
  - posjedovanjem drugih sredstava (nepokretne imovine u BiH na osnovu koje je moguće osigurati sredstva za izdržavanje za vrijeme boravka u BiH, sredstva po osnovu direktnih stranih ulaganja, proizvodno-tehničke saradnje ili kooperacije i slično).
- (2) Ako stranac ima dokaze o uplaćenom pojedinačnom ili kolektivnom putničkom zdravstvenom osiguranju, podrazumijeva se da ima osigurana sredstva za zdravstvenu zaštitu u smislu člana 19. stav (3) tačka a) ovog zakona.
- (3) Smatra se da stranac koji ima radnu dozvolu u BiH zadovoljava uslove koji se odnose na posjedovanje sredstava za izdržavanje.
- (4) Postojanje sredstava za izlazak stranca iz zemlje može se dokazivati posjedovanjem važeće putne karte za nastavak putovanja ili za povratak, kao i time što stranac zakonito posjeduje prijevozno sredstvo.

Član 24.

(Izjednačavanje nosilaca odobrenja boravka s državljanima BiH prilikom ulaska)

Stranci kojima je u pasoš uneseno odobrenje privremenog ili stalnog boravka u BiH, u periodu važenja tog odobrenja, izjednačeni su prilikom ulasku u BiH s državljanima BiH.

Odjeljak B. Odbijanje ulaska u BiH

Član 25.

(Razlozi odbijanja ulaska)

- (1) Strancu će biti odbijen ulazak u BiH ako ne ispunjava uslove za ulazak iz člana 19. (*Opći uslovi za ulazak*) niti se na njega primjenjuje međunarodni ugovor ili odluka iz člana 20. (*Ulazak pod posebnim uslovima*) ovog zakona.

- (2) Strancu može biti odbijen ulazak u BiH i kada ispunjava uslove za ulazak propisane članom 19. ovog zakona ako:
- prilikom ulaska izbjegava ovlaštenom licu nadležnom za kontrolu prelaska državne granice dati na uvid dokumente potrebne za prelazak granice ili izbjegava pojasniti okolnosti vezane za ispunjavanje uslova za prelazak granice, ili namjerno da pogrešne podatke koji se tiču ispunjavanja uslova za ulazak u BiH, ili inače namjerno izbjegava graničnu kontrolu;
  - postoje osnovi sumnje da će obavljati djelatnost za koju je potrebna radna dozvola a nema radnu dozvolu u BiH, posebno u odnosu na stranca kojem je iz tog razloga već bio odbijen ulazak u BiH; ili
  - postoje osnovi sumnje da njegov boravak u BiH neće biti korišten u svrhu koju je naveo.

Član 26.

(Postupak i posljedica odbijanja ulaska)

- (1) O odbijanju ulaska na granici odlučuje Granična policija.
- (2) Stranca kojem se odbija ulazak u BiH jer, iako u dobroj vjeri, ne ispunjava osnovne opće uslove za ulazak iz člana 19. (*Opći uslovi za ulazak*) st. (1) i (2) ili ostale opće uslove iz člana 19. stav (3) tač. a), b), c) i d) ovog zakona, upozorit će se da je odmah dužan napustiti granični prijelaz.
- (3) Ako stranac iz stava (2) ovog člana odbija odmah napustiti granični prijelaz ili se strancu odbija ulazak jer ne ispunjava ostale opće uslove iz člana 19. stav (3) tač. e), f) i g) ili iz razloga predviđenih članom 25. (*Razlozi odbijanja ulaska*) stav (2) ovog zakona, uručuje mu se rješenje o odbijanju ulaska.
- (4) Rješenje o odbijanju ulaska mora sadržavati razlog odbijanja ulaska, a izdaje se na obrascu koji stranac potpisuje. Ako stranac odbija potpisati rješenje, službeno lice unosi takvu opasku u obrazac. Primjerak rješenja uručuje se strancu. Ako stranac odbija primiti rješenje, ta će se činjenica unijeti kao opaska u obrazac rješenja i rješenje će mu se dostaviti.
- (5) Rješenje o odbijanju ulaska izvršava se odmah, unošenjem otiska štambilja "ODBIJEN ULAZAK", odnosno druge odgovarajuće oznake u putnu ispravu stranca. Ako stranac nema putnu ispravu u koju bi se mogao unijeti otisak štambilja, odnosno druga odgovarajuća oznaka, ta se činjenica unosi kao opaska u obrazac rješenja.
- (6) Protiv rješenja o odbijanju ulaska na granici žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od 15 dana od dana uručjenja, odnosno dostavljanja rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.
- (7) Stranac kojem je ulazak odbijen prema stavu (3) ovog člana ne može ući u BiH u roku od 24 sata od trenutka odbijanja ulaska, čak i ako je nakon donošenja rješenja o odbijanju ulaska naknadno ispunio uslove za ulazak.

Odjeljak C. Vize

Član 27.

(Opće odredbe o vizama)

- (1) Viza je dozvola za prelazak državne granice koja omogućava ulazak u zemlju i boravak u roku određenom u vizi ili prelazak (tranzit) preko teritorije BiH ako stranac za to ispunjava uslove.
- (2) U pravilu, stranac je dužan vizu pribaviti prije dolaska na granični prijelaz BiH.

- (3) Viza se može izdati samo onom strancu koji posjeduje važeći pasoš čiji rok važenja prelazi vrijeme važenja vize za najmanje tri mjeseca.
- (4) Posjedovanje vize ne predstavlja безусловno pravo ulaska stranca u BiH.
- (5) Viza ne pruža strancu pravo na rad u BiH.

**Član 28.
(Vrste viza)**

Nadležni organi BiH izdaju sljedeće vize:

- a) aerodromske tranzitne vize (Viza A),
- b) tranzitne vize (Viza B),
- c) vize za kratkoročni boravak (Viza C),
- d) vize za dugoročni boravak (Viza D).

**Član 29.
(Aerodromska tranzitna viza - Viza A)**

- (1) Aerodromska tranzitna viza (Viza A) strancu omogućava prolazak kroz međunarodno tranzitno područje aerodroma bez stvarnog ulaska u zemlju, tokom zaustavljanja ili nastavljanja međunarodnog leta.
- (2) U pravilu, strancu koji za vrijeme neprekinutog putovanja ne napušta međunarodno tranzitno područje aerodroma ili avion koji se nalazi na aerodromu u BiH nije potrebna viza.
- (3) Izuzetno, Vijeće ministara može odlučiti da državljani određenih zemalja ili putnici na određenim putničkim linijama treba da posjeduju aerodromske tranzitne vize.
- (4) Strancu se može na njegov zahtjev izdati aerodromska tranzitna viza za određeni broj prolazaka kroz međunarodno područje aerodroma u periodu tranzita.
- (5) Pitanja roka važenja aerodromske tranzitne vize uređuje podzakonskim propisom Ministarstvo nakon pribavljenog mišljenja MVP-a.

**Član 30.
(Tranzitna viza - Viza B)**

- (1) Tranzitna viza (Viza B) omogućava strancu koji iz jedne zemlje putuje u treću zemlju prelazak preko teritorije BiH.
- (2) Tranzitna viza izdaje se za jedan, dva ili, u izuzetnim slučajevima, više prelazaka preko teritorije BiH.
- (3) Ukupno vrijeme boravka na teritoriji BiH u toku jednog tranzitnog putovanja ne može biti duže od pet dana.
- (4) Tranzitna viza može se izdati ako stranac ima ulaznu vizu države u koju putuje ili preko čije teritorije nastavlja putovanje, ako mu je ta viza potrebna, odnosno ako ne postoje razlozi za sumnju da stranac neće moći ući u treću zemlju.
- (5) Pitanja roka važenja tranzitne vize uređuje podzakonskim propisom Ministarstvo nakon pribavljenog mišljenja MVP-a.

**Član 31.
(Viza za kratkoročni boravak - Viza C)**

- (1) Viza za kratkoročni boravak (Viza C) omogućava strancu jedan ili više ulazaka i boravaka u zemlji s tim da nijedan neprekidan boravak ni ukupno trajanje više uzastopnih boravaka u BiH ne mogu biti duži od 90 dana u periodu od šest mjeseci, počevši od dana prvog ulaska. Viza za kratkoročni boravak izdaje se za jedan ili više ulazaka u BiH.
- (2) Viza za kratkoročni boravak izdaje se s rokom važenja najviše do jedne godine.

- (3) Izuzetno, viza za kratkoročni boravak može se izdati i s rokom važenja dužim od jedne godine ako je to u interesu BiH, o čemu odlučuje MVP po pribavljenoj saglasnosti Službe.
- (4) Viza za kratkoročni boravak izdaje se za poslovna putovanja, putovanja u svrhu obrazovanja, obuke ili u sličnu svrhu, za turistička ili druga putovanja u privatne svrhe, za putovanja na političke, naučne, kulturne, sportske, vjerske ili druge događaje, kao i za putovanja iz ostalih razloga za koja je dovoljan kratkoročni boravak.

**Član 32.
(Viza za dugoročni boravak - Viza D)**

- (1) Viza za dugoročni boravak (Viza D) omogućava strancu ulazak i boravak u BiH u periodu od šest mjeseci u toku jedne godine, počevši od dana prvog ulaska. Viza za dugoročni boravak izdaje se za jedan ili više ulazaka u BiH.
- (2) Viza za dugoročni boravak izdaje se izuzetno u situacijama kada je za svrhu boravka u BiH potreban period duži od 90 dana u periodu od šest mjeseci.
- (3) Viza za dugoročni boravak izdaje se s rokom važenja najviše do jedne godine.
- (4) Izuzetno, viza za dugoročni boravak može se izdati i s rokom važenja dužim od jedne godine ako je to u interesu BiH, o čemu odlučuje MVP po pribavljenoj saglasnosti Službe.
- (5) Za izdavanje vize za dugoročni boravak potrebna je prethodna saglasnost Službe.
- (6) Po zahtjevu za izdavanje vize za dugoročni boravak, diplomatsko-konzularno predstavništvo BiH (u daljnjem tekstu: DKP) dužno je prikupiti svu potrebnu dokumentaciju i proslijediti je Službi radi davanja ili uskraćivanja saglasnosti iz stava (5) ovog člana.
- (7) MVP će, nakon pribavljene saglasnosti Službe, podzakonskim propisom detaljnije predvidjeti situacije u kojima se može izdati viza za dugoročni boravak (Viza D) te postupanje kod izdavanja takvih viza.

**Član 33.
(Uslovi za izdavanje vize)**

- (1) Podnosilac zahtjeva za izdavanje vize dužan je dati lične podatke kao i biometrijske podatke (fotografija, otisak prstiju, potpis) koji se od njega traže, druge potrebne informacije te svrhu ulaska u BiH. Zahtjev za izdavanje vize podnosi se na propisanom obrascu, koji se mora tačno i potpuno popuniti.
- (2) Za izdavanje vize za kratkoročni boravak (Viza C) podnosilac zahtjeva dužan je uz zahtjev priložiti:
  - a) pozivno pismo iz člana 34. (*Pozivno pismo*) ovog zakona;
  - b) kopiju sudskog ili drugog službenog poziva kojim se poziva da se odazove u pravnom postupku koji se vodi u BiH;
  - c) kopiju dokaza o uplaćenom turističkom putovanju, uključujući smještaj i prijevoz, ili dokaz o organiziranom putovanju ili uplaćenom smještaju, ako je potrebno;
  - d) potvrdu o prijemu na obrazovanje ili obuku; ili
  - e) drugi dokument na osnovu kojeg se može razumno zaključiti o svrsi i uslovima namjeravanog boravka u BiH, ako je to moguće i potrebno.
- (3) U slučaju sumnje u navedenu svrhu ulaska u BiH, službeno lice DKP-a BiH može zahtijevati da stranac dostavi

- uvjerenje o posjedovanju nekretnine ili uvjerenje o stalnim izvorima prihoda u zemlji porijekla ili zemlji polaznog odredišta ili uvjerenje o upisanom studiju ili slično, odnosno dokaz iz kojeg se razumno može zaključiti da će stranac nakon zakonitog boravka napustiti zemlju.
- (4) Službeno lice može zahtijevati dokaze ili pojašnjenje podataka ili informacija iz zahtjeva za izdavanje vize, kao i razgovor s podnosiocem zahtjeva.
  - (5) Uslov za izdavanje vize za kratkoročni boravak propisan stavom (2) ovog člana na odgovarajući način primjenjuje se i u slučajevima izdavanja vize za dugoročni boravak (Viza D).
  - (6) Tehnička pitanja o uslovima za izdavanje aerodromske tranzitne vize (Viza A) i tranzitne vize (Viza B) uređuje podzakonskim propisom MVP-a nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva.

**Član 34.
(Pozivno pismo)**

- (1) Pozivno pismo je pismo kojim se stranac poziva da dođe u BiH u određenu svrhu u određenom vremenskom periodu.
- (2) Pozivno pismo za ulazak stranca u BiH može izdati državljanin BiH ili stranac s odobrenim stalnim boravkom u BiH, ili domaće pravno lice ili strano pravno lice registrirano u BiH.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, pozivno pismo može izdati i stranac s odobrenim privremenim boravkom u BiH u trajanju od jedne godine ako postoje razumne osnove da bi mu se mogao odobriti stalni boravak u BiH, i to isključivo u svrhu spajanja porodice.
- (4) Pozivno pismo izdaje se na propisanom obrascu i mora sadržavati izjavu da izdavalac pozivnog pisma na sebe preuzima obavezu da osigura smještaj, pokrije troškove liječenja, osigura izdržavanje i podmiri ostale troškove koji mogu nastati za vrijeme boravka stranca u BiH, troškove stavljanja pod nadzor, dobrovoljnog napuštanja ili prisilnog udaljenja, kao i sve druge troškove izlaska stranca iz BiH, ako te obaveze ne može podmiriti stranac.
- (5) Pozivno pismo mora ovjeriti Služba po mjestu prebivališta, odnosno sjedišta davaoca poziva. Pozivno pismo Služba ovjerava na osnovu dokaza o osnovanosti izjave o preuzimanju obaveza i troškova iz stava (4) ovog člana.
- (6) U slučaju iz stava (3) ovog člana, Služba ovjerava pozivno pismo i na osnovu dokaza o istinitosti svrhe spajanja porodice.

**Član 35.
(Izdavanje vize na zajednički pasoš)**

- (1) Viza na zajednički pasoš izdaje se kao aerodromska tranzitna viza (Viza A), tranzitna viza (Viza B) ili kao viza za kratkoročni boravak (Viza C) grupi stranaca, koja može brojati najmanje pet i najviše 50 lica i koju predvodi lice koje posjeduje svoj lični pasoš i pojedinačnu vizu ako je potrebna.
- (2) Viza za kratkoročni boravak (Viza C) može se izdati na zajednički pasoš s rokom važenja od najviše 30 dana, ako članovi grupe zajedno ulaze na teritoriju BiH, borave i napuštaju je kao grupu.

**Član 36.
(Nadležnost i mjesto izdavanja vize)**

- (1) Vizu izdaje DKPBiH.

- (2) Stranac je dužan pribaviti vizu prije ulaska u BiH, a na poziv organa iz stava (1) ovog člana dužan je zahtjev za izdavanje vize podnijeti lično.
- (3) Prije izdavanja vize, DKPBiH dužan je u slučaju izdavanja vize za dugoročni boravak (Viza D) te u drugim predviđenim slučajevima zatražiti prethodnu saglasnost Službe.
- (4) U slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje vize žalba nije dozvoljena.
- (5) Izuzetno od st. (1) i (2) ovog člana, ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti BiH, humanitarni, ozbiljni profesionalni ili lični razlozi, vizu za kratkoročni boravak (Viza C) za jedan ulazak do 15 dana ili tranzitnu vizu (Viza B) ili aerodromsku tranzitnu vizu (Viza A) može izdati na granici Granična policija.
- (6) Na granici se viza iz stava (5) ovog člana može izdati samo pod uslovom da:
  - a) stranac, izuzimajući uslov iz člana 19. (*Opći uslovi za ulazak*) stav (2), ispunjava osnovni i ostale opće uslove za ulazak u BiH iz člana 19. st. (1) i (3) ovog zakona,
  - b) dokaže da nije bio u mogućnosti unaprijed podnijeti zahtjev za vizu, i
  - c) prikaže dokument ili više njih kojima dokazuje neodgodiv razlog za ulazak u BiH te garantira povratak u zemlju porijekla ili uobičajenog mjesta boravka.
- (7) U slučaju izdavanja vize na granici, Granična policija može odrediti da se strancu dozvoli ulazak samo na određenom graničnom prijelazu.

**Član 37.
(Rok za davanje saglasnosti centralne vlasti)**

- (1) Kad je predviđeno da prije izdavanja vize DKPBiH mora zatražiti prethodnu saglasnost Službe [član 36. (*Nadležnost i mjesto izdavanja vize*) stav (3)], Služba će odgovoriti što je prije moguće, a najkasnije u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva. O svom odgovoru Služba obavještava MVP.
- (2) Ako DKPBiH ne primi odgovor Službe na svoj zahtjev za davanjem saglasnosti u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, smatrat će se da je saglasnost data te da nema prepreka za izdavanje vize.

**Član 38.
(Produženje vize)**

- (1) Viza se ne može produžiti.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, viza za kratkoročni boravak (Viza C) može se produžiti zbog više sile, humanitarnih, ozbiljnih profesionalnih ili ličnih razloga, a u skladu s pravilima koja važe za izdavanje vize.
- (3) Zahtjev za produženje vize podnosi se MVP-a u sjedištu.
- (4) U slučaju odbijanja zahtjeva za produženje vize žalba nije dozvoljena.

**Član 39.
(Razlozi za neizdavanje vize i izuzetno izdavanje vize iz humanitarnih razloga)**

- (1) Viza se neće izdati ako:
  - a) stranac ne ispunjava opće uslove za ulazak u BiH iz člana 19. (*Opći uslovi za ulazak*) st. (1), (3), (5) i (6) niti se na njega primjenjuje međunarodni ugovor ili odluka iz člana 20. (*Ulazak pod posebnim uslovima*) ovog zakona;

- b) zahtjev za izdavanje vize nije podnesen na propisanom obrascu ili obrazac zahtjeva nije popunjen potpuno i čitko;
  - c) se stranac ne odazove pozivu DKP-a BiH da zahtjev za izdavanje vize podnese lično; ili
  - d) se stranac ne odazove pozivu službenog lica DKP-a BiH na razgovor ili se ogлуši na zahtjev službenog lica da pruži dokaze ili pojasni podatke ili informacije iz zahtjeva za izdavanje vize.
- (2) Izuzetno, viza se može izdati i u slučajevima iz stava (1) ovog člana iz humanitarnih razloga ili ako je to u interesu BiH ili je to u skladu s prihvaćenim međunarodnim obavezama.

Član 40.

(Skraćenje roka važenja vize)

- (1) U slučaju da nadležni organ utvrdi da stranac nema dovoljno sredstava za izdržavanje, može skratiti rok važenja vize.
- (2) Skraćenjem roka važenja vize skraćuje se rok do kojeg viza važi ili broj dana, odnosno mjeseci boravka u okviru važenja vize.
- (3) Nadležni organ iz stava (1) ovog člana je Služba i Granična policija.
- (4) U slučaju skraćivanja roka važenja vize, žalba nije dozvoljena.

Član 41.

(Poništenje vize na granici)

- (1) Viza će biti poništena na graničnom prijelazu prije ulaska u BiH, ako se utvrdi da je greškom izdata strancu za kojeg traje mjera zabrane ulaska u BiH ili je utvrđeno da je viza krivotvorena. Viza se može poništiti i u slučaju odbijanja ulaska u BiH.
- (2) Odluku o poništenju vize u slučajevima iz stava (1) ovog člana donosi Granična policija.
- (3) Odluka iz stava (2) izvršava se odmah. Vizu na granici poništava Granična policija unošenjem otiska štambilja "PONIŠTENO" ili drugog odgovarajućeg znaka preko vize.
- (4) U slučaju poništenja vize, žalba nije dozvoljena.

Član 42.

(Poništenje vize u zemlji)

- (1) Strancu koji je ušao i boravi na teritoriji BiH viza će biti poništena ako:
  - a) ne poštuje javni poredak BiH [član 9. (*Obaveza poštovanja javnog poretka BiH*)] ili preduzme aktivnost koja narušava sigurnost BiH ili predstavlja prijetnju sigurnosti BiH ili je član organizacije koja planira ili preduzme takve aktivnosti;
  - b) na bilo koji način učestvuje u kriminalnoj aktivnosti, a posebno organiziranom, prekograničnom ili transnacionalnom kriminalu, ili je član organizacije koja planira ili na bilo koji način učestvuje u takvoj aktivnosti;
  - c) organizira ili je u vezi s organiziranjem bespravnog ulaska, boravka ili izlaska pojedinca ili grupe u ili iz BiH, ili ako organizira ili na bilo koji način učestvuje u trgovini ljudima;
  - d) je prekršio propise kojima se regulira prelazak državne granice BiH, bez obzira da li je povreda propisa nastala pri ulasku ili izlasku iz BiH;

- e) su se okolnosti na osnovu kojih je izdata viza promijenile u takvoj mjeri da bi isključile svaku mogućnost izdavanja vize;
- f) je dao pogrešne podatke ili prikrilo okolnosti važne za izdavanje vize;
- g) obavlja djelatnost za koju je potrebna radna dozvola, a nema radnu dozvolu u BiH;
- h) njegovo prisustvo predstavlja prijetnju javnom poretku, sigurnosti ili međunarodnim odnosima BiH;
- i) je pravosnažno osuđen za krivično djelo za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od jedne godine ili teža kazna; ili
- j) je ulazak i boravak ostvario na osnovu krivotvorene putne isprave.

- (2) Osnove za utvrđivanje razloga za poništenje vize propisanih u stavu (1) ovog člana su postojanje međunarodne potjernice, saznanja kojima raspoložu ovlaštena lica Službe, pravosnažne sudske odluke ili obavještenja od nadležnih organa i službi sigurnosti u BiH.
- (3) Strancu kojem je poništena viza iz razloga propisanih u stavu (1) tač. a), b), c), d), f), h), i) i j) ovog člana, a nije lišen slobode, može se izreći mjera protjerivanja i do napuštanja teritorije BiH može se staviti pod nadzor.
- (4) Strancu kojem je poništena viza, a nije izrečena mjera protjerivanja, određuje se rok u kojem mora napustiti BiH a koji ne može biti duži od osam dana.
- (5) Do napuštanja teritorije BiH, stranac kojem je poništena viza a nije mu izrečena mjera protjerivanja stavlja se pod nadzor ako postoje razlozi propisani ovim Zakonom.
- (6) O vizama koje su poništene, kao i o vizama kojima je rok važenja skraćen, organ koji je vizu poništio, odnosno skratio rok njenog važenja, odmah pismeno izvještava nadležni pretpostavljeni organ, koji o navedenim činjenicama obavještava Ministarstvo, Službu i MVP.

Član 43.

(Postupak poništavanja vize)

- (1) Rješenje o poništavanju vize u slučajevima iz člana 42. (*Poništenje vize u zemlji*) stav (1) ovog zakona donosi mjesno nadležna organizaciona jedinica Službe po službenoj dužnosti ili po obrazloženom prijedlogu drugog organa.
- (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana izvršava se odmah. Vizu poništava mjesno nadležna organizaciona jedinica Službe unošenjem otiska štambilja "PONIŠTENO" ili drugog odgovarajućeg znaka preko vize.
- (3) Rješenje iz stava (1) ovog člana je konačno i protiv njega žalba nije dozvoljena.

Član 44.

(Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u vezi s ulaskom stranaca)

- (1) Vrste putnih isprava, postupanje prilikom grupnog ulaska stranaca iz zemalja bezviznog režima, obrazac zahtjeva za izdavanje vize, kao i postupanje prilikom izdavanja vize na granici detaljnije uređuje podzakonskim propisom Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja MVP-a.
- (2) Obrazac pozivnog pisma, kao i postupanje prilikom ovjere pozivnog pisma za ulazak u BiH detaljnije uređuje podzakonskim propisom Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja Službe.
- (3) Postupanje prilikom ulaska, obrazac rješenja o odbijanju ulaska i detaljnije postupanje prilikom odbijanja ulaska u

BiH uređuje podzakonskim propisom Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja Granične policije.

- (4) Ako je potrebno, druga tehnička pitanja značajna za ulazak stranaca može podzakonskim propisom urediti Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja drugog nadležnog organa iz st. (1) i (2), odnosno (3) ovog člana.
- (5) Postupanje prilikom izdavanja viza u DKP-ima BiH podzakonskim propisom uređuje MVP, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva.

POGLAVLJE III. PUTNE ISPRAVE ZA STRANCE

Član 45.

(Vrste putnih isprava za strance)

Putne isprave za strance su:

- a) putna isprava za izbjeglice,
- b) putna isprava za lica bez državljanstva,
- c) putni list za stranca.

Član 46.

(Izdavanje putnih isprava za strance)

- (1) Putne isprave za strance izdaju se strancima kojima je u BiH priznat izbjeglički status ili su lica bez državljanstva ili im je potreban putni list.
- (2) Putne isprave za lica bez državljanstva i putne listove za strance izdaje Služba prema boravištu, odnosno prebivalištu stranca, a putne isprave za izbjeglice izdaje Ministarstvo.
- (3) Putne isprave za strance izdaju se s rokom važenja od dvije godine, osim u slučaju putnog lista koji važi samo za jedno putovanje.
- (4) Nosioци putnih isprava za strance mlađi od 18 godina (maloljetnici) mogu putovati u inozemstvo samo u pratnji roditelja ili zakonskog zastupnika ili opunomoćenika s ovjerenom punomoći oba roditelja ili zakonskog zastupnika, ili moraju imati saglasnost roditelja, odnosno zakonskog zastupnika ako putuju bez pratnje.

Član 47.

(Putni list za stranca)

- (1) Putni list za stranca je putna isprava koja važi za jedno putovanje i izdaje se strancu:
  - a) čija je važeća putna isprava izgubljena ili je uništena i ne može se zamijeniti ili je stranac na drugi način bez nje ostao, a država čiji je državljanin nema svoj DKP u BiH niti njen interes zastupa neka druga država, s ciljem da se tom strancu omogući povratak u državu u kojoj ima uobičajeno mjesto boravka ili u državu koja ga prihvata;
  - b) kojem je odobrena ili je bila odobrena međunarodna zaštita ili privremena zaštita ili je u postupku sticanja takvog statusa, s ciljem da mu se omogući dobrovoljni povratak u matičnu zemlju ili u državu u kojoj ima uobičajeno mjesto boravka ili u državu koja ga prihvata;
  - c) kojem je državljanstvo BiH prestalo, a radi putovanja u inozemstvo.
- (2) Putni list za stranca može se, uz slučajeve iz stava (1) ovog člana, izdati i u drugim slučajevima, ako za to postoje opravdani razlozi.
- (3) Putni list za stranca izdaje nadležna organizaciona jedinica Službe kojoj je prijavljen gubitak ili uništenje putne isprave ili njen drugačiji nestanak, odnosno na čijem području stranac boravi.

- (4) U slučaju iz stava (1) tačke b) ovog člana Služba izdaje putni list za stranca po prethodnoj saglasnosti Ministarstva.

Član 48.

(Neizdavanje putnih isprava za strance)

- (1) Putna isprava za stranca neće se izdati:
  - a) strancu protiv kojeg se vodi krivični ili prekršajni postupak, osim ako ne postoji saglasnost organa koji vodi postupak;
  - b) strancu koji je osuđen na kaznu zatvora ili novčanu kaznu ili mu je izrečena mjera oduzimanja imovinske koristi ili je dužan nadoknaditi štetu, dok kaznu ne izdrži, odnosno dok novčanu kaznu ne plati, ili dok ne vrati imovinsku korist, odnosno dok ne nadoknadi štetu; ili
  - c) ako to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, sigurnosti BiH ili javnog zdravlja.
- (2) Kada Služba utvrdi postojanje nekog od razloga iz stava (1) ovog člana, oduzet će prethodno izdatu putnu ispravu za stranca na vrijeme dok takav razlog postoji i o tome obavijestiti Ministarstvo.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana, Služba izdaje potvrdu o oduzimanju putne isprave za stranca.

Član 49.

(Obaveze stranca u vezi s putnim ispravama za strance)

- (1) Stranac ne smije ustupiti svoju putnu ispravu za stranca drugom licu niti smije koristiti kao svoju putnu ispravu drugog lica. U protivnom, službeno lice će, odmah po saznanju, prijaviti krivično djelo u skladu sa zakonom o krivičnom postupku.
- (2) Stranac kojem je otkazan boravak u skladu s ovim Zakonom ili je stekao državljanstvo BiH dužan je da odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana nastupanja navedenih okolnosti, vrati putnu ispravu za strance mjesno nadležnoj organizacionoj jedinici Službe koja je tu putnu ispravu izdala.
- (3) Stranac je dužan da gubitak, uništenje ili drugačiji nestanak putne isprave za stranca prijavi, odmah po saznanju, mjesno nadležnoj organizacionoj jedinici Službe ili policije prema mjestu boravka, a ako se ta činjenica dogodila van BiH, najbližem DKP-u BiH.
- (4) Organ kojem je prijavljena činjenica iz stava (3) ovog člana izdaje strancu potvrdu o prijavi gubitka, uništenja ili drugačijeg nestanka putne isprave za stranca. Ako je stranac prijavio tu činjenicu policiji, odnosno DKP-u BiH, policija odnosno DKPBiH dužni su odmah, a najkasnije tokom istog dana, obavijestiti organizacionu jedinicu Službe na čijem području stranac boravi.
- (5) Putna isprava za stranca koja je izgubljena, uništena ili je na drugačiji način nestala oglasit će se nevažećom u "Službenom glasniku BiH", o trošku stranca.

Član 50.

(Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima putnih isprava za strance)

Oblik, sadržaj, potrebne dokumente koji se prilažu uz zahtjev za izdavanje, postupanje prilikom izdavanja i druga tehnička pitanja vezana za putne isprave za strance uredit će podzakonskim propisom Ministarstvo civilnih poslova BiH, nakon pribavljenog mišljenja Službe i Ministarstva.

POGLAVLJE IV. BORAVAK STRANACA U BiH

Odjeljak A. Vrste boravka stranaca u BiH

Član 51.
(Vrste boravka)

- (1) U smislu ovog zakona, pod boravkom stranca smatra se:
  - a) vizni,
  - b) bezvizni,
  - c) privremeni,
  - d) stalni boravak.
- (2) Vizni boravak je pravo na boravak stranca u BiH u vremenu koje je navedeno u vizi.
- (3) Bezvizni boravak je pravo na boravak u BiH stranca koji dolazi iz zemlje bezviznog režima u vremenu iz člana 21. (*Oslobađanje od obaveze pribavljanja vize*) stav (2) ovog zakona.
- (4) Privremeni boravak je pravo boravka stranca u BiH u vremenu od jedne godine, ako nije drugačije određeno odobrenjem boravka.
- (5) Stalni boravak je pravo na boravak stranca u BiH u neograničenom vremenu.

Odjeljak B. Privremeni boravak

Član 52.
(Osnov za odobrenje privremenog boravka)

- (1) Odobrenje privremenog boravka može se izdati iz opravdanih razloga kao što su: brak ili vanbračna zajednica s državljaninom BiH, spajanje porodice, obrazovanje, naučnoistraživački, umjetnički ili sportski rad ili rad konsultanata; rad ključnog osoblja unutar fizičkog ili pravnog lica ili rad po osnovu izdate radne dozvole; i svrhu privatnog preduzetništva ili volonterskog rada ili radi realizacije projekta značajnog za BiH; radi vjerskih aktivnosti, liječenja ili iz humanitarnih razloga; te iz drugog sličnog opravdanog razloga ili razloga koji je zasnovan na međunarodnom sporazumu čija je BiH ugovorna strana.
- (2) Odobrenje privremenog boravka može se izuzetno izdati i po osnovu vlasništva na nepokretnoj imovini, ako postoji efektivna veza stranca sa BiH.
- (3) Strancu koji je ušao u BiH na osnovu vize koja nije viza za dugoročni boravak (Viza D) ili na osnovu bezviznog režima ulaska, a bez prethodno pribavljene radne dozvole, ne može se odobriti privremeni boravak po osnovu rada s radnom dozvolom dok taj stranac boravi u zemlji.
- (4) Odobrenje privremenog boravka izdaje se na vremenski period od najviše jedne godine, s tim da rok važenja pasoša mora biti duži najmanje tri mjeseca od roka na koji se odobrava privremeni boravak.
- (5) Privremeni boravak iz humanitarnih razloga u slučaju propisanom članom 54. (*Privremeni boravak iz humanitarnih razloga*) stav (1) tačka a) ovog zakona odobrava se na vrijeme do najviše šest mjeseci.
- (6) Produženje privremenog boravka može se odobriti na zahtjev stranca, ali samo po istom osnovu po kojem mu je odobren privremeni boravak čije produženje traži.

Član 53.

(Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka)

- (1) Privremeni boravak može se odobriti strancu pod uslovom da:
  - a) raspolaže dokazom kojim opravdava postojanje osnove za odobrenje privremenog boravka,
  - b) raspolaže sredstvima za izdržavanje,

- c) posjeduje ljekarsko uvjerenje, izdato najkasnije tri mjeseca prije dana podnošenja zahtjeva, iz kojeg je vidljivo da ne boluje od bolesti koje predstavlja prijetnju javnom zdravlju u BiH, izuzimajući slučajeve kada je oboljenje nastupilo nakon odobrenog prvog privremenog boravka u BiH,
  - d) ima osiguran odgovarajući smještaj u BiH,
  - e) ima osigurano zdravstveno osiguranje u BiH,
  - f) posjeduje pasoš s rokom važenja najmanje tri mjeseca dužim od perioda na koji traži odobrenje privremenog boravka, i
  - g) se protiv njega ne vodi krivični postupak i da nije kažnjavan za krivično djelo.
- (2) Pod dokazom u smislu stava (1) tačke a) ovog člana smatra se:
    - a) izvod iz matične knjige vjenčanih ili drugi odgovarajući dokaz o sklopljenom braku koji je pravovaljan u BiH, ili dokaz kojim se može potvrditi postojanje vanbračne zajednice;
    - b) izvod iz matične knjige rođenih ili drugi odgovarajući dokaz o srodstvu;
    - c) radna dozvola u BiH;
    - d) prijava kod nadležnog fonda penzijsko-invalidskog osiguranja;
    - e) rješenje o upisu pravnog lica u sudski registar, uz dokaz o solventnosti i uz potvrdu da je aktivnost pravnog lica ekonomski korisna za BiH sa stanovišta otvaranja novih radnih mjesta, razmjene tehnologije, inovacija ili ulaganja, koju izdaje Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH;
    - f) potvrda o upisu na obrazovnu ustanovu za tekuću godinu;
    - g) nalaz s preporukom zdravstvene ustanove o neophodnosti dugotrajnijeg liječenja u BiH;
    - h) dokument koji potvrđuje stručne kvalifikacije;
    - i) potvrda da se protiv njega ne vodi krivični postupak i potvrda da nije kažnjavan za krivično djelo, koje je izdao nadležni organ države gdje ima uobičajeno mjesto boravka;
    - j) dokaz kojim se potvrđuje da je stranac ključno lice koje radi u višoj upravi ili je na izvršnom položaju u pravnom subjektu ili je stručnjak koji posjeduje izvanredno znanje koje je bitno za aktivnost pravnog lica ili za upravljanje pravnim licem, ili posjeduje istraživačku opremu ili tehniku;
    - k) dokaz o vlasništvu nepokretnosti i o postojanju efektivne veze sa BiH;
    - l) dokaz da je realizacija projekta značajna za BiH i dokaz da je stranac ključno lice ili stručnjak potreban za realizaciju projekta; ili
    - m) drugi dokaz na osnovu kojeg se može razumno zaključiti o opravdanosti boravka stranca u zemlji, što procjenjuje Služba prilikom odlučivanja po članu 60. (*Zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka, zahtjev za produženje boravka i nadležnost za rješavanje*) stavu (6) ovog zakona.

Član 54.

(Privremeni boravak iz humanitarnih razloga)

- (1) Privremeni boravak iz humanitarnih razloga može se odobriti strancu koji ne ispunjava opće uslove za odobrenje

boravka propisane članom 53. (*Opći uslovi za odobrenje boravka*) ovog zakona, u sljedećim slučajevima:

- a) ako je žrtva organiziranog kriminala, odnosno trgovine ljudima, a s ciljem pružanja zaštite i pomoći u oporavku i povratku u zemlju uobičajenog mjesta boravka ili u zemlju koja ga prihvata;
  - b) maloljetnom djetetu stranca ako je napušteno ili je žrtva organiziranog kriminala, ili je iz drugih razloga ostalo bez roditeljske zaštite, starateljstva ili bez pratnje;
  - c) licu bez državljanstva;
  - d) strancu za kojeg se utvrdi da su se stekli uslovi iz člana 91. (*Princip zabrane vraćanja, "non-refoulement"*) ovog zakona, a kojem u skladu s ovim Zakonom nije odobrena međunarodna zaštita;
  - e) iz drugih opravdanih razloga humanitarne prirode, koje će, na prijedlog Ministarstva, odrediti podzakonskim propisom Vijeće ministara.
- (2) Privremeni boravak iz humanitarnih razloga može se također odobriti strancu koji ne ispunjava uslove za odobrenje privremenog boravka propisane članom 53. ovog zakona u slučaju kada je njegovo prisustvo u BiH potrebno radi provođenja sudskog postupka, ili u slučaju kad stranac saraduje s organima vlasti radi otkrivanja krivičnog djela ili počinioca, ili je sam žrtva organiziranog kriminala i njegovo prisustvo u BiH neophodno je za provođenje sudskog postupka.
  - (3) Stranac kojem je odobren boravak iz humanitarnih razloga na osnovu stava (1) tačke d) ovog člana, ima pravo na rad, a omogućit će mu se obrazovanje, zdravstvena i socijalna zaštita pod istim uslovima kao i državljanima BiH. Licu bez državljanstva koje ne posjeduje važeći putni dokument a kojem je odobren boravak u skladu sa stavom (1) tačka c) ovog člana izdaje se potvrda o identitetu. Oblik i sadržaj potvrde o identitetu bit će propisani posebnim propisom Ministarstva nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva civilnih poslova BiH i Službe.
  - (4) Privremeni boravak iz humanitarnih razloga određen propisom Vijeća ministara, kako je predviđeno stavom (1) tačkom e) ovog člana, ne može se ni u kojem slučaju odobriti suprotno zahtjevu iz člana 62. (*Odbijanje i odbacivanje zahtjeva za odobrenje boravka*) stava (1) tačke g) ovog zakona.
  - (5) Postupak za odobrenje privremenog boravka iz humanitarnih razloga provodi Služba.

Član 55.

(Preporuka nadležnog organa)

Za odobrenje privremenog boravka iz humanitarnih razloga iz člana 54. (*Privremeni boravak iz humanitarnih razloga*) stav (1) tač. a), b) i e) i stav (2) ovog zakona, uz ostale dokaze potrebne za ocjenu osnovanosti zahtjeva, neophodna je ocjena organa pred kojim se vodi odgovarajući postupak (sudski, upravni), ili preporuka drugog nadležnog organa, ili nalaz specijaliste medicinske struke odgovarajuće zdravstvene ustanove o potrebi liječenja ili oporavka ili slično.

Član 56.

(Zaštita žrtava trgovine ljudima)

- (1) Ministarstvo je odgovorno za osiguranje posebne zaštite i pomoći žrtvama trgovine ljudima u svrhu njihovog oporavka i povratka u zemlju uobičajenog mjesta boravka ili u zemlju koja ih prihvata.

- (2) Ministarstvo će podzakonskim propisom utvrditi pravila i standarde u postupanju, kao i druga pitanja u vezi s prihvatom žrtava trgovine ljudima, njihovog oporavka i povratka (repatrijacije).

Član 57.

(Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice)

- (1) Članovima uže porodice državljanina BiH koji ima prebivalište u BiH ili stranca s odobrenim stalnim boravkom u BiH ili stranca s odobrenim privremenim boravkom u BiH u trajanju od jedne godine ako postoje razumne osnove da bi mu se mogao odobriti stalni boravak u BiH može se odobriti privremeni boravak u svrhu spajanja porodice, pod uslovom da:
  - a) državljanin BiH, odnosno stranac s odobrenim boravkom u BiH ima osiguran smještaj za sebe i članove porodice za koje traži odobrenje boravka po osnovu spajanja porodice, te da ima stalni izvor prihoda, odnosno da raspolaže dovoljnim sredstvima za izdržavanje u BiH lica za koja podnosi zahtjev,
  - b) državljanin BiH, odnosno stranac s odobrenim boravkom u BiH ima osigurano zdravstveno osiguranje za sebe i članove porodice za koje traži odobrenje boravka po osnovu spajanja porodice, i
  - c) ne postoje razlozi koji isključuju odobrenje boravka iz člana 53. (*Opći uslovi za odobrenje boravka*) stav (1) tač. c), f) i g) ovog zakona ni razlozi iz člana 62. (*Odbijanje i odbacivanje zahtjeva za odobrenje boravka*) stav (1) tačka g) ovog zakona.
- (2) Članovima uže porodice, u smislu ovog člana i ovog zakona, smatraju se:
  - a) lice s kojim je državljanin BiH, odnosno stranac s odobrenim boravkom u BiH u braku ili s kojim je u vanbračnoj zajednici, pod uslovom da je brak, odnosno vanbračna zajednica pravovaljana u BiH u skladu s članom 5. (*Definicije*) tač. p) i r) ovog zakona,
  - b) maloljetna djeca do 18 godina ili punoljetna izdržavana djeca koja žive u zajedničkom domaćinstvu, rođena u braku, van braka, usvojena ili pastorci,
  - c) izdržavani roditelji.
- (3) Privremeni boravak odobren po osnovu spajanja porodice može se produžiti pod istim uslovima pod kojima je odobrenje boravka izdato.
- (4) Izuzetno od stava (3) ovog člana, punoljetni stranac koji boravi u BiH neprekidno tri godine po osnovu privremenog boravka odobrenog s ciljem spajanja porodice stiče pravo na podnošenje zasebnog zahtjeva za odobrenje privremenog boravka po nekom drugom osnovu, ukoliko ispunjava uslove propisane ovim Zakonom za odobrenje privremenog boravka po nekom drugom osnovu osim spajanja porodice.

Član 58.

(Boravak u slučaju prestanka braka ili vanbračne zajednice)

Ako je prestao brak ili vanbračna zajednica za vrijeme trajanja privremenog boravka odobrenog s ciljem spajanja porodice, bivši supružnik ili vanbračni partner koji je odobrenje privremenog boravka dobio kao član uže porodice [član 57. (*Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice*)] ne stiče pravo na produženje privremenog boravka, osim u slučajevima:

- a) ako ima pravo starateljstva nad maloljetnim djetetom koje ima državljanstvo BiH;

- b) smrti supružnika ili vanbračnog partnera na osnovu kojeg je ostvaren privremeni boravak s ciljem spajanja porodice, ako dokaže da je stekao pravo na rad u skladu s odredbama ovog zakona ili ima osigurana sredstva za vlastito izdržavanje i izdržavanje članova porodice te zdravstveno osiguranje ili ako boravi u BiH radi studiranja i priloži izjavu o sredstvima za vlastito izdržavanje i izdržavanje članova porodice te ako ima zdravstveno osiguranje; ili
- c) ako ističe razloge potrebne za odobrenje privremenog boravka iz humanitarnih razloga u smislu člana 54. (*Privremeni boravak iz humanitarnih razloga*) ovog zakona.

Odjeljak C. Stalni boravak

Član 59.

(Uslovi za odobrenje stalnog boravka)

- (1) Stalni boravak može se odobriti strancu pod uslovom da:
  - a) na osnovu odobrenja privremenog boravka neprekidno boravi na teritoriji BiH najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva za odobrenje stalnog boravka,
  - b) raspoláže dovoljnim i redovnim sredstvima za izdržavanje,
  - c) ima osiguran odgovarajući smještaj, i
  - d) ima osigurano zdravstveno osiguranje.
- (2) Boravak van BiH u trajanju do 90 dana u periodu od jedne godine ne smatra se prekidom boravka u smislu stava (1) tačke a) ovog člana.
- (3) Iako ispunjava uslove iz stava (1) ovog člana, strancu neće biti odobren stalni boravak ako u BiH boravi:
  - a) po osnovu obrazovanja;
  - b) po osnovu privremene zaštite, ili je podnio zahtjev za odobrenje privremene zaštite i čeka odluku o svom statusu;
  - c) po osnovu međunarodne zaštite, ili je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu i čeka odluku o svom statusu;
  - d) po osnovu pravnog statusa predviđenog Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961., Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima iz 1963., Konvencijom iz 1969. o specijalnim misijama ili Bečkom konvencijom o predstavnicima država i njihovim odnosima s međunarodnim organizacijama iz Univerzalne povelje iz 1975.;
  - e) po osnovu volonterskog rada;
  - f) po osnovu privremenog boravka iz humanitarnih razloga iz člana 54. (*Privremeni boravak iz humanitarnih razloga*) ovog zakona;
  - g) jer se nalazi na izdržavanju kazne, odnosno izvršavanju druge krivičnopravne sankcije ili druge obaveze utvrđene odlukom suda ili drugog nadležnog organa;
  - h) po osnovu liječenja; ili
  - i) po osnovu realizacije projekta značajnog za BiH, koji realizira međunarodna ili domaća institucija ili humanitarna organizacija, udruženje, fondacija ili druga organizacija.

Odjeljak D. Postupak odobravanja boravka i lična karta za stranca

Član 60.

(Zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka, zahtjev za produženje boravka i nadležnost za rješavanje)

- (1) Zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka i zahtjev za produženje boravka podnosi se Službi. Van BiH zahtjev se Službi podnosi putem DKP-a BiH, a u BiH direktno nadležnoj organizacionoj jedinici Službe.
- (2) U pravilu, zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka stranac mora podnijeti izvan BiH putem DKP-a BiH, i to lično.
- (3) Na teritoriji BiH stranac može podnijeti zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka samo ako je:
  - a) u BiH ušao s vizom za dugoročni boravak (Viza D); ili
  - b) državljanin zemlje bezvignog režima.
- (4) Zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka iz stava (3) ovog člana podnosi se nadležnoj organizacionoj jedinici Službe lično ili putem zakonskog zastupnika za poslovno nesposobnog stranca, i to najkasnije 15 dana prije isteka roka važenja vize za dugoročni boravak (Vize D), odnosno bezvignog boravka.
- (5) Zahtjev za produženje boravka podnosi se u BiH nadležnoj organizacionoj jedinici Službe direktno, a van BiH putem DKP-a BiH. Zahtjev stranac mora podnijeti lično ili posredstvom zakonskog zastupnika za poslovno nesposobnog stranca, i to najkasnije 15 dana prije isteka važećeg perioda boravka.
- (6) Služba odlučuje rješenjem o zahtjevu za odobrenje prvog privremenog boravka i o zahtjevu za produženje boravka. Služba rješenje donosi i dostavlja ga stranci što prije, a najkasnije u roku od 60 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ako je zahtjev podnesen posredstvom DKP-a BiH, a u roku od 30 dana ako je zahtjev podnesen direktno nadležnoj organizacionoj jedinici Službe.
- (7) Ako je zahtjev za odobrenje boravka podnesen na osnovu stava (3) ovog člana, podnosiocu zahtjeva izdaje se potvrda da je podnio zahtjev, koja se smatra odobrenjem boravka dok se o zahtjevu ne donese konačno rješenje.

Član 61.

(Dijete stranca s odobrenim boravkom)

- (1) Dijete, rođeno na teritoriji BiH ili van BiH, čiji su roditelji stranci koji imaju odobren boravak u BiH, stiče pravo na boravak u BiH, i to za isti period za koji roditelji imaju odobrenje boravka u BiH.
- (2) Zahtjev za odobrenje boravka za dijete iz stava (1) ovog člana podnosi se u roku od 30 dana od dana rođenja djeteta.

Član 62.

(Odbijanje i odbacivanje zahtjeva za odobrenje boravka)

- (1) Strancu koji inače ispunjava uslove za odobrenje boravka propisane ovim Zakonom, zahtjev za odobrenje privremenog ili stalnog boravka bit će odbijen ako:
  - a) zahtjev za odobrenje boravka ne podnese u skladu s članom 60. (*Zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka, zahtjev za produženje boravka i nadležnost za rješavanje*) ovog zakona;
  - b) je nezakonito ušao u BiH, izuzev ako postoje uslovi za odobrenje boravka iz humanitarnih razloga u smislu člana 54. (*Privremeni boravak iz humanitarnih razloga*) ovog zakona;

- c) namjerno da pogrešne podatke ili namjerno prikrije okolnosti važne za davanje odobrenja boravka;
  - d) mu je izrečena mjera protjerivanja iz BiH, za vrijeme trajanja te mjere;
  - e) se vodi u evidencijama kod nadležnog organa kao prijestupnik, a posebno kao međunarodni prijestupnik;
  - f) postoje drugi razlozi utvrđeni međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana;
  - g) prisustvo stranca, na osnovu podataka i informacija koje ima Služba ili obavještenja nadležnih organa, predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH, ili predstavlja prijetnju javnom zdravlju, izuzimajući slučajeve kada je oboljenje nastupilo nakon odobrenog boravka u BiH;
  - h) je pravosnažno osuđen za krivično djelo, a rehabilitacija brisanjem osude još nije nastupila; ili
  - i) Služba utvrdi da je sklopljen brak iz interesa ili zasnovana vanbračna zajednica iz interesa ili da je zasnovano usvajanje iz interesa isključivo radi ulaska i/ili boravka stranca u BiH.
- (2) Strancu koji inače ispunjava uslove za odobrenje boravka propisane ovim Zakonom zahtjev za odobrenje privremenog ili stalnog boravka, pored razloga propisanih Zakonom o upravnom postupku, bit će odbačen i ako:
    - a) u propisanom roku ne podnese zahtjev za boravak ili produženje privremenog boravka, a razlog kašnjenja ne opravda objektivnim okolnostima; ili
    - b) zahtjev za boravak ne podnese lično stranac ili zakonski zastupnik za poslovno nesposobnog stranca.
  - (3) Rješenjem kojim je zahtjev za odobrenje boravka odbijen, odnosno zaključkom kojim je zahtjev za odobrenje boravka odbačen, utvrđuje se rok u kojem je stranac dužan napustiti BiH, a koji ne može biti duži od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Član 63.

(Žalba protiv rješenja kojim se zahtjev za odobrenje boravka odbija)

- (1) Protiv rješenja kojim se zahtjev za odobrenje boravka odbija podnosilac zahtjeva ili njegov zakonski zastupnik ili opunomoćenik može podnijeti žalbu Ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.
- (2) Podnosilac zahtjeva za odobrenje boravka ne može biti protjeran ni prisilno udaljen iz BiH dok ne istekne rok za žalbu, a ako je žalba podnesena, do donošenja rješenja u postupku po žalbi.
- (3) Dok rješenje ne postane izvršno, stranac se može staviti pod nadzor ili mu se može ograničiti kretanje i naložiti da se u određenim vremenskim razmacima javlja organizacionoj jedinici Službe na čijem području boravi.
- (4) Do okončanja postupka strancu se, uz potvrdu, privremeno oduzimaju sve putne isprave koje može koristiti za prelazak državne granice BiH, osim ako pristane dobrovoljno napustiti BiH prije okončanja postupka iz stava (2) ovog člana.

Član 64.

(Naljepnica odobrenja boravka)

- (1) Rješenje o odobrenju boravka izvršava se unošenjem naljepnice odobrenja boravka u važeći pasoš stranca.
- (2) Naljepnica odobrenja boravka unesena u važeći pasoš stranca služi kao dozvola za prelazak državne granice BiH u periodu važenja odobrenja boravka.

Član 65.

(Izmjena rješenja o odobrenju boravka)

- (1) Ako je pasoš stranca u kojem se nalazila važeća naljepnica odobrenja boravka zamijenjen novim pasošem, izmjena pravosnažnog rješenja vrši se u dijelu koji se odnosi na broj pasoša.
- (2) U slučaju iz stava (1) ovog člana, Služba izdaje novu naljepnicu odobrenja boravka koju unosi u novi pasoš stranca.

Član 66.

(Lična karta za stranca)

- (1) Strancu kojem je odobren stalni boravak nadležni organ u mjestu u kojem stranac ima prebivalište izdaje ličnu kartu za stranca.
- (2) Stranac je dužan podnijeti zahtjev za izdavanje lične karte za stranca nadležnom organu u roku od osam dana od dana prijema odluke o određenom jedinstvenom matičnom broju (JMB).
- (3) Lična karta za stranca izdaje se s rokom važenja od pet godina, ako drugačije nije određeno posebnim propisom.
- (4) Stranac ne smije ustupiti svoju ličnu kartu za stranca drugom licu, niti smije koristiti ličnu kartu drugog lica kao svoju. U protivnom, službeno lice će, odmah po saznanju, prijaviti krivično djelo u skladu sa zakonom o krivičnom postupku.
- (5) Stranac kojem je otkazan boravak u skladu s ovim Zakonom ili je stekao državljanstvo BiH dužan je organu iz stava (1) ovog člana odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana nastupanja navedenih okolnosti, vratiti ličnu kartu za stranca. Organ iz stava (1) ovog člana dužan je odmah po prijemu vraćene lične karte za stranca, a najkasnije tokom istog dana, o tome obavijestiti nadležnu organizacionu jedinicu Službe.
- (6) Stranac je dužan da gubitak, uništenje ili drugačiji nestanak lične karte za stranca prijavi, odmah po saznanju, mjesno nadležnoj organizacionoj jedinici Službe ili policiji prema mjestu prebivališta, a ako se ta činjenica dogodila van BiH, najbližem DKP-u BiH.
- (7) Organ kojem je prijavljena činjenica iz stava (6) ovog člana izdaje strancu potvrdu o prijavi gubitka, uništenja ili drugačijeg nestanka lične karte za stranca. Ukoliko je stranac prijavio tu činjenicu policiji, odnosno DKP-u BiH, policija odnosno DKPBiH dužni su odmah, a najkasnije tokom istog dana, obavijestiti organizacionu jedinicu Službe na čijem području stranac ima prijavljeno prebivalište.
- (9) Lična karta za stranca koja je izgubljena, uništena ili je na drugačiji način nestala oglasit će se nevažećom u "Službenom glasniku BiH", o trošku stranca.

Član 67.

(Obaveza nošenja lične karte za strance ili pasoša s odobrenjem boravka)

Stranac je dužan nositi i na zahtjev ovlaštenog lica Ministarstva, Službe, policije ili drugog nadležnog organa kad je drugi nadležni organ na to zakonom ovlašten dati na uvid ličnu kartu za stranca ili pasoš s odobrenjem boravka u BiH.

Odjeljak E. Otkaz boravka

Član 68.

(Razlozi za otkaz boravka)

- (1) Pravo na boravak otkazuje se ako:
  - a) stranac ne poštuje javni poredak BiH [član 9. (Obaveza poštovanja javnog poretka BiH)] ili preduzme

- aktivnost narušavanja sigurnosti BiH ili je član organizacije koja preduzme takvu aktivnost;
- b) stranac ugrozi interese BiH tako što na bilo koji način učestvuje u krijumčarenju naoružanja ili vojne opreme, radioaktivne ili druge opasne materije ili opojne droge, ili u nedozvoljenom prijevozu ili trgovini materijalom za proizvodnju naoružanja ili drugog sredstva za masovno uništenje, ili u proizvodnji ili posjedovanju opojne droge radi prodaje, ili je član organizacije koja na bilo koji način učestvuje u takvoj aktivnosti;
  - c) organizira ili je u vezi s organiziranjem nezakonitog ulaska, boravka ili izlaska pojedinca ili grupe u ili iz BiH, ili ako organizira ili na bilo koji način učestvuje u trgovini ljudima;
  - d) Služba utvrdi da je sklopljen brak iz interesa ili zasnovana vanbračna zajednica iz interesa ili da je zasnovano usvojenje iz interesa isključivo radi ulaska i/ili boravka stranca u BiH, ili ako Služba utvrdi da stranac koji je izdao pozivno pismo nije ispunio svoje obaveze iz pozivnog pisma, a ponovo je izdao pozivno pismo, ili pozivna pisma izdaje u neistinitu svrhu ili ih drugačije zloupotrebljava;
  - e) je stranac namjerno dao pogrešne podatke ili prikrio okolnosti važne za izdavanje odobrenja boravka;
  - f) stranac odbija da provede konačnu, odnosno pravosnažnu odluku nadležnog organa u BiH;
  - g) stranac u BiH boravi protivno svrsi na osnovu koje je odobren boravak;
  - h) je ulazak i/ili boravak stranac ostvario na osnovu krivotvorene putne isprave;
  - i) stranac u BiH obavlja djelatnost za koju je potrebna radna dozvola, a nema radnu dozvolu u BiH, ili radi na radnom mjestu ili vrsti poslova različitim od onih za koje ima radnu dozvolu;
  - j) je prekršio ili pokušao prekršiti propise kojima se regulira prelazak državne granice BiH, bez obzira da li je povreda propisa nastala pri ulasku ili izlasku iz BiH;
  - k) su se okolnosti na osnovu kojih je izdato odobrenje boravka izmijenile u takvoj mjeri da bi isključile svaku mogućnost izdavanja odobrenja;
  - l) je stranac pravosnažno osuđen za krivično djelo za koje se može izreći kazna zatvora od jedne godine ili teža kazna;
  - m) prisustvo stranca u BiH predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH;
  - n) stranac ostane bez sredstava za izdržavanje; ili
  - o) stranac izbiva iz BiH neprekidno tokom perioda od najmanje 12 mjeseci, a na osnovu okolnosti se nedvosmisleno može utvrditi da nema namjeru povratka i privremenog boravka u BiH.
- (2) Osnov za utvrđivanje razloga za otkaz boravka propisanih stavom (1) ovog člana je postojanje međunarodne potjernice, pravosnažne sudske odluke, kao i podaci i informacije koje ima Služba ili obavještenja od strane nadležnih organa.
  - (3) Ako stranac ima odobren stalni boravak, on se može otkazati samo iz razloga propisanih stavom (1) tač. a), b), c), d), e) ili h) ovog člana.
  - (4) Ako je stranac zbog razloga iz stava (1) ovog člana lišen slobode ili osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora, a nije mu izrečena mjera protjerivanja, otkaz boravka počinje mu teći

od trenutka prestanka razloga za lišavanje slobode ili izdržane, odnosno oprostene ili zastarjele kazne.

- (5) Ako se strancu otkazuje bezvizni ili privremeni boravak iz razloga propisanih stavom (1) tač. a), b), c), d), e), g), h), l) ili m) ovog člana, može mu se uz otkaz boravka izreći i mjera protjerivanja iz BiH.
- (6) Stranac kojem je otkazan boravak i izrečena mjera protjerivanja može se do napuštanja BiH staviti pod nadzor.
- (7) Prilikom određivanja roka u kojem stranac kojem je otkazan boravak a nije mu izrečena mjera protjerivanja mora napustiti BiH, organ koji je izdao rješenje mora uzeti u obzir vrijeme u kojem je stranac u mogućnosti da napusti BiH, ali taj rok ne može biti duži od 15 dana.

Član 69.

(Poseban razlog za otkaz stalnog boravka)

Strancu koji ima odobren stalni boravak u BiH daljnji boravak otkazuje se ako:

- a) se utvrdi da stranac duže od jedne godine nije nastanjen u BiH; ili
- b) stranac izbiva iz BiH kraće od jedne godine, ali se na osnovu okolnosti nedvosmisleno može utvrditi da nema namjeru povratka i stalnog boravka u BiH.

Član 70.

(Postupak otkaza boravka)

- (1) Rješenje o otkazu boravka donosi Služba po službenoj dužnosti ili na obrazloženi prijedlog druge organizacione jedinice ili upravne organizacije u sastavu Ministarstva, sigurnosne agencije, policije ili drugog organa.
- (2) Podnosilac prijedloga iz stava (1) ovog člana mora uz prijedlog dostaviti i sve podatke i dokumentaciju relevantnu za donošenje odluke o otkazu boravka.
- (3) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.
- (4) Žalba odgoda izvršenje rješenja.

Član 71.

(Izvršenje rješenja o otkazu boravka)

- (1) Nakon što rješenje o otkazu boravka postane konačno, naljepnicu odobrenja boravka u pasošu stranca poništava nadležna organizaciona jedinica Službe unošenjem otiska štambilja "PONIŠTENI", odnosno drugog odgovarajućeg znaka preko naljepnice. U pasoš stranca unosi se rok (datum) do kojeg je stranac dužan napustiti BiH.
- (2) Nakon što rješenje o otkazu bezviznog boravka postane konačno, otkaz boravka upisuje se u pasoš stranca kao i rok (datum) do kojeg je stranac dužan napustiti BiH. Ako stranac nema pasoš, sačinjava se službena zabilješka.
- (3) Ako stranac rješenje o otkazu boravka ne izvrši dobrovoljno napuštanjem BiH u roku iz st. (1) i (2) ovog člana, rješenje o otkazu boravka izvršava Služba, a po potrebi u saradnji s drugim organizacionim jedinicama Ministarstva ili s policijom. Druge organizacione jedinice Ministarstva i policija dužni su Službi pružiti pomoć na njen zahtjev.

Odjeljak F. Prijava boravka stranca

Član 72.

(Obaveza prijave boravišta i prebivališta stranca)

- (1) Stranac kojem je odobren privremeni boravak dužan je prijaviti i objavit boravište, kao i promjenu adrese stanovanja, a stranac kojem je odobren stalni boravak i prebivalište.

- (2) Prijave i odjave iz stava (1) ovog člana podnose se nadležnim organizacionim jedinicama Službe ili policiji.
- (3) Kada je prijava ili odjava iz stava (1) ovog člana ili iz člana 75. (*Ostali obveznici prijave boravišta stranca*) stav (1) ovog zakona podnesena policiji, policija je dužna kopiju prijave dostaviti nadležnoj organizacionoj jedinici Službe u roku od 24 sata od trenutka prijema prijave.

Član 73.

(Boravište i prebivalište stranca)

- (1) Boravište stranca mjesto je u kojem stranc s odobrenim privremenim boravkom boravi.
- (2) Prebivalište stranca mjesto je u kojem se stranc s odobrenim stalnim boravkom u BiH nastanio s namjerom da u njemu stalno živi.

Član 74.

(Rokovi za prijavu i odjavu boravišta i prebivališta stranca)

- (1) Stranc kojem je odobren stalni boravak dužan je prijaviti svoje prebivalište i promjenu adrese stanovanja u mjestu prebivališta u roku od osam dana od dana prijema odluke o odobrenju stalnog boravka, odnosno od dana dolaska u mjesto prebivališta, odnosno od dana promjene adrese stanovanja.
- (2) Stranc kojem je odobren privremeni boravak dužan je prijaviti svoje boravište i promjenu adrese stanovanja u roku od 48 sati od dana prijema odluke o odobrenju privremenog boravka, odnosno od dana dolaska u mjesto boravka, odnosno od dana promjene adrese stanovanja, osim kad je ovim Zakonom propisan duži rok za određene kategorije stranaca.
- (3) Stranc iz st. (1) i (2) ovog člana koji dobrovoljno napušta BiH bez namjere povratka dužan je odjaviti svoje prebivalište, odnosno boravište.

Član 75.

(Ostala lica obavezna da prijave boravište stranca)

- (1) Pravna i fizička lica koja pružaju usluge smještaja dužna su nadležnoj organizacionoj jedinici Službe ili policije prijaviti boravište stranca najkasnije u roku od 12 sati od trenutka pružanja usluge smještaja strancu.
- (2) Pravna i fizička lica iz stava (1) ovog člana dužna su voditi evidenciju o strancima (u daljnjem tekstu: knjiga stranaca) kojima pružaju uslugu smještaja. Ta lica obavezna su čuvati knjige stranaca najmanje tri godine od dana zaključenja knjige i ovlaštenom službenom licu Službe ili policije dati na uvid knjigu stranaca. Knjiga stranaca ovjerava se u nadležnoj organizacionoj jedinici Službe ili u policiji po mjestu prebivališta, odnosno poslovnog sjedišta davaoca usluge smještaja strancima.
- (3) Stranc koji ne koristi usluge smještaja pravnih i fizičkih lica iz stava (1) ovog člana ili fizičko lice kod kojeg je stranc u posjeti, dužno je nadležnoj organizacionoj jedinici Službe ili policije prijaviti boravak stranca u BiH, ako će stranc u BiH boraviti duže od tri dana.

Član 76.

(Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranca)

Ministarstvo će, nakon pribavljenog mišljenja Službe, podzakonskim propisom detaljnije urediti obrasce i postupanje kod prijave i odjava boravišta i prebivališta te kod odobrenja boravka, način provjere podataka i priloga uz zahtjev za odobrenje boravka, oblik i sadržaj potvrde o podnesenom zahtjevu za boravak, postupanje kod otkaza boravka, oblik i sadržaj naljepnice odobrenja boravka u BiH, izgled, sadržaj i

postupanje kod izdavanja lične karte za stranca, izgled, sadržaj i ovjeru knjige stranaca, kao i druga tehnička pitanja značajna za boravak i kretanje stranaca u BiH.

Odjeljak G. Ulazak i boravak stranaca u BiH u svrhu rada

Član 77.

(Izdavanje radne dozvole)

- (1) Radna dozvola može se izdati strancu na zahtjev pravnog ili fizičkog lica koje ga namjerava zaposliti (u daljnjem tekstu: poslodavac). Zavisno od mjesta prebivališta, odnosno sjedišta poslodavca, radnu dozvolu izdaje organ nadležan za poslove zapošljavanja stranaca Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske ili Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.
- (2) Radnu dozvolu organ nadležan za poslove zapošljavanja stranaca izdaje na osnovu utvrđene kvote radnih dozvola u skladu s članom 78. (*Kvota radnih dozvola*) ili kao radnu dozvolu koja se ne računa u kvotu u skladu s članom 79. (*Radne dozvole koje se ne računaju u kvotu*) ovog zakona, te u skladu s propisima kojima se uređuje izdavanje radne dozvole.
- (3) Radna dozvola izdaje se za određeno radno mjesto i/ili za određenu vrstu poslova.
- (4) Radna dozvola ne može se izdati s rokom važenja dužim od jedne godine.

Član 78.

(Kvota radnih dozvola)

- (1) Kvota radnih dozvola je broj radnih dozvola koje se u BiH mogu izdati u jednoj godini za strance određenih zanimanja, odnosno za strance koji obavljaju određene djelatnosti, a kojima je radna dozvola za rad u BiH potrebna i ulazi u kvotu. Godišnju kvotu radnih dozvola utvrđuje Vijeće ministara, u skladu s migracionom politikom i uz uvažavanje stanja na tržištu rada.
- (2) Prijedlog godišnje kvote radnih dozvola Vijeću ministara podnosi Ministarstvo civilnih poslova BiH. Ministarstvo civilnih poslova BiH prijedlog izrađuje na osnovu izraženih potreba organa nadležnih za poslove zapošljavanja stranaca Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine o broju potrebnih radnih dozvola za strance, prema stepenu i vrsti obrazovanja, odnosno kvalifikacija ili stručnosti. Ti organi svoje potrebe za radnim dozvolama podnose Ministarstvu civilnih poslova BiH preko Agencije za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine.
- (3) U okviru godišnje kvote radnih dozvola, Vijeće ministara utvrđuje djelatnosti i zanimanja u kojima se dopušta zapošljavanje stranaca i broj radnih dozvola za svaku od djelatnosti te utvrđuje teritorijalnu raspodjelu radnih dozvola prema izraženim potrebama iz stava (2) ovog člana.
- (4) Godišnju kvotu radnih dozvola Vijeće ministara utvrđuje najkasnije do 31. oktobra tekuće godine za sljedeću godinu.
- (5) Radne dozvole utvrđene godišnjom kvotom izdaju se prvo za produženje već izdatih radnih dozvola, pa potom za novo zapošljavanje.
- (6) Prednost pri izdavanju radnih dozvola imaju stranci koji već imaju odobren privremeni boravak u BiH po osnovu spajanja porodice sa strancem s odobrenim privremenim boravkom u BiH.

Član 79.

(Radne dozvole koje se ne računaju u kvotu)

Radna dozvola može se izdati nezavisno od utvrđene godišnje kvote radnih dozvola u sljedećim slučajevima:

- a) strancu koji ima obrazovanje koje odgovara visokom obrazovanju, završenom postdiplomskom ili doktorskom studiju u BiH;
- b) strancu čiji se rad u BiH zasniva na međunarodnom sporazumu;
- c) strancu koji obavlja ključne poslove u poslovnom subjektu, a koji nije izuzet od potrebe posjedovanja radne dozvole na osnovu međunarodnog sporazuma;
- d) učiteljima ili nastavnicima koji izvode ili pomažu u nastavi u obrazovnim ustanovama zbog svog specifičnog znanja;
- e) profesionalnim sportistima ili sportskim radnicima koji na osnovu valjano zaključenog ugovora rade u BiH;
- f) strancu koji je u bračnoj ili vanbračnoj zajednici sa strancem s odobrenim stalnim boravkom u BiH ili je dijete stranca s odobrenim stalnim boravkom u BiH.

Član 80.

(Informacije neophodne za izdavanje radne dozvole)

Zahtjevu za izdavanje radne dozvole za stranca poslodavac je dužan priložiti:

- a) podatke o strancu s kojim namjerava zaključiti ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor, a naročito: ime i prezime uključujući i sva prijašnja imena i prezimena, imena i prezimena roditelja, datum rođenja, spol, mjesto prebivališta i adresu stanovanja u zemlji porijekla, broj, datum i mjesto izdavanja važećih putnih isprava,
- b) podatke o radnom mjestu ili vrsti posla te o uslovima rada,
- c) izvod iz relevantnog registra nadležnog suda o registraciji poslodavca u BiH,
- d) dokaz banke kod koje poslodavac ima račun o solventnosti poslodavca,
- e) dokaz o podmirenim poreskim obavezama i uplaćenim doprinosima za sve postojeće zaposlene, uključujući i stranca u slučaju produženja radne dozvole, i
- f) obrazloženje o opravdanosti zapošljavanja stranca.

Član 81.

(Zaključivanje ugovora o radu ili drugog odgovarajućeg ugovora)

- (1) Ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor sa strancem poslodavac ne može zaključiti prije nego što je strancu odobren privremeni boravak.
- (2) Poslodavac je dužan Službi dostaviti primjerak zaključenog ugovora o radu ili drugog odgovarajućeg ugovora odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana zaključivanja ugovora.

Član 82.

(Veza između odobrenja privremenog boravka i radne dozvole)

- (1) Stranac ne može početi raditi u BiH na osnovu radne dozvole prije nego što mu je odobren privremeni boravak.
- (2) Stranac može raditi u BiH samo na osnovu one radne dozvole na osnovu koje mu je odobren privremeni boravak. Na osnovu radne dozvole stranac može raditi u BiH samo na onom radnom mjestu ili na onoj vrsti poslova za čije je

obavljanje radna dozvola izdata te na osnovu koje je strancu odobren privremeni boravak u BiH.

- (3) U roku od 15 dana od dana prestanka važenja radne dozvole prestaje važiti i odobrenje privremenog boravka, ako je privremeni boravak odobren po osnovu radne dozvole. Neodobranjem, prestankom ili otkazom privremenog boravka prestaje važiti i radna dozvola na osnovu koje je tražen ili odobren privremeni boravak u BiH.

Član 83.

(Prestanak važenja radne dozvole)

- (1) Radna dozvola za stranca prestaje važiti:
  - a) istekom roka važenja na koji je izdata, ali u svakom slučaju istekom jedne godine od dana izdavanja;
  - b) iz razloga predviđenih propisima koji uređuju zapošljavanje stranaca; ili
  - c) neodobranjem, prestankom ili otkazom privremenog boravka u BiH.
- (2) O slučajevima iz stava (1) tačke b) organ nadležan za poslove zapošljavanja stranaca dužan je obavijestiti Službu odmah, a najkasnije tokom istog radnog dana u kojem je taj organ utvrdio činjenicu iz stava (1) ovog člana.
- (3) O slučajevima iz stava (1) tačke c) Služba će obavijestiti organ nadležan za poslove zapošljavanja stranaca odmah, a najkasnije tokom istog radnog dana u kojem je donesena odluka, odnosno utvrđena činjenica iz stava (1) ovog člana.

Član 84.

(Izuzeci od obaveze posjedovanja radne dozvole)

- (1) Uz primjenu svih odredbi ovog zakona koje se odnose na privremeni boravak, radnu dozvolu za rad u BiH ne moraju imati sljedeće kategorije stranaca:
  - a) ključna lica koja se imenuju na pozicije člana nadzornog odbora pravnog lica sa sjedištem u BiH osnovanog kao dioničko, odnosno akcionarsko društvo u većinskom vlasništvu pravnog, odnosno fizičkog lica, ako imenovanje nema karakter radnog odnosa niti rad na tim pozicijama traje duže od ukupno tri mjeseca godišnje;
  - b) osnivači privrednog društva, odnosno preduzeća sa sjedištem u BiH, koji u tom privrednom društvu, odnosno preduzeću obavljaju određene poslove, ako takav rad nema karakter radnog odnosa niti traje duže od ukupno tri mjeseca godišnje;
  - c) univerzitetski profesori koje univerziteti u BiH pozovu za predavače, naučnici na naučnom ili stručnom usavršavanju, naučnici koji su predstavnici međunarodnih organizacija te naučnici koji učestvuju u provođenju naučnoistraživačkih projekata važnih za BiH;
  - d) stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih i obrazovnih institucija, koji u BiH obavljaju svoj stručni posao u okviru programa kulturne i obrazovne saradnje;
  - e) civilni i vojni službenici vlada drugih država koji u BiH dolaze da rade na osnovu ugovora o saradnji s organima BiH;
  - f) članovi naučnih međunarodnih misija, koji obavljaju istraživanje u BiH koje je odobrilo Vijeće ministara;
  - g) predstavnici vjerskih zajednica registriranih u BiH dok obavljaju posao vezan isključivo za vjersku službu;
  - h) strani dopisnici akreditirani u BiH ili izvještači stranih medija;

- i) umjetnici i tehničko osoblje, odnosno autori i izvođači opernih, baletnih, dramskih i drugih pozorišnih priredbi ili koncertnih, likovnih i drugih kulturnih priredbi ili autori i izvođači na oblasti muzičke, muzičko-scenske, plesne i baletne umjetnosti, kao i prateće izvještačko, organizaciono i tehničko osoblje koje učestvuje u kulturnim radionicama, susretima i kolonijama, ako zbog toga u BiH ne borave duže od 30 dana neprekidno ni duže od ukupno tri mjeseca godišnje s prekidima;
  - j) stranci koji, na osnovu ugovora s Vijećem ministara, Ministarstvom odbrane BiH, Ministarstvom pravde BiH ili Ministarstvom, obavljaju poslove za potrebe odbrane, pravnog sistema ili sigurnosti države ili se stručno usavršavaju u tim oblastima;
  - k) stranci koji u BiH dolaze radi učešća na sportskim i šahovskim priredbama;
  - l) stručnjaci u oblasti zaštite kulturne baštine, bibliotekarstva i arhivistike, ako zbog toga u BiH ne borave duže od 30 dana neprekidno ni duže od ukupno tri mjeseca godišnje s prekidima;
  - m) stranci koje je uputio strani poslodavac, a koji omogućavaju stručno usavršavanje i obuku licima zaposlenim kod fizičkih ili pravnih lica sa sjedištem u BiH, u trajanju od ukupno tri mjeseca godišnje;
  - n) stranci kojima je odobren privremeni boravak radi stručnog usavršavanja ili obuke, ako njihovo stručno usavršavanje ne traje duže od ukupno tri mjeseca godišnje;
  - o) stranci koji obavljaju poslove vezane za isporuku, montažu i servis mašina ili opreme, ako njihov rad ne traje duže od 30 dana neprekidno ni duže od ukupno tri mjeseca godišnje s prekidima;
  - p) stranci koji učestvuju na organiziranim stručnim skupovima i seminarima;
  - r) stranci koji učestvuju na sajamskim ili izložbenim priredbama na kojima izlaže njihov poslodavac;
  - s) stranci zaposleni u cirkusima ili zabavnim parkovima, ako u BiH ne borave duže od tri mjeseca godišnje;
  - t) stranac s kojim je državljanin BiH u braku ili vanbračnoj zajednici ili je dijete državljanina BiH, ako ima odobren boravak u BiH;
  - u) stranci koji u BiH imaju status redovnog učenika ili studenta kada obavljaju poslove privremenog karaktera u skladu s propisima koji reguliraju takvo obavljanje poslova;
  - v) stranci kojima je u BiH odobrena međunarodna zaštita ili privremena zaštita i stranci s odobrenim stalnim boravkom u BiH, kao što je propisano članom 85. (*Izjednačenje stranaca s odobrenim stalnim boravkom ili međunarodnom zaštitom ili privremenom zaštitom s državljanima BiH u pogledu rada*) ovog zakona.
- (2) Kategorije stranaca iz stava (1) tač. i), l), m), o), r) i s) smiju boraviti u BiH u svrhu rada samo ako imaju zaključeni valjan ugovor s fizičkim ili pravnim licem koje je u BiH registrirano za obavljanje tih djelatnosti.

Član 85.

(Izjednačavanje stranaca s odobrenim stalnim boravkom ili međunarodnom zaštitom ili privremenom zaštitom s državljanima BiH u pogledu rada)

Stranci s odobrenim stalnim boravkom u BiH, stranci s odobrenom međunarodnom zaštitom u BiH i stranci s

odobrenom privremenom zaštitom imaju pravo na rad u BiH kao i državljani BiH.

Član 86.

(Sudovi nadležni za registraciju poslovnih subjekata)

Sudovi nadležni za registraciju poslovnih subjekata dužni su odmah, a najkasnije u roku od sedam dana od dana izvršene registracije poslovnog subjekta, odnosno promjene podataka, dostaviti Službi potpunu informaciju o registraciji, odnosno o svakoj promjeni podataka o sljedećim kategorijama stranaca:

- a) vlasnicima udjela, odnosno dionica u registriranom pravnom licu,
- b) članovima uprave, odnosno prokuristima u registriranom pravnom licu, i
- c) članovima nadzornog odbora registriranog pravnog lica.

POGLAVLJE V. UDALJENJE STRANCA IZ ZEMLJE

Odjeljak A. Protjerivanje

Član 87.

(Mjera protjerivanja)

- (1) Protjerivanje je mjera kojom se strancu nalaže izlazak iz BiH i zabranjuje ulazak i boravak u BiH u određenom vremenskom periodu koji ne može biti kraći od jedne ni duži od pet godina.
- (2) Period zabrane ulaska i boravka iz stava (1) ovog člana može, na zahtjev stranca, biti skraćen ili zabrana ulaska ukinuta u slučaju kada su ispunjeni svi sljedeći uslovi:
  - a) kada je strancu mjera protjerivanja izrečena prvi put, i
  - b) kada je stranac dobrovoljno napustio BiH i snosio sve troškove vezane za proceduru povratka u zemlju uobičajenog mjesta boravka.
- (3) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, period zabrane ulaska i boravka može se produžiti ako:
  - a) je stranac prethodno već bio protjeran iz BiH;
  - b) je stranac ušao u BiH tokom trajanja zabrane ulaska; ili
  - c) stranac u trenutku prestanka zabrane ulaska u BiH još uvijek predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti ili međunarodnim odnosima BiH.
- (4) Period trajanja zabrane ulaska računa se od dana napuštanja BiH.
- (5) Rješenje o protjerivanju stranca iz BiH, sa zabranom ulaska i boravka u BiH u određenom periodu, donosi Služba po službenoj dužnosti ili na obrazloženi prijedlog druge organizacione jedinice Ministarstva, organa za provođenje zakona ili drugog organa.
- (6) Protiv rješenja Službe o protjerivanju stranca iz BiH žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od osam dana od dana dostave rješenja. Ako je rješenje o protjerivanju izrečeno prema odredbi člana 88. (*Razlozi za izricanje mjere protjerivanja*) stav (1) tačka i) ovog zakona, rok za žalbu je 24 sata od dostavljanja rješenja.
- (7) Žalba odgađa izvršenje rješenja.
- (8) Ministarstvo donosi rješenje po žalbi i dostavlja ga stranci što prije, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema žalbe.
- (9) Dok rješenje ne postane izvršno, stranac se može staviti pod nadzor ili mu se može ograničiti kretanje na određeno područje ili mjesto i naložiti da se u određenim vremenskim razmacima javlja organizacionoj jedinici Službe na čijem području boravi.

- (10) Do okončanja postupka strancu se, uz potvrdu, privremeno oduzimaju sve putne isprave koje može koristiti za prelazak državne granice BiH, osim ako pristane dobrovoljno napustiti BiH prije okončanja postupka iz st. (6) ili (8) ovog člana.
- (11) Zabranjeno je kolektivno protjerivanje stranaca. Mjera protjerivanja može se izreći samo u pojedinačnom slučaju.

Član 88.

(Razlozi za izricanje mjere protjerivanja)

- (1) Strancu može biti izrečena mjera protjerivanja iz BiH ako:
- je u BiH pokušao ući ili ušao nezakonito ili je ostao u BiH nakon isteka roka važenja vize ili odobrenja boravka ili nakon proteka vremena važenja prava na bezvizni boravak, ili je pokušao prekršiti ili prekršio propise o prelasku državne granice pri izlasku iz BiH;
  - je viza konačnom odlukom poništena, a stranac u roku od 15 dana, odnosno u roku ostavljenom za dobrovoljno izvršenje nije dobrovoljno napustio BiH u skladu s ovim Zakonom;
  - mu je otkazan boravak, a u određenom roku nije dobrovoljno napustio BiH u skladu s ovim Zakonom;
  - je u BiH ostao nakon prestanka važenja izbjegličkog statusa, supsidijarne zaštite ili privremene zaštite ili nakon što su se stekli uslovi iz člana 117. (*Protjerivanje u slučaju odbijanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu*) ovog zakona, a nije ostvario pravo na boravak u skladu s ovim Zakonom;
  - je odluka o oduzimanju ili otpustu iz državljanstva BiH postala pravosnažna, a nije ostvario pravo na boravak u skladu s ovim Zakonom;
  - je pravosnažno osuđen za krivično djelo s obilježjem trgovine opojnom drogom, oružjem, ljudima, krijumčarenja ljudi, terorizma, pranja novca, ili bilo kojeg oblika organiziranog, prekograničnog ili transnacionalnog kriminala;
  - je pravosnažno osuđen za krivično djelo za koje se može izreći kazna zatvora od jedne godine ili teža kazna;
  - prisustvo stranca predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH; ili
  - je prihvaćen po osnovu međunarodnog sporazuma o saradnji u predaji i prihvatu lica čiji je boravak nezakonit, a nema odobren boravak u BiH.
- (2) Prilikom odlučivanja da li će strancu izreći mjeru protjerivanja iz BiH, kao i prilikom donošenja odluke o dužini trajanja zabrane ulaska, Služba je posebno dužna s naročitom pažnjom ocijeniti sve dokaze i utvrditi sve okolnosti i činjenice bitne za donošenje odluke, a u skladu s principima Zakona o upravnom postupku.

Član 89.

(Dobrovoljno izvršenje rješenja o protjerivanju)

- Rješenjem o protjerivanju može se odrediti rok za dobrovoljno izvršenje rješenja koji ne može biti duži od 15 dana.
- Stranac kojem je izrečena mjera protjerivanja dužan se pri napuštanju BiH prijaviti službenom licu ovlaštenom za kontrolu prelaska državne granice.
- Granična policija dužna je činjenicu napuštanja BiH unijeti u pasoš stranca i istovremeno o toj činjenici obavijestiti Službu i Ministarstvo. Ako stranac nema pasoš, o toj se

činjenici sačinjava službena zabilješka, a strancu se izdaje potvrda da je napustio BiH.

- Granična policija dužna je odmah, a najkasnije tokom istog dana, obavijestiti Službu i Ministarstvo o svakom strancu koji je napustio BiH a kojem je izrečena mjera protjerivanja iz BiH.
- U slučaju da stranac dobrovoljno ne napusti BiH u roku za dobrovoljno izvršenje rješenja, konačno rješenje o protjerivanju izvršava Služba preduzimanjem mjera za prisilno udaljenje stranca iz BiH, po potrebi uz saradnju drugih organizacionih jedinica Ministarstva ili policije. Druge organizacione jedinice Ministarstva i policija dužni su Službi pružiti pomoć na njen zahtjev.

Član 90.

(Posebni slučajevi protjerivanja)

- Vijeće ministara može izuzetno, na obrazloženi prijedlog Ministarstva, Službe, druge organizacione jedinice Ministarstva ili policije, rješavajući u pojedinačnom slučaju, donijeti odluku o protjerivanju stranca iz BiH s trajnom zabranom ulaska u BiH, ako ocijeni da je protjerivanje nužno u interesu javnog poretka ili se zasniva na razlozima sigurnosti BiH, u skladu s članom 1. stav 2. Protokola broj 7 Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda izmijenjenog Protokolom broj 11.
- Odluka iz stava (1) ovog člana ne može se izvršiti suprotno odredbama člana 91. (*Princip zabrane vraćanja, "non-refoulement"*) ovog zakona.

Odjeljak B. Zaštita stranaca: "non-refoulement"

Član 91.

(Princip zabrane vraćanja, "non-refoulement")

- Stranac neće, ni na koji način, biti protjeran ili vraćen ("refoulement") na granicu teritorije gdje bi mu život ili sloboda bili ugroženi zbog njegove rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili zbog političkog mišljenja, bez obzira da li mu je zvanično odobrena međunarodna zaštita. Zabrana vraćanja ili protjerivanja ("non-refoulement") odnosi se i na lica za koja postoji osnovana sumnja da bi bila u opasnosti da budu podvrgnuta mučenju ili drugom nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. Stranac, također, ne može biti ni protjeran ni vraćen u zemlju u kojoj nije zaštićen od slanja na takvu teritoriju.

Član 92.

(Postupanje u slučaju pozivanja na zaštitu)

- Kada stranac navede razloge iz člana 91. (*Princip zabrane vraćanja, "non-refoulement"*), organ pred kojim je izjava data upućuje stranca Službi u skladu s članom 107. (*Namjera i zahtjev za međunarodnu zaštitu*) stav (2) ovog zakona, a radi iskazivanja namjere o podnošenju zahtjeva za pokretanje postupka utvrđivanja osnovanosti navoda i postojanja uslova za odobrenje međunarodne zaštite u skladu s čl. 105. do 138. [Poglavlje VII. (*Međunarodna i privremena zaštita*)] ovog zakona.
- U slučaju iz stava (1) ovog člana, rješenje o protjerivanju može se izvršiti tek kada se steknu uslovi iz člana 117. (*Protjerivanje u slučaju odbijanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu*) ovog zakona.

Odjeljak C. Prisilno udaljenje stranca iz zemlje

Član 93.

(Zaključak o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju)

- Stranac se može prisilno udaljiti iz BiH.

- (2) Prisilno udaljenje stranca iz BiH preduzima, po službenoj dužnosti, organizaciona jedinica Službe koja je donijela rješenje o protjerivanju stranca ili na čijem području stranac boravi ili organizaciona jedinica Službe na čijem je području zatečen, priveden, odnosno zadržan stranac čiji je boravak nezakonit, a na osnovu zaključka o dozvoli izvršenja.
- (3) Kad rješenje o protjerivanju postane izvršno, Služba donosi zaključak o dozvoli izvršenja bez odgađanja, a najkasnije u roku od sedam dana od dana kada su osigurani uslovi za prisilno udaljenje stranca iz BiH.
- (4) Zaključkom o dozvoli izvršenja utvrđuje se da je rješenje o protjerivanju postalo izvršno i određuje način, vrijeme i mjesto izvršenja.
- (5) Protiv zaključka o dozvoli izvršenja žalba na izvršenje može se podnijeti Ministarstvu u roku od osam dana od dana dostavljanja zaključka.
- (6) Žalba ne odgađa započeto izvršenje.
- (7) Na zahtjev Službe, pomoć u provođenju zaključka o dozvoli izvršenja pruža policija i drugi organi za provođenje zakona u BiH. Policija i drugi organi za provođenje zakona u BiH dužni su Službi pružiti pomoć.

Član 94.

(Neizvršavanje prisilnog udaljenja)

- (1) Ako je protiv stranca pokrenut sudski postupak, rješenje o protjerivanju ne može se izvršiti prije nego što se predmet pravosnažno okonča.
- (2) Ako je stranac pravosnažno osuđen na kaznu zatvora, rješenje o protjerivanju ne može se izvršiti prije nego što stranac kaznu zatvora izdrži, osim ako mu je izrečena uslovna osuda ili mu je kazna oproštena ili je zastarjela, ili je na uslovnom otpustu.
- (3) Iako postoje uslovi za prisilno udaljenje stranca propisani ovim Zakonom, stranac se može prisilno ne udaljiti iz zemlje ukoliko je to u interesu provođenja sudskog postupka, pogotovo ako se u postupku pojavljuje kao žrtva trgovine ljudima, ili drugog oblika organiziranog, prekograničnog, ili transnacionalnog kriminala i saraduje s organima vlasti u pogledu otkrivanja krivičnog djela ili počinioca. U tom slučaju strancu se može odobriti boravak propisan članom 54. (*Privremeni boravak iz humanitarnih razloga*) stav (2) ovog zakona.
- (4) Prisilnom udaljenju stranca iz zemlje neće se pristupiti ako stranac odluči napustiti BiH u određenom roku, samostalno ili uz pomoć međunarodnih vladinih ili nevladinih organizacija, i za to pruži odgovarajuću garanciju.
- (5) Ukoliko postoje opravdani razlozi, Služba može odobriti odgađanje izvršenja mjere protjerivanja zbog:
  - a) nemogućnosti prijevoza lica zbog naročito teškog fizičkog ili mentalnog stanja u kojem se lice nalazi;
  - b) tehničkih razloga, kao što su nedostatak odgovarajućeg prijevoznog sredstva ili druge teškoće koje onemogućavaju udaljenje stranca na human način; ili
  - c) nedostatka garancije da će maloljetnik bez pratnje imati osiguran prijem od člana porodice, zakonskog staratelja ili drugog ovlaštenog lica u zemlji u koju se vraća.
- (6) Služba će strancu iz stava (5) ovog člana izdati potvrdu, čiji oblik i sadržaj propisuje podzakonskim propisom Ministarstvo na prijedlog Službe.
- (7) Odgađanje izvršenja mjere protjerivanja prestaje važiti čim prestanu postojati razlozi zbog kojih je odgađanje odobreno.

Član 95.

(Zemlja vraćanja)

- (1) Ako izvršenje odluke ne podliježe ograničenjima iz člana 91. (*Princip zabrane vraćanja, "non-refoulement"*) ovog zakona, stranac koji se protjeruje upućuje se u zemlju porijekla, odnosno uobičajenog mjesta boravka ili u zemlju iz koje je došao u BiH ili u zemlju koja ga prihvata.
- (2) Strancu se saopćava u koju zemlju će biti upućen.

Član 96.

(Plaćanje troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor)

- (1) Stranac je dužan platiti troškove svog putovanja do mjesta u koje se upućuje.
- (2) Ukoliko se utvrdi da stranac nema potrebna finansijska sredstva za plaćanje troškova putovanja do mjesta u koje se upućuje, troškove putovanja platit će:
  - a) lice koje je izdalo pozivno pismo u svrhu ulaska stranca u BiH,
  - b) fizičko ili pravno lice koje je stranca zaposlilo iako nije imao odgovarajuću radnu dozvolu,
  - c) fizičko ili pravno lice koje je stranca zaposlilo po izdatoj radnoj dozvoli,
  - d) banka koja je dala garanciju na sredstva bezgotovinskog plaćanja,
  - e) turistička organizacija ili udruženje koje je izdalo vaučer, odnosno organizator drugačijeg putovanja,
  - f) prijevoznik koji je stranca dovezao u BiH,
  - g) BiH.
- (3) Nosioca troškova iz st. (1) i (2) ovog člana i iznos troškova rješenjem utvrđuje Služba po službenoj dužnosti. Protiv rješenja Službe žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja.
- (4) Radi osiguranja udaljenja stranca iz zemlje, a u skladu s članom 99. (*Određivanje stavljanja pod nadzor*) ovog zakona, do napuštanja BiH stranac se može staviti pod nadzor. Sve troškove vezane za realizaciju nadzora snosi stranac koji se stavlja pod nadzor. Ako se utvrdi da stranac nema potrebna finansijska sredstva za plaćanje troškova stavljanja pod nadzor, te troškove snosit će subjekti iz stava (2) ovog člana.
- (5) Ukoliko ni stranac iz stava (1) ni subjekti iz stava (2) tač. a) do f) ovog člana ne mogu platiti troškove vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor, ti troškovi podmirit će se na teret budžeta BiH angažiranjem sredstava za posebne namjene. Tako se može postupiti i kad je to potrebno zbog ekonomičnosti postupka udaljenja stranca iz zemlje.
- (6) U slučaju iz stava (5), Služba potražuje isplatu troškova od subjekata iz stava (2) tač. a) do f) ovog člana u odgovarajućem postupku.

Član 97.

(Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima udaljenja stranca)

- (1) Ako se pokaže potrebnim, po prijedlogu Službe, Ministarstvo će podzakonskim propisom detaljnije predvidjeti načine i postupanje kod udaljenja stranca iz BiH.
- (2) Ako se pokaže potrebnim, po prijedlogu Službe upućenom preko Ministarstva, Vijeće ministara će, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva finansija i trezora BiH, detaljnije utvrditi načine i postupanje za pokriće troškova vraćanja i troškova stavljanja pod nadzor.

POGLAVLJE VI. PRIHVAT STRANACA I NADZOR

Odjeljak A. Specijalizirane ustanove za prihvata stranaca

Član 98.

(Organizacija ustanova)

- (1) Radi provođenja ovog zakona osnivaju se imigracioni centri, centri za smještaj podnosilaca zahtjeva za međunarodnu zaštitu i lica kojima je odobrena privremena zaštita, centri za smještaj žrtava trgovine ljudima, kao i druge ustanove specijalizirane za prihvata stranaca.
- (2) Imigracioni centri su specijalizirane ustanove za prihvata i smještaj stranaca koji su stavljeni pod nadzor. Imigracioni centri uspostavljaju se kao organizacione jedinice Službe van njenog sjedišta.
- (3) Specijalizirane ustanove za prihvata stranaca ispunjavat će zahtjeve koji proizlaze iz Ustava BiH i međunarodnih standarda za postupanje s korisnicima specijaliziranih ustanova.
- (4) Na prijedlog Ministarstva, Vijeće ministara podzakonskim aktima utvrđuje način upravljanja, uslove finansiranja, standarde funkcioniranja, način osiguranja posebnih uslova za korisnike centra za smještaj podnosilaca zahtjeva za međunarodnu zaštitu te lica kojima je odobrena privremena zaštita, centra za smještaj žrtava trgovine ljudima, kao i druge ustanove specijalizirane za prihvata stranaca, kao i druga pitanja značajna za rad određene vrste specijalizirane ustanove.
- (5) Standardi funkcioniranja imigracionih centara, kućni red, način i program polaganja stručnog ispita zaposlenih u imigracionim centrima, način obavljanja službe osiguranja, vrste naoružanja i opreme službe osiguranja imigracionih centara, način upotrebe vatrenog oružja i drugih sredstava prinude u imigracionim centrima, kao i oznake, značke službe osiguranja imigracionog centra, boja i oznake vozila službe osiguranja, izgled uniforme, službena zvanja i oznake službenih zvanja ovlaštenih službenika imigracionih centara, kao i sva druga pitanja značajna za funkcioniranje imigracionih centara, propisuju se podzakonskim aktima prema Zakonu o Službi za poslove sa strancima.
- (6) Nadzor nad radom specijaliziranih ustanova za prihvata stranaca obavlja Ministarstvo.

Odjeljak B. Stavljanje stranca pod nadzor

Član 99.

(Određivanje stavljanja pod nadzor)

- (1) Strancu se može odrediti stavljanje pod nadzor:
  - a) radi osiguranja izvršenja rješenja o protjerivanju, u slučaju da mu je otkazan boravak u BiH ili u drugom slučaju kad mu je izrečena mjera protjerivanja;
  - b) radi osiguranja da će napustiti zemlju kad mu je zahtjev za odobrenjem boravka odbijen, a nije napustio BiH;
  - c) radi osiguranja udaljenja stranca iz zemlje;
  - d) kad Služba odobri odgađanje izvršenja mjere protjerivanja;
  - e) u drugim slučajevima propisanim ovim Zakonom.
- (2) Strancu će se odrediti stavljanje pod nadzor ako postoje osnovi sumnje:
  - a) da će stranac pobjeći ili na drugi način onemogućiti izvršenje odluka iz stava (1) ovog člana;
  - b) da bi slobodno i neograničeno kretanje stranca moglo ugroziti javni poredak, javni red i mir ili sigurnost ili međunarodne odnose BiH ili predstavljati prijetnju

javnom zdravlju u BiH, odnosno ako je utvrđeno da predstavlja prijetnju za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH; ili

- c) u istinitost navoda stranca o njegovom identitetu ili se inače identitet stranca ne može utvrditi ni u roku od šest sati od dovođenja u službene prostorije.
- (3) Stranac koji je prihvaćen na osnovu međunarodnog sporazuma o saradnji u predaji i prihvatu lica čiji je boravak nezakonit može se također staviti pod nadzor iz razloga navedenih u stavu (2) ovog člana.

Član 100.

(Rješenje o stavljanju stranca pod nadzor)

- (1) Nadzor se strancu određuje rješenjem o stavljanju stranca pod nadzor koje donosi Služba i uručuje ga strancu istovremeno sa izvršenjem rješenja.
- (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana sadrži odluku o stavljanju stranca pod nadzor, odluku o smještaju stranca u specijaliziranu ustanovu za prihvata stranaca (imigracioni centar), pravni osnov za stavljanje stranca pod nadzor, dan, sat i vrijeme smještaja.
- (3) Na osnovu rješenja Službe, stranac se može zadržati pod nadzorom toliko dugo koliko je potrebno za izvršenje svrhe nadzora, odnosno dok se razlozi koji su bili osnov za stavljanje stranca pod nadzor bitno ne izmijene, ali najduže 30 dana.

Član 101.

(Pravni lijekovi protiv rješenja o stavljanju pod nadzor)

- (1) Protiv rješenja o stavljanju stranca pod nadzor žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od 24 sata od uručenja, odnosno dostavljanja rješenja.
- (2) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.
- (3) Ako Ministarstvo u roku od 24 sata od podnošenja žalbe ne ukine rješenje o stavljanju stranca pod nadzor ili po žalbi u tom roku uopće ne odluči, može se pokrenuti upravni spor tužbom pred Sudom Bosne i Hercegovine.
- (4) Tužba se podnosi Sudu Bosne i Hercegovine u roku od 24 sata od proteka roka iz stava (3) ovog člana, a Sud Bosne i Hercegovine je dužan ove predmete smatrati hitnim, saslušati stranca i donijeti odluku po tužbi u roku od tri dana od dana podnošenja tužbe.
- (5) Tužba ne odgađa izvršenje rješenja.

Član 102.

(Izvršenje rješenja o stavljanju pod nadzor i produženje nadzora)

- (1) Stavljanje pod nadzor izvršava se smještajem stranca u ustanovu specijaliziranu za prihvata stranaca (imigracioni centar).
- (2) Stranac ostaje pod nadzorom do trenutka prisilnog udaljenja iz zemlje ili toliko dugo koliko je potrebno za izvršenje svrhe nadzora, odnosno dok se razlozi koji su bili osnov za stavljanje stranca pod nadzor bitno ne izmijene, ali najduže do roka određenog rješenjem o stavljanju pod nadzor, odnosno rješenjem o produženju nadzora.
- (3) Služba će za vrijeme trajanja nadzora preduzeti sve neophodne mjere da se trajanje nadzora svede na najkraće moguće vrijeme.
- (4) Po proteku roka od 30 dana iz člana 100. (Rješenje o stavljanju stranca pod nadzor) stav (3) ovog zakona, stranac se može zadržati pod nadzorom na osnovu rješenja o produženju nadzora koje donosi Služba. Nadzor se može produžavati svaki put najviše za 30 dana, ukoliko postoje

uslovi za određivanje stavljanja pod nadzor iz člana 99. (*Određivanje stavljanja pod nadzor*) ovog zakona, tako da ukupno trajanje nadzora stranca ne može trajati duže od 180 dana. Rješenje o produženju nadzora može se donijeti najkasnije sedam dana prije proteka roka prethodno određenog nadzora.

- (5) Izuzetno, u slučaju da stranac onemogućava svoje udaljenje iz zemlje ili stranca nije iz drugih razloga moguće udaljiti iz zemlje u roku od 180 dana, ukupno trajanje nadzora može se produžiti i na period duži od 180 dana. Rješenje o izuzetnom produženju nadzora donosi Služba.
- (6) Protiv rješenja o produženju nadzora nad strancem mogu se podnijeti pravni lijekovi iz člana 101. (*Pravni lijekovi protiv rješenja o stavljanju pod nadzor*) ovog zakona.
- (7) Služba može izmijeniti način izvršenja stavljanja stranca pod nadzor i umjesto smještaja stranca u ustanovu specijaliziranu za prihvata stranaca odrediti blažu mjeru nadzora, ako se i blažom mjerom može postići svrha nadzora. Blaža mjera nadzora podrazumijeva dozvolu strancu da boravi van ustanove.
- (8) Određujući blažu mjeru iz stava (7) ovog člana, Služba može ograničiti kretanje stranca na njegovo mjesto boravka ili na adresu stanovanja, nametnuti mu obavezu redovnog javljanja u određenim vremenskim razmacima u nadležnu organizacionu jedinicu Službe i uz potvrdu mu oduzeti sve putne isprave koje može koristiti za prelazak državne granice BiH.
- (9) U slučaju izmjene rješenja o stavljanju stranca pod nadzor iz st. (7) i (8) ovog člana, žalba nije dozvoljena niti se primjenjuju odredbe člana 101. ovog zakona.

Član 103.

(Obaveza registriranja karaktera stranca)

Stranac koji nema važeći pasoš ili drugi dokument koji može koristiti za prelazak državne granice BiH (važeća putna isprava), ili koji nezakonito boravi u BiH, ili koji je prihvaćen po osnovu međunarodnog sporazuma o saradnji u predaji i prihvatu lica čiji je boravak nezakonit, ili stranac kojem je viza poništena ili otkazan boravak ili mu je izrečena mjera protjerivanja iz BiH, kao i stranac koji je stavljen pod nadzor, dužan se podvrci fotografiranju, davanju otisaka prstiju i/ili papiranih linija i registriranju fizičkih i biometrijskih karakteristika.

Član 104.

(Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima stavljanja stranca pod nadzor)

Ministarstvo će, nakon pribavljenog mišljenja Službe, podzakonskim propisom detaljnije propisati postupanje kod stavljanja stranca pod nadzor.

POGLAVLJE VII. MEĐUNARODNA I PRIVREMENA ZAŠTITA (AZIL)

Odjeljak A. Uslovi za sticanje međunarodne zaštite

Član 105.

(Definicija međunarodne zaštite)

- (1) U smislu ovog zakona, međunarodna zaštita je status koji nadležni organ u BiH priznaje izbjeglici ili strancu koji ispunjava uslove za supsidijarnu zaštitu.
- (2) Izbjeglica je, u skladu s Konvencijom o statusu izbjeglica iz 1951. i Protokolom o statusu izbjeglica iz 1967., stranac koji se zbog osnovanog straha od proganjanja zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili zbog političkog mišljenja nalazi van zemlje svog

državljanstva a ne može se, ili se zbog takvog straha ne želi staviti pod zaštitu te zemlje, kao i lice bez državljanstva koje se nalazi van zemlje svog prethodnog uobičajenog mjesta boravka a ne može se ili se zbog takvog straha ne želi vratiti u tu državu.

- (3) Stranac na supsidijarnoj zaštiti je stranac koji ne ispunjava uslove iz stava (2) ovog člana, ali u vezi s kojim postoje ozbiljni razlozi za vjerovanje da bi se suočio sa stvarnim rizikom da bude izložen smrtnoj kazni, odnosno pogubljenju, mučenju ili nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju u zemlji porijekla ili u zemlji uobičajenog mjesta boravka, ili postoji ozbiljna individualna prijetnja po život ili lice civila zbog neselektivnog nasilja u situacijama međunarodnog ili unutrašnjeg oružanog sukoba, a koji ne može ili zbog straha ne želi da se stavi pod zaštitu te zemlje.

Član 106.

(Razlozi za isključenje primjene međunarodne zaštite)

- (1) Odredbe člana 105. (*Definicija međunarodne zaštite*) ovog zakona ne primjenjuju se na stranca za kojeg se osnovano može vjerovati da je:
  - a) počinio zločin protiv mira, ratni zločin ili zločin protiv čovječnosti kao što je definirano u međunarodnim dokumentima koji sadrže odredbe u vezi s takvim zločinima;
  - b) prije nego što je došao u BiH, van BiH počinio teško nepolitičko krivično djelo, uključujući i naročito okrutna djela čak i ako su počinjena s navodnim političkim ciljevima,
  - c) učestvovao u planiranju, finansiranju, organiziranju, odnosno na bilo koji način u pomaganju ili izvršenju terorističkih aktivnosti ili u pružanju utočišta učesnicima u terorističkim aktivnostima; ili
  - d) kriv za postupke koji su u suprotnosti s ciljevima i principima Ujedinjenih naroda.
- (2) Zahtjev za međunarodnu zaštitu odbija se strancu kojem je izbjeglički status priznat u drugoj zemlji ili je našao djelotvornu zaštitu druge zemlje i u mogućnosti je da se vrati u tu zemlju i ponovo tu zaštitu koristi, ili u vrijeme odluke o zahtjevu prima zaštitu ili pomoć tijela ili agencije Ujedinjenih naroda, izuzev Agencije Ujedinjenih naroda za izbjeglice (Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice; u daljnjem tekstu: UNHCR).
- (3) Međunarodna zaštita neće biti odobrena strancu kojem nadležni organi BiH priznaju ista prava i obaveze kao državljaninu BiH.
- (4) Zahtjev za međunarodnu zaštitu može se odbiti strancu:
  - a) za kojeg se može osnovano smatrati da predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH; ili
  - b) koji je pravosnažno osuđen za krivično djelo za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od tri godine ili teža kazna (teško krivično djelo) i predstavlja prijetnju po BiH.

Odjeljak B. Postupak i nadležni organi

Član 107.

(Namjera i zahtjev za međunarodnu zaštitu)

- (1) Namjeru podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu stranca može iskazati na graničnom prijelazu Graničnoj policiji ili u BiH organizacionim jedinicama Službe.
- (2) Kada stranac navede razloge iz člana 91. (*Princip zabrane vraćanja, "non-refoulement"*) ovog zakona, organ pred

kojim je izjava data obavezan je odmah obavijestiti nadležnu organizacionu jedinicu Službe, koja je potom obavezna stranca preuzeti.

- (3) Služba izdaje potvrdu o izraženoj namjeri podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu i određuje pravac kretanja i rok koji je potreban da bi stranac lično podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu Ministarstvu u sjedištu. Ta potvrda smatra se odobrenjem boravka za navedeni određeni rok i određeni pravac kretanja.
- (4) Služba bez odgađanja dostavlja Ministarstvu u sjedištu primjerak potvrde o izraženoj namjeri stranca da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu.
- (5) Zahtjev za međunarodnu zaštitu podnosi se lično Ministarstvu u sjedištu, a podnosilac zahtjeva se registrira i izdaje mu se dokument kojim se potvrđuje da je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu. Taj dokument smatra se odobrenjem boravka do donošenja pravosnažne odluke ili konačne odluke iz člana 112. (*Obustava postupka*) i 113. (*Podnošenje novog zahtjeva za međunarodnu zaštitu*) ovog zakona. Prilikom izdavanja dokumenta kojim se potvrđuje da je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu, podnosiocu zahtjeva za međunarodnu zaštitu oduzimaju se sve putne isprave koje može koristiti za prelazak državne granice BiH.
- (6) Podnosilac zahtjeva za međunarodnu zaštitu dužan je blagovremeno tražiti produženje dokumenta kojim se potvrđuje da je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu. Taj dokument ne može se koristiti za prelazak državne granice.
- (7) Ako je strancu koji izrazi namjeru podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili koji podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu već određeno stavljanje pod nadzor, činjenica pozivanja na međunarodnu zaštitu ne utiče na određivanje ni na izvršenje stavljanja pod nadzor.

Član 108.

(Isključenje primjene sankcija za nezakonit ulazak u BiH)

Prema podnosiocu zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji dolazi direktno s teritorije gdje mu je bio ugrožen život ili sloboda, ne primjenjuju se sankcije zbog nezakonitog ulaska ili prisustva u BiH, pod uslovom da se bez odgađanja prijavi organu iz člana 107. (*Namjera i zahtjev za međunarodnu zaštitu*) stav (1) ovog zakona i izloži valjane razloge za nezakonit ulazak ili prisustvo u BiH.

Član 109.

(Postupak i nadležnost za donošenje rješenja o međunarodnoj zaštiti)

- (1) Zahtjeve za međunarodnu zaštitu razmatra i rješenje donosi Ministarstvo u sjedištu.
- (2) Rješenje se donosi pojedinačno nakon obavljenog posebnog ispitnog postupka u kojem se utvrđuju sve odlučne činjenice, okolnosti i dokazi značajni za donošenje odluke. U toku postupka podnosiocu zahtjeva mora se omogućiti da iznese sve okolnosti koje su mu poznate, da ima pristup svim raspoloživim dokazima, kao i da predloži izvođenje pojedinih dokaza.
- (3) Strancu će se omogućiti da tok postupka prati preko prevodioca, odnosno tumača ako ne razumije jezik na kojem se postupak vodi, kao i da koristi usluge pravnog ili drugog savjetnika. Dužnost je voditelja postupka da podnosioca zahtjeva obavijesti o svim pravima i obavezama koje proizlaze iz zakona.
- (4) Priznanje izbjegličkog statusa ne zavisi od iznošenja posebnog formalnog razloga.

- (5) Rješenje kojim je odlučeno o osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu mora sadržavati potpuno obrazloženje i dostavlja se, u pravilu, podnosiocu zahtjeva lično.
- (6) U slučajevima neosnovanih zahtjeva iz člana 110. (*Odbijanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu*) st. (2) i (3) ovog zakona, Ministarstvo postupa hitno i donosi odluku najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.
- (7) Protiv rješenja Ministarstva u sjedištu o osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu žalba nije dozvoljena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.
- (8) U slučajevima iz stava (6) ovog člana, tužba kojom se pokreće upravni spor podnosi se Sudu Bosne i Hercegovine preko Ministarstva u roku od osam dana od dana prijema rješenja, a Sud Bosne i Hercegovine dužan je ove predmete smatrati hitnim i po tužbi donijeti odluku u roku od 30 dana od dana prijema tužbe.
- (9) Tužba odgađa izvršenje rješenja.

Član 110.

(Odbijanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu)

- (1) Ministarstvo će odbiti zahtjev za međunarodnu zaštitu kao neosnovan ako se zahtjev zasniva na razlozima koji ne predstavljaju osnovu za priznanje statusa iz člana 105. (*Definicija međunarodne zaštite*) ovog zakona.
- (2) Ministarstvo će odbiti zahtjev za međunarodnu zaštitu kao neosnovan i ako:
  - a) se zahtjev zasniva isključivo na ekonomskim razlozima;
  - b) je zahtjev kontradiktoran, nevjerovatan ili nedosljedan, što ga čini neuvjerljivim u odnosu na definicije iz člana 105. ovog zakona;
  - c) se zahtjev zasniva na očiglednoj obmani ili zloupotrebi postupka s ciljem sticanja međunarodne zaštite u BiH;
  - d) je podnosilac zahtjeva za međunarodnu zaštitu stigao iz zemlje porijekla koju BiH smatra sigurnom (u daljnjem tekstu: sigurna zemlja porijekla), osim ako se u postupku dokaže da ta zemlja porijekla nije sigurna za to lice;
  - e) je podnosilac zahtjeva za međunarodnu zaštitu stigao iz treće zemlje koju BiH smatra sigurnom (u daljnjem tekstu: sigurna treća zemlja), osim ako se u postupku dokaže da ta treća zemlja nije sigurna za to lice;
  - f) podnosilac zahtjeva za međunarodnu zaštitu ima više od jednog državljanstva, osim ako se u postupku dokaže da se nije mogao staviti pod zaštitu nijedne zemlje čije državljanstvo ima iz razloga zbog kojih se priznaje međunarodna zaštita; ili
  - g) postoje razlozi za isključenje primjene međunarodne zaštite iz člana 106. (*Razlozi za isključenje primjene međunarodne zaštite*) ovog zakona.
- (3) Pod očiglednom obmanom ili zloupotrebom postupka iz stava (2) tačke c) ovog člana smatraju se sljedeći slučajevi:
  - a) ako podnosilac zahtjeva za međunarodnu zaštitu bez razumnog objašnjenja i namjerno daje lažne izjave u postupku po zahtjevu, a te su izjave bitne za donošenje odluke o statusu;
  - b) ako podnosilac zahtjeva za međunarodnu zaštitu bez razumnog objašnjenja podnese netačne podatke o svom identitetu ili državljanstvu, ili podnese krivotvorene ili tuđe putne ili druge isprave;

- c) ako podnosilac zahtjeva za međunarodnu zaštitu, s ciljem otežavanja utvrđivanja identiteta ili stvarnog stanja stvari uništi, ošteti ili prikrije putnu ili drugu ispravu ili dokaz bitan za postupak;
  - d) ako je zahtjev za međunarodnu zaštitu podnesen s ciljem odgađanja izvršenja odluke o protjerivanju ili o izručenju ili predaji iz BiH, a zahtjev je mogao biti podnesen znatno ranije;
  - e) ako podnosilac zahtjeva za međunarodnu zaštitu prikrije da je već podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu u nekoj sigurnoj trećoj zemlji; ili
  - f) ako je podnosilac zahtjeva za međunarodnu zaštitu predočio lažnu informaciju ili dokument na koji se poziva nakon podnošenja zahtjeva.
- (4) Zahtjev za međunarodnu zaštitu koji je podnijelo strano poslovno nesposobno lice koje nije u pratnji zakonskog zastupnika ne može se smatrati očigledno neosnovanim.

Član 111.

(Sigurna zemlja porijekla i sigurna treća zemlja)

- (1) Sigurna zemlja porijekla je zemlja u kojoj su njeni državljani, odnosno lica bez državljanstva kojima je ona zemlja posljednjeg uobičajenog mjesta boravka, sigurni od progona u smislu člana 105. (*Definicija međunarodne zaštite*) st. (2) i (3) ovog zakona, što podrazumijeva postojanje demokratskih institucija, demokratskih procesa, izbora, političkog pluralizma slobode mišljenja i javnog iznošenja mišljenja, raspoloživost i efikasnost pravne zaštite i stabilnost zemlje.
- (2) Sigurna treća zemlja je zemlja u kojoj je podnosilac zahtjeva za međunarodnu zaštitu boravio prije dolaska u BiH, pod uslovom da:
- a) u njoj nema progona ili kršenja ljudskih prava u smislu člana 105. st. (2) i (3) ovog zakona,
  - b) se u njoj poštuje i primjenjuje princip zabrane vraćanja ("non-refoulement"), i
  - c) se u tu zemlju može zakonito vratiti i da mu je u njoj omogućen pristup postupku međunarodne zaštite i omogućeno da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu koji će biti razmatran u skladu s važećim propisima.
- (3) Odluku o tome koje se zemlje smatraju sigurnim zemljama porijekla i sigurnim trećim zemljama iz st. (1) i (2) ovog člana donosi Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, upućen nakon pribavljenog mišljenja MVP-a i Ministarstva pravde BiH.

Član 112.

(Obustava postupka)

- (1) Postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, uz slučajeve predviđene Zakonom o upravnom postupku, obustavlja se zaključkom i ako:
- a) se podnosilac zahtjeva za međunarodnu zaštitu ne odazove ni na drugi poziv za razgovor, osim ako dokaže da je neodazivanje bilo uzrokovano okolnostima van njegove volje;
  - b) je podnosilac zahtjeva za međunarodnu zaštitu napustio ili pokušao napustiti BiH za vrijeme trajanja postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu; ili
  - c) se u postupku utvrdi da je podnosilac zahtjeva za međunarodnu zaštitu državljanin BiH.
- (2) Protiv zaključka Ministarstva iz stava (1) ovog člana žalba nije dozvoljena, ali se može pokrenuti upravni spor pred

Sudom Bosne i Hercegovine. Tužba kojom se pokreće upravni spor podnosi se Sudu Bosne i Hercegovine preko Ministarstva u roku od osam dana od dana dostave zaključka.

- (3) Tužba ne odgađa izvršenje zaključka.

Član 113.

(Podnošenje novog zahtjeva za međunarodnu zaštitu)

- (1) Ministarstvo će odbaciti zahtjev za međunarodnu zaštitu ako je podnosiocu zahtjeva raniji zahtjev za međunarodnu zaštitu u BiH bio odbijen, odbačen ili je postupak bio obustavljen, a podnosilac zahtjeva nije priložio dokaze da su se okolnosti na kojima je zasnovao prethodni zahtjev u međuvremenu bitno promijenile.
- (2) U slučajevima iz stava (1) ovog člana Ministarstvo donosi zaključak, protiv kojeg žalba nije dozvoljena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine. Tužba kojom se pokreće upravni spor podnosi se Sudu Bosne i Hercegovine preko Ministarstva u roku od osam dana od dana dostave zaključka.
- (3) Tužba ne odgađa izvršenje zaključka.

Član 114.

(Ograničenje kretanja podnosioca zahtjeva za međunarodnu zaštitu)

- (1) Ukoliko se pokaže potrebnim, kretanje podnosioca zahtjeva za međunarodnu zaštitu može biti privremeno ograničeno u slučaju ako:
- a) podnosilac zahtjeva ne poštuje javni poredak BiH [član 9. (*Obaveza poštovanja javnog poretka BiH*)], predstavlja prijetnju javnom poretku, javnom redu i miru ili sigurnosti BiH;
  - b) podnosilac zahtjeva predstavlja prijetnju javnom zdravlju u BiH;
  - c) postoje osnovi sumnje da se radi o očiglednoj obmani ili zloupotrebi postupka kako je to određeno članom 110. (*Odbijanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu*) stavom (3) ovog zakona;
  - d) je ograničenje kretanja potrebno radi zaštite drugih lica ili imovine; ili
  - e) je ograničenje kretanja potrebno radi utvrđivanja identiteta podnosioca zahtjeva.
- (2) Kretanje se ograničava:
- a) zabranom kretanja van određenog područja ili mjesta;
  - b) zabranom kretanja van specijalizirane ustanove za prihvatanje stranaca;
  - c) zabranom kretanja van određenog prostora organizacione jedinice Službe ako je smještaj omogućen u tom prostoru;
  - d) zabranom kretanja van određenog graničnog prijelaza ako je tamo omogućen smještaj.
- (3) Mjera ograničenja kretanja podnosioca zahtjeva za međunarodnu zaštitu određuje se rješenjem Ministarstva u sjedištu. Ograničenje kretanja može da bude na snazi sve dok traju razlozi za njegovo određivanje, ali najduže ukupno 90 dana. U naročito opravdanim okolnostima, mjera ograničenja kretanja može se produžiti za još ukupno 90 dana. Ograničenje kretanja po osnovu sprečavanja širenja zaraznih bolesti može trajati dok postoje razlozi zbog kojih je određeno, što se u navedenim rokovima preispituje.
- (4) Protiv rješenja iz stava (3) ovog člana žalba nije dozvoljena, ali se može tužbom pokrenuti upravni spor pred Sudom

Bosne i Hercegovine u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja.

(5) Tužba ne odgađa izvršenje rješenja.

Član 115.
(Zaštita podataka)

U postupcima po zahtjevima za međunarodnu zaštitu javnost je isključena i svi podaci i informacije do kojih se u takvom postupku dođe smatraju se tajnim podacima.

Član 116.
(Odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu)

Po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo donosi odluku kojom se:

- zahtjev za međunarodnu zaštitu usvaja i strancu priznaje izbjeglički status u BiH;
- zahtjev za međunarodnu zaštitu usvaja, ne priznaje izbjeglički status i priznaje status supsidijarne zaštite;
- zahtjev za međunarodnu zaštitu odbija, a strancu određuje rok u kojem mora napustiti BiH;
- obustavlja postupak za međunarodnu zaštitu i strancu određuje rok u kojem mora napustiti BiH; ili
- odbacuje zahtjev za međunarodnu zaštitu i strancu određuje rok u kojem mora napustiti BiH.

Član 117.
(Protjerivanje u slučaju odbijanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu)

Stranac čiji je zahtjev za međunarodnu zaštitu odbijen pravosnažnom odlukom iz člana 116. (Odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu) tačka c) ili konačnom odlukom iz člana 116. tač. d) ili e), a koji ne napusti BiH u određenom roku, bit će protjeran iz zemlje u skladu s članom 88. (Razlozi za izricanje mjere protjerivanja) stav (1) tačka d) ovog zakona.

Član 118.
(Zaštita u slučaju odbijanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu)

- Stranac koji je prethodno iscrpio sve pravne lijekove i po čijem je zahtjevu doneseno pravosnažno rješenje iz člana 116. (Odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu) tačka c) ili konačna odluka iz člana 116. tač. d) i e), ali za kojeg se u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrdi da i pored toga ne može biti udaljen iz BiH zbog razloga propisanih članom 91. (Princip zabrane vraćanja, "non-refoulement") ovog zakona, prelazi u nadležnost Službe.
- Strancu iz stava (1) ovog člana Služba izdaje odobrenje za privremeni boravak iz humanitarnih razloga u smislu člana 54. (Privremeni boravak iz humanitarnih razloga) stav (1) tačka d) ovog zakona.
- Izuzetno od stava (2) ovog člana, strancu za kojeg je utvrđeno da predstavlja prijetnju za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH, Služba će odrediti stavljanje pod nadzor u skladu s odredbama čl. 98. do 104. [Odjeljak B. (Stavljanje stranca pod nadzor), Poglavlje VI. (Prihvata stranaca i nadzor)] ovog zakona.
- Služba će, u saradnji s Ministarstvom, drugim ministarstvima i Vijećem ministara, preduzeti sve neophodne radnje u skladu sa zakonom, ostalim propisima BiH i međunarodnim pravom u vezi s rješavanjem konačnog statusa stranca iz stava (1) ovog člana.

Član 119.
(Prihvata podnosioca zahtjeva za međunarodnu zaštitu)

Ministarstvo osigurava odgovarajuće uslove za prihvata stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, naročito u pogledu smještaja, ishrane, zdravstvene zaštite i obrazovanja.

Odjeljak C. Prava i obaveze lica kojima je odobrena međunarodna zaštita u BiH

Član 120.
(Prava lica kojima je odobrena međunarodna zaštita)

- Stranac kojem je odobrena međunarodna zaštita i kojem je priznat izbjeglički status stiče prava i obaveze prema odredbama čl. 3. do 34. Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine. Stranac kojem je odobrena međunarodna zaštita i kojem je priznat status supsidijarne zaštite stiče ista prava i obaveze kao i stranac sa izbjegličkim statusom, ako nije drugačije propisano.
- Odredbe ovog i drugih zakona BiH te međunarodnih instrumenata koji su na snazi, čija je ugovorna strana BiH, imaju prednost nad odredbama Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine, ako su povoljnije za strance kojima je priznat izbjeglički status.
- Stranac sa izbjegličkim statusom ima pravo boraviti u BiH za vrijeme važenja međunarodne zaštite, u koju svrhu mu se izdaje odobrenje boravka za izbjeglice. Izbjeglički status se, u pravilu, priznaje i licu s kojim je u braku, odnosno vanbračnoj zajednici i maloljetnoj djeci, kao i drugim članovima uže porodice koji žive u istom domaćinstvu u BiH. Strancu s priznatim izbjegličkim statusom omogućit će se rad, obrazovanje, zdravstvena i socijalna zaštita pod istim uslovima kao i državljanima BiH, a ima i pravo na spajanje porodice.
- Stranac kojem je priznat status supsidijarne zaštite ima pravo boraviti u BiH jednu godinu. Odobrenje boravka se na zahtjev stranca produžava dok traju uslovi zbog kojih je status supsidijarne zaštite priznat, osim ukoliko drugačije ne zahtijevaju razlozi javnog poretka, javnog reda i mira ili sigurnosti BiH. Za vrijeme trajanja međunarodne zaštite stranac ima pravo na rad, a omogućit će mu se i obrazovanje, zdravstvena i socijalna zaštita pod istim uslovima kao i državljanima BiH.
- Ministarstvo će, u saradnji s Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH i Ministarstvom civilnih poslova BiH, licima kojima je priznat izbjeglički status ili status supsidijarne zaštite osigurati pristup pravima iz ovog i člana 121. (Isprave za izbjeglice i strance na supsidijarnoj zaštiti) ovog zakona.
- Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH će, u saradnji s Ministarstvom civilnih poslova BiH i Ministarstvom, licima kojima je priznat izbjeglički status ili status supsidijarne zaštite osigurati pravo na rad, obrazovanje, zdravstvenu i socijalnu zaštitu, kao i ostala prava propisana ovim članom kojima se omogućava integracija ovih lica u toku trajanja priznatog statusa.

Član 121.
(Isprave za izbjeglice i strance na supsidijarnoj zaštiti)

- Strancu sa izbjegličkim statusom i strancu na supsidijarnoj zaštiti u BiH izdaje se identifikacioni dokument.
- Strancu sa izbjegličkim statusom koji nema važeću putnu ispravu ili nije u mogućnosti dobiti putnu ispravu iz zemlje uobičajenog mjesta boravka na njegov zahtjev može se izdati putna isprava za izbjeglice radi putovanja u inozemstvo i povratka u BiH, osim kad bi to bilo protivno

bitnim razlozima javnog poretka, javnog reda i mira ili sigurnosti BiH.

- (3) Strancu kojem je priznat status supsidijarne zaštite a koji nema važeću putnu ispravu ili nije u mogućnosti dobiti putnu ispravu iz zemlje uobičajenog mjesta boravka, na njegov zahtjev može se izdati putni list radi putovanja u inozemstvo ako postoje ozbiljni humanitarni razlozi zbog kojih mora biti prisutan u državi van BiH, osim kad bi to bilo protivno bitnim razlozima javnog poretka, javnog reda i mira ili sigurnosti BiH. U tom slučaju strancu će se dozvoliti povratak u BiH.
- (4) Putnu ispravu strancu sa izbjegličkim statusom izdaje Ministarstvo s rokom važenja dvije godine.

Član 122.

(Obaveze podnosioca zahtjeva i lica s odobrenim zahtjevom za međunarodnu zaštitu)

Podnosilac zahtjeva za međunarodnu zaštitu i lice s odobrenim zahtjevom za međunarodnu zaštitu obavezni su prijaviti boravište i promjenu adrese stanovanja nadležnom organu u skladu s članom 72. (*Obaveza prijave boravišta i prebivališta stranca*) ovog zakona u roku od osam dana, a posebno su obavezni da poštuju javni poredak BiH [član 9. (*Obaveza poštovanja javnog poretka BiH*)], ustave, zakone i druge propise u BiH.

Odjeljak D. Prestanak važenja međunarodne zaštite

Član 123.

(Razlozi za prestanak važenja izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite)

- (1) Međunarodna zaštita odobrena u BiH prestaje da važi:
- strancu koji dobrovoljno ponovo koristi zaštitu zemlje čiji je državljanin;
  - strancu koji je, nakon što je izgubio državljanstvo neke druge zemlje, dobrovoljno ponovo stekao državljanstvo te zemlje;
  - strancu koji je stekao novo državljanstvo i uživa zaštitu zemlje čije je državljanstvo stekao;
  - strancu koji se dobrovoljno vratio radi nastanjenja u zemlju koju je napustio ili van koje je živio iz straha da će biti progonjen;
  - strancu koji, zbog prestanka okolnosti na osnovu kojih mu je priznat status zaštite u BiH, ne može i dalje odbijati koristiti zaštitu zemlje čiji je državljanin;
  - strancu koji je bez državljanstva, a zbog prestanka okolnosti na osnovu kojih mu je priznat status zaštite u BiH, ne može odbiti koristiti zaštitu zemlje svog ranijeg uobičajenog mjesta boravka;
  - licu koje je steklo državljanstvo BiH; ili
  - strancu kada su okolnosti koje su dovele do priznavanja tog statusa prestale ili su se promijenile u tolikoj mjeri da zaštita više nije potrebna.
- (2) Prilikom primjene stava (1) tač. e), f) i h) ovog člana uzima se u obzir kada su okolnosti koje su dovele do priznavanja statusa zaštite u BiH prestale ili su se promijenile u tolikoj mjeri da zaštita više nije potrebna.

Član 124.

(Ukidanje izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite)

- (1) Ministarstvo ukida priznati izbjeglički status u slučaju kada:
- postoje razumne osnove da izbjeglica predstavlja prijetnju po sigurnost BiH;

- izbjeglica, pošto je pravosnažno osuđen za krivično djelo za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od tri godine ili teža kazna (teško krivično djelo), predstavlja prijetnju po zajednicu u BiH; ili
- se ustanovi da postoji neki od razloga za isključenje primjene međunarodne zaštite iz člana 106. (*Razlozi za isključenje primjene međunarodne zaštite*) ovog zakona.

- (2) Rješenje o ukidanju izbjegličkog statusa ne utiče na prava predviđena čl. 91. (*Princip zabrane vraćanja, "non-refoulement"*) i 118. (*Zaštita u slučaju odbijanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu*) ovog zakona i članom 32. Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine.
- (3) Ministarstvo ukida priznati status supsidijarne zaštite u slučaju kad ustanovi da postoji neki od razloga za isključenje primjene međunarodne zaštite iz člana 106. (*Razlozi za isključenje primjene međunarodne zaštite*) ovog zakona, kao i ako je pogrešno prikazivanje ili izostavljanje činjenica uključujući i upotrebu lažnih dokumenata bilo odlučujuće za dodjeljivanje statusa supsidijarne zaštite.

Član 125.

(Nadležnost i tužba u slučaju prestanka, odnosno ukidanja međunarodne zaštite)

- (1) Rješenje o prestanku i ukidanju međunarodne zaštite donosi Ministarstvo u sjedištu po službenoj dužnosti.
- (2) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana žalba nije dozvoljena, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom pred Sudom Bosne i Hercegovine. Tužba se podnosi Sudu Bosne i Hercegovine preko Ministarstva u roku od 15 dana od dana dostave rješenja, a Sud je dužan ove predmete smatrati hitnim i donijeti odluku po tužbi u roku od 45 dana od dana prijema tužbe.
- (3) Tužba odgađa izvršenje rješenja.
- (4) Stranac ne može biti protjeran ni prisilno udaljen iz BiH prije pravosnažnosti odluke iz stava (1) ovog člana.
- (5) Licu u postupku mora se omogućiti da, putem saslušanja ili pismenim putem, iznese razloge zašto njegova međunarodna zaštita ne bi trebalo da prestane, odnosno da bude ukinuta.

Odjeljak E. Masovni priliv i privremena zaštita

Član 126.

(Privremena zaštita u slučaju masovnog priliva)

- (1) U slučaju masovnog priliva ili očekivanog masovnog priliva stranaca kojima je potrebna međunarodna zaštita, Vijeće ministara može, nakon konsultacije s UNHCR-om i ostalim relevantnim međunarodnim organizacijama u BiH, donijeti posebne propise kojima se osigurava privremena zaštita tih lica.
- (2) Vijeće ministara će, nakon konsultacije s UNHCR-om i ostalim relevantnim međunarodnim organizacijama u BiH, ukinuti posebne propise iz stava (1) ovog člana, nakon prestanka razloga koji opravdavaju njihovo postojanje, što ne utiče na pravo stranaca koji su tim propisima bili zaštićeni da traže međunarodnu zaštitu.

Član 127.

(Odobranje privremene zaštite)

- (1) Privremena zaštita odobrava se strancima koji masovno dolaze u BiH iz zemlje u kojoj je zbog rata ili ratu sličnog stanja, općeg nasilja ili unutrašnjih sukoba došlo do kršenja ljudskih prava, a zemlja njihovog porijekla nije u mogućnosti da ih zaštiti.

- (2) Strancima iz stava (1) ovog člana, koji su državljani zemlje iz koje su izbjegli ili su bez državljanstva, odobrit će se privremena zaštita pod uslovom da su:
- prije nastanka stanja iz stava (1) ovog člana imali prebivalište ili boravište u toj zemlji te su zbog nastalog stanja direktno došli u BiH; ili
  - u vrijeme nastanka takvog stanja zakonito boravili u BiH, a po isteku zakonitog boravka u BiH vraćanje u zemlju porijekla privremeno im je onemogućeno iz razloga iz stava (1) ovog člana.
- (3) Ocjenu stanja o potrebi pružanja zaštite licima iz stava (1) ovog člana donosi Vijeće ministara.
- (4) Uzimajući u obzir ekonomske i druge mogućnosti BiH, te razloge javnog poretka, javnog reda i mira ili sigurnosti BiH, Vijeće ministara određuje broj lica kojima će biti pružena privremena zaštita te razloge zbog kojih se taj broj može preći do izmjene odluke.

Član 128.

(Nadležnost za odobravanje i vrijeme trajanja privremene zaštite)

- Privremenu zaštitu odobrava Ministarstvo na vrijeme od šest mjeseci.
- Privremena zaštita može se produžavati na vrijeme od šest mjeseci ako postoje opravdani razlozi za njeno odobravanje, a ukupno može trajati najduže dvije godine.
- U slučaju da razlozi za privremenu zaštitu i dalje postoje, Vijeće ministara može produžiti privremenu zaštitu za još najviše jednu godinu na prijedog Ministarstva.

Član 129.

(Razlozi neodobravanja privremene zaštite)

Privremena zaštita neće se strancu odobriti ako:

- nisu ispunjeni uslovi za odobravanje privremene zaštite iz člana 127. (*Odobrovanje privremene zaštite*) ovog zakona;
- postoje razlozi za isključenje primjene međunarodne zaštite iz člana 106. (*Razlozi za isključenje primjene međunarodne zaštite*) ili je prekršena zabrana iz člana 10. (*Udruživanje stranaca te nošenje oružja i uniformi u BiH*) stav (1) ovog zakona;
- je pravosnažno osuđen za krivično djelo za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od tri godine ili teža kazna (teško krivično djelo), a nije nastupila rehabilitacija brisanjem osude iz krivične evidencije;
- ima izbjeglički status ili status supsidijarne zaštite ili je stranac s odobrenim privremenim ili stalnim boravkom u BiH;
- uživa međunarodnu zaštitu u trećoj državi; ili
- ima državljanstvo treće zemlje ili reguliran boravak u trećoj zemlji.

Član 130.

(Prestanak privremene zaštite)

Strancu prestaje privremena zaštita:

- protekom vremena na koje je odobrena;
- prestanom postojanja razloga za privremenu zaštitu;
- kada napusti BiH;
- ako mu je zaštita odobrena na osnovu drugog zakona ili međunarodnog sporazuma; ili
- ako uživa međunarodnu zaštitu ili ima reguliran boravak u trećoj zemlji.

Član 131.

(Prava i obaveze stranaca na privremenoj zaštiti)

- Stranac kojem je odobrena privremena zaštita u BiH ima pravo na:
  - boravak,
  - osnovne uslove za život i smještaj,
  - zdravstvenu zaštitu,
  - osnovno i srednje školovanje,
  - pravnu pomoć,
  - slobodu vjeroispovijesti,
  - pravo na rad.
- Stranac kojem je odobrena privremena zaštita obavezan je prijaviti boravište i promjenu adrese stanovanja nadležnom organu u skladu s članom 72. (*Obaveza prijave boravišta i prebivališta stranca*) ovog zakona u roku od osam dana, a posebno je obavezan da poštuje ustave, zakone i druge propise u BiH.

Član 132.

(Pravo na spajanje porodice stranaca na privremenoj zaštiti)

- Izuzetno, uz prava propisana članom 131. (*Prava i obaveze stranaca na privremenoj zaštiti*) ovog zakona, strancu na privremenoj zaštiti odobrit će se pravo na spajanje porodice ako je to pravno moguće ostvariti jedino u BiH.
- Na pravo na spajanje porodice iz stava (1) ovog člana primjenjuju se odredbe člana 57. (*Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice*) stav (1) tačka c) i stav (2) ovog zakona.
- Članovima porodice koji se spajaju također se odobrava privremena zaštita.

Član 133.

(Smještaj stranaca na privremenoj zaštiti)

Strancima kojima je odobrena privremena zaštita osigurava se smještaj u skladu s mogućnostima BiH.

Član 134.

(Identifikacioni dokument stranaca na privremenoj zaštiti)

Strancu kojem je odobrena privremena zaštita izdaje se identifikacioni dokument.

Član 135.

(Ograničenje korištenja prava)

Stranac koji tokom trajanja privremene zaštite podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu ne može koristiti prava podnosioca zahtjeva za međunarodnu zaštitu dok mu privremena zaštita traje.

Član 136.

(Privremena zaštita nakon postupka za međunarodnu zaštitu)

Kada nakon provedenog postupka nije priznat ni izbjeglički status ni status supsidijarne zaštite, licu koje ispunjava uslove za privremenu zaštitu ili je već pod privremenom zaštitom omogućit će se privremena zaštita tokom ostatka vremena dok zaštita traje.

Član 137.

(Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima međunarodne i privremene zaštite)

- Ministarstvo će, po potrebi, podzakonskim propisima detaljnije regulirati pitanja uređena ovim poglavljem ovog zakona, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva za

ljudska prava i izbjeglice BiH i Ministarstva civilnih poslova BiH.

- (2) Način i postupak registracije stranaca sa izbjegličkim statusom, stranaca na supsidijarnoj zaštiti i stranaca na privremenoj zaštiti, kao i način zaštite podataka u vezi s tim licima, utvrdit će se propisima iz stava (1) ovog člana.
- (3) Pristup pravima iz člana 120. stav (6) (*Prava lica kojima je odobrena međunarodna zaštita*) i 121. stav (1) (*Isprave za izbjeglice i strance na supsidijarnoj zaštiti*) ovog zakona, podzakonskim propisom regulira Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva civilnih poslova BiH i Ministarstva sigurnosti BiH.

Član 138.

(Komunikacija s UNHCR-om)

- (1) Podnosiocu zahtjeva za međunarodnu zaštitu u svim fazama postupka bit će omogućena komunikacija s UNHCR-om ili s drugim organizacijama koje po ovom pitanju mogu djelovati u ime UNHCR-a, kao i tim organizacijama s podnosiocem zahtjeva. Predstavnik UNHCR-a bit će obavještavan o toku postupka o odlukama nadležnih organa i imat će mogućnost iznošenja vlastitih zapažanja.
- (2) Nadležni organi vlasti saradivati će s UNHCR-om u skladu s članom 35. Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine.

POGLAVLJE VIII. OSTALE ODREDBE: O MALOLJETNICIMA, IMUNITETIMA, STRANIM UNIFORMAMA, SLUŽBENIM EVIDENCIJAMA

Član 139.

(Zaštita prava maloljetnih i ostalih stranaca)

- (1) Nijednom odredbom ovog zakona ne sprečava se ostvarivanje i zaštita prava stranca pred bilo kojim nadležnim organom u BiH.
- (2) Nadležni organi u BiH dužni su da se prema maloljetnim strancima odnose s posebnom pažnjom i uvažavanjem i da s njima postupaju u skladu s Konvencijom o pravima djeteta i propisima u BiH koji se odnose na brigu o maloljetnim licima i njihovu zaštitu.
- (3) Maloljetnog stranca koji je nezakonito ušao u BiH i koji nije u pratnji roditelja ili zakonskog zastupnika, odnosno opunomoćenika ili je ostao bez pratnje tih lica po ulasku u BiH, a kojeg Služba ne može odmah vratiti u zemlju iz koje je stigao niti ga predati predstavnicima zemlje čiji je državljanin, Služba će privremeno smjestiti u odjel ustanove specijaliziran za maloljetnike, o čemu će obavijestiti nadležni centar za socijalni rad koji će, u skladu sa zakonom, odmah imenovati privremenog staratelja.
- (4) Maloljetni stranac iz stava (3) ovog člana ne smije biti vraćen u zemlju uobičajenog mjesta boravka ili u zemlju koja ga je spremna prihvatiti dok se ne osigura prihvata od roditelja ili zakonskog zastupnika, odnosno opunomoćenika ili od predstavnika nadležnog organa u zemlji povratka. Maloljetnik bez pratnje se ni pod kojim uslovima ne smije vratiti na način kojim bi se kršila Evropska konvencija o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i ovaj Zakon.

Član 140.

(Privilegije i imunitete po međunarodnom pravu)

- (1) Odredbe ovog zakona, sa izuzetkom odredbi o međunarodnoj zaštiti i privremenom prihvatu, ne primjenjuju se na diplomatske i konzularne predstavnike ni na druga lica koja po međunarodnom pravu, odnosno na osnovu međunarodnog ugovora uživaju privilegije i imunitete.

- (2) Stranci iz stava (1) ovog člana, koji u BiH privremeno borave po osnovu službovanja u DKP-u ili misijama koje imaju diplomatski status, svoj boravak u BiH reguliraju putem Diplomatskog protokola MVP-a.
- (3) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, odredbe ovog zakona mogu se, uz prethodnu saglasnost MVP-a, primijeniti i u slučaju lica koja po međunarodnom pravu uživaju privilegije i imunitete, ako odnosne odredbe nisu u suprotnosti s preuzetim međunarodnim obavezama i principom uzajamnosti.
- (4) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, odredbe ovog zakona mogu se uz prethodnu saglasnost MVP-a primijeniti i na članove porodice lica koje uživa privilegije i imunitet.
- (5) Postupanje u slučajevima iz ovog člana uređuje podzakonskim propisom MVP, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva.
- (6) U slučaju dileme u pogledu postojanja i obima privilegija i imuniteta ili principa uzajamnosti, tumačenje daje MVP. Drugi organi vezani su tumačenjem MVP-a.

Član 141.

(Isključenje primjene odredbi o radu stranca)

Odredbe čl. 77. do 86. [Poglavlje IV. (*Boravak stranaca u BiH*), Odjeljak G. (*Ulazak i boravak stranaca u BiH u svrhu rada*)] ovog zakona ne primjenjuju se na stranca koji:

- a) je član diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda strane države ili član misije koja ima diplomatski status i kojom je izdata posebna iskaznica;
- b) na osnovu međunarodnog ugovora ima privilegije i imunitete;
- c) u BiH obavlja poslove na osnovu međunarodnog sporazuma o stručnotehničkoj pomoći koji BiH zaključi s drugom državom, međunarodnom organizacijom ili EU, ili koji provodi projekat u skladu s takvim međunarodnim sporazumom.

Član 142.

(Kretanje u stranoj uniformi)

- (1) Za vrijeme boravka u BiH stranac se može kretati u stranoj vojnoj uniformi u slučaju ako:
  - a) u BiH boravi u svojstvu vojnog predstavnika kao član diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda strane države ili druge strane misije koja u BiH ima diplomatski status, dok misija traje;
  - b) kao član strane vojne misije ili strane vojne delegacije boravi u službenoj posjeti;
  - c) je na školovanju u vojnoj školi ili je na vojnoj obuci;
  - d) kao član strane vojne misije ili strane vojne delegacije s diplomatskom ili službenom putnom ispravom prelazi preko teritorije BiH;
  - e) učestvuje u vojnoj vježbi ili obuci.
- (2) Stranac može u BiH nositi stranu policijsku ili carinsku uniformu u slučaju ako:
  - a) u BiH boravi kao član misije koja u BiH ima diplomatski status, dok misija traje;
  - b) kao član delegacije stranog policijskog ili carinskog organa boravi u službenoj posjeti;
  - c) obavlja službu na zajedničkoj kontroli prelaska državne granice na dijelu graničnog prijelaza koji pripada BiH;
  - d) je na školovanju u policijskoj školi ili je na policijskoj, odnosno sličnoj obuci;

- e) kao član strane policijske ili strane carinske delegacije, s diplomatskom ili službenom putnom ispravom, prelazi preko teritorije BiH.
- (3) Ministar odbrane BiH, uz prethodnu saglasnost ministra sigurnosti BiH, može odobriti nošenje strane vojne uniforme i u drugim slučajevima, koji nisu predviđeni stavom (1) ovog člana.
- (4) Ministar sigurnosti BiH može odobriti nošenje strane policijske ili carinske uniforme i u drugim slučajevima, koji nisu predviđeni stavom (2) ovog člana.
- (5) Ulazak stranca u BiH u uniformi ostvaruje se u skladu sa Zakonom o nadzoru i kontroli prelaska državne granice.

Član 143.

(Izuzetak od primjene određenih odredbi ovog zakona)

Poglavlja II., III., IV., V., VI. i X., osim čl. 72. (*Obaveza prijave boravišta i prebivališta stranca*), 73. (*Boravište i prebivalište stranca*), 74. (*Rokovi za prijavu i odjavu boravišta i prebivališta stranca*), 91. (*Princip zabrane vraćanja, "non-refoulement"*) i 98. (*Organizacija ustanova*) ovog zakona, ne primjenjuju se na podnosioca zahtjeva za međunarodnu zaštitu dok se ne odluči o njegovom zahtjevu u skladu s ovim Zakonom.

Član 144.

(Službene evidencije)

- (1) Prema ovom Zakonu, službena evidencija vodi se o:
- strancima koji imaju stalni ili privremeni boravak,
  - putnim ispravama za strance izdatim u skladu s ovim Zakonom,
  - strancima kojima je odbijen ulazak,
  - strancima kojima je otkazan boravak,
  - strancima kojima je odobreno odgađanje izvršenja mjere protjerivanja,
  - strancima kojima je izrečena mjera protjerivanja,
  - izvršenim mjerama koje se tiču stranaca,
  - strancima koji su prisilno udaljeni iz BiH,
  - prijavljenim nestalim putnim ispravama stranaca,
  - izdatim ličnim dokumentima strancima,
  - prijavama boravaka, odjavama boravaka i promjenama adresa stranaca,
  - podnosiocima zahtjeva za međunarodnu zaštitu,
  - strancima kojima je priznat izbjeglički status ili status supsidijarne zaštite, te o strancima kojima je odobrena privremena zaštita,
  - strancima kojima je određeno stavljanje pod nadzor, odnosno koji su stavljeni pod nadzor,
  - strancima koji su podnijeli žalbe protiv rješenja Službe i o strancima koji su pokrenuli upravni spor,
  - odlukama u drugostepenom postupku i o pravosnažnim odlukama,
  - strancima kojima je izdata viza,
  - strancima kojima je skraćen rok važenja vize,
  - strancima kojima je viza poništena,
  - pravnim i fizičkim licima koja su izdala pozivna pisma za ulazak stranaca u BiH,
  - međunarodnim prijevoznicima koji su prekršili odredbe ovog zakona.
- (2) Osim službenih evidencija iz stava (1) ovog člana, nadležni organ može voditi i druge evidencije s ciljem efikasnosti rada ili obrade, ako one ne uključuju lične podatke.

- (3) Službenu evidenciju vodi organ koji je, prema ovom Zakonu, nadležan za postupanje u određenoj stvari.

Član 145.

(Centralna baza podataka o strancima)

- (1) U Ministarstvu se uspostavlja centralna baza podataka o strancima radi evidentiranja i praćenja ulazaka, boravaka i izlazaka stranaca iz BiH, kao i lica koja su zatražila ili im je odobrena međunarodna zaštita ili u BiH borave na osnovu odobrene privremene zaštite.
- (2) Centralna baza podataka o strancima sadržava sve službene evidencije iz člana 144. (*Službene evidencije*) ovog zakona. Organ iz člana 144. stav (3) ovog zakona, koji vodi službenu evidenciju, podatke iz evidencije dostavlja u Centralnu bazu odmah po svakoj promjeni, a najkasnije tokom istog dana.
- (3) Centralna baza podataka o strancima sadržava i evidencije o identitetima, brojevima i vrstama putnih isprava te o svrhama i razlozima ulazaka, boravaka i izlazaka stranaca iz BiH koje vodi Granična policija.
- (4) Pristup podacima iz centralne baze podataka o strancima imaju Služba i organizacione jedinice Ministarstva, MVP, Obavještajno-sigurnosna agencija BiH i policija, kada je to u funkciji obavljanja zadataka iz njihove nadležnosti.
- (5) Na opravdan zahtjev, pristup podacima iz centralne baze podataka o strancima mogu imati i drugi organi u BiH, kada je to u funkciji obavljanja zadataka iz njihove nadležnosti.
- (6) Na opravdan zahtjev, nadležni organ kod kojeg je smještena centralna baza podataka o strancima može odobriti pristup bazi i nekom drugom organu kada je to u funkciji obavljanja zadataka iz nadležnosti tog organa, a u skladu s odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka i Zakona o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka.
- (7) Na svaku obradu, pristup i korištenje podataka iz ovog zakona primjenjuju se odredbe i principi Zakona o zaštiti ličnih podataka i Zakona o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka.

Član 146.

(Podzakonski propisi o vođenju, korištenju i pristupu evidencijama i bazi podataka)

Ministarstvo podzakonskim propisom detaljnije propisuje pravila o vođenju, korištenju i pristupu centralnoj bazi podataka o strancima i pojedinim evidencijama.

Član 147.

(Baza podataka o uzorcima obrazaca putnih isprava)

Granična policija uspostavlja bazu podataka o uzorcima obrazaca važećih putnih isprava i bazu podataka krivotvorenih putnih isprava, koja je dostupna Službi, Sektoru za imigraciju, Sektoru za azil i MVP-u.

Član 148.

(Nadzor nad provođenjem ovog zakona)

Nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo u sjedištu, u skladu s odredbama Zakona o upravnom postupku.

POGLAVLJE IX. KAZNENE (PREKRŠAJNE) ODREDBE

Član 149.

(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 13., 49., 61., 66. i 74.)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 50 KM do 500 KM kaznit će se za prekršaj stranac ako:

- a) protivno članu 13. (*Obaveza nošenja i predočavanja dokaza o identitetu*) stav (1) ovog zakona, nema uza se dokument kojim dokazuje ili potvrđuje svoj identitet ili pravo na ulazak ili boravak, ili ako ga odbije dati na uvid ovlaštenom licu Službe, policije ili drugog nadležnog organa kad je drugi nadležni organ na to zakonom ovlašten;
  - b) Službi ne vrati putnu ispravu za strance u skladu s članom 49. (*Obaveze stranca u vezi s putnim ispravama za strance*) stav (2) ili ako ne prijavi gubitak, uništenje ili drugačiji nestanak putne isprave za stranca u skladu s članom 49. stav (3) ili ako ne prijavi gubitak, uništenje ili drugačiji nestanak lične karte za stranca u skladu s članom 66. (*Lična karta za stranca*) stav (6) ovog zakona;
  - c) za dijete traži odobrenje boravka po članu 61. (*Dijete stranaca s odobrenim boravkom*) stav (1), a zahtjev ne podnese u roku od 30 dana od dana rođenja djeteta u skladu s članom 61. stav (2) ovog zakona, iako za takvo propuštanje nisu postojale opravdane okolnosti;
  - d) nadležnom organu ne podnese zahtjev za izdavanje lične karte za stranca ili ga ne podnese u propisanom roku u skladu s članom 66. stav (2) ovog zakona;
  - e) u skladu s članom 74. (*Rokovi za prijavu i odjavu boravišta i prebivališta stranca*) ovog zakona, ne prijavi prebivalište ili boravište ili promjenu adrese stanovanja u mjestu prebivališta ili to ne učini u propisanom roku, ili ako ne odjavi prebivalište, odnosno boravište prije napuštanja BiH a dobio je uputstvo da tako uradi.
- (2) Pravna i fizička lica koja su prijevoznici ili koja pružaju usluge smještaja ili organizacije putovanja kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 100 KM do 500 KM ako zadrže ili pokušaju zadržati putnu ispravu ili identifikacioni dokument stranca protivno članu 13. stav (2) ovog zakona.
  - (3) Za prekršaj iz stava (2) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 100 KM do 500 KM.
  - (4) U slučaju iz stava (1) tačke b) ovog člana putna isprava bit će oduzeta.

Član 150.

(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 75.)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 200 KM do 800 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje pruža usluge smještaja strancima ako:
  - a) ne podnese prijavu o boravku stranca ili je ne podnese u propisanom roku u skladu s članom 75. (*Ostala lica obavezna da prijave boravište stranca*) stav (1);
  - b) ne vodi ili neuredno vodi evidenciju stranaca kojima pruža usluge smještaja, ili ne čuva knjige stranaca u propisanom roku u skladu s članom 75. stav (2);
  - c) ovlaštenom službenom licu Službe ili policije ne omogući uvid u knjigu stranaca protivno članu 75. stav (2) ovog zakona.
- (2) Pravno lice koje pruža usluge smještaja strancima kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 2500 KM.
- (3) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 200 KM do 800 KM.

Član 151.

(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 16., 19., 21. i 63.)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1500 KM kaznit će se za prekršaj stranac ako:
  - a) u BiH pokuša ući ili ude nezakonito prema članu 16. (*Nezakonit ulazak u BiH*) ovog zakona;
  - b) u BiH boravi duže od vremena određenog u vizi ili u odobrenju privremenog boravka ili u članu 21. (*Oslobađanje od obaveze pribavljanja vize*) stav (2) ovog zakona, a ne napusti BiH tokom sljedećeg dana, odnosno ako u roku određenom ovim Zakonom ili rješenjem nadležnog organa ne napusti BiH;
  - c) prekrši ograničenje kretanja na određenom području ili mjestu ili se ne javi u određenom vremenskom razmaku organizacionoj jedinici Službe na čijem području boravi, ako su mu takve obaveze određene u skladu s članom 63. (*Žalba protiv rješenja kojim se zahtjev za odobrenje boravka odbija*) stav (3) ovog zakona.
- (2) Službeno lice Službe ili službeno lice nadležno za kontrolu prelaska državne granice, kada utvrdi prekršaj iz stava (1) tačka b) ovog člana, može izdati prekršajni nalog i naplatiti novčanu kaznu u iznosu od 100 KM za svaki dan dužeg boravka, ako stranac nije prekoračio vrijeme boravka za više od tri dana i u mogućnosti je opravdati razloge kašnjenja, ne preduzimajući druge mjere po ovom Zakonu.

Član 152.

(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 23. i 34.)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1500 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice ako:
  - a) pruži netačne podatke u vezi sa izdavanjem dokaza o uplaćenom smještaju ili o organiziranom putovanju iz člana 23. (*Dokazi o posjedovanju sredstava za izdržavanje*) stav (1) tačka d) ovog zakona;
  - b) pruži netačne podatke u vezi sa izdavanjem pozivnog pisma iz člana 34. (*Pozivno pismo*) ovog zakona.
- (2) Pravno lice kaznit će se za prekršaje iz stava (1) ovog člana novčanom kaznom u iznosu od 1000 KM do 5000 KM. Istom kaznom kaznit će se pravno lice koje pruži netačne podatke u vezi sa izdavanjem garancije na vidove bezgotovinskog plaćanja iz člana 23. stav (1) tačka b) ovog zakona.
- (3) Za prekršaje iz st. (1) i (2) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1500 KM.

Član 153.

(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 96.)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3000 KM do 8000 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje ne izvrši obavezu plaćanja troškova za putovanje, odnosno odlazak stranca u mjesto u koje se upućuje ili troškova stavljanja stranca pod nadzor u BiH, a u skladu s članom 96. (*Plaćanje troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor*) i konačnim rješenjem Ministarstva iz člana 96. stav (3) ovog zakona.
- (2) Pravno lice kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana novčanom kaznom u iznosu od 5000 KM do 12.000 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 3000 KM do 8000 KM.

Član 154.

(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbe člana 18.)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2000 KM do 5000 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje kao prijevoznik, suprotno članu 18. (*Obaveze prijevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja*) stav (1) ovog zakona, na granični prijelaz BiH doveze stranca koji ne ispunjava uslove za ulazak u BiH propisane članom 19. (*Opći uslovi za ulazak*) st. (1) i (2) ovog zakona.
- (2) Pravno lice koje kao prijevoznik počini prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3000 do 10.000 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 2000 KM do 5000 KM.

Član 155.

(Zaštitna mjera zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti)

- (1) Zaštitna mjera zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti može se izreći za prekršaje iz člana 149. (*Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 13., 49., 61., 66. i 74.*) stav (2), 150. (*Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 75.*), 152. (*Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 23. i 34.*), 153. (*Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 96.*) i 154. (*Prekršajno kažnjavanje povrede odredbe člana 18.*) ovog zakona.
- (2) Prekršajnim nalogom može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti u trajanju od šest mjeseci.

POGLAVLJE X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 156.

(Priznata međunarodna i privremena zaštita)

Svim licima kojima je priznat izbjeglički status ili status supsidijarne zaštite ili im je odobrena privremena zaštita u BiH prije stupanja na snagu ovog zakona taj status priznaje se i u smislu ovog zakona.

Član 157.

(Predmeti koji nisu okončani)

- (1) Svi predmeti koji do stupanja na snagu ovog zakona nisu pravosnažno okončani, završit će se po odredbama propisa koji su na snazi u vrijeme pokretanja postupka.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, u predmetima u kojima do stupanja na snagu ovog zakona nije doneseno prvostepeno rješenje, postupak će se nastaviti po ovom Zakonu.

Član 158.

(Rokovi za donošenje podzakonskih propisa Vijeća ministara po ovom Zakonu)

- (1) Vijeće ministara će, na prijedlog Ministarstva upućen nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva prometa i komunikacija BiH, donijeti podzakonski propis po članu 18. (*Obaveze prijevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja*) stav (5) ovog zakona, kojim se detaljnije uređuju pitanja obaveza prijevoznika koji dovozi stranca na granični prijelaz BiH, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Vijeće ministara će, na prijedlog Ministarstva nakon pribavljenog mišljenja MVP-a, po članu 19. (*Opći uslovi za ulazak*) stav (7), svojom odlukom utvrditi potreban najmanji iznos sredstva za izdržavanje iz člana 19. stav (3) tačka a) ovog zakona svake godine do 31. decembra za sljedeću

godinu, ako taj iznos već nije određen podzakonskim propisom.

- (3) Ako se pokaže potrebnim po prijedlogu Službe upućenom preko Ministarstva, Vijeće ministara će, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva finansija i trezora BiH, donijeti podzakonski propis po članu 97. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima udaljenja stranca*) stav (2) ovog zakona o načinima i postupanju kod pokriva troškova vraćanja i troškova stavljanja pod nadzor, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (4) Uvijek kada se pokaže potrebnim, Vijeće ministara će:
  - a) po članu 54. (*Privremeni boravak iz humanitarnih razloga*) stav (1) tačka e), na prijedlog Ministarstva, podzakonskim propisom odrediti druge opravdane razloge humanitarne prirode, osim onih navedenih u članu 54. stav (1) tač. a) do d) ovog zakona, zbog kojih se strancu koji ne ispunjava uslove za odobrenje boravka propisane ovim Zakonom ipak može odobriti privremeni boravak iz humanitarnih razloga;
  - b) po članu 111. (*Sigurna zemlja porijekla i sigurna treća zemlja*) stav (3), na prijedlog Ministarstva upućen nakon pribavljenog mišljenja MVP-a i Ministarstva pravde BiH, donijeti odluku o tome koje se zemlje smatraju sigurnim zemljama porijekla i sigurnim trećim zemljama iz člana 111. st. (1) i (2) ovog zakona;
  - c) po članu 126. (*Privremena zaštita u slučaju masovnog priliva*) stav (2) ovog zakona, nakon konsultacije s UNHCR-om i ostalim relevantnim međunarodnim organizacijama u BiH, ukinuti posebne propise iz stava (5) tačke e) ovog člana, nakon što prestanu razlozi koji opravdavaju njihovo postojanje;
  - d) po članu 127. (*Odobranje privremene zaštite*) stav (4) ovog zakona, odrediti broj lica kojima će biti pružena privremena zaštita te razloge zbog kojih se taj broj može preći do izmjene odluke, uzimajući u obzir ekonomske i druge mogućnosti BiH te razloge javnog poretka, javnog reda i mira ili sigurnosti BiH.
- (5) Uvijek kada se pokaže potrebnim ili opravdanim, Vijeće ministara može:
  - a) po članu 19. (*Opći uslovi za ulazak*) stav (6) ovog zakona, propisati dodatne uslove za ulazak stranaca u BiH kada to zahtijevaju razlozi zaštite sigurnosti BiH, javnog poretka, javnog reda i mira ili javnog zdravlja u BiH ili drugi razlozi koji proističu iz međunarodnih obaveza BiH;
  - b) po članu 21. (*Oslobađanje od obaveze pribavljanja vize*) stav (1) ovog zakona, na prijedlog MVP-a, odrediti države čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH (u daljnjem tekstu: zemlje bezviznog režima), kao i države čiji državljani mogu ući u BiH s drugim dokumentom osim pasoša;
  - c) po članu 21. stav (1) ovog zakona, na prijedlog MVP-a, osloboditi od pribavljanja vize nosioce posebnih vrsta putnih isprava;
  - d) po članu 22. (*Izuzeci od potrebe posjedovanja vize*) stav (4) ovog zakona, na prijedlog MVP-a, izuzeti od potrebe posjedovanja vize državljane određenih država pod propisanim uslovima,
  - e) po članu 29. (*Aerodromska tranzitna viza - Viza A*) stav (3), izuzetno odlučiti da državljani određenih zemalja ili putnici na određenim putničkim linijama treba da posjeduju aerodromske tranzitne vize;

- f) по члану 126. (*Privremena zaštita u slučaju masovnog priliva*) stav (1) ovog zakona, nakon konsultacije s UNHCR-om i ostalim relevantnim međunarodnim organizacijama u BiH, donijeti posebne propise kojima se osigurava privremena zaštita stranaca u slučaju njihovog masovnog priliva ili očekivanog masovnog priliva stranaca.
- (6) Vijeće ministara može uvijek по члану 20. (*Ulazak pod posebnim uslovima*) ovog zakona donijeti odluku o odobravanju ulaska u BiH strancu i kad ne ispunjava uslove iz člana 19. (*Opći uslovi za ulazak*) ovog zakona.
- (7) U skladu s чланом 78. (*Kvota radnih dozvola*) ovog zakona, Vijeće ministara utvrđuje godišnju kvotu radnih dozvola svake godine najkasnije до 31. oktobra текуће godine за sljedeću godinu. Prvu odluku o godišnjoj kvoti radnih dozvola, prema ovom Zakonu, Vijeće ministara donijet će najkasnije до 31. oktobra 2008. за 2009. godinu.

Član 159.

(Rokovi за donošenje podzakonskih propisa MVP-a prema ovom Zakonu)

- (1) Po члану 32. (*Viza za dugoročni boravak - Viza D*) stav (6) ovog zakona, MVP će, по прибављеној сагласности Министарства и Службе, подзаконским прописом детаљније предвидјети ситуације у којима је оправдано издавање вие за дугорочни боравак (Viza D) те поступање код издавања тих вие, у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.
- (2) Po члану 33. (*Uslovi za izdavanje vize*) stav (6) ovog zakona, MVP će, nakon прибављеног мишљенја Министарства, подзаконским прописом уредити техничка питања у веzi са условима издавања аеродромске транзитне вие (viza A) и транзитне вие (viza B) у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.
- (3) Po члану 44. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima oko ulaska stranaca*) stav (5) ovog zakona, MVP će, nakon прибављеног мишљенја Министарства, подзаконским прописом уредити поступање код издавања вие у DKP-има БиХ у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.
- (4) Po члану 140. (*Privilegije i imuniteti po međunarodnom pravu*) stav (5), MVP će, nakon прибављеног мишљенја Министарства, подзаконским прописом уредити поступање у случајевима странца који у БиХ привремено бораве по основу службовања у DKP-у или мисијима које имају дипломатски статус, односно лица која по међународном праву, односно на основу међународног уговора уживају привилегије и имунитете из члана 140. овог закона, када се то покаже потребним.
- b) nakon прибављеног мишљенја MVP-a, donijeti подзаконске прописе по члану 29. (*Aerodromska tranzitna viza - Viza A*) stav (5) и члану 30. (*Tranzitna viza - viza B*) stav (5) ovog zakona o pitanjima roka важења аеродромске транзитне вие и транзитне вие;
- c) nakon прибављеног мишљенја MVP-a, donijeti подзаконске прописе по члану 44. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima oko ulaska stranaca*) stav (1) ovog zakona o vrstama putnih isprava, postupanju kod групног уласка странца из земља безвизног режима, obrascu и садржају обрасца заhtjeva за издавање вие, као и о поступању код издавања вие на граници;
- d) nakon прибављеног мишљенја Службе, donijeti подзаконске прописе по члану 44. stav (2) ovog zakona o obrascu позивног писма као и о поступању код овјере позивног писма;
- e) nakon прибављеног мишљенја Граничне полиције donijeti подзаконске прописе по члану 44. stav (3) ovog zakona o postupanju kod уласка, obrascu рјешења о одбијању уласка и о детаљнијем поступању код одбијања уласка у БиХ;
- f) nakon прибављеног мишљенја Службе donijeti подзаконске прописе по члану 76. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca*) ovog zakona o obrascima и поступању код пријава и одјава боравишта или пребивалишта или код одобрења боравка, о начину повјере садржи ли заhtjev за одобрење боравка прописани садржај, о облику и садржају потврде о поднесеном заhtjevu за боравак, о поступању код оtkaza боравка, о облику и садржају најлјепнице одобрења боравка у БиХ, о изгледу, садржају и поступању код издавања личне карте за странца, о изгледу и садржају књиге странца, као и о другим техничким питањима значајним за боравак и кретање странца;
- g) на приједлог Службе, donijeti подзаконски пропис по члану 94. (*Neizvršavanje prisilnog udaljenja*) stav (6) o облику и садржају потврде коју Служба издаје странцу кад му одобри одгађање извршења мјере протјеривања према члану 94. stav (5) ovog zakona;
- h) ако се покаже потребним, по приједлогу Службе, donijeti подзаконски пропис по члану 97. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima udaljenja stranca*) stav (1) o начинима и поступању код удалења странца из БиХ; и
- i) nakon прибављеног мишљенја Службе, donijeti подзаконски пропис по члану 104. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima stavljanja stranca pod nadzor*) ovog zakona o postupanju код стављања странца под надзор.

Član 160.

(Rokovi за donošenje podzakonskih propisa Ministarstva prema ovom Zakonu)

- (1) U року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона, Министарство ће:
- a) nakon прибављеног мишљенја Министарства промета и комуникација БиХ, по члану 18. (*Obaveze prijevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja*) stav (4), предложити Вјећу министара подзаконски пропис из члана 158. (*Rokovi za donošenje podzakonskih propisa Vijeća ministara po ovom Zakonu*) stav (1) ovog zakona kojim се детаљније уређују питања обавеза пријевозника који довози странца на гранични пријелаз БиХ;
- (2) U року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, Министарство ће donijeti:
- a) подзаконске прописе по члану 56. (*Zaštita žrtava trgovine ljudima*) stav (2) ovog zakona o pravilima i standardima u postupanju, као и о другим питањима у веzi с приhvatom жртava трговине људима, њиховог опоравка и повратка (repatrijacije); и
- b) подзаконске прописе по члану 146. (*Podzakonski propisi o vođenju, korištenju i pristupu evidencijama i bazi podataka*) ovog zakona o pravilima vođenja,

korištenja i pristupa evidencijama i centralnoj bazi podataka o strancima.

- (3) Uvijek kada se pokaže potrebnim, Ministarstvo će:
- uputiti Vijeću ministara prijedlog odluke po članu 111. (*Sigurna zemlja porijekla i sigurna treća zemlja*) stav (3) o tome koje se zemlje smatraju sigurnim zemljama porijekla i sigurnim trećim zemljama iz člana 111. st. (1) i (2) ovog zakona;
  - nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH i Ministarstva civilnih poslova BiH, donijeti podzakonske propise po članu 137. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima međunarodne i privremene zaštite*) stav (1) kojim će detaljnije regulirati pitanja uređena Poglavljem VII. (*Međunarodna i privremena zaštita*) ovog zakona.
- (4) Ministarstvo može, nakon pribavljenog mišljenja drugog nadležnog organa iz stava (1) tač. a), b) ili c) ovog člana, donijeti podzakonski propis po članu 44. stav (4) ovog zakona o drugim tehničkim pitanjima značajnim za ulazak stranaca, kada se to pokaže potrebnim.

Član 161.

(Rok za donošenje ostalih podzakonskih propisa)

- Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH će, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva civilnih poslova BiH i Ministarstva, donijeti podzakonski propis o pristupu pravima iz čl. 120. stav (6) (*Prava lica kojima je odobrena međunarodna zaštita*) i 121. stav (1) (*Isprave za izbjeglice i strance na supsidijarnoj zaštiti*), ovog zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- Ministarstvo civilnih poslova BiH će, nakon pribavljenog mišljenja Službe i Ministarstva, donijeti podzakonski propis o obliku, sadržaju, potrebnim dokumentima koji se prilažu uz zahtjev za izdavanje, postupanju kod izdavanja i drugim tehničkim pitanjima vezanim za putne isprave za strance iz člana 50. (Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima putnih isprava za strance) ovog zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 162.

(Prestanak važenja prijašnjih propisa)

- Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje važiti Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu ("Službeni glasnik BiH", br. 29/03 i 4/04).
- Podzakonski propisi doneseni na osnovu Zakona iz stava (1) ovog člana primjenjivat će se u prijelaznom periodu do donošenja novih podzakonskih propisa po ovom Zakonu (čl. 158., 159., 160. i 161.), ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom.

Član 163.

(Stupanje na snagu ovog zakona)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a odredbe članova 77. (*Izdavanje radne dozvole*) stav (2) i 78. (*Kvota radnih dozvola*) ovog zakona primjenjuju se od 1. novembra 2008. godine.

PSBiH broj 185/08
16. aprila 2008. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
dr. Milorad Živković, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Sulejman Tihić, s. r.

Temeljem članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 26. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 2., 3. i 10. travnja 2008. godine, i na 16. sjednici Doma naroda, održanoj 16. travnja 2008. godine, usvojila je

ZAKON

O KRETANJU I BORAVKU STRANACA I AZILU

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet ovoga Zakona)

- Ovim se Zakonom propisuju: uvjeti i postupak ulaska stranaca u Bosnu i Hercegovinu (u daljnjem tekstu: BiH), uključujući vizni i bezvizni režim; putne isprave za strance; boravak stranaca u BiH; udaljenje stranca iz zemlje; prihvata stranaca i stavljanje stranca pod nadzor; međunarodna zaštita te privremena zaštita u slučaju masovnog priljeva stranaca; kao i nadležnosti tijela vlasti u primjeni ovoga Zakona te druga pitanja u vezi s boravkom stranaca u BiH.
- Ovim se Zakonom također propisuju prekršaji i kazne za prekršaje počinjene povredom njegovih odredaba.

Članak 2.

(Tijela nadležna za provedbu ovoga Zakona)

- Prema ovome Zakonu i podzakonskim propisima donesenim na temelju njega, postupak provode i odluke donose:
  - Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara);
  - Ministarstvo sigurnosti BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo);
  - Ministarstvo vanjskih poslova BiH (u daljnjem tekstu: MVP);
  - Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH;
  - Služba za poslove sa strancima (u daljnjem tekstu: Služba);
  - Granična policija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Granična policija);
  - ostala policijska tijela u BiH (u daljnjem tekstu: policija);
  - druga nadležna tijela.
- Ako je zahtjev ili drugi podnesak prema ovome Zakonu upućen stvarno nenadležnom tijelu u BiH, službena će osoba iz toga tijela na to upozoriti podnositelja i podnesak dostaviti nadležnome tijelu.
- Ako je zahtjev ili drugi podnesak prema ovome Zakonu upućen stvarno nenadležnoj organizacijskoj jedinici kojega tijela, službena će osoba iz te organizacijske jedinice o tome obavijestiti podnositelja i podnesak dostaviti nadležnoj organizacijskoj jedinici istoga tijela.
- Ako je zahtjev ili drugi podnesak prema ovome Zakonu upućen mjesno nenadležnoj organizacijskoj jedinici Službe ili drugoga tijela, službena će ga osoba iz te organizacijske jedinice, po službenoj dužnosti, dostaviti mjesno nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe, odnosno drugoga tijela.
- Kada je propisano da odluku donesenu prema ovome Zakonu ili prema Zakonu o Službi za poslove sa strancima provodi Služba, druge organizacijske jedinice Ministarstva i policija dužni su joj na njezin zahtjev pružiti pomoć.

Чланак 3.

(Primjena Zakona o upravnom postupku)

Na upravni postupak koji se vodi pred nadležnim tijelima, sukladno ovome Zakonu, primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Чланак 4.

(Upravni spor)

- (1) Protiv konačnih upravnih akata donesenih prema ovome Zakonu može se pokrenuti upravni spor.
- (2) Upravni spor pokreće se podnošenjem tužbe Sudu Bosne i Hercegovine, sukladno Zakonu o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.
- (3) Tužba ne odgaga izvršenje konačnog upravnog akta, osim kada je ovim Zakonom drukčije propisano [članak 109. (Postupak i nadležnost za donošenje rješenja o međunarodnoj zaštiti) stavak (8), članak 125. (Nadležnost i tužba u slučaju prestanka odnosno ukidanja međunarodne zaštite) stavak (3)].

Чланак 5.

(Definicije)

U smislu ovoga Zakona, pojedini izrazi imaju sljedeće značenje:

- a) *stranac* je svaka osoba koja nema državljanstvo BiH, ali je državljanin koje druge države prema njezinim propisima, kao i osoba bez državljanstva i jedne države;
- b) *osoba bez državljanstva* je svaka osoba koja nije državljanin BiH niti je državljanin koje druge države prema njezinim propisima;
- c) *uobičajenim mjestom boravka* smatra se država podrijetla ili država stalnog boravišta, odnosno prebivališta stranca;
- d) *putna isprava* je važeća putovnica ili druga putna identifikacijska isprava koju je izdalo strano nadležno tijelo vlasti i koji BiH priznaje, te važeća osobna iskaznica ili druga osobna identifikacijska isprava s fotografijom koja se može koristiti za prelazak državne granice, a priznat je međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana, kao i putna isprava izdana strancu u BiH sukladno ovome Zakonu;
- e) *radna dozvola* je dozvola koju izdaje tijelo nadležno za poslove zapošljavanja stranaca, a kojom se dozvoljava plaćeni rad stranca u BiH;
- f) *odobrenje boravka* je odobrenje koje izdaje nadležno tijelo za poslove sa strancima, a kojim se strancu odobrava da u razdoblju naznačenom u odobrenju legalno boravi u BiH;
- g) *podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu* je stranac za kojeg se može smatrati da traži izbjeglički status ili supsidijarnu zaštitu u BiH dok se ne odluči o njegovu zahtjevu sukladno ovome Zakonu;
- h) *međunarodna zaštita* označava izbjeglički status i status supsidijarne zaštite sukladno ovome Zakonu;
- i) *izbjeglica* je, sukladno Konvenciji o statusu izbjeglica iz 1951. i Protokolu o statusu izbjeglica iz 1967, stranac koji se zbog osnovanog straha od proganjanja po osnovi rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili zbog političkog mišljenja nalazi izvan zemlje svojeg državljanstva, a ne može se ili se zbog takvog straha ne želi ni staviti pod

zaštitu te zemlje, kao i osoba bez državljanstva koja se nalazi izvan zemlje prethodnog uobičajenog mjesta boravka, a ne može se ili se zbog takvog straha ne želi vratiti u tu državu;

- j) *izbjeglički status* je status koji BiH priznaje izbjeglici sukladno ovome Zakonu;
- k) *stranac pod supsidijarnom zaštitom* je stranac koji boravi u BiH a ne ispunjava uvjete za izbjeglički status, ali uživa zaštitu sukladnu međunarodnim standardima i ovom Zakonu;
- l) *stranac pod privremenom zaštitom* je stranac koji boravi u BiH na temelju masovnog priljeva sukladno ovome Zakonu;
- m) *nadležno tijelo* je tijelo koji vodi postupak sukladno ovome ili drugom Zakonu;
- n) *maloljetnik bez pratnje* je stranac mlađi od 18 godina života (maloljetnik) koji dođe do teritorija BiH bez pratnje osobe starije od 18 godina života (punoljetna osoba) koja je za maloljetnika odgovorna po zakonu ili punomoći, kao i maloljetnik koji je ostavljen bez pratnje nakon ulaska u BiH;
- o) *brak iz interesa odnosno izvanbračna zajednica iz interesa* je brak koji je sklopljen, odnosno izvanbračna zajednica zasnovana isključivo s ciljem omogućivanja strancu da uđe i/ili boravi u BiH;
- p) *usvojenje iz interesa* je usvojenje zasnovano isključivo s ciljem omogućivanja strancu da uđe i/ili boravi u BiH;
- r) *brak* je zakonom uređena životna zajednica jednog muškarca i jedne žene;
- s) *izvanbračna zajednica* je životna zajednica jedne žene i jednog muškarca koji nisu u braku ili izvanbračnoj zajednici s trećom osobom, a koja traje najmanje tri godine ili kraće ako je u njoj rođeno zajedničko dijete;
- t) *spajanje obitelji* podrazumijeva ulazak i boravak u BiH stranca koji su članovi uže obitelji osobe koja legalno boravi u BiH, kako bi se sačuvala obiteljska zajednica;
- u) *prijevoznik* je svaka fizička ili pravna osoba koja pruža usluge prijevoza osoba u međunarodnom prometu, bilo kojim prijevoznim sredstvom;
- v) *prijetnja javnom zdravlju* podrazumijeva bolest s potencijalnom epidemijom, kako je definirano Međunarodnim zdravstvenim regulativama Svjetske zdravstvene organizacije (WHO), ali i druge infektivne bolesti ili zarazne parazitne bolesti ako su one predmetom odredaba o zaštiti koja se primjenjuje na državljane BiH.

Чланак 6.

(Višestruko državljanstvo stranca ili državljanina BiH na teritoriju BiH)

- (1) Stranac koji ima višestruko državljanstvo smatra se državljaninom države koja mu je izdala putnu ispravu s kojom je prešao državnu granicu BiH, ukoliko ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Strancem na teritoriju BiH ne smatra se državljanin BiH koji ima i državljanstvo koje druge države.

Чланак 7.

(Sloboda kretanja)

- (1) Stranac može ulaziti u BiH i boraviti na njezinu teritoriju s važećom putnom ispravom u koju je unesena viza ili odobrenje boravka, ukoliko ovim Zakonom ili među-

narodnim ugovorom nije drukčije određeno. Ulazak, boravak, kretanje i izlazak stranaca mogu biti ograničeni pod uvjetima propisanim ovim ili drugim zakonom.

- (2) Stranci koji legalno borave u BiH pod uvjetima određenim ovim Zakonom uživaju pravo na slobodu kretanja unutar BiH i slobodan izbor mjesta boravka, ako nije drukčije određeno ovim ili drugim zakonom u posebnim područjima iz razloga javnoga interesa u demokratskom društvu.
- (3) Prava iz stavka (2) ovoga članka mogu biti djelomično ili potpuno ograničena sukladno zakonu, u mjeri nužnoj u demokratskom društvu u interesu državne ili javne sigurnosti, radi očuvanja javnoga poretka, sprečavanja kriminala, zaštite zdravlja ili morala, ili radi zaštite prava i sloboda drugih.
- (4) Sigurnosnu provjeru za stranca, u svrhu utvrđivanja razloga sigurnosti BiH, provodi Obavještajno-sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine. Pravilnik o načinu provođenja sigurnosne provjere donosi glavni ravnatelj Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine.

Članak 8.

(Zabrana diskriminacije)

Zabranjena je diskriminacija stranaca po bilo kojoj osnovi, kakve su: rod odnosno spol, rasa, boja kože, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, veza s nacionalnom manjinom, imovinsko stanje, status koji se stječe rođenjem ili drugi status.

Članak 9.

(Obveza poštovanja javnog poretka BiH)

Stranci u BiH moraju poštovati javni poredak BiH - poštovati zakone i druge propise u BiH te se pridržavati odluka tijela vlasti u BiH.

Članak 10.

(Udruživanje stranaca te nošenje oružja i odora u BiH)

- (1) Strancima je zabranjeno osnivanje političkih stranaka.
- (2) Stranci mogu osnivati udruge prema posebnim propisima.
- (3) Stranac može unijeti, posjedovati i nositi te nabavljati oružje i streljivo u BiH prema Zakonu o nadzoru i kontroli prelaska državne granice i propisima kojima se uređuje nabavljanje, držanje i nošenje oružja.
- (4) Stranac može ući i kretati se u BiH u stranoj vojnoj, policijskoj ili carinskoj odori pod uvjetima propisanim Zakonom o nadzoru i kontroli prelaska državne granice i člankom 142. (*Kretanje u stranoj odori*) ovoga Zakona.

Članak 11.

(Radna dozvola)

- (1) Ako stranac namjerava boraviti u BiH s ciljem plaćenog rada, mora imati radnu dozvolu koju je izdalo tijelo nadležno za poslove zapošljavanja stranaca, sukladno odredbama ovoga i drugih zakona u BiH kojima se reguliraju pitanja rada stranaca, osim kada je ovim Zakonom ili međunarodnim sporazumom određeno da za pojedine vrste rada nije potrebna radna dozvola.
- (2) Obavljanje aktivnosti potrebnih za osnivanje i registraciju pravne osobe, odnosno poslovnog subjekta ne smatra se radom u smislu stavka (1) ovoga članka te ne podliježe obvezi pribavljanja radne dozvole.
- (3) Tijelo iz stavka (1) ovoga članka dužno je primjerak odluke po zahtjevu za izdavanje radne dozvole dostaviti Službi odmah prilikom dostave odluke stranci u postupku.
- (4) Odredbe ovog članka ne odnose se na strance kojima je priznat izbjeglički status ili status supsidijarne zaštite u BiH.

Članak 12.

(Prava i obveze u postupku pred tijelima vlasti)

- (1) U svim fazama postupka stranci će biti obaviješteni o pravima i obvezama koje proistječu iz ovoga Zakona.
- (2) Tijelo koje vodi postupak dužno je strancu koji ne razumije jezik na kojem se vodi postupak omogućiti da tijekom postupka prati uz pomoć prevoditelja odnosno tumača, a zahtjevi za ostvarivanje prava iz ovoga Zakona i dokazi koji opravdavaju zahtjev, kao i pozivi, rješenja i druga pismena, dostavljaju se na jednom od službenih jezika u BiH.
- (3) U slučaju da je strancu određen pritvor, zadržavanje ili stavljanje pod nadzor, tijelo koje je takvu mjeru odredilo omogućiti će mu, na njegov zahtjev, kontakt s nadležnim tijelima države čiji je državljanin, odnosno države koja mu pruža zaštitu.

Članak 13.

(Obveza nošenja i predočavanja dokaza o identitetu)

- (1) Za vrijeme boravka na teritoriju BiH stranac mora uzeti sa sobom putnu ispravu s kojom je ušao u BiH ili drugu identifikacijsku ispravu, odnosno odgovarajuću potvrdu izdanu u BiH, u svrhu dokazivanja ili potvrde svojeg identiteta i zakonitosti ulaska i boravka u BiH. Stranac je dužan dati na uvid identifikacijsku ispravu na zahtjev ovlaštene osobe Službe, policije ili drugog nadležnog tijela kada je drugo nadležno tijelo za to zakonom ovlašteno.
- (2) Pravne i fizičke osobe koje su prijevoznici ili koje pružaju usluge smještaja ili organizacije putovanja mogu zatražiti predočavanje putne isprave ili druge identifikacijske isprave stranca, ali im je zabranjeno zadržati ih.

Članak 14.

(Utvrđivanje identiteta stranca)

- (1) Stranac čiji identitet nije moguće odmah utvrditi ili postoje osnovi sumnje u istinitost njegovih navoda o identitetu, staviti će se pod nadzor ako se identitet ne može sa sigurnošću utvrditi ni u roku od šest sati od dovođenja stranca u službene prostorije.
- (2) Nadzor iz stavka (1) ovoga članka određuje se sukladno odredbama članaka od 98. do 104. [Odjeljak B. (*Stavljanje stranca pod nadzor*), Poglavlje VI. (*Prihvat stranaca i nadzor*)] ovoga Zakona.
- (3) Prema ovome Zakonu, postupak utvrđivanja identiteta stranca pokreće i vodi Služba.
- (4) Ukoliko je postupak utvrđivanja identiteta stranca čiji identitet nije moguće odmah utvrditi ili postoje osnovi sumnje u istinitost njegovih navoda o identitetu pokrenula policija i ne može ga okončati u roku od šest sati, obavijestiti će o tome Službu što je prije moguće.
- (5) Postupak utvrđivanja identiteta stranca provodi se prema odredbama Zakona o Službi za poslove sa strancima i Zakona o policijskim službenicima.
- (6) Postupak utvrđivanja identiteta stranca može obuhvaćati i utvrđivanje zakonitosti njegova boravka u BiH, odnosno utvrđivanje mjesta boravišta ili prebivališta u BiH.

POGLAVLJE II. ULAZAK STRANACA U BiH

Odjeljak A. Ulazak u BiH

Članak 15.

(Prelazak državne granice)

- (1) Smatra se da je stranac ušao u državu kada je prešao državnu granicu BiH, odnosno kada je prošao mjesto obavljanja granične kontrole.

- (2) Stranac može prijeći državnu granicu BiH samo na graničnim prijelazima otvorenima za međunarodni promet, u vrijeme u koje granični prijelaz radi.
- (3) Iznimno od stavka (2) ovoga članka, stranac koji je državljanin susjedne države može prijeći državnu granicu BiH i na graničnim prijelazima namijenjenima za promet između BiH i susjednih država, osim ako sporazumom između BiH i susjedne države nije drukčije određeno.
- (4) Stranac koji želi ući ili izaći iz BiH dužan je zaustaviti se na graničnom prijelazu, dati na увид документе potrebne za prelazak granice i podvrgnuti sebe, svoju prtljagu i svoje prijevozno sredstvo graničnoj kontroli sukladno Zakonu o nadzoru i kontroli prelaska državne granice, a naročito službenoj osobi nadležnoga tijela pojasniti sve okolnosti vezane uz ispunjavanje uvjeta za prelazak državne granice i postupati prema upozorenjima i zapovijedima policijskog službenika tijela nadležnog za kontrolu prelaska državne granice.
- (5) Granična kontrola stranca koji ulazi u BiH obuhvaća i utvrđivanje ispunjavanja općih uvjeta za ulazak iz članka 19. (*Opći uvjeti za ulazak*) ovoga Zakona.
- (6) Državna se granica ne može prijeći s putnom ispravom ni s vizom čiji rok važenja istječe na dan namjeravanog prelaska granice.
- (7) U putnu ispravu stranca koji prelazi državnu granicu policijski službenik tijela nadležnog za kontrolu prelaska državne granice unosi otisak ulaznog odnosno izlaznog štambilja, osim ako to nije moguće s obzirom na vrstu putne isprave ili je drukčije propisano ovim Zakonom ili je drukčije određeno međunarodnim sporazumom.
- (8) Zadržavanje stranca u tranzitnom području na međunarodnoj zračnoj luci, u sidrištu luke ili na pristaništu ne smatra se ulaskom u državu.

Članak 16.

(Nezakonit ulazak u BiH)

Nezakonitim ulaskom u BiH smatra se ako stranac:

- a) prijeđe ili pokuša prijeći državnu granicu izvan graničnog prijelaza otvorenog za međunarodni promet ili izvan graničnog prijelaza namijenjenog za promet između BiH i susjednih država ako je državljanin susjedne države i nije drukčije određeno međunarodnim sporazumom, ili izvan vremena u kojem granični prijelaz radi ili prije isteka roka u kojem ne može ući u BiH;
- b) izbjegne ili pokuša izbjeći graničnu kontrolu;
- c) pri prelasku državne granice upotrijebi tuđu, nevažeću, odnosno nevaljanu putnu ispravu;
- d) tijelu nadležnom za kontrolu prelaska državne granice navede neistinite podatke;
- e) uđe u državu za vrijeme trajanja mjere protjerivanja.

Članak 17.

(Zajedničke putne isprave i posebna pažnja prema maloljetnicima)

- (1) Stranac koji je upisan u putnu ispravu druge osobe može ulaziti i izlaziti iz BiH samo s osobom u čiju je putnu ispravu upisan.
- (2) Stranci koji imaju zajedničku (kolektivnu) putnu ispravu mogu ulaziti, kretati se i izlaziti iz BiH samo zajedno, a punoljetne osobe koje su upisane u zajedničku putnu ispravu moraju imati dokument s fotografijom na temelju kojeg se može utvrditi njihov identitet. Iznimno, članu

skupine može biti dopušteno pojedinačno napuštanje države ako je to nužno iz njegovih privatnih razloga ili ako tako odredi nadležno tijelo. Vođa skupine mora imati osobnu putnu ispravu i ne može napustiti BiH bez skupine. Broj osoba koje putuju na zajedničkoj putnoj ispravi ograničen je na od pet do 50 osoba.

- (3) Stranac koji je mlađi od 18 godina života (maloljetnik) i ima osobnu putnu ispravu može prelaziti granicu BiH u pratnji roditelja, zakonskog zastupnika ili skrbnika, odnosno osobe koja je opunomoćena da ga prati uz potpisanu i ovjerenu punomoć roditelja, zakonskog zastupnika ili skrbnika, ili mora imati suglasnost roditelja odnosno zakonskog zastupnika ako putuje bez pratnje.
- (4) Službena osoba ovlaštena za kontrolu prelaska državne granice dužna je obratiti posebnu pozornost prilikom kontrole stranca mladeg od 18 godina života (maloljetnik) koji namjerava prijeći državnu granicu BiH, kao i osobe u čijoj se pratnji maloljetnik nalazi.

Članak 18.

(Obveze prijevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja)

- (1) Prijevoznik može dovesti stranca na granični prijelaz samo ako stranac ispunjava osnovne opće uvjete za ulazak u BiH iz članka 19. (*Opći uvjeti za ulazak*) st. (1) i (2) ovoga Zakona.
- (2) Prijevoznik je dužan:
  - a) stranca kojemu bude odbijen ulazak u BiH jer ne ispunjava osnovne opće uvjete za ulazak u BiH iz članka 19. st. (1) i (2) ovoga Zakona odvesti s graničnog prijelaza i vratiti u prvu državu iz koje stranca dovozi u BiH, i to bez odgode i o svome trošku, i
  - b) podmiriti troškove boravka stranca iz točke a) ovoga stavka u BiH.
- (3) Obveze prijevoznika iz st. (1) i (2) ovoga članka ne odnose se na stranca koji dolazi na teritorij BiH izravno s teritorija na kojem su mu život ili sloboda ugroženi i koji zatraži međunarodnu zaštitu BiH.
- (4) Organizator turističkog ili sličnog putovanja u BiH obavezan je strancima kojima pruža takvu uslugu podmiriti troškove udaljenja iz BiH i troškove boravka u BiH, ako se stranac prisilno udaljuje iz razloga neispunjavanja osnovnih općih uvjeta za ulazak u BiH iz članka 19. st. (1) i (2) ovoga Zakona, a sam stranac te troškove ne može podmiriti.
- (5) Vijeće ministara podrobnije uređuje ova pitanja podzakonskim aktom, na prijedlog Ministarstva koji je upućen nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva prometa i komunikacija BiH.

Članak 19.

(Opći uvjeti za ulazak)

- (1) Stranac može ući u BiH ako ima važeću putovnicu ili drugu identifikacijsku ispravu koja se može koristiti za prelazak državne granice BiH, a čiji rok važenja ne istječe na dan ulaska u BiH (važeća putna isprava).
- (2) Uz osnovni opći uvjet iz stavka (1) ovoga članka, za ulazak u BiH stranac mora ispunjavati i sljedeće osnovne opće uvjete:
  - a) imati važeću vizu za ulazak, boravak ili prelazak preko teritorija BiH, čiji rok važenja ne istječe na dan ulaska u BiH, ako u BiH ne ulazi s putnom ispravom koju je izdala država čiji su državljani oslobođeni od obveze

pribavljanja vize [članak 21. (*Oslobađanje od obveze pribavljanja vize*)]; ili

- b) imati odobrenje boravka propisano ovim Zakonom.
- (3) Uz osnovne opće uvjete propisane st. (1) i (2) ovoga članka, stranac mora ispunjavati i ostale opće uvjete za ulazak stranca u BiH, i to:
- posjedovati dostatna sredstva za uzdržavanje tijekom vremena namjeravanog boravka u BiH i za izlazak iz zemlje, uključujući i sredstva za zdravstvenu zaštitu, odnosno dokaz da ih može zakonito pribaviti, što se dokazuje kako je propisano člankom 23. (*Dokazi o posjedovanju sredstava za uzdržavanje*) ovoga Zakona;
  - imati dokumente ili moći pružiti informacije na temelju kojih se može razumno zaključiti o svrsi i uvjetima namjeravanog boravka u BiH, ako je moguće i potrebno;
  - imati ulaznu vizu susjedne države u koju putuje ili preko čijeg teritorija nastavlja putovanje, ukoliko mu je ta viza potrebna;
  - imati potvrdu o cijepljenju ako dolazi s područja na kojem vlada epidemija zarazne bolesti;
  - da mu nije izrečena mjera protjerivanja ili otkaz boravka, odnosno da mu nije zabranjen ulazak u BiH, ako vremensko razdoblje na koje mu je izrečena ta mjera odnosno razdoblje zabrane još traje;
  - da se ne vodi u evidencijama kod nadležnog tijela kao prijestupnik niti kao međunarodni prijestupnik;
  - da ne postoje drugi razlozi, osim onih iz toč. e) i f) ovoga stavka, iz kojih bi njegov boravak na teritoriju BiH predstavljao prijetnju sigurnosti BiH, javnom poretku, javnom redu i miru, javnom zdravlju u BiH ili međunarodnim odnosima BiH.
- (4) Stranci koji su, sukladno članku 21. ovoga Zakona, oslobođeni pribavljanja vize za ulazak na teritorij BiH te ne moraju ispunjavati uvjet propisan stavkom (2) prilikom ulaska u BiH moraju ispunjavati ostale opće uvjete za ulazak, predviđene stavkom (3) ovoga članka.
- (5) Stranci koji za ulazak u BiH moraju imati vizu, moraju ispunjavati ostale opće uvjete za ulazak predviđene stavkom (3) ovoga članka prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje vize, kao i prilikom ulasku u BiH.
- (6) Kada to zahtijevaju razlozi zaštite sigurnosti BiH, javnog poretka, javnog reda i mira ili javnog zdravlja u BiH ili drugi razlozi koji proistječu iz međunarodnih obveza BiH, Vijeće ministara može uz uvjete za ulazak propisane st. (1), (2) i (3) ovoga članka propisati i dodatne uvjete za ulazak stranaca u BiH.
- (7) Potreban najmanji iznos sredstava za uzdržavanje iz stavka (3) točke a) ovoga članka utvrđuje se podzakonskim aktom.

Članak 20.

(Ulazak pod posebnim uvjetima)

Strancu se može odobriti ulazak u BiH i kada ne ispunjava uvjete iz članka 19. (*Opći uvjeti za ulazak*) ovoga Zakona, ako je tako predviđeno međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana ili odlukom Vijeća ministara.

Članak 21.

(Oslobađanje od obveze pribavljanja vize)

- (1) Vijeće ministara, na prijedlog MVP-a, određuje države čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH (u daljnjem tekstu: zemlje bezviznog režima), kao i države čiji državljanji mogu ući u BiH s drugom ispravom osim

putovnice. Vijeće ministara, na prijedlog MVP-a, također je nadležno za oslobađanje nositelja posebnih vrsta putnih isprava od pribavljanja vize.

- (2) Stranci koji su, sukladno ovome Zakonu, oslobođeni pribavljanja vize za ulazak na teritorij BiH imaju pravo na ulazak i boravak u zemlji (u daljnjem tekstu: bezvizni boravak) ukupno u trajanju do 90 dana u razdoblju od šest mjeseci, računajući od dana prvog ulaska, ukoliko drukčije nije određeno međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana ili odlukom Vijeća ministara iz članka 20. (*Ulazak pod posebnim uvjetima*) ovoga Zakona.
- (3) Stranci nemaju obvezu pribavljanja vize za ulazak u BiH ako u putovnici imaju naljepnicu odobrenja privremenog ili stalnog boravka u BiH, za vrijeme važenja tog odobrenja.

Članak 22.

(Izuzeci od potrebe posjedovanja vize)

- (1) Stranci - članovi posade i kabinsko osoblje zrakoplova u civilnom avionskom prometu koji posjeduju važeći certifikat člana posade, a namjeravaju ostati u zračnoj luci ili unutar granica obližnjeg naseljenog mjesta, mogu ulaziti u BiH bez vize i na teritoriju BiH boraviti do prvog svojeg sljedećeg redovitog leta.
- (2) Ukoliko je potrebno da koji član posade zbog obveza putuje u drugu državu kao putnik koji pridružio posadi zrakoplova, njegov se certifikat prihvaća kao zamjena za putovnicu i vizu te mu se omogućuje potrebna sloboda kretanja unutar teritorija BiH.
- (3) Važeći certifikat člana posade priznaje se kao valjani dokument za utvrđivanje identiteta i u slučaju kada njegov nositelj nije državljanin zemlje registra zrakoplova.
- (4) Vijeće ministara, na prijedlog MVP-a i pod uvjetom uzajamnosti, može izuzeti od potrebe posjedovanja vize državljane određenih država koji su:
- civilni članovi posade zrakoplova, uz postojanje odgovarajuće potvrde i bilješke u općoj deklaraciji i planu leta,
  - civilni članovi posade ili prateće osobe zrakoplova koji sudjeluju u havarijsko-spasilačkim letovima, uz postojanje odgovarajuće bilješke u općoj deklaraciji i planu leta, ili
  - civilni članovi posade broda, ako su upisani u popis posade i osoblja.

Članak 23.

(Dokazi o posjedovanju sredstava za uzdržavanje)

- (1) Postojanje sredstava za uzdržavanje stranca iz članka 19. (*Opći uvjeti za ulazak*) stavka (3) točke a) dokazuje se na sljedeći način:
- posjedovanjem gotovine u domaćoj ili stranoj konvertibilnoj valuti;
  - posjedovanjem vidova bezgotovinskog plaćanja prihvaćenih od bankarskog sustava BiH ili sredstva koje omogućuje podizanje novca u BiH, ili jamstva banke iz BiH koja priznaje bezgotovinske vidove plaćanja koje stranac posjeduje;
  - pozivnim pismom iz članka 34. (*Pozivno pismo*) ovoga Zakona;
  - posjedovanjem dokaza o uplaćenom smještaju ili o organiziranom putovanju; ili
  - posjedovanjem drugih sredstava (nekretnine u BiH na temelju koje je moguće osigurati sredstva za uzdržavanje tijekom boravka u BiH, sredstva po osnovi

izravnih stranih ulaganja, proizvodno-tehničke suradnje ili kooperacije i slično).

- (2) Ukoliko stranac ima dokaze o uplaćenom pojedinačnom ili kolektivnom putničkom zdravstvenom osiguranju, podrazumijeva se da ima osigurana sredstva za zdravstvenu zaštitu u smislu članka 19. stavak (3) točka a) ovoga Zakona.
- (3) Smatra se da stranac koji ima radnu dozvolu u BiH zadovoljava uvjete koji se odnose na posjedovanje sredstava za uzdržavanje.
- (4) Postojanje sredstava za izlazak stranca iz zemlje može se dokazivati posjedovanjem važeće putne karte za nastavak putovanja ili za povratak, kao i time što stranac zakonito posjeduje prijevozno sredstvo.

Članak 24.

(Izjednačenje nositelja odobrenja boravka s državljanima BiH pri ulasku)

Stranci kojima je u putovnicu uneseno odobrenje privremenog ili stalnog boravka u BiH u razdoblju važenja toga odobrenja izjednačeni su s državljanima BiH pri ulasku u BiH.

Odjeljak B. Odbijanje ulaska u BiH

Članak 25.

(Razlozi odbijanja ulaska)

- (1) Strancu će biti odbijen ulazak u BiH ako ne ispunjava uvjete za ulazak iz članka 19. (*Opći uvjeti za ulazak*) niti se na njega primjenjuje međunarodni ugovor ili odluka iz članka 20. (*Ulazak pod posebnim uvjetima*) ovoga Zakona.
- (2) Strancu može biti odbijen ulazak u BiH i kada ispunjava uvjete za ulazak propisane člankom 19. ovoga Zakona:
  - a) ako pri ulasku izbjegava ovlaštenoj osobi nadležnoj za kontrolu prelaska državne granice dati na uvid dokumente potrebne za prelazak granice ili izbjegava pojasniti okolnosti vezane uz ispunjavanje uvjeta za prelazak granice, ili namjerno pruži pogrešne podatke koji se tiču ispunjavanja uvjeta za ulazak u BiH, ili inače namjerno izbjegava graničnu kontrolu;
  - b) ako postoje osnovi sumnje da će obavljati djelatnost za koju je potrebna radna dozvola, a nema radnu dozvolu u BiH, osobito u odnosu na stranca kojemu je iz tog razloga već bio odbijen ulazak u BiH; ili
  - c) ako postoje osnovi sumnje da njegov boravak u BiH neće biti iskorišten u svrhu koju je naveo.

Članak 26.

(Postupak i posljedica odbijanja ulaska)

- (1) Granična policija odlučuje o odbijanju ulaska na granici.
- (2) Stranac kojem se odbija ulazak u BiH jer, iako u dobroj vjeri, ne ispunjava osnovne opće uvjete za ulazak iz članka 19. (*Opći uvjeti za ulazak*) st. (1) i (2) ili ostale opće uvjete iz članka 19. stavak (3) toč. a), b), c) i d) ovoga Zakona, bit će upozoren da je odmah dužan napustiti granični prijelaz.
- (3) Ako stranac iz stavka (2) ovoga članka odbije odmah napustiti granični prijelaz ili se strancu odbija ulazak jer ne ispunjava ostale opće uvjete iz članka 19. stavak (3) toč. e), f) i g) ili iz razloga predviđenih člankom 25. (*Razlozi odbijanja ulaska*) stavak (2) ovoga Zakona, uručuje mu se rješenje o odbijanju ulaska.
- (4) Rješenje o odbijanju ulaska mora sadržavati razlog odbijanja ulaska, a izdaje se na obrascu koji stranac potpisuje. Ako stranac odbije potpisati rješenje, službena osoba unosi takvu opasku u obrazac. Primjerak rješenja

uručuje se strancu. Ako stranac odbije primiti rješenje, ta će se činjenica unijeti kao opaska u obrazac rješenja i rješenje će mu se dostaviti.

- (5) Rješenje o odbijanju ulaska izvršava se odmah, unošenjem otiska štambilja "ODBIJEN ULAZAK", odnosno druge odgovarajuće oznake u putnu ispravu stranca. Ako stranac nema putnu ispravu u koju bi se mogao unijeti otisak štambilja, odnosno druga odgovarajuća oznaka, ta se činjenica unosi kao opaska u obrazac rješenja.
- (6) Protiv rješenja o odbijanju ulaska na granici može se uložiti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana uručenja, odnosno od dostave rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.
- (7) Stranac kojem je ulazak odbijen prema stavku (3) ovoga članka ne može ući u BiH u roku od 24 sata od trenutka odbijanja ulaska, čak i ako je nakon donošenja rješenja o odbijanju ulaska naknadno ispunio uvjete za ulazak.

Odjeljak C. Vize

Članak 27.

(Opće odredbe o vizama)

- (1) Viza je dozvola za prelazak državne granice koja omogućuje ulazak u zemlju i boravak u roku određenom vizom ili prelazak (tranzit) preko teritorija BiH ako stranac za to ispunjava uvjete.
- (2) U pravilu, stranac je dužan pribaviti vizu prije dolaska na granični prijelaz BiH.
- (3) Viza se može izdati samo strancu koji posjeduje važeću putovnicu, čiji rok važenja premašuje vrijeme važenja vize za najmanje tri mjeseca.
- (4) Posjedovanje vize ne predstavlja bezuvjetno pravo ulaska stranca u BiH.
- (5) Viza ne pruža strancu pravo na rad u BiH.

Članak 28.

(Vrste viza)

Nadležna tijela BiH izdaju sljedeće vize:

- a) aerodromske tranzitne vize (Viza A),
- b) tranzitne vize (Viza B),
- c) vize za kratkoročni boravak (Viza C),
- d) vize za dugoročni boravak (Viza D).

Članak 29.

(Aerodromska tranzitna viza - Viza A)

- (1) Aerodromska tranzitna viza (Viza A) omogućuje strancu prolazak kroz međunarodno tranzitno područje zračne luke bez stvarnog ulaska u zemlju, tijekom zaustavljanja ili nastavljanja međunarodnog leta.
- (2) U pravilu, strancu koji za vrijeme neprekinutog putovanja ne napušta međunarodno tranzitno područje zračne luke ili zrakoplov koji se nalazi u zračnoj luci u BiH nije potrebna viza.
- (3) Iznimno, Vijeće ministara može odlučiti da državljani određenih zemalja ili putnici na određenim putničkim linijama trebaju posjedovati aerodromske tranzitne vize.
- (4) Strancu se može na njegov zahtjev izdati aerodromska tranzitna viza za određeni broj prolazaka kroz međunarodno područje zračne luke u razdoblju tranzita.
- (5) Nakon što pribavi mišljenje MVP-a, Ministarstvo podzakonskim aktom uređuje pitanja roka važenja aerodromske tranzitne vize.

Članak 30.
(Tranzitna viza - Viza B)

- (1) Tranzitna viza (Viza B) omogućuje strancu koji iz jedne zemlje putuje u treću zemlju prelazak preko teritorija BiH.
- (2) Tranzitna viza izdaje se za jedan, dva ili, u iznimnim slučajevima, više prelazaka preko teritorija BiH.
- (3) Ukupno vrijeme boravka na teritoriju BiH tijekom jednog tranzitnog putovanja ne može biti dulje od pet dana.
- (4) Tranzitna viza može se izdati ako stranac ima ulaznu vizu države u koju putuje ili preko čijeg teritorija nastavlja putovanje ukoliko mu je ta viza potrebna, odnosno ako ne postoje razlozi za sumnju da stranac neće moći ući u treću zemlju.
- (5) Nakon što pribavi mišljenje MVP-a, Ministarstvo podzakonskim aktom uređuje pitanja roka važenja tranzitne vize.

Članak 31.
(Viza za kratkoročni boravak - Viza C)

- (1) Viza za kratkoročni boravak (Viza C) omogućuje strancu jedan ili više ulazaka i boravaka u zemlji, s tim što nijedan neprekidan boravak ni ukupno trajanje više uzastopnih boravaka u BiH ne mogu biti dulji od 90 dana u razdoblju od šest mjeseci, počevši od dana prvog ulaska. Viza za kratkoročni boravak izdaje se za jedan ili više ulazaka u BiH.
- (2) Viza za kratkoročni boravak izdaje se s rokom važenja do najviše jedne godine.
- (3) Iznimno, viza za kratkoročni boravak može se izdati i s rokom važenja duljim od jedne godine ako je to u interesu BiH, o čemu odlučuje MVP nakon što pribavi suglasnost Službe.
- (4) Viza za kratkoročni boravak izdaje se za poslovna putovanja, putovanja u svrhu obrazovanja, obuke ili u sličnu svrhu, za turistička ili druga putovanja u privatne svrhe, za putovanja na političke, znanstvene, kulturne, sportske, vjerske ili druge događaje, kao i za putovanja iz ostalih razloga za koja je dovoljan kratkoročni boravak.

Članak 32.
(Viza za dugoročni boravak - Viza D)

- (1) Viza za dugoročni boravak (Viza D) omogućuje strancu ulazak i boravak u BiH u razdoblju od šest mjeseci tijekom jedne godine, počevši od dana prvog ulaska. Viza za dugoročni boravak izdaje se za jedan ili više ulazaka u BiH.
- (2) Viza za dugoročni boravak izdaje se iznimno u situacijama kada je za svrhu boravka u BiH potrebno razdoblje dulje od 90 dana tijekom šest mjeseci.
- (3) Viza za dugoročni boravak izdaje se s rokom važenja do najviše jedne godine.
- (4) Iznimno, viza za dugoročni boravak može se izdati i s rokom važenja duljim od jedne godine ako je to u interesu BiH, o čemu odlučuje MVP nakon što pribavi suglasnost Službe.
- (5) Za izdavanje vize za dugoročni boravak potrebna je prethodna suglasnost Službe.
- (6) Po zahtjevu za izdavanje vize za dugoročni boravak, diplomatsko-konzularno predstavništvo BiH (u daljnjem tekstu: DKP) dužno je prikupiti svu potrebnu dokumentaciju i prosljediti je Službi radi davanja ili uskraćivanja suglasnosti iz stavka (5) ovoga članka.
- (7) MVP će nakon što pribavi suglasnosti Službe podzakonskim aktom detaljnije predvidjeti situacije u

kojima se može izdati viza za dugoročni boravak (Viza D) te postupanje kod izdavanja takvih viza.

Članak 33.
(Uvjeti za izdavanje vize)

- (1) Podnositelj zahtjeva za izdavanje vize dužan je dati osobne podatke te biometrijske podatke (fotografija, otisak prstiju, potpis) koji se od njega traže, druge potrebne informacije te svrhu ulaska u BiH. Zahtjev za izdavanje vize podnosi se na propisanom obrascu, koji se mora točno i potpuno popuniti.
- (2) Za izdavanje vize za kratkoročni boravak (Viza C), podnositelj zahtjeva dužan je uz zahtjev priložiti:
  - a) pozivno pismo iz članka 34. (*Pozivno pismo*) ovoga Zakona;
  - b) kopiju sudskog ili drugog službenog poziva kojim se poziva na odazivanje u pravnom postupku koji se vodi u BiH;
  - c) kopiju dokaza o uplaćenom turističkom putovanju, uključujući smještaj i prijevoz, ili dokaz o organiziranom putovanju ili o uplaćenom smještaju, ako je potrebno;
  - d) potvrdu o primitku na obrazovanje ili obuku; ili
  - e) drugi dokument na temelju kojega se može razumno zaključiti o svrsi i uvjetima namjeravanog boravka u BiH, ako je to moguće i potrebno.
- (3) U slučaju sumnje u navedenu svrhu ulaska u BiH, službena osoba DKP-a BiH može zahtijevati da stranac dostavi uvjerenje o posjedovanju nekretnine ili uvjerenje o stalnim izvorima prihoda u zemlji podrijetla ili zemlji polaznog odredišta ili uvjerenje o upisanom studiju ili slično, odnosno dokaz iz kojeg se može razumno zaključiti da će stranac nakon legalnog boravka napustiti zemlju.
- (4) Službena osoba može zahtijevati dokaze ili pojašnjenje podataka ili informacija iz zahtjeva za izdavanje vize, kao i razgovor s podnositeljem zahtjeva.
- (5) Uvjet za izdavanje vize za kratkoročni boravak propisan stavkom (2) ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuje i u slučajevima izdavanja vize za dugoročni boravak (Viza D).
- (6) Nakon što pribavi mišljenje Ministarstva, MVP podzakonskim aktom uređuje tehnička pitanja glede uvjeta izdavanja aerodromske tranzitne vize (Viza A) i tranzitne vize (Viza B)

Članak 34.
(Pozivno pismo)

- (1) Pozivno pismo je pismo kojim se stranac poziva da dođe u BiH radi određene svrhe i u određenom vremenskom razdoblju.
- (2) Pozivno pismo za ulazak stranca u BiH može izdati državljanin BiH ili stranac s odobrenim stalnim boravkom u BiH, ili domaća pravna osoba ili strana pravna osoba registrirana u BiH.
- (3) Iznimno od stavka (2) ovoga članka, pozivno pismo može izdati i stranac s odobrenim privremenim boravkom u BiH u trajanju od jedne godine ako postoje razumne osnove da bi mu se mogao odobriti stalni boravak u BiH, i to isključivo u svrhu spajanja obitelji.
- (4) Pozivno pismo izdaje se na propisanom obrascu i mora sadržavati izjavu da izdavatelj pozivnog pisma preuzima na sebe obvezu osiguranja smještaja, pokriva troškova liječenja, osiguranja uzdržavanja i podmirenja ostalih troškova koji mogu nastati za boravka stranca u BiH,

troškove stavljanja pod nadzor, dobrovoljnog napuštanja ili prisilnog udaljenja, kao i sve druge troškove izlaska stranca iz BiH, ako te obveze ne može podmiriti stranc.

- (5) Pozivno pismo mora biti ovjereno od Službe po mjestu prebivališta, odnosno sjedišta davatelja poziva. Služba ovjerava pozivno pismo na temelju dokaza o osnovanosti izjave o preuzimanju obveza i troškova iz stavka (4) ovoga članka.
- (6) U slučaju iz stavka (3) ovoga članka, Služba ovjerava pozivno pismo i na temelju dokaza o istinitosti svrhe spajanja obitelji.

Članak 35.

(Izdavanje vize na zajedničkoj putovnici)

- (1) Viza na zajedničkoj putovnici izdaje se kao aerodromska tranzitna viza (Viza A), tranzitna viza (Viza B) ili kao viza za kratkoročni boravak (Viza C) skupini stranaca, koja može brojati najmanje pet i najviše 50 osoba i koje predvodi osoba koja posjeduje svoju osobnu putovnicu i pojedinačnu vizu ako je potrebna.
- (2) Viza za kratkoročni boravak (Viza C) može se izdati na zajedničkoj putovnici s rokom važenja od najviše 30 dana, ukoliko članovi skupine zajedno ulaze na teritorij BiH, borave i napuštaju ga kao skupina.

Članak 36.

(Nadležnost i mjesto izdavanja vize)

- (1) Vizu izdaje DKP BiH.
- (2) Stranac je dužan pribaviti vizu prije ulaska u BiH, a na poziv tijela iz stavka (1) ovoga članka dužan je osobno podnijeti zahtjev za izdavanje vize.
- (3) Prije izdavanja vize, DKP BiH dužan je u slučaju izdavanja vize za dugoročni boravak (Viza D) te u drugim predviđenim slučajevima zatražiti prethodnu suglasnost Službe.
- (4) U slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje vize nije dopuštena žalba.
- (5) Iznimno od st. (1) i (2) ovoga članka, ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti BiH, humanitarni, ozbiljni profesionalni ili osobni razlozi, Granična policija može izdati na granici vizu za kratkoročni boravak (Viza C) za jedan ulazak do 15 dana ili tranzitnu vizu (Viza B) ili aerodromsku tranzitnu vizu (Viza A).
- (6) Viza iz stavka (5) ovoga članka može se izdati na granici samo pod sljedećim uvjetima:
- da stranac, izuzimajući uvjet iz članka 19. (*Opći uvjeti za ulazak*) stavak (2), ispunjava osnovne i ostale opće uvjete za ulazak u BiH iz članka 19. st. (1) i (3) ovoga Zakona,
  - da dokaže da nije bio u mogućnosti unaprijed podnijeti zahtjev za vizu, i
  - da predoči dokument ili više njih kojima dokazuje neodgovodiv razlog za ulazak u BiH te jamči povratak u zemlju podrijetla ili uobičajenog mjesta boravka.
- (7) U slučaju izdavanja vize na granici, Granična policija može odrediti da se strancu dozvoli ulazak samo na određenom graničnom prijelazu.

Članak 37.

(Rok za davanje suglasnosti središnje vlasti)

- (1) Kada je predviđeno da DKP BiH prije izdavanja vize mora zatražiti prethodnu suglasnost Službe [članak 36. (*Nadležnost i mjesto izdavanja vize*) stavak (3)], Služba će, odgovoriti što je prije moguće, a najkasnije u roku od

sedam dana od dana primitka zahtjeva. Služba o svojem odgovoru obavještava MVP.

- (2) Ako DKP BiH ne primi odgovor Službe na svoj zahtjev za davanjem suglasnosti u roku od sedam dana od dana primitka zahtjeva, smatrat će se da je suglasnost dana te da nema zapreka za izdavanje vize.

Članak 38.

(Produljenje vize)

- (1) Viza ne može biti produljena.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, viza za kratkoročni boravak (Viza C) može biti produljena zbog više sile, humanitarnih, ozbiljnih profesionalnih ili osobnih razloga, a sukladno pravilima koja vrijede za izdavanje vize.
- (3) Zahtjev za produljenje vize podnosi se MVP-u u sjedištu.
- (4) U slučaju odbijanja zahtjeva za produljenje vize nije dopuštena žalba.

Članak 39.

(Razlozi za neizdavanje vize i iznimno izdavanje vize iz humanitarnih razloga)

- (1) Viza neće biti izdana:
- ako stranac ne ispunjava opće uvjete za ulazak u BiH iz članka 19. (*Opći uvjeti za ulazak*) st. (1), (3), (5) i (6) niti se na njega primjenjuje međunarodni ugovor ili odluka iz članka 20. (*Ulazak pod posebnim uvjetima*) ovoga Zakona;
  - ako zahtjev za izdavanje vize nije podnesen na propisanom obrascu ili obrazac zahtjeva nije popunjen potpuno i čitko;
  - ako se stranac ne odazove pozivu DKP-a BiH da osobno podnese zahtjev za izdavanje vize; ili
  - ako se stranac ne odazove pozivu službene osobe DKP-a BiH na razgovor ili se ogluši na zahtjev službene osobe da pruži dokaze ili pojasni podatke ili informacije iz zahtjeva za izdavanje vize.
- (2) Iznimno, viza može biti izdana i u slučajevima iz stavka (1) ovoga članka iz humanitarnih razloga ili ako je to u interesu BiH ili je to sukladno prihvaćenim međunarodnim obvezama.

Članak 40.

(Skraćenje roka važenja vize)

- (1) U slučaju kada nadležno tijelo utvrdi da stranac nema dovoljno sredstava za uzdržavanje, može skratiti rok važenja vize.
- (2) Skraćenjem roka važenja vize skraćuje se rok do kojeg viza važi ili broj dana, odnosno mjeseci boravka u okviru važenja vize.
- (3) Nadležna tijela iz stavka (1) ovoga članka su Služba i Granična policija.
- (4) U slučaju skraćenja roka važenja vize nije dopuštena žalba.

Članak 41.

(Poništenje vize na granici)

- (1) Viza će biti poništena na graničnom prijelazu prije ulaska u BiH ako se utvrdi da je greškom izdana strancu za kojeg traje mjera zabrane ulaska u BiH ili je utvrđeno da je viza krivotvorena. Viza se može poništiti i u slučaju odbijanja ulaska u BiH.
- (2) Odluku o poništenju vize u slučajevima iz stavka (1) ovoga članka donosi Granična policija.

- (3) Odluka iz stavka (2) izvršava se odmah. Vizu na granici poništava Granična policija unošenjem otiska štambilja "PONIŠTENO" ili drugog odgovarajućeg znaka preko vize.
- (4) U slučaju poništenja vize nije dopuštena žalba.

**Članak 42.
(Poništenje vize u zemlji)**

- (1) Strancu koji je ušao i boravi na teritoriju BiH viza će biti poništena u sljedećim slučajevima:
- a) ako stranac ne poštuje javni poredak BiH [članak 9. (*Obveza poštovanja javnog poretka BiH*)] ili poduzme aktivnost koja narušava sigurnost BiH ili predstavlja prijetnju sigurnosti BiH ili je član organizacije koja planira ili poduzme takve aktivnosti;
  - b) ako stanac na bilo koji način sudjeluje u kriminalnoj aktivnosti, a osobito u organiziranom, prekograničnom ili transnacionalnom kriminalu, ili je član organizacije koja planira ili na bilo koji način sudjeluje u takvoj aktivnosti;
  - c) ako organizira ili je u vezi s organiziranjem ilegalnog ulaska, boravka ili izlaska pojedinca ili skupine u ili iz BiH, ili ako organizira ili na bilo koji način sudjeluje u trgovini ljudima;
  - d) ako je prekršio propise kojima se regulira prelazak državne granice BiH, bez obzira je li kršenje propisa nastalo pri ulasku ili izlasku iz BiH;
  - e) ako su se okolnosti na temelju kojih je izdana viza izmijenile u tolikoj mjeri da bi isključile svaku mogućnost izdavanja vize;
  - f) ako je stranac dao pogrešne podatke ili prikrio okolnosti važne za izdavanje vize;
  - g) ako stranac obavlja djelatnost za koju je potrebna radna dozvola, a nema radnu dozvolu u BiH;
  - h) ako nazočnost stranca predstavlja prijetnju javnom poretku, sigurnosti ili međunarodnim odnosima BiH;
  - i) ako je stranac pravomoćno osuđen za kazneno djelo za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od jedne godine ili teža kazna; ili
  - j) ako je stranac ostvario ulazak i boravak na temelju krivotvorene putne isprave.
- (2) Osnove za utvrđivanje razloga za poništenje vize propisanih u stavku (1) ovoga članka su: postojanje međunarodne tjeralice, saznanja kojima raspolazu ovlaštene osobe Službe, pravomoćne sudske odluke ili obavijesti od nadležnih tijela i službi sigurnosti u BiH.
- (3) Strancu kojem je poništena viza iz razloga propisanih stavkom (1) toč. a), b), c), d), f), h), i) i j) ovoga članka, a nije lišen slobode, može se izreći mjera protjerivanja i može biti stavljen pod nadzor do napuštanja teritorija BiH.
- (4) Strancu kojem je poništena viza, a nije izrečena mjera protjerivanja, određuje se rok u kojem mora napustiti BiH, a koji ne može biti dulji od osam dana.
- (5) Do napuštanja teritorija BiH, stranac kojem je poništena viza a nije mu izrečena mjera protjerivanja, stavlja se pod nadzor ukoliko postoje razlozi propisani ovim Zakonom.
- (6) O vizama koje su poništene, kao i o vizama kojima je skraćen rok važenja, tijelo koje je vizu poništilo, odnosno skratilo rok njezina važenja odmah pismeno izvješćuje nadležno nadređeno tijelo, koje o navedenim činjenicama obavještava Ministarstvo, Službu i MVP.

**Članak 43.
(Postupak poništenja vize)**

- (1) Rješenje o poništenju vize u slučajevima iz članka 42. (*Poništenje vize u zemlji*) stavak (1) ovoga Zakona donosi mjesno nadležna organizacijska jedinica Službe po službenoj dužnosti ili po obrazloženom prijedlogu drugog tijela.
- (2) Rješenje iz stavka (1) ovoga članka izvršava se odmah. Vizu poništava mjesno nadležna organizacijska jedinica Službe unošenjem otiska štambilja "PONIŠTENO" ili drugog odgovarajućeg znaka preko vize.
- (3) Rješenje iz stavka (1) ovoga članka je konačno i protiv njega nije dopuštena žalba.

**Članak 44.
(Podzakonski akti o tehničkim pitanjima za ulazak stranaca)**

- (1) Nakon što pribavi mišljenje MVP-a, Ministarstvo podzakonskim aktom detaljnije uređuje: vrste putnih isprava, postupanje kod skupnog ulaska stranaca iz zemalja bezviznog režima, obrazac zahtjeva za izdavanje vize, kao i postupanje kod izdavanja vize na granici,
- (2) Nakon što pribavi mišljenje Službe, Ministarstvo podzakonskim aktom detaljnije uređuje obrazac pozivnog pisma, kao i postupanje kod ovjere pozivnog pisma za ulazak u BiH.
- (3) Nakon što pribavi mišljenje Granične policije Ministarstvo podzakonskim aktom uređuje postupanje kod ulaska, obrazac rješenja o odbijanju ulaska i detaljnije postupanje kod odbijanja ulaska u BiH.
- (4) Ako je potrebno, Ministarstvo podzakonskim aktom može urediti druga tehnička pitanja od značenja za ulazak stranaca nakon što pribavi mišljenja drugog nadležnog tijela iz st. (1) i (2) odnosno (3) ovoga članka.
- (5) Nakon što pribavi mišljenje Ministarstva, MVP podzakonskim aktom uređuje postupanje kod izdavanja viza u DKP-ima BiH.

POGLAVLJE III. PUTNE ISPRAVE ZA STRANCE

**Članak 45.
(Vrste putnih isprava za strance)**

Putne isprave za strance su:

- a) putna isprava za izbjeglice,
- b) putna isprava za osobe bez državljanstva,
- c) putni list za stranca.

**Članak 46.
(Izdavanje putnih isprava za strance)**

- (1) Putne isprave za strance izdaju se strancima kojima je u BiH priznat izbjeglički status ili su osobe bez državljanstva ili im je potreban putni list.
- (2) Putne isprave za osobe bez državljanstva i putne listove za strance izdaje Služba prema boravištu, odnosno prebivalištu stranca, a putne isprave za izbjeglice izdaje Ministarstvo.
- (3) Putne isprave za strance izdaju se s rokom važenja od dvije godine, osim u slučaju putnog lista koji vrijedi samo za jedno putovanje.
- (4) Nositelji putnih isprava za strance mlađi od 18 godina (maloljetnici) mogu putovati u inozemstvo samo u pratnji roditelja ili zakonskog zastupnika ili opunomoćenika s ovjerenom punomoći obaju roditelja ili zakonskog zastupnika, ili moraju imati suglasnost roditelja odnosno zakonskog zastupnika ako putuju bez pratnje.

Članak 47.

(Putni list za stranca)

- (1) Putni list za stranca je putna isprava koja vrijedi za jedno putovanje i izdaje se strancu:
  - a) čija je važeća putna isprava izgubljena ili je uništena i ne može se zamijeniti ili je stranac na drugi način ostao bez nje, a država čiji je državljanin nema svoj DKP u BiH niti njezin interes zastupa koja druga država, s ciljem da se tome strancu omogući povratak u državu u kojoj ima uobičajeno mjesto boravka ili u državu koja ga prihvaća;
  - b) kojem je odobrena ili je bila odobrena međunarodna zaštita ili privremena zaštita ili je u postupku stjecanja takvoga statusa, s ciljem da mu se omogući dobrovoljni povratak u matičnu zemlju ili u državu u kojoj ima uobičajeno mjesto boravka ili u državu koja ga prihvaća;
  - c) kojem je državljanstvo BiH prestalo, a radi putovanja u inozemstvo.
- (2) Putni list za stranca uz slučajeve iz stavka (1) ovog članka može biti izdan i u drugim slučajevima, ukoliko za to postoje opravdani razlozi.
- (3) Putni list za stranca izdaje nadležna organizacijska jedinica Službe kojoj je prijavljen gubitak ili uništenje putne isprave ili njezin drugačiji nestanak, odnosno na čijem području stranac boravi.
- (4) U slučaju iz stavka (1) točke b) ovoga članka, Služba izdaje putni list za stranca po prethodnoj suglasnosti Ministarstva.

Članak 48.

(Neizdavanje putnih isprava za strance)

- (1) Putna isprava za stranca neće biti izdana:
  - a) strancu protiv kojeg se vodi kazneni ili prekršajni postupak, osim ako nema suglasnosti tijela koje vodi postupak;
  - b) strancu osuđenom na kaznu zatvora ili novčanu kaznu ili mu je izrečena mjera oduzimanja imovinske koristi ili je dužan nadoknaditi štetu, dok kaznu ne izdrži odnosno dok ne plati novčanu kaznu, ili dok ne vrati imovinsku korist odnosno dok ne nadoknadi štetu; ili
  - c) ako to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, sigurnosti BiH ili javnog zdravlja.
- (2) Kada Služba utvrdi postojanje kojeg od razloga iz stavka (1) ovoga članka, oduzet će prethodno izdanu putnu ispravu za stranca za vrijeme postojanja takvoga razloga i o tome obavijestiti Ministarstvo.
- (3) U slučaju iz stavka (2) ovoga članka, Služba izdaje potvrdu o oduzimanju putne isprave za stranca.

Članak 49.

(Obveze stranca u vezi s putnim ispravama za strance)

- (1) Stranac ne smije ustupiti svoju putnu ispravu za stranca drugoj osobi niti kao svoju smije koristiti putnu ispravu druge osobe. U protivnom će službena osoba, odmah po saznanju, prijaviti kazneno djelo sukladno zakonu o kaznenom postupku.
- (2) Stranac kojem je otkazan boravak sukladno ovome Zakonu ili je stekao državljanstvo BiH dužan je odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana nastupanja navedenih okolnosti, vratiti putnu ispravu za strance mjesno nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe koja je tu putnu ispravu izdala.

- (3) Stranac je dužan, odmah po saznanju prijaviti gubitak, uništenje ili drukčiji nestanak putne isprave za stranca mjesno nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe ili policije prema mjestu boravka, a ako se ta činjenica dogodila izvan BiH - najbližem DKP-u BiH.
- (4) Tijelo kojem je prijavljena činjenica iz stavka (3) ovoga članka strancu izdaje potvrdu o prijavi gubitka, uništenja ili drukčijeg nestanka putne isprave za stranca. Ukoliko je stranac prijavio tu činjenicu policiji odnosno DKP-u BiH, policija odnosno DKP BiH dužni su odmah, a najkasnije tijekom istoga dana, obavijestiti organizacijsku jedinicu Službe na čijem području stranac boravi.
- (5) Putna isprava za stranca koja je izgubljena, uništena ili je na drukčiji način nestala bit će oglašena nevažećom u "Službenom glasniku BiH", o trošku stranca.

Članak 50.

(Podzakonski akti o tehničkim pitanjima putnih isprava za strance)

Nakon što pribavi mišljenja Službe i Ministarstva, Ministarstvo civilnih poslova BiH podzakonskim će propisom urediti: oblik, sadržaj, potrebne dokumente koji se prilažu uz zahtjev za izdavanje, postupanje kod izdavanja i druga tehnička pitanja vezana uz putne isprave za strance.

POGLAVLJE IV. BORAČAK STRANACA U BiH

Odjeljak A. Vrste boravka stranaca u BiH

Članak 51.

(Vrste boravka)

- (1) U smislu ovoga Zakona, pod boravkom stranca smatra se:
  - a) vizni,
  - b) bezvizni,
  - c) privremeni,
  - d) stalni boravak.
- (2) Vizni boravak je pravo na boravak stranca u BiH u vremenu navedenom u vizi.
- (3) Bezvizni boravak je pravo na boravak u BiH stranca koji dolazi iz zemlje bezviznog režima u vremenu iz članka 21. (*Oslobađanje od obveze pribavljanja vize*) stavak (2) ovoga Zakona.
- (4) Privremeni boravak je pravo boravka stranca u BiH u vremenu od jedne godine, ukoliko nije drukčije određeno odobrenjem boravka.
- (5) Stalni boravak je pravo na boravak stranca u BiH u neograničenom vremenu.

Odjeljak B. Privremeni boravak

Članak 52.

(Osnova za odobrenje privremenog boravka)

- (1) Odobrenje privremenog boravka može biti izdano iz opravdanih razloga kakvi su: brak ili izvanbračna zajednica s državljaninom BiH, spajanje obitelji, obrazovanje, znanstvenoistraživački, umjetnički ili sportski rad ili rad konzultanata; rad ključnog osoblja unutar fizičke ili pravne osobe ili rad po osnovi izdane radne dozvole; u svrhu privatnog poduzetništva ili volonterskog rada ili radi realizacije projekta značajnog za BiH; radi vjerskih aktivnosti, liječenja ili iz humanitarnih razloga; te iz drugog sličnog opravdanog razloga ili razloga koji je zasnovan na međunarodnom sporazumu čija je BiH ugovorna strana.
- (2) Odobrenje privremenog boravka iznimno može biti izdano i po osnovi vlasništva nad nekretninom, ukoliko postoji efektivna veza stranca s BiH.

- (3) Strancu koji je ušao u BiH na temelju vize koja nije viza za dugoročni boravak (Viza D) ili na temelju bezvизnog režima ulaska, a bez prethodno pribavljene radne dozvole, ne može biti odobren privremeni boravak po osnovi rada s radnom dozvolom dok taj stranac boravi u zemlji.
- (4) Odobrenje privremenog boravka izdaje se na vremensko razdoblje od najviše jedne godine, s tim što rok važenja putovnice mora biti dulji najmanje tri mjeseca od roka na koji se odobrava privremeni boravak.
- (5) Privremeni boravak iz humanitarnih razloga u slučaju propisanom člankom 54. (*Privremeni boravak iz humanitarnih razloga*) stavak (1) točka a) ovoga Zakona odobrava se na vrijeme do najviše šest mjeseci.
- (6) Produljenje privremenog boravka može biti odobreno na zahtjev stranca, ali samo po istoj osnovi po kojoj mu je odobren privremeni boravak čije produljenje traži.

Članak 53.

(Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka)

- (1) Privremeni boravak može se odobriti strancu pod sljedećim uvjetima:
- da raspoláže dokazom kojim opravdava postojanje osnove za odobrenje privremenog boravka;
  - da raspoláže sredstvima za uzdržavanje;
  - da posjeduje liječničko uvjerenje, izdano najkasnije tri mjeseca prije dana podnošenja zahtjeva, iz kojeg je vidljivo da ne boluje od bolesti koja predstavlja prijetnju javnom zdravlju u BiH, izuzimajući slučajeve kada je bolest nastupila nakon odobrenog prvog privremenog boravka u BiH;
  - da ima osiguran odgovarajući smještaj u BiH;
  - da ima osigurano zdravstveno osiguranje u BiH;
  - da posjeduje putovnicu s rokom važenja duljim najmanje tri mjeseca od razdoblja na koji traži odobrenje privremenog boravka i
  - da se protiv njega ne vodi kazneni postupak i da nije kažnjavan za kazneno djelo.
- (2) Pod dokazom, u smislu stavka (1) točka a) ovoga članka, smatra se:
- izvadak iz matične knjige vjenčanih ili drugi odgovarajući dokaz o sklopljenom braku koji je pravovaljan u BiH, ili dokaz kojim se potvrđuje postojanje izvanbračne zajednice;
  - izvadak iz matične knjige rođenih ili drugi odgovarajući dokaz o srodstvu;
  - radna dozvola u BiH;
  - prijava kod nadležnog fonda mirovinsko-invalidskog osiguranja;
  - rješenje o upisu pravne osobe u sudski registar, uz dokaz o solventnosti i uz potvrdu da je djelatnost pravne osobe ekonomski korisna za BiH sa stanovišta otvaranja novih radnih mjesta, razmjene tehnologije, inovacija ili ulaganja, koju izdaje Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH;
  - potvrda o upisu na obrazovnu ustanovu za tekuću godinu;
  - nalaz s preporukom zdravstvene ustanove o nužnosti dugotrajnijeg liječenja u BiH;
  - dokument koji potvrđuje stručne kvalifikacije;
  - potvrda da se protiv njega ne vodi kazneni postupak i potvrda da nije kažnjavan za kazneno djelo, koje je

izdalo nadležno tijelo države u kojoj ima uobičajeno mjesto boravka;

- dokaz kojim se potvrđuje da je stranac ključna osoba koja radi u višoj upravi ili je na izvršnom položaju u pravnom subjektu ili je stručnjak koji posjeduje izvanredno znanje bitno za djelatnost pravne osobe ili za upravljanje pravnim osobama, ili posjeduje istraživačku opremu ili tehniku;
- dokaz o vlasništvu nad nekretninom i o postojanju efektivne veze s BiH;
- dokaz da je realizacija projekta značajna za BiH i dokaz da je stranac ključna osoba ili stručnjak potreban za realizaciju projekta ili
- drugi dokaz na temelju kojega se može razumno zaključiti o opravdanosti boravka stranca u zemlji, što procjenjuje Služba prilikom odlučivanja po članku 60. (*Zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka, zahtjev za produljenje boravka i nadležnost za rješavanje*) stavka (6) ovoga Zakona.

Članak 54.

(Privremeni boravak iz humanitarnih razloga)

- (1) Privremeni boravak iz humanitarnih razloga može biti odobren strancu koji ne ispunjava opće uvjete za odobrenje boravka propisane člankom 53. (*Opći uvjeti za odobrenje boravka*) ovoga Zakona, a u sljedećim slučajevima:
- ako je žrtva organiziranog kriminala, odnosno trgovine ljudima, a radi pružanja zaštite i pomoći u oporavku i povratku u zemlju uobičajenog mjesta boravka ili u zemlju koja ga prihvaća;
  - maloljetnom djetetu stranca ako je napušteno ili je žrtva organiziranog kriminala, ili je iz drugih razloga ostalo bez roditeljske zaštite, skrbništva ili bez pratnje;
  - osobi bez državljanstva;
  - strancu za kojeg se utvrdi da su se stekli uvjeti iz članka 91. (*Načelo zabrane vraćanja, "non-refoulement"*) ovoga Zakona, a kojem, sukladno ovome Zakonu, nije odobrena međunarodna zaštita;
  - iz drugih opravdanih razloga humanitarne prirode, koje će podzakonskim aktom odrediti Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva.
- (2) Privremeni boravak iz humanitarnih razloga također može biti odobren strancu koji ne ispunjava uvjete za odobrenje privremenog boravka propisane člankom 53. ovoga Zakona u slučaju kada je njegova nazočnost u BiH potrebna radi provođenja sudskog postupka, ili u slučaju kada stranac surađuje s tijelima vlasti radi otkrivanja kaznenog djela ili počinitelja, ili je sam žrtva organiziranog kriminala i njegova prisutnost u BiH je nužna za provođenje sudskog postupka.
- (3) Stranac kojem je odobren boravak iz humanitarnih razloga na temelju stavka (1) točka d) ovoga članka ima pravo na rad, a bit će mu omogućeno obrazovanje, zdravstvena i socijalna skrb pod jednakim uvjetima kao i državljanima BiH. Osobi bez državljanstva koja ne posjeduje važeću putnu ispravu, a kojoj je odobren boravak sukladno stavku (1) točka c) ovoga članka izdaje se potvrda o identitetu. Nakon što pribavi mišljenja Ministarstva civilnih poslova BiH i Službe, Ministarstvo će posebnim propisom propisati oblik i sadržaj potvrde o identitetu.
- (4) Privremeni boravak iz humanitarnih razloga određen propisom Vijeća ministara, kako je predviđeno stavkom (1) točka e) ovoga članka, ni u kojem slučaju ne može biti

odobreno suprotno zahtjevu iz članka 62. (*Odbijanje i odbacivanje zahtjeva za odobrenje boravka*) stavka (1) točke g) ovoga Zakona.

- (5) Postupak za odobrenje privremenog boravka iz humanitarnih razloga provodi Služba.

Članak 55.

(Preporuka nadležnog tijela)

Za odobrenje privremenog boravka iz humanitarnih razloga iz članka 54. (*Privremeni boravak iz humanitarnih razloga*) stavak (1) toč. a), b) i e) i stavak (2) ovoga Zakona, uz ostale dokaze podobne za ocjenu osnovanosti zahtjeva, potrebna je ocjena tijela pred kojim se vodi odgovarajući postupak (sudski, upravni), ili preporuka drugog nadležnog tijela, ili nalaz specijalista medicinske struke odgovarajuće zdravstvene ustanove o potrebi liječenja ili oporavka ili slično.

Članak 56.

(Zaštita žrtava trgovine ljudima)

- (1) Ministarstvo je odgovorno za osiguranje posebne zaštite i pomoći žrtvama trgovine ljudima u svrhu njihova oporavka i povratka u zemlju uobičajenog mjesta boravka ili u zemlju koja ih prihvaća.
- (2) Ministarstvo će podzakonskim aktom utvrditi pravila i standarde u postupanju, kao i druga pitanja u vezi s prihvatom žrtava trgovine ljudima, njihovim oporavkom i povratkom (repatriacijom).

Članak 57.

(Privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji)

- (1) Članovima uže obitelji državljanina BiH koji ima prebivalište u BiH ili stranca s odobrenim stalnim boravkom u BiH ili stranca s odobrenim privremenim boravkom u BiH u trajanju od jedne godine ako postoje razumne osnove da bi mu se mogao odobriti stalni boravak u BiH, može biti odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji, pod sljedećim uvjetima:
  - a) da državljanin BiH, odnosno stranac s odobrenim boravkom u BiH ima osiguran smještaj za sebe i članove obitelji za koje traži odobrenje boravka po osnovi spajanja obitelji, te da ima stalni izvor prihoda, odnosno da raspolaže dovoljnim sredstvima za uzdržavanje u BiH osoba za koje podnosi zahtjev,
  - b) da državljanin BiH, odnosno stranac s odobrenim boravkom u BiH ima osigurano zdravstveno osiguranje za sebe i članove obitelji za koje traži odobrenje boravka po osnovi spajanja obitelji i
  - c) da nema razloga koji isključuju odobrenje boravka iz članka 53. (*Opći uvjeti za odobrenje boravka*) stavak (1) toč. c), f) i g) ovoga Zakona ni razlozi iz članka 62. (*Odbijanje i odbacivanje zahtjeva za odobrenje boravka*) stavak (1) točka g) ovoga Zakona.
- (2) Članovima uže obitelji, u smislu ovoga članka i ovoga Zakona, smatraju se:
  - a) osoba s kojom je državljanin BiH, odnosno stranac s odobrenim boravkom u BiH u braku ili s kojom je u izvanbračnoj zajednici, pod uvjetom da je brak odnosno izvanbračna zajednica pravovaljana u BiH sukladna članku 5. (*Definicije*) toč. p) i r) ovoga Zakona,
  - b) maloljetna djeca do 18 godina života ili punoljetna uzdržavana djeca koja žive u zajedničkom kućanstvu, rođena u braku, izvan braka, posvojena ili pastorc, i
  - c) uzdržavani roditelji.

- (3) Privremeni boravak odobren po osnovi spajanja obitelji može biti produljen pod jednakim uvjetima pod kojima je izdano odobrenje boravka.
- (4) Iznimno od stavka (3) ovoga članka, punoljetni stranac koji boravi u BiH neprekidno tri godine po osnovi privremenog boravka odobrenog u svrhu spajanja obitelji stječe pravo na podnošenje zasebnog zahtjeva za odobrenje privremenog boravka po kojoj drugoj osnovi, ukoliko ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom za odobrenje privremenog boravka po kojoj drugoj osnovi, osim spajanja obitelji.

Članak 58.

(Boravak u slučaju prestanka braka ili izvanbračne zajednice)

Ako je prestao brak ili izvanbračna zajednica za vrijeme trajanja privremenog boravka odobrenog u svrhu spajanja obitelji, bivši supružnik ili izvanbračni partner koji je odobrenje privremenog boravka dobio kao član uže obitelji [članak 57. (*Privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji*)] ne stječe pravo na produljenje privremenog boravka, osim u slučajevima:

- a) ako ima pravo skrbištva nad maloljetnim djetetom koje ima državljanstvo BiH;
- b) smrti supružnika ili izvanbračnog partnera na temelju kojeg je ostvaren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji, ako dokaže da je stekao pravo na rad sukladno odredbama ovoga Zakona ili ima osigurana sredstva za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje članova obitelji te zdravstveno osiguranje ili ako boravi u BiH u svrhu studiranja i priloži izjavu o sredstvima za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje članova obitelji te ako ima zdravstveno osiguranje; ili
- c) ako ističe razloge podobne za odobrenje privremenog boravka iz humanitarnih razloga u smislu članka 54. (*Privremeni boravak iz humanitarnih razloga*) ovoga Zakona.

Odjeljak C. Stalni boravak

Članak 59.

(Uvjeti za odobrenje stalnog boravka)

- (1) Stalni boravak može biti odobren strancu pod sljedećim uvjetima:
  - a) da na temelju odobrenja privremenog boravka neprekidno boravi na teritoriju BiH najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva za odobrenje stalnog boravka;
  - b) da raspolaže dovoljnim i redovnim sredstvima za uzdržavanje;
  - c) da ima osiguran odgovarajući smještaj i
  - d) da ima osigurano zdravstveno osiguranje.
- (2) Boravak izvan BiH u trajanju do 90 dana tijekom jedne godine ne smatra se prekidom boravka u smislu stavka (1) točka a) ovoga članka.
- (3) Iako ispunjava uvjete iz stavka (1) ovoga članka, strancu neće biti odobren stalni boravak u sljedećim slučajevima:
  - a) ako u BiH boravi po osnovi obrazovanja;
  - b) ako u BiH boravi po osnovi privremene zaštite ili je podnio zahtjev za odobrenje privremene zaštite i čeka na odluku o svome statusu;
  - c) ako u BiH boravi po osnovi međunarodne zaštite ili je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu i čeka na odluku o svome statusu;

- d) ako u BiH boravi po osnovi pravnog statusa predviđenog Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961., Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima iz 1963., Konvencijom iz 1969. o specijalnim misijama ili Bečkom konvencijom o predstavnicima država i njihovim odnosima s međunarodnim organizacijama iz Univerzalne povelje iz 1975.;
- e) ako u BiH boravi po osnovi volonterskog rada;
- f) ako u BiH boravi po osnovi privremenog boravka iz humanitarnih razloga iz članka 54. (*Privremeni boravak iz humanitarnih razloga*) ovoga Zakona;
- g) ako u BiH boravi jer se nalazi na izdržavanju kazne, odnosno provođenju druge kaznenopravne sankcije ili druge obveze utvrđene odlukom suda ili drugog nadležnog tijela;
- h) ako u BiH boravi po osnovi liječenja ili
- i) ako u BiH boravi po osnovi realizacije projekta značajnog za BiH, koji realizira međunarodna ili domaća institucija ili humanitarna organizacija, udruga, zaklada ili drugačija organizacija.

Odjeljak D. Postupak odobravanja boravka i osobna iskaznica za stranca

Članak 60.

(Zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka, zahtjev za produljenje boravka i nadležnost za rješavanje)

- (1) Zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka i zahtjev za produljenje boravka podnosi se Službi. Izvan BiH zahtjev se podnosi Službi posredstvom DKP-a BiH, a u BiH izravno nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe.
- (2) U pravilu, stranac mora podnijeti zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka izvan BiH posredstvom DKP-a BiH, i to osobno.
- (3) Na teritoriju BiH stranac može podnijeti zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka samo u sljedećim slučajevima:
  - a) ako je u BiH ušao s vizom za dugoročni boravak (Viza D) ili
  - b) ako je državljanin zemlje bezviznog režima.
- (4) Zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka iz stavka (3) ovoga članka podnosi se nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe osobno ili putem zakonskog zastupnika za poslovno nesposobnog stranca, i to najkasnije 15 dana prije isteka roka važenja vize za dugoročni boravak (Vize D), odnosno bezviznog boravka.
- (5) Zahtjev za produljenje boravka podnosi se u BiH nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe izravno, a izvan BiH posredstvom DKP-a BiH. Stranac mora podnijeti zahtjev osobno ili posredstvom zakonskog zastupnika za poslovno nesposobnog stranca, i to najkasnije 15 dana prije isteka važećeg razdoblja boravka.
- (6) Služba rješenjem odlučuje o zahtjevu za odobrenje prvog privremenog boravka i o zahtjevu za produljenje boravka. Služba donosi rješenje i dostavlja ga stranci što prije, a najkasnije u roku od 60 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ako je zahtjev podnesen posredstvom DKP-a BiH, a u roku od 30 dana ako je zahtjev podnesen izravno nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe.
- (7) Ako je zahtjev za odobrenje boravka podnesen prema stavku (3) ovoga članka, podnositelju zahtjeva izdaje se potvrda o podnošenju zahtjeva, koja se smatra odobrenjem boravka do donošenja konačnog rješenja o zahtjevu.

Članak 61.

(Dijete stranaca s odobrenim boravkom)

- (1) Dijete rođeno na teritoriju BiH ili izvan BiH, čiji su roditelji stranci koji imaju odobren boravak u BiH, stječe pravo na boravak u BiH, i to za isto radoblje za koje roditelji imaju odobrenje boravka u BiH.
- (2) Zahtjev za odobrenje boravka za dijete iz stavka (1) ovoga članka podnosi se u roku od 30 dana od dana djetetova rođenja.

Članak 62.

(Odbijanje i odbacivanje zahtjeva za odobrenje boravka)

- (1) Strancu koji inače ispunjava uvjete za odobrenje boravka propisane ovim Zakonom bit će odbijen zahtjev za odobrenje privremenog ili stalnog boravka:
  - a) ako zahtjev za odobrenje boravka ne podnese sukladno članku 60. (*Zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka, zahtjev za produljenje boravka i nadležnost za rješavanje*) ovoga Zakona;
  - b) ako je nezakonito ušao u BiH, izuzev ako postoje uvjeti za odobrenje boravka iz humanitarnih razloga u smislu članka 54. (*Privremeni boravak iz humanitarnih razloga*) ovoga Zakona;
  - c) ako namjerno navede pogrešne podatke ili namjerno prikrije okolnosti važne za davanje odobrenja boravka;
  - d) ako mu je izrečena mjera protjerivanja iz BiH, za vrijeme trajanja te mjere;
  - e) ako se vodi u evidencijama kod nadležnog tijela kao prijestupnik, a osobito kao međunarodni prijestupnik;
  - f) ako postoje drugi razlozi utvrđeni međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana;
  - g) ako nazočnost stranca, na temelju podataka i informacija kojima Služba raspolaže ili obavijesti nadležnih tijela, predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH ili predstavlja prijetnju javnom zdravlju, izuzimajući slučajeve kada je oboljenje nastupilo nakon odobrenog boravka u BiH;
  - h) ako je pravomoćno osuđen za kazneno djelo, a još nije nastupila rehabilitacija brisanjem osude ili
  - i) ako Služba utvrdi da je sklopljen brak iz interesa ili zasnovana izvanbračna zajednica iz interesa ili da je zasnovano posvojenje iz interesa isključivo radi ulaska i/ili boravka stranca u BiH.
- (2) Strancu koji inače ispunjava uvjete za odobrenje boravka propisane ovim Zakonom, bit će odbačen zahtjev za odobrenje privremenog ili stalnog boravka, osim razloga propisanih Zakonom o upravnom postupku, i:
  - a) ako u propisanom roku ne podnese zahtjev za boravak ili produljenje privremenog boravka, a razlog kašnjenja ne opravda objektivnim okolnostima ili
  - b) ako zahtjev za boravak osobno ne podnese stranac ili zakonski zastupnik za poslovno nesposobnog stranca.
- (3) Rješenjem kojim je zahtjev za odobrenje boravka odbijen, odnosno zaključkom kojim je zahtjev za odobrenje boravka odbačen, utvrđuje se rok u kojem je stranac dužan napustiti BiH, a koji ne može biti dulji od 15 dana od dana dostave odluke.

Članak 63.

(Žalba protiv rješenja kojim se odbija zahtjev za odobrenje boravka)

- (1) Protiv rješenja kojim se odbija zahtjev za odobrenje boravka podnositelj zahtjeva ili njegov zakonski zastupnik ili opunomoćenik može uložiti žalbu Ministarstvu u roku od 15 dana od dana primitka rješenja.
- (2) Podnositelj zahtjeva za odobrenje boravka ne može biti protjeran ni prisilno udaljen iz BiH dok ne istekne žalbeni rok, ako je žalba uložena - do donošenja rješenja u postupku po žalbi.
- (3) Dok rješenje ne postane ovršno, stranac se može staviti pod nadzor ili mu se može ograničiti kretanje i naložiti da se u određenim vremenskim razmacima javlja organizacijskoj jedinici Službe na čijem području boravi.
- (4) Do okončanja postupka strancu se uz potvrdu privremeno oduzimaju sve putne isprave koje može koristiti za prelazak državne granice BiH, osim ako pristane dobrovoljno napustiti BiH prije okončanja postupka iz stavka (2) ovoga članka.

Članak 64.

(Naljepnica odobrenja boravka)

- (1) Rješenje o odobrenju boravka provodi se unošenjem naljepnice odobrenja boravka u važeću putovnicu stranca.
- (2) Naljepnica odobrenja boravka unesena u važeću putovnicu stranca služi kao dozvola za prelazak državne granice BiH u razdoblju važenja odobrenja boravka.

Članak 65.

(Izmjena rješenja o odobrenju boravka)

- (1) Ako je putovnica stranca u kojem se nalazila važeća naljepnica odobrenja boravka zamijenjena novom putovnicom, pravomoćno rješenje mijenja se u dijelu koji se odnosi na broj putovnice.
- (2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka, Služba izdaje novu naljepnicu odobrenja boravka koju unosi u novu putovnicu stranca.

Članak 66.

(Osobna iskaznica za stranca)

- (1) Strancu kojem je odobren stalni boravak nadležno tijelo u mjestu u kojem stranac ima prebivalište izdaje osobnu iskaznicu za stranca.
- (2) Stranac je dužan podnijeti zahtjev za izdavanje osobne iskaznice za stranca nadležnom tijelu u roku od osam dana od dana primitka odluke o određenom jedinstvenom matičnom broju (JMB).
- (3) Osobna iskaznica za stranca izdaje se s rokom važenja od pet godina, ako posebnim propisom nije drukčije određeno.
- (4) Stranac ne smije ustupiti svoju osobnu iskaznicu za stranca drugoj osobi, niti smije koristiti osobnu iskaznicu druge osobe kao svoju. U protivnom će službena osoba, odmah po saznanju, prijaviti kazneno djelo sukladno zakonu o kaznenom postupku.
- (5) Stranac kojem je otkazan boravak sukladno ovome Zakonu ili je steklo državljanstvo BiH dužan je tijelu iz stavka (1) ovoga članka odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana nastupanja navedenih okolnosti, vratiti osobnu iskaznicu za stranca. Tijelo iz stavka (1) ovoga članka dužno je odmah po primitku vraćene osobne iskaznice za stranca, a najkasnije tijekom istoga dana, o tome obavijestiti nadležnu organizacijsku jedinicu Službe.

- (6) Stranac je dužan, odmah po saznanju, prijaviti gubitak, uništenje ili drukčiji nestanak osobne iskaznice za stranca mjesno nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe ili policiji prema mjestu prebivališta, a ako se ta činjenica dogodila izvan BiH - najbližem DKP-u BiH.
- (7) Tijelo kojem je prijavljena činjenica iz stavka (6) ovoga članka strancu izdaje potvrdu o prijavi gubitka, uništenja ili drukčijeg nestanka osobne iskaznice za stranca. Ukoliko je stranac prijavio tu činjenicu policiji odnosno DKP-u BiH, policija odnosno DKP BiH dužni su odmah, a najkasnije tijekom istoga dana, obavijestiti organizacijsku jedinicu Službe na čijem području stranac ima prijavljeno prebivalište.
- (9) Osobna iskaznica za stranca koja je izgubljena, uništena ili je na drukčiji način nestala bit će oglašena nevažećom u "Službenom glasniku BiH", o trošku stranca.

Članak 67.

(Obveza nošenja osobne iskaznice za strance ili putovnice s odobrenjem boravka)

Stranac je dužan nositi i na zahtjev ovlaštene osobe Ministarstva, Službe, policije ili drugog nadležnog tijela, kada je drugo nadležno tijelo za to zakonom ovlašteno, dati na uvid osobnu iskaznicu za stranca ili putovnicu s odobrenjem boravka u BiH.

Odjeljak E. Otkaz boravka

Članak 68.

(Razlozi za otkaz boravka)

- (1) Pravo na boravak otkazuje se u sljedećim slučajevima:
  - a) ako stranac ne poštuje javni poredak BiH [članak 9. (*Obveza poštovanja javnog poretka BiH*)] ili poduzme aktivnost narušavanja sigurnosti BiH ili je član organizacije koja poduzme takvu aktivnost;
  - b) ako stranac ugrozi interese BiH, tako što na bilo koji način sudjeluje u krijumčarenju naoružanja ili vojne opreme, radioaktivne ili druge opasne tvari ili opojne droge, ili u nedopuštenom prijevozu ili trgovini materijalom za proizvodnju naoružanja ili drugog sredstva za masovno uništenje, ili u proizvodnji ili posjedovanju opojne droge u svrhu prodaje, ili je član organizacije koja na bilo koji način sudjeluje u takvoj aktivnosti;
  - c) ako organizira ili je u vezi s organiziranjem nelegalnog ulaska, boravka ili izlaska pojedinca ili skupina u ili iz BiH, ili ako organizira ili na bilo koji način sudjeluje u trgovini ljudima;
  - d) ako Služba utvrdi da je sklopljen brak iz interesa ili zasnovana izvanbračna zajednica iz interesa ili da je zasnovano posvojenje iz interesa isključivo radi ulaska i/ili boravka stranca u BiH, ili ako Služba utvrdi da stranac koji je izdao pozivno pismo nije ispunio svoje obveze iz pozivnog pisma, a ponovo je izdao pozivno pismo, ili pozivna pisma izdaje u neistinitu svrhu ili ih drukčije zlorabi;
  - e) ako je stranac namjerno dao pogrešne podatke ili prikrio okolnosti važne za izdavanje odobrenja boravka;
  - f) ako stranac odbija provesti konačnu odnosno pravomoćnu odluku nadležnog tijela u BiH;
  - g) ako stranac u BiH boravi protivno svrsi na temelju koje je odobren boravak;

- h) ako je ulazak i/ili boravak stranac ostvario na temelju krivotvorene putne isprave;
  - i) ako stranac u BiH obavlja djelatnost za koju je potrebna radna dozvola, a nema radnu dozvolu u BiH, ili radi na radnom mjestu ili na vrsti poslova različitima od onih za koje ima radnu dozvolu;
  - j) ako je prekršio ili pokušao prekršiti propise kojima se regulira prelazak državne granice BiH, bez obzira je li kršenje propisa nastalo pri ulasku ili izlasku iz BiH;
  - k) ako su se okolnosti na temelju kojih je izdano odobrenje boravka izmijenile u tolikoj mjeri da bi isključile svaku mogućnost izdavanja odobrenja;
  - l) ako je stranac pravomoćno osuđen za kazneno djelo za koje se može izreći kazna zatvora od jedne godine ili teža kazna;
  - m) ako nazočnost stranca u BiH predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH;
  - n) ako stranac ostane bez sredstava za uzdržavanje ili
  - o) ako stranac izbiva iz BiH neprekidno tijekom razdoblja od najmanje 12 mjeseci, a na temelju se okolnosti nedvojbeno može utvrditi da nema namjeru povratka i privremenog boravka u BiH.
- (2) Osnova za utvrđivanje razloga za otkaz boravka propisanih stavkom (1) ovoga članka je postojanje međunarodne tjeralice, pravomoćne sudske odluke, kao i podaci i informacije kojima Služba raspolaže ili obavijesti nadležnog tijela.
- (3) Ako stranac ima odobren stalni boravak, stalni boravak može biti otkazati samo iz razloga propisanih stavkom (1) toč. a), b), c), d), e) ili h) ovoga članka.
- (4) Ukoliko je stranac zbog razloga iz stavka (1) ovoga članka lišen slobode ili osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora, a nije mu izrečena mjera protjerivanja, otkaz boravka počinje mu teći od trenutka prestanka razloga za lišenje slobode ili izdržane odnosno oproštene ili zastarjele kazne.
- (5) Ako se strancu otkazuje bezvizni ili privremeni boravak iz razloga propisanih stavkom (1) toč. a), b), c), d), e), g), h), l) ili m) ovog članka, uz otkaz boravka može mu se izreći i mjera protjerivanja iz BiH.
- (6) Stranac kojem je otkazan boravak i izrečena mjera protjerivanja može biti stavljen pod nadzor do napuštanja BiH.
- (7) Pri određivanju roka u kojem stranac kojem je otkazan boravak, a nije mu izrečena mjera protjerivanja, mora napustiti BiH, tijelo koje je izdalo rješenje mora uzeti u obzir vrijeme u kojem je stranac u mogućnosti napustiti BiH, ali taj rok ne može biti dulji od 15 dana.

Članak 69.

(Poseban razlog za otkaz stalnog boravka)

Strancu koji ima odobren stalni boravak u BiH bit će otkazan daljnji boravak:

- a) ako se utvrdi da stranac dulje od jedne godine nije nastanjen u BiH ili
- b) ako stranac izbiva iz BiH kraće od jedne godine, ali se na temelju okolnosti nedvojbeno može utvrditi da nema namjeru povratka i stalnog boravka u BiH.

Članak 70.

(Postupak otkaza boravka)

- (1) Rješenje o otkazu boravka donosi Služba po službenoj dužnosti ili na obrazloženi prijedlog druge organizacijske

jedinice ili upravne organizacije u sastavu Ministarstva, sigurnosne agencije, policije ili drugog tijela.

- (2) Podnositelj prijedloga iz stavka (1) ovoga članka uz prijedlog mora dostaviti i sve podatke i dokumentaciju relevantnu za donošenje odluke o otkazu boravka.
- (3) Protiv rješenja iz stavka (1) ovoga članka može se uložiti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.
- (4) Žalba odgađa izvršenje rješenja.

Članak 71.

(Izvršenje rješenja o otkazu boravka)

- (1) Nakon što rješenje o otkazu boravka postane konačno, naljepnicu odobrenja boravka u putovnici stranca poništava nadležna organizacijska jedinica Službe unošenjem otiska štambilja "PONIŠTENO", odnosno drugog odgovarajućeg znaka preko naljepnice. U putovnicu stranca unosi se rok (datum) do kojeg je stranac dužan napustiti BiH.
- (2) Nakon što rješenje o otkazu bezviznog boravka postane konačno, otkaz boravka upisuje se u putovnicu stranca, kao i rok (datum) do kojeg je stranac dužan napustiti BiH. Ako stranac nema putovnicu, sačinjava se službena zabilješka.
- (3) Ako stranac rješenje o otkazu boravka ne provede dobrovoljno napuštanjem BiH u roku iz st. (1) i (2) ovoga članka, rješenje o otkazu boravka provodi Služba, a prema potrebi, u suradnji s drugim organizacijskim jedinicama Ministarstva ili s policijom. Druge organizacijske jedinice Ministarstva i policija dužni su Službi pružiti pomoć na njezin zahtjev.

Odjeljak F. Prijava boravka stranca

Članak 72.

(Obveza prijave boravišta i prebivališta stranca)

- (1) Stranac kojem je odobren privremeni boravak dužan je prijaviti i odjaviti boravište, kao i promjenu adrese stanovanja, a stranac kojem je odobren stalni boravak i prebivalište.
- (2) Prijave i odjave iz stavka (1) ovoga članka podnose se nadležnim organizacijskim jedinicama Službe ili policiji.
- (3) Kada je prijava ili odjava iz stavka (1) ovoga članka ili iz članka 75. (*Ostali obveznici prijave boravišta stranca*) stavka (1) ovoga Zakona podnesena policiji, policija je dužna dostaviti kopiju prijave nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe u roku od 24 sata od trenutka primitka prijave.

Članak 73.

(Boravište i prebivalište stranca)

- (1) Boravište stranca mjesto je u kojem boravi stranac s odobrenim privremenim boravkom.
- (2) Prebivalište stranca mjesto je u kojem se nastanio stranac s odobrenim stalnim boravkom u BiH, s namjerom da u njemu stalno živi.

Članak 74.

(Rokovi za prijavu i odjavu boravišta i prebivališta stranca)

- (1) Stranac kojem je odobren stalni boravak dužan je prijaviti svoje prebivalište i promjenu adrese stanovanja u mjestu prebivališta u roku od osam dana od dana primitka odluke o odobrenju stalnog boravka, odnosno od dana dolaska u mjesto prebivališta, odnosno od dana promjene adrese stanovanja.
- (2) Stranac kojem je odobren privremeni boravak dužan je prijaviti svoje boravište i promjenu adrese stanovanja u roku od 48 sati od dana primitka odluke o odobrenju

privremenog boravka, odnosno od dana dolaska u mjesto boravka, odnosno od dana promjene adrese stanovanja, osim kada je ovim Zakonom propisan dulji rok za određene kategorije stranaca.

- (3) Stranac iz st. (1) i (2) ovoga članka koji dobrovoljno napušta BiH, bez namjere povratka, dužan je odjaviti svoje prebivalište odnosno boravište.

Članak 75.

(Ostale osobe obvezne prijaviti boravište stranca)

- (1) Pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge smještaja dužne su nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe ili policije prijaviti boravište stranca najkasnije u roku od 12 sati od trenutka pružanja usluge smještaja strancu.
- (2) Pravne i fizičke osobe iz stavka (1) ovoga članka dužne su voditi evidenciju o strancima (u daljnjem tekstu: knjiga stranaca) kojima pružaju uslugu smještaja. Te su osobe obvezne čuvati knjige stranaca najmanje tri godine od dana zaključenja knjige i ovlaštenoj službenoj osobi Službe ili policije dati na uvid knjigu stranaca. Knjiga stranaca ovjerava se u nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe ili u policiji po mjestu prebivališta, odnosno poslovnog sjedišta davatelja usluge smještaja strancima.
- (3) Stranac koji ne koristi usluge smještaja pravnih i fizičkih osoba iz stavka (1) ovoga članka ili fizička osoba kod koje je stranac u posjetu dužno je nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe ili policije prijaviti boravak stranca u BiH ako će stranac boraviti u BiH dulje od tri dana.

Članak 76.

(Podzakonski akti o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca)

Nakon što pribavi mišljenje Službe, Ministarstvo će podzakonskim aktom podrobnije urediti: obrasce i postupanje kod prijave i odjava boravišta i prebivališta te kod odobrenja boravka, način provjere podataka i priloga uz zahtjev za odobrenje boravka, oblik i sadržaj potvrde o podnesenom zahtjevu za boravak, postupanje kod otkaza boravka, oblik i sadržaj naljepnice odobrenja boravka u BiH, izgled, sadržaj i postupanje kod izdavanja osobne iskaznice za stranca, izgled, sadržaj i ovjeru knjige stranaca, kao i druga tehnička pitanja od značenja za boravak i kretanje stranaca u BiH.

Odjeljak G. Ulazak i boravak stranaca u BiH u svrhu rada

Članak 77.

(Izdavanje radne dozvole)

- (1) Radna dozvola može biti izdana strancu na zahtjev pravne ili fizičke osobe koja ga namjerava zaposliti (u daljnjem tekstu: poslodavac). Ovisno o mjestu prebivališta odnosno sjedišta poslodavca, radnu dozvolu izdaje tijelo nadležno za poslove zapošljavanja stranaca Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske ili Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.
- (2) Tijelo nadležno za poslove zapošljavanja stranaca izdaje radnu dozvolu na temelju utvrđene kvote radnih dozvola, sukladno članku 78. (*Kvota radnih dozvola*), ili kao radnu dozvolu koja se ne računa u kvotu sukladno članku 79. (*Radne dozvole koje se ne računaju u kvotu*) ovoga Zakona, te sukladno propisima kojima se uređuje izdavanje radne dozvole.
- (3) Radna dozvola izdaje se za određeno radno mjesto i/ili za određenu vrstu poslova.
- (4) Radna dozvola ne može se izdati s rokom važenja duljim od jedne godine.

Članak 78.

(Kvota radnih dozvola)

- (1) Kvota radnih dozvola jest broj radnih dozvola koje se mogu izdati u BiH u jednoj godini za strance određenih zanimanja, odnosno za strance koji obavljaju određene djelatnosti, a kojima je radna dozvola za rad u BiH potrebna i ulazi u kvotu. Godišnju kvotu radnih dozvola utvrđuje Vijeće ministara, sukladno migracijskoj politici i uz uvažavanje stanja na tržištu rada.
- (2) Ministarstvo civilnih poslova BiH podnosi Vijeću ministara prijedlog godišnje kvote radnih dozvola. Ministarstvo civilnih poslova BiH izrađuje prijedlog na temelju izraženih potreba tijela nadležnih za poslove zapošljavanja stranaca Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine o broju potrebnih radnih dozvola za strance, prema stupnju i vrsti obrazovanja, odnosno kvalifikacija ili stručnosti. Ta tijela svoje potrebe za radnim dozvolama podnose Ministarstvu civilnih poslova BiH posredstvom Agencije za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine.
- (3) Vijeće ministara u godišnjoj kvoti radnih dozvola utvrđuje djelatnosti i zanimanja u kojima se dopušta zapošljavanje stranaca i broj radnih dozvola za svaku djelatnost te utvrđuje teritorijalnu podjelu radnih dozvola prema izraženim potrebama iz stavka (2) ovoga članka.
- (4) Vijeće ministara utvrđuje godišnju kvotu radnih dozvola najkasnije do 31. listopada tekuće godine za sljedeću godinu.
- (5) Radne dozvole utvrđene godišnjom kvotom izdaju se prvo za produljenje već izdanih radnih dozvola, pa potom za novo zapošljavanje.
- (6) Prednost pri izdavanju radnih dozvola imaju stranci koji već imaju odobren privremeni boravak u BiH po osnovi spajanja obitelji sa strancem s odobrenim privremenim boravkom u BiH.

Članak 79.

(Radne dozvole koje se ne računaju u kvotu)

Radna dozvola može se izdati neovisno o utvrđenoj godišnjoj kvoti radnih dozvola u sljedećim slučajevima:

- strancu koji ima obrazovanje odgovarajuće visokom obrazovanju, završenom poslijediplomskom ili doktorskom studiju u BiH;
- strancu čiji se rad u BiH zasniva na međunarodnom sporazumu;
- strancu koji obavlja ključne poslove u poslovnom subjektu, a koji nije izuzet od potrebe posjedovanja radne dozvole temeljem međunarodnog sporazuma;
- učiteljima ili nastavnicima koji izvode ili pomažu u nastavi u obrazovnim ustanovama zbog svojeg specifičnog znanja;
- profesionalnim sportašima ili sportskim radnicima koji na temelju valjano zaključenog ugovora rade u BiH;
- strancu koji je u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici sa strancem s odobrenim stalnim boravkom u BiH ili je dijete stranca s odobrenim stalnim boravkom u BiH.

Članak 80.

(Informacije potrebne za izdavanje radne dozvole)

Uz zahtjev za izdavanje radne dozvole za stranca poslodavac je dužan priložiti:

- podatke o strancu s kojim namjerava zaključiti ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor, a naročito: ime i

prezime, uključujući i sva prijašnja imena i prezimena, imena i prezimena roditelja, datum rođenja, spol, mjesto prebivališta i adresu stanovanja u zemlji podrijetla, broj, datum i mjesto izdavanja važećih putnih isprava;

- b) podatke o radnom mjestu ili vrsti posla te o uvjetima rada;
- c) izvadak iz relevantnog registra nadležnog suda o registraciji poslodavca u BiH;
- d) dokaz banke kod koje poslodavac ima račun o solventnosti poslodavca;
- e) dokaz o podmirenim poreznim obvezama i o uplaćenim doprinosima za sve postojeće zaposlenike, uključujući i stranca u slučaju produljenja radne dozvole i
- f) obrazloženje o opravdanosti zapošljavanja stranca.

Članak 81.

(Zaključenje ugovora o radu ili drugog odgovarajućeg ugovora)

- (1) Poslodavac ne može sklopiti ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor sa strancem prije nego što je strancu odobren privremeni boravak.
- (2) Poslodavac je dužan Službi dostaviti primjerak sklopljenog ugovora o radu ili drugog odgovarajućeg ugovora odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana sklapanja ugovora.

Članak 82.

(Veza između odobrenja privremenog boravka i radne dozvole)

- (1) Stranac ne može početi raditi u BiH na temelju radne dozvole prije nego što mu je odobren privremeni boravak.
- (2) Stranac može raditi u BiH samo temeljem one radne dozvole kojom mu je odobren privremeni boravak. Na temelju radne dozvole, stranac može raditi u BiH samo na onom radnom mjestu ili na onoj vrsti poslova za čije je obavljanje radna dozvola izdana te na temelju koje je strancu odobren privremeni boravak u BiH.
- (3) U roku od 15 dana od dana prestanka valjanosti radne dozvole prestaje valjanost i odobrenje privremenog boravka, ako je privremeni boravak odobren na temelju radne dozvole. Neodobranjem, prestankom ili otkazom privremenog boravka prestaje valjanost i radne dozvole temeljem koje je tražen ili odobren privremeni boravak u BiH.

Članak 83.

(Prestanak valjanosti radne dozvole)

- (1) Radnoj dozvoli za stranca prestaje valjanost:
  - a) istekom roka valjanosti na koji je izdana, ali u svakom slučaju istekom jedne godine od dana izdavanja,
  - b) iz razloga predviđenih propisima kojima se uređuje zapošljavanje stranaca ili
  - c) neodobranjem, prestankom ili otkazom privremenog boravka u BiH.
- (2) Tijelo nadležno za poslove zapošljavanja stranaca dužno je obavijestiti Službu o slučajevima iz stavka (1) točka b) odmah, a najkasnije tijekom istog radnog dana u kojem je to tijelo utvrdilo činjenicu iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) Služba će obavijestiti tijelo nadležno za poslove zapošljavanja stranaca o slučajevima iz stavka (1) točka c) odmah, a najkasnije tijekom istog radnog dana u kojem je donesena odluka, odnosno utvrđena činjenica iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 84.

(Izuzeci od obveze posjedovanja radne dozvole)

- (1) Uz primjenu svih odredaba ovoga Zakona koje se odnose na privremeni boravak, sljedeće kategorije stranaca ne moraju imati radnu dozvolu za rad u BiH:
  - a) ključne osobe koje se imenuju na pozicije člana nadzornog odbora pravne osobe sa sjedištem u BiH osnovanog kao dioničko odnosno akcionarsko društvo u većinskom vlasništvu pravne odnosno fizičke osobe, ako imenovanje nema karakter radnog odnosa niti rad na tim pozicijama traje dulje od ukupno tri mjeseca godišnje;
  - b) osnivači gospodarskog društva odnosno poduzeća sa sjedištem u BiH, koji u tom gospodarskom društvu odnosno poduzeću obavljaju određene poslove, ako takav rad nema karakter radnog odnosa niti traje dulje od ukupno tri mjeseca godišnje;
  - c) sveučilišni profesori koje sveučilišta u BiH pozovu za predavače, znanstvenici na znanstvenom ili stručnom usavršavanju, znanstvenici koji su predstavnici međunarodnih organizacija te znanstvenici koji sudjeluju u provedbi znanstvenoistraživačkih projekata važnih za BiH;
  - d) stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih i obrazovnih institucija, koji u BiH obavljaju svoj stručni posao u sklopu programa kulturne i obrazovne suradnje;
  - e) civilni i vojni službenici vlada drugih država koji u BiH dolaze raditi na temelju ugovora o suradnji s tijelima BiH;
  - f) članovi znanstvenih međunarodnih misija, koji obavljaju istraživanje u BiH što ga je odobrilo Vijeće ministara;
  - g) predstavnici vjerskih zajednica registriranih u BiH dok obavljaju posao isključivo vezan uz vjersku službu;
  - h) strani dopisnici akreditirani u BiH ili izvještači stranih medija;
  - i) umjetnici i tehničko osoblje, odnosno autori i izvođači opernih, baletnih, dramskih i drugih kazališnih priredaba ili koncertnih, likovnih i drugih kulturnih priredaba ili autori i izvođači na području glazbene, glazbeno-scenske, plesne i baletne umjetnosti, kao i prateće izvjestiteljsko, organizacijsko i tehničko osoblje koje sudjeluje u kulturnim radionicama, susretima i kolonijama, ako zbog toga u BiH ne borave dulje od 30 dana neprekidno niti dulje od ukupno tri mjeseca godišnje s prekidima;
  - j) stranci koji, na temelju ugovora s Vijećem ministara, Ministarstvom obrane BiH, Ministarstvom pravde BiH ili Ministarstvom, obavljaju poslove za potrebe obrane, pravnog sustava ili državne sigurnosti ili se stručno usavršavaju na tim područjima;
  - k) stranci koji u BiH dolaze radi sudjelovanja na sportskim i šahovskim priredbama;
  - l) stručnjaci na području zaštite kulturne baštine, knjižničarstva i arhivistike, ako zbog toga u BiH ne borave dulje od 30 dana neprekidno niti dulje od ukupno tri mjeseca godišnje s prekidima;
  - m) stranci koje je uputio strani poslodavac, a koji omogućuju stručno usavršavanje i obuku osobama zaposlenim kod fizičkih ili pravnih osoba sa sjedištem u BiH, u trajanju od ukupno tri mjeseca godišnje;

- n) stranci kojima je odobren privremeni boravak u svrhu stručnog usavršavanja ili obuke, ako njihovo stručno usavršavanje ne traje dulje od ukupno tri mjeseca godišnje;
  - o) stranci koji obavljaju poslove vezane uz isporuku, montažu i servis strojeva ili opreme, ako njihov rad ne traje dulje od 30 dana neprekidno niti dulje od ukupno tri mjeseca godišnje s prekidima;
  - p) stranci koji sudjeluju na organiziranim stručnim skupovima i seminarima;
  - r) stranci koji sudjeluju na sajamskim ili izložbenim priredbama na kojima izlaže njihov poslodavac;
  - s) stranci zaposleni u cirkusima ili zabavnim parkovima, ako u BiH ne borave dulje od tri mjeseca godišnje;
  - t) stranac s kojim je državljanin BiH u braku ili izvanbračnoj zajednici ili je dijete državljanina BiH, ako ima odobren boravak u BiH;
  - u) stranci koji u BiH imaju status redovitog učenika ili studenta kada obavljaju privremene poslove, u skladu s propisima kojima se regulira takvo obavljanje poslova;
  - v) stranci kojima je u BiH odobrena međunarodna zaštita ili privremena zaštita i stranci s odobrenim stalnim boravkom u BiH, kako je propisano člankom 85. (*Izjednačenje stranaca s odobrenim stalnim boravkom ili međunarodnom zaštitom ili privremenom zaštitom s državljanima BiH u pogledu rada*) ovoga Zakona.
- (2) Kategorije stranaca iz stavka (1) toč. i), l), m), o), r) i s) smiju boraviti u BiH u svrhu rada samo ako imaju sklopljen valjani ugovor s fizičkom ili pravnom osobom koja je u BiH registrirana za obavljanje tih djelatnosti.

Članak 85.

(Izjednačenje stranaca s odobrenim stalnim boravkom ili međunarodnom zaštitom ili privremenom zaštitom s državljanima BiH u pogledu rada)

Stranci s odobrenim stalnim boravkom u BiH, stranci s odobrenom međunarodnom zaštitom u BiH i stranci s odobrenom privremenom zaštitom imaju pravo na rad u BiH kao i državljan BiH.

Članak 86.

(Sudovi nadležni za registraciju poslovnih subjekata)

Sudovi nadležni za registraciju poslovnih subjekata dužni su odmah, a najkasnije u roku od sedam dana od dana registracije poslovnog subjekta, odnosno izmjene podataka Službi dostaviti potpunu informaciju o registraciji odnosno o svakoj izmjeni podataka o sljedećim kategorijama stranaca:

- a) o vlasnicima udjela odnosno dionica u registriranoj pravnoj osobi,
- b) o članovima uprave odnosno prokuristima u registriranoj pravnoj osobi i
- c) o članovima nadzornog odbora registrirane pravne osobe.

POGLAVLJE V. UDALJENJE STRANCA IZ ZEMLJE

Odjeljak A. Protjerivanje

Članak 87.

(Mjera protjerivanja)

- (1) Protjerivanje je mjera kojom se strancu nalaže izlazak iz BiH i zabranjuje ulazak i boravak u BiH u određenom vremenskom razdoblju koji ne može biti kraći od jedne ni dulji od pet godina.

- (2) Razdoblje zabrane ulaska i boravka iz stavka (1) ovoga članka može, na zahtjev stranca, biti skraćeno ili zabrana ulaska ukinuta u slučaju kada su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
  - a) kada je strancu mjera protjerivanja izrečena prvi puta i
  - b) kada je stranac dobrovoljno napustio BiH i snosio sve troškove vezane uz proceduru povratka u zemlju uobičajenog mjesta boravka.
- (3) Iznimno od odredbe stavka (1) ovoga članka, razdoblje zabrane ulaska i boravka može biti produljeno u sljedećim slučajevima:
  - a) ako je stranac prethodno već bio protjeran iz BiH,
  - b) ako je stranac ušao u BiH tijekom trajanja zabrane ulaska ili
  - c) ako stranac u trenutku prestanka zabrane ulaska u BiH još predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti ili međunarodnim odnosima BiH.
- (4) Razdoblje trajanja zabrane ulaska računa se od dana napuštanja BiH.
- (5) Rješenje o protjerivanju stranca iz BiH, sa zabranom ulaska i boravka u BiH u određenom razdoblju, donosi Služba po službenoj dužnosti ili na obrazloženi prijedlog druge organizacijske jedinice Ministarstva, tijela za provedbu zakona ili drugog tijela.
- (6) Protiv rješenja Službe o protjerivanju stranca iz BiH može se uložiti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana dostave rješenja. Ako je rješenje o protjerivanju izrečeno prema odredbi članka 88. (*Razlozi za izricanje mjere protjerivanja*) stavak (1) točka i) ovoga Zakona, rok za žalbu je 24 sata od dostave rješenja.
- (7) Žalba odgađa izvršenje rješenja.
- (8) Ministarstvo donosi rješenje po žalbi i dostavlja ga stranci što prije, a najkasnije u roku od 15 dana od dana primitka žalbe.
- (9) Dok rješenje ne postane izvršno, stranac može biti stavljen pod nadzor ili mu se može ograničiti kretanje na određeno područje ili mjesto i naložiti da se u određenim vremenskim razmacima javlja organizacijskoj jedinici Službe na čijem području boravi.
- (10) Do okončanja postupka strancu se uz potvrdu privremeno oduzimaju sve putne isprave koje može koristiti za prelazak državne granice BiH, osim ako pristane dobrovoljno napustiti BiH prije okončanja postupka iz st. (6) ili (8) ovoga članka.
- (11) Zabranjeno je kolektivno protjerivanje stranaca. Mjera protjerivanja može se izreći samo u pojedinačnom slučaju.

Članak 88.

(Razlozi za izricanje mjere protjerivanja)

- (1) Strancu može biti izrečena mjera protjerivanja iz BiH iz sljedećih razloga:
- a) ako je pokušao ući ili je ilegalno ušao u BiH ili je ostao u BiH nakon isteka roka važenja vize ili odobrenja boravka ili nakon protoka vremena važenja prava na bezvizni boravak, ili je pokušao prekršiti ili prekršio propise o prelasku državne granice pri izlasku iz BiH;
  - b) ako je viza konačnom odlukom poništena, a stranac u roku od 15 dana odnosno u roku ostavljenom za dobrovoljno izvršenje nije dobrovoljno napustio BiH sukladno ovome Zakonu;
  - c) ako mu je otkazan boravak, a u određenom roku nije dobrovoljno napustio BiH sukladno ovome Zakonu;

- d) ako je ostao u BiH nakon prestanka važenja izbjegličkog statusa, supsidijarne zaštite ili privremene zaštite ili nakon što su se stekli uvjeti iz članka 117. (*Protjerivanje u slučaju odbijanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu*) ovoga Zakona, a nije ostvario pravo na boravak sukladno ovome Zakonu;
  - e) ako je odluka o oduzimanju ili otpustu iz državljanstva BiH postala pravomoćna, a nije ostvario pravo na boravak sukladno ovome Zakonu;
  - f) ako je pravomoćno osuđen za kazneno djelo s obilježjem trgovine opojnom drogom, oružjem, ljudima, krijumčarenja ljudi, terorizma, pranja novca ili bilo kojeg oblika organiziranog, prekograničnog ili transnacionalnog kriminala;
  - g) ako je pravomoćno osuđen za kazneno djelo za koje se može izreći kazna zatvora od jedne godine ili teža kazna;
  - h) ako nazočnost stranca predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH ili
  - i) ako je prihvaćen po osnovi međunarodnog sporazuma o suradnji u predaji i prihvatu osobe čiji je boravak ilegalan, a nema odobren boravak u BiH.
- (2) Pri odlučivanju hoće li strancu izreći mjeru protjerivanja iz BiH, kao i pri odluci o duljini trajanja zabrane ulaska, Služba je osobito dužna s naročitom pozornošću ocijeniti sve dokaze i utvrditi sve okolnosti i činjenice bitne za donošenje odluke, a sukladno načelima Zakona o upravnom postupku.

Članak 89.

(Dobrovoljno provođenje rješenja o protjerivanju)

- (1) Rješenjem o protjerivanju može se odrediti rok za dobrovoljno provođenje rješenja, koji ne može biti dulji od 15 dana.
- (2) Stranac kojem je izrečena mjera protjerivanja dužan je pri napuštanju BiH prijaviti se službenoj osobi ovlaštenoj za kontrolu prelaska državne granice.
- (3) Granična policija dužna je činjenicu napuštanja BiH unijeti u putovnicu stranca i istodobno o toj činjenici obavijestiti Službu i Ministarstvo. Ako stranac nema putovnicu, o toj se činjenici sačinjava službena zabilješka, a strancu se izdaje potvrda da je napustio BiH.
- (4) Granična policija dužna je odmah, a najkasnije tijekom istoga dana, obavijestiti Službu i Ministarstvo o svakom strancu koji je napustio BiH, a kojem je izrečena mjera protjerivanja iz BiH.
- (5) U slučaju kada stranac dobrovoljno ne napusti BiH u roku za dobrovoljno izvršenje rješenja, konačno rješenje o protjerivanju provodi Služba poduzimanjem mjera za prisilno udaljenje stranca iz BiH, prema potrebi, uz suradnju drugih organizacijskih jedinica Ministarstva ili policije. Druge organizacijske jedinice Ministarstva i policija dužni su Službi pružiti pomoć na njezin zahtjev.

Članak 90.

(Posebni slučajevi protjerivanja)

- (1) Iznimno, Vijeće ministara može na obrazloženi prijedlog Ministarstva, Službe, druge organizacijske jedinice Ministarstva ili policije, rješavajući u pojedinačnom slučaju, donijeti odluku o protjerivanju stranca iz BiH s trajnom zabranom ulaska u BiH, ako ocijeni da je protjerivanje nužno u interesu javnog poretka ili se zasniva na razlozima sigurnosti BiH, sukladno članku 1. stavak 2. Protokola broj

7 Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, izmijenjenoga Protokolom broj 11.

- (2) Odluka iz stavka (1) ovoga članka ne može biti provedena suprotno odredbama članka 91. (*Načelo zabrane vraćanja, "non-refoulement"*) ovoga Zakona.

Odjeljak B. Zaštita stranaca: "non-refoulement"

Članak 91.

(Načelo zabrane vraćanja, "non-refoulement")

- (1) Stranac neće, ni na koji način, biti protjeran ili vraćen (*"refoulement"*) na granicu teritorija gdje bi mu život ili sloboda bili ugroženi zbog njegove rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili zbog političkog mišljenja, bez obzira je li mu službeno odobrena međunarodna zaštita. Zabrana vraćanja ili protjerivanja (*"non-refoulement"*) odnosi se i na osobe za koje postoji osnovana sumnja da bi bile u opasnosti od podvrgavanja mučenju ili drugom nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. Stranac, također, ne može biti protjeran ni vraćen u zemlju u kojoj nije zaštićen od slanja na takav teritorij.

Članak 92.

(Postupanje u slučaju pozivanja na zaštitu)

- (1) Kada stranac navede razloge iz članka 91. (*Načelo zabrane vraćanja, "non-refoulement"*), tijelo pred kojim je dan iskaz upućuje stranca Službi, sukladno članku 107. (*Namjera i zahtjev za međunarodnu zaštitu*) stavak (2) ovoga Zakona, a radi iskazivanja namjere o podnošenju zahtjeva za pokretanja postupka utvrđivanja osnovanosti navoda i postojanja uvjeta za odobrenje međunarodne zaštite sukladno čl. od 105. do 138. [Poglavlje VII. (*Međunarodna i privremena zaštita*)] ovoga Zakona.
- (2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka, rješenje o protjerivanju može biti provedeno tek kada se steknu uvjeti iz članka 117. (*Protjerivanje u slučaju odbijanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu*) ovoga Zakona.

Odjeljak C. Prisilno udaljenje stranca iz zemlje

Članak 93.

(Zaključak o dozvoli ovrhe rješenja o protjerivanju)

- (1) Stranac može biti prisilno udaljen iz BiH.
- (2) Prisilno udaljenje stranca iz BiH poduzima, po službenoj dužnosti, organizacijska jedinica Službe koja je donijela rješenje o protjerivanju stranca ili na čijem području stranac boravi ili organizacijska jedinica Službe na čijem je području zatečen, priveden odnosno zadržan stranac čiji je boravak ilegalan, a na temelju zaključka o dozvoli ovrhe.
- (3) Kada rješenje o protjerivanju postane ovršno, Služba donosi zaključak o dozvoli ovrhe bez odgode, a najkasnije u roku od sedam dana od dana kada su osigurani uvjeti za prisilno udaljenje stranca iz BiH.
- (4) Zaključkom o dozvoli ovrhe utvrđuje se da je rješenje o protjerivanju postalo ovršno i određuju način, vrijeme i mjesto ovrhe.
- (5) Protiv zaključka o dozvoli ovrhe može se uložiti žalba na ovrhu Ministarstvu u roku od osam dana od dana dostave zaključka.
- (6) Žalba ne odgoda započeto izvršenje.
- (7) Na zahtjev Službe, pomoć u provođenju zaključka o dozvoli ovrhe pruža policija i druga tijela za provedbu zakona u BiH. Policija i druga tijela za provedbu zakona u BiH dužni su Službi pružiti pomoć.

**Članak 94.
(Neprovođenje prisilnog udaljenja)**

- (1) Ako je protiv stranca pokrenut sudski postupak, rješenje o protjerivanju ne može biti provedeno prije pravomoćnog okončanja predmeta.
- (2) Ako je stranac pravomoćno osuđen na kaznu zatvora, rješenje o protjerivanju ne može biti provedeno prije nego što stranac izdrži zatvorsku kaznu, osim ako mu je izrečena uvjetna osuda ili mu je kazna oproštena ili je zastarjela, ili je na uvjetnom otpustu.
- (3) Iako postoje uvjeti za prisilno udaljenje stranca propisani ovim Zakonom, stranac ne mora biti prisilno udaljen iz zemlje ukoliko je to u interesu provođenja sudskog postupka, naročito ako se u postupku pojavljuje kao žrtva trgovine ljudima ili drugog oblika organiziranog, prekograničnog ili transnacionalnog kriminala i suraduje s tijelima vlasti u pogledu otkrivanja kaznenog djela ili počinitelja. U tom se slučaju strancu može odobriti boravak propisan člankom 54. (*Privremeni boravak iz humanitarnih razloga*) stavak (2) ovoga Zakona.
- (4) Prisilnom udaljenju stranca iz zemlje neće se pristupiti ukoliko stranac odluči napustiti BiH u određenome roku, samostalno ili uz pomoć međunarodnih vladinih ili nevladinih organizacija, i za to pruži odgovarajuće jamstvo.
- (5) Ukoliko postoje opravdani razlozi, Služba može odobriti odgodu izvršenja mjere protjerivanja iz sljedećih razloga:
  - a) zbog nemogućnosti prijevoza osobe zbog naročito teškog fizičkog ili mentalnog stanja u kojem se nalazi;
  - b) iz tehničkih razloga, kakvi su nedostatak odgovarajućeg prijevoznog sredstva ili druge teškoće koje onemogućuju udaljenje stranca na human način ili
  - c) zbog nedostatka jamstva da će maloljetnik bez pratnje imati osiguran prijam od strane člana obitelji, zakonskog skrbnika ili druge ovlaštene osobe u zemlji u koju se vraća.
- (6) Služba će strancu iz stavka (5) ovoga članka izdati potvrdu, čiji oblik i sadržaj podzakonskim aktom propisuje Ministarstvo na prijedlog Službe.
- (7) Odgoda izvršenja mjere protjerivanja prestaje čim prestanu postojati razlozi zbog kojih je odgoda odobrena.

**Članak 95.
(Zemlja vraćanja)**

- (1) Ukoliko izvršenje odluke ne podliježe ograničenjima iz članka 91. (*Načelo zabrane vraćanja, "non-refoulement"*) ovoga Zakona, stranac koji se protjeruje upućuje se u zemlju podrijetla, odnosno uobičajenog mjesta boravka ili u zemlju iz koje je došao u BiH ili u zemlju koja ga prihvata.
- (2) Strancu se priopćava u koju će zemlju biti upućen.

**Članak 96.
(Plaćanje troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor)**

- (1) Stranac je dužan platiti troškove svojeg putovanja do mjesta u koje se upućuje.
- (2) Ukoliko se utvrdi da stranac nema potrebna financijska sredstva za plaćanje troškova putovanja do mjesta u koje se upućuje, troškove putovanja platit će:
  - a) osoba koja je izdala pozivno pismo u svrhu ulaska stranca u BiH;
  - b) fizička ili pravna osoba koja je stranca zaposlila iako nije imao odgovarajuću radnu dozvolu;

- c) fizička ili pravna osoba koje je stranca zaposlila po izdanoj radnoj dozvoli;
  - d) banka koja je dala jamstvo na sredstva bezgotovinskog plaćanja;
  - e) turistička organizacija ili udruga koja je izdala vaučer, odnosno organizator drukčijeg putovanja;
  - f) prijevoznik koji je stranca doveo u BiH;
  - g) BiH.
- (3) Služba po službenoj dužnosti rješenjem utvrđuje nositelja troškova iz st. (1) i (2) ovoga članka i iznos troškova. Protiv rješenja Službe može se uložiti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dostave rješenja.
  - (4) Radi osiguranja udaljenja stranca iz zemlje, a sukladno članku 99. (*Određivanje stavljanja pod nadzor*) ovoga Zakona, stranac može biti stavljen pod nadzor do napuštanja BiH. Sve troškove vezane uz realizaciju nadzora snosi stranac koji je stavljen pod nadzor. Ako se utvrdi da stranac nema potrebna financijska sredstva za plaćanje troškova stavljanja pod nadzor, te će troškove snositi subjekti iz stavka (2) ovoga članka.
  - (5) Ukoliko ni stranac iz stavka (1) ni subjekti iz stavka (2) toč. od a) do f) ovoga članka ne mogu platiti troškove vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor, ti će troškovi biti podmireni na teret proračuna BiH angažiranjem sredstava za posebne namjene. Tako se može postupiti i kad je potrebno radi ekonomičnosti postupka udaljenja stranca iz zemlje.
  - (6) U slučaju iz stavka (5) ovoga članka, Služba potražuje isplatu troškova od subjekata iz stavka (2) toč. od a) do f) ovoga članka u odgovarajućem postupku.

Članak 97.

(Podzakonski akti o tehničkim pitanjima udaljenja stranca)

- (1) Ako se pokaže potrebnim po prijedlogu Službe, Ministarstvo će podzakonskim aktom detaljnije predvidjeti načine i postupanje pri udaljenju stranca iz BiH.
- (2) Ako se pokaže potrebnim po prijedlogu Službe upućenom posredstvom Ministarstva, Vijeće ministara će, nakon što pribavi mišljenje Ministarstva financija i trezora BiH, detaljnije utvrditi načine i postupanje za pokriće troškova vraćanja i troškova stavljanja pod nadzor.

POGLAVLJE VI. PRIHVAT STRANACA I NADZOR

Odjeljak A. Specijalizirane ustanove za prihvata stranaca

Članak 98.

(Ustrojstvo ustanova)

- (1) Za potrebe provedbe ovoga Zakona osnivaju se imigracijski centri, centri za smještaj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu i osoba kojima je odobrena privremena zaštita, centri za smještaj žrtava trgovine ljudima, kao i druge ustanove specijalizirane za prihvata stranaca.
- (2) Imigracijski centri su specijalizirane ustanove za prihvata i smještaj stranaca koji su stavljeni pod nadzor. Imigracijski se centri uspostavljaju kao organizacijske jedinice Službe izvan njezina sjedišta.
- (3) Specijalizirane ustanove za prihvata stranaca ispunjavat će zahtjeve koji proizlaze iz Ustava BiH i međunarodnih standarda za postupanje s korisnicima specijaliziranih ustanova.
- (4) Na prijedlog Ministarstva, Vijeće ministara podzakonskim aktima utvrđuje način upravljanja, uvjete financiranja, standarde funkcioniranja, način osiguranja posebnih uvjeta za korisnike centra za smještaj podnositelja zahtjeva za

međunarodnu zaštitu i osoba kojima je odobrena privremena zaštita, centra za smještaj žrtava trgovine ljudima te druge ustanove specijalizirane za prihvata stranaca, kao i druga pitanja od značenja za rad određene vrste specijalizirane ustanove.

- (5) Standardi funkcioniranja imigracijskih centara, kućni red, način i program polaganja stručnog ispita zaposlenih u imigracijskim centrima, način obavljanja službe osiguranja, vrste naoružanja i opreme službe osiguranja imigracijskih centara, način uporabe vatrenog oružja i drugih sredstava prisile u imigracijskim centrima, te oznake, značke službe osiguranja imigracijskog centara, boja i oznake vozila službe osiguranja, izgled odore, službena zvanja i oznake službenih zvanja ovlaštenih službenika imigracijskih centara, kao i sva druga pitanja bitna za funkcioniranje imigracijskih centara, propisuju se podzakonskim aktima prema Zakonu o Službi za poslove sa strancima.
- (6) Ministarstvo provodi nadzor nad radom specijaliziranih ustanova za prihvata stranaca.

Odjeljak B. Stavlanje stranca pod nadzor

Članak 99.

(Određivanje stavljanja pod nadzor)

- (1) Strancu može biti određeno stavljanje pod nadzor:
  - a) radi osiguranja provođenja rješenja o protjerivanju, u slučaju kada mu je otkazan boravak u BiH ili u drugom slučaju kada mu je izrečena mjera protjerivanja;
  - b) radi osiguranja da će napustiti zemlju kada mu je odbijen zahtjev za odobrenje boravka, a nije napustio BiH;
  - c) radi osiguranja udaljenja stranca iz zemlje;
  - d) kada Služba odobri odgodu izvršenja mjere protjerivanja;
  - e) u drugim slučajevima propisanim ovim Zakonom.
- (2) Strancu će biti određeno stavljanje pod nadzor iz sljedećih razloga:
  - a) ako postoje osnovi sumnje da će stranac pobjeći ili na drugi način onemogućiti provođenje odluka iz stavka (1) ovoga članka;
  - b) ako postoje osnovi sumnje da bi slobodno i neograničeno kretanje stranca moglo ugroziti javni poredak, javni red i mir ili sigurnost ili međunarodne odnose BiH ili predstavljati prijetnju javnom zdravlju u BiH, odnosno ako je utvrđeno da predstavlja prijetnju za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH ili
  - c) ako postoje osnovi sumnje u istinitost navoda stranca o njegovu identitetu ili se inače identitet stranca ne može utvrditi ni u roku od šest sati od dovođenja u službene prostorije.
- (3) Stranac koji je prihvaćen na temelju međunarodnog sporazuma o suradnji u predaji i prihvatu osoba čiji je boravak nelegalan također može biti stavljen pod nadzor iz razloga navedenih u stavku (2) ovoga članka.

Članak 100.

(Rješenje o stavljanju stranca pod nadzor)

- (1) Strancu se određuje nadzor rješenjem o stavljanju stranca pod nadzor, koje donosi Služba i uručuje ga strancu istodobno s izvršenjem rješenja.
- (2) Rješenje iz stavka (1) ovoga članka sadrži: odluku o stavljanju stranca pod nadzor, odluku o smještaju stranca u specijaliziranu ustanovu za prihvat stranaca (imigracijski

centar), pravnu osnovu za stavljanje stranca pod nadzor, dan, sat i vrijeme smještaja.

- (3) Na temelju rješenja Službe, stranac može biti zadržan pod nadzorom toliko dugo koliko je potrebno za ispunjenje svrhe nadzora, odnosno dok se razlozi koji su bili osnova za stavljanje stranca pod nadzor bitno ne izmijene, ali najdulje 30 dana.

Članak 101.

(Pravni lijekovi protiv rješenja o stavljanju pod nadzor)

- (1) Protiv rješenja o stavljanju stranca pod nadzor može se uložiti žalba Ministarstvu u roku od 24 sata od uručivanja, odnosno dostave rješenja.
- (2) Žalba ne odgoda izvršenje rješenja.
- (3) Ako Ministarstvo u roku od 24 sata od ulaganja žalbe ne ukine rješenje o stavljanju stranca pod nadzor ili u tome roku uopće ne odluči po žalbi, može se pokrenuti upravni spor tužbom pred Sudom Bosne i Hercegovine.
- (4) Tužba se podnosi Sudu Bosne i Hercegovine u roku od 24 sata od isteka roka iz stavka (3) ovoga članka, a Sud je dužan ove predmete smatrati žurnim, saslušati stranca i donijeti odluku po tužbi u roku od tri dana od dana podnošenja tužbe.
- (5) Tužba ne odgoda izvršenje rješenja.

Članak 102.

(Izvršenje rješenja o stavljanju pod nadzor i produljenje nadzora)

- (1) Stavljanje pod nadzor izvršava se smještajem stranca u ustanovu specijaliziranu za prihvat stranaca (imigracijski centar).
- (2) Stranac ostaje pod nadzorom do trenutka prisilnog udaljenja iz zemlje ili toliko dugo koliko je potrebno za ispunjenje svrhe nadzora, odnosno dok se razlozi koji su bili osnova za stavljanje stranca pod nadzor bitno ne izmijene, ali najdulje do roka određenog rješenjem o stavljanju pod nadzor, odnosno rješenjem o produljenju nadzora.
- (3) Služba će za vrijeme trajanja nadzora poduzeti sve potrebne mjere kako bi se trajanje nadzora svelo na najkraće moguće vrijeme.
- (4) Po isteku roka od 30 dana iz članka 100. (*Rješenje o stavljanju stranca pod nadzor*) stavak (3) ovoga Zakona, stranac može biti zadržan pod nadzorom na temelju rješenja o produljenju nadzora, koje donosi Služba. Nadzor se može produljivati svaki puta za najviše 30 dana, ukoliko postoje uvjeti za određivanje stavljanja pod nadzor iz članka 99. (*Određivanje stavljanja pod nadzor*) ovoga Zakona, tako da ukupno trajanje nadzora stranca ne može trajati dulje od 180 dana. Rješenje o produljenju nadzora može biti doneseno najkasnije sedam dana prije isteka roka prethodno određenog nadzora.
- (5) Iznimno, u slučaju kada stranac onemogućuje svoje udaljenje iz zemlje ili ga iz drugih razloga nije moguće udaljiti iz zemlje u roku od 180 dana, ukupno trajanje nadzora može se produljiti i na razdoblje dulje od 180 dana. Služba donosi rješenje o iznimnom produljenju nadzora.
- (6) Protiv rješenja o produljenju nadzora nad strancem mogu se podnijeti pravni lijekovi iz članka 101. (*Pravni lijekovi protiv rješenja o stavljanju pod nadzor*) ovoga Zakona.
- (7) Služba može izmijeniti način izvršenja stavljanja stranca pod nadzor i umjesto smještaja stranca u ustanovu specijaliziranu za prihvat stranaca odrediti blažu mjeru nadzora, ako se i blažom mjerom može postići svrha

nadzora. Blaža mjera nadzora podrazumijeva dozvolu boravka stranca izvan ustanove.

- (8) Određujući blažu mjeru iz stavka (7) ovoga članka, Služba može ograničiti kretanje stranca na njegovo mjesto boravka ili na adresu stanovanja, nametnuti mu obvezu redovitog javljanja u određenim vremenskim razmacima u nadležnu organizacijsku jedinicu Službe i uz potvrdu mu oduzeti sve putne isprave koje može koristiti za prelazak državne granice BiH.
- (9) U slučaju izmjene rješenja o stavljanju stranca pod nadzor iz st. (7) i (8) ovoga članka, nije dopuštena žalba niti se primjenjuju odredbe članka 101. ovoga Zakona.

Članak 103.

(Obveza registriranja značajki stranca)

Stranac koji nema važeću putovnicu ili drugi dokument koji može koristiti za prelazak državne granice BiH (važeća putna isprava), ili koji ilegalno boravi u BiH, ili koji je prihvaćen po osnovi međunarodnog sporazuma o suradnji u predaji i prihvatu osoba čiji je boravak ilegalan, ili stranac kojem je viza poništena ili otkazan boravak ili mu je izrečena mjera protjerivanja iz BiH, kao i stranac koji je stavljen pod nadzor, dužan je podvrgnuti se fotografiranju, davanju otisaka prstiju i/ili papirarnih linija i registriranju tjelesnih i biometrijskih značajki.

Članak 104.

(Podzakonski akti o tehničkim pitanjima stavljanja stranca pod nadzor)

Nakon što pribavi mišljenje Službe, Ministarstvo će podzakonskim aktom podrobnije propisati postupanje kod stavljanja stranca pod nadzor.

POGLAVLJE VII. MEĐUNARODNA I PRIVREMENA ZAŠTITA (AZIL)

Odjeljak A. Uvjeti za stjecanje međunarodne zaštite

Članak 105.

(Definicija međunarodne zaštite)

- (1) U smislu ovoga Zakona, međunarodna zaštita status je koji nadležno tijelo u BiH priznaje izbjeglici ili strancu koji ispunjava uvjete za supsidijarnu zaštitu.
- (2) Izbjeglica je, sukladno Konvenciji o statusu izbjeglica iz 1951. i Protokolu o statusu izbjeglica iz 1967., stranac koji se zbog osnovanog straha od proganjanja po osnovi svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili zbog političkog mišljenja nalazi izvan zemlje svojeg državljanstva a ne može se ili se zbog takvog straha ne želi staviti pod zaštitu te zemlje, kao i osoba bez državljanstva koja se nalazi izvan zemlje svojeg prethodnog uobičajenog mjesta boravka, a ne može se ili se zbog takvog straha ne želi vratiti u tu državu.
- (3) Stranac pod supsidijarnom zaštitom je stranac koji ne ispunjava uvjete iz stavka (2) ovoga članka, ali u vezi s kojim postoje ozbiljni razlozi za vjerovanje da bi se suočio sa stvarnim rizikom od izloženosti smrtnoj kazni odnosno pogubljenju, mučenju ili nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju u zemlji podrijetla ili u zemlji uobičajenog mjesta boravka, ili postoji ozbiljna individualna prijetnja po život ili osobe civila uslijed neselektivnog nasilja u situacijama međunarodnog ili unutarnjeg oružanog sukoba, a koji ne može ili se zbog straha ne želi staviti pod zaštitu te zemlje.

Članak 106.

(Razlozi za isključenje primjene međunarodne zaštite)

- (1) Odredbe članka 105. (*Definicija međunarodne zaštite*) ovoga Zakona ne primjenjuju se na stranca za kojeg se osnovano može vjerovati:
- da je počinio zločin protiv mira, ratni zločin ili zločin protiv čovječnosti, kako je definirano u međunarodnim dokumentima koji sadrže odredbe u vezi s takvim zločinima;
  - da je, prije nego što je došao u BiH, izvan BiH počinio teško nepolitičko kazneno djelo, uključujući i naročito okrutna djela, čak i ako su počinjena s navodnim političkim ciljevima;
  - da je sudjelovao u planiranju, financiranju, organiziranju, odnosno na bilo koji način u pomaganju ili počinjenju terorističkih aktivnosti ili u pružanju utočišta sudionicima terorističkih aktivnosti ili
  - da je kriv za postupke koji su u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda.
- (2) Zahtjev za međunarodnu zaštitu odbija se strancu kojem je izbjeglički status priznat u drugoj zemlji ili je našao djelotvornu zaštitu druge zemlje i u mogućnosti je vratiti se u tu zemlju i ponovno uživati tu zaštitu, ili u vrijeme odluke o zahtjevu prima zaštitu ili pomoć tijela ili agencije Ujedinjenih naroda, izuzev Agencije za izbjeglice Ujedinjenih naroda (visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice; u daljnjem tekstu: UNHCR).
- (3) Međunarodna zaštita neće biti odobrena strancu kojem nadležna tijela BiH priznaju jednaka prava i obveze kao državljaninu BiH.
- (4) Zahtjev za međunarodnu zaštitu može biti odbijen strancu:
- za kojega se može osnovano smatrati da predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH ili
  - koji je pravomoćno osuđen za kazneno djelo za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od tri godine ili teža kazna (teško kazneno djelo) i predstavlja prijetnju po BiH.

Odjeljak B. Postupak i nadležna tijela

Članak 107.

(Namjera i zahtjev za međunarodnu zaštitu)

- (1) Stranac može iskazati namjeru podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu Graničnoj policiji na graničnom prijelazu ili organizacijskim jedinicama Službe u BiH.
- (2) Kada stranac navede razloge iz članka 91. (*Načelo zabrane vraćanja, "non-refoulement"*) ovoga Zakona, tijelo pred kojim je dan iskaz obvezno je odmah obavijestiti nadležnu organizacijsku jedinicu Službe, koja je potom obvezna preuzeti stranca.
- (3) Služba izdaje potvrdu o izraženoj namjeri podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu i određuje smjer kretanja i rok koji je potreban da bi stranac osobno podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu Ministarstvu u sjedištu. Ta se potvrda smatra odobrenjem boravka za naznačeni određeni rok i određeni smjer kretanja.
- (4) Služba bez odgode dostavlja Ministarstvu u sjedištu primjerak potvrde o izraženoj namjeri stranca da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu.
- (5) Zahtjev za međunarodnu zaštitu podnosi se osobno Ministarstvu u sjedištu, a podnositelj se zahtjeva registrira i izdaje mu se dokument kojim se potvrđuje da je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu. Taj se dokument smatra

odobrenjem boravka do donošenja pravomoćne odluke ili konačne odluke iz članka 112. (*Obustava postupka*) i članka 113. (*Podnošenje novog zahtjeva za međunarodnu zaštitu*) ovoga Zakona. Pri izdavanju dokumenta kojim se potvrđuje da je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu, podnositelju zahtjeva za međunarodnu zaštitu oduzimaju se sve putne isprave koje može koristiti za prelazak državne granice BiH.

- (6) Podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu dužan je pravodobno tražiti produljenje dokumenta kojim se potvrđuje da je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu. Taj se dokument ne može koristiti za prelazak državne granice.
- (7) Ako je strancu koji izrazi namjeru podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili koji podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu već određeno stavljanje pod nadzor, činjenica pozivanja na međunarodnu zaštitu ne utječe na određivanje ni na izvršenje stavljanja pod nadzor.

Članak 108.

(Isključenje primjene sankcija za ilegalan ulazak u BiH)

Prema podnositelju zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji dolazi izravno s teritorija na kojem mu je bio ugrožen život ili sloboda ne primjenjuju se sankcije zbog ilegalnog ulaska ili nazočnosti u BiH, pod uvjetom da se bez odgode prijavi tijelu iz članka 107. (*Namjera i zahtjev za međunarodnu zaštitu*) stavak (1) ovoga Zakona i izloži valjane razloge za ilegalan ulazak ili nazočnost u BiH.

Članak 109.

(Postupak i nadležnost za donošenje rješenja o međunarodnoj zaštiti)

- (1) Ministarstvo u sjedištu razmatra zahtjeve za međunarodnu zaštitu i donosi rješenje.
- (2) Rješenje se donosi pojedinačno nakon obavljenog posebnog ispitnog postupka u kojem se utvrđuju sve odlučne činjenice, okolnosti i dokazi od značenja za donošenje odluke. Tijekom postupka podnositelju zahtjeva mora biti omogućeno iznošenje svih okolnosti koje su mu poznate, pristup svim raspoloživim dokazima, kao i da predloži izvođenje pojedinih dokaza.
- (3) Strancu će biti omogućeno praćenje tijeka postupka uz pomoć prevoditelja, odnosno tumača ako ne razumije jezik na kojem se vodi postupak, te korištenje usluga pravnog ili drugog savjetnika. Dužnost je voditelja postupka da podnositelja zahtjeva obavijesti o svim pravima i obvezama koje proizlaze iz zakona.
- (4) Priznanje izbjegličkog statusa ne ovisi o iznošenju posebnog formalnog razloga.
- (5) Rješenje kojim je odlučeno o osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu mora sadržavati potpuno obrazloženje i dostavlja se, u pravilu, osobno podnositelju zahtjeva.
- (6) U slučajevima neosnovanih zahtjeva iz članka 110. (*Odbijanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu*) st. (2) i (3) ovoga zakona, Ministarstvo postupa žurno i donosi odluku najkasnije u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.
- (7) Protiv rješenja Ministarstva u sjedištu o osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.
- (8) U slučajevima iz stavka (6) ovoga članka, tužba kojom se pokreće upravni spor podnosi se Sudu Bosne i Hercegovine posredstvom Ministarstva u roku od osam dana od dana primitka rješenja, a Sud Bosne i Hercegovine je dužan ove predmete smatrati žurnim i, prema tužbi, donijeti odluku u roku od 30 dana od dana primitka tužbe.

- (9) Tužba odgađa izvršenje rješenja.

Članak 110.

(Odbijanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu)

- (1) Ministarstvo će odbiti zahtjev za međunarodnu zaštitu kao neosnovan ako se zahtjev zasniva na razlozima koji ne predstavljaju osnovu za priznanje statusa iz članka 105. (*Definicija međunarodne zaštite*) ovoga Zakona.
- (2) Ministarstvo će odbiti zahtjev za međunarodnu zaštitu kao neosnovan i u sljedećim slučajevima:
  - a) ako se zahtjev temelji isključivo na ekonomskim razlozima;
  - b) ako je zahtjev kontradiktoran, nevjerovatan ili nedosljedan, što ga čini neuvjerljivim u odnosu na definicije iz članka 105. ovoga Zakona;
  - c) ako se zahtjev temelji na očitoj obmani ili zlouporabi postupka radi stjecanja međunarodne zaštite u BiH;
  - d) ako je podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu stigao iz zemlje podrijetla koju BiH smatra sigurnom (u daljnjem tekstu: sigurna zemlja podrijetla), osim ako se u postupku dokaže da ta zemlja podrijetla nije sigurna za tu osobu;
  - e) ako je podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu stigao iz treće zemlje koju BiH smatra sigurnom (u daljnjem tekstu: sigurna treća zemlja), osim ako se u postupku dokaže da ta treća zemlja nije sigurna za tu osobu;
  - f) ako podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu ima više od jednog državljanstva, osim ako se u postupku dokaže da se nije mogao staviti pod zaštitu nijedne zemlje čije državljanstvo ima iz razloga zbog kojih se priznaje međunarodna zaštita ili
  - g) ako postoje razlozi za isključenje primjene međunarodne zaštite iz članka 106. (*Razlozi za isključenje primjene međunarodne zaštite*) ovoga Zakona.
- (3) Pod očitom obmanom ili zlouporabom postupka iz stavka (2) točka c) ovoga članka smatraju se sljedeći slučajevi:
  - a) ako podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu bez razumnog objašnjenja i namjerno daje lažne iskaze u postupku po zahtjevu, a ti su iskazi bitni za donošenje odluke o statusu;
  - b) ako podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu bez razumnog objašnjenja podnese netočne podatke o svojem identitetu ili državljanstvu, ili podnese krivotvorene ili tuđe putne ili druge isprave;
  - c) ako podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu, s ciljem otežavanja utvrđivanja identiteta ili stvarnog stanja stvari uništi, ošteti ili prikrije putnu ili drugu ispravu ili dokaz bitan za postupak;
  - d) ako je zahtjev za međunarodnu zaštitu podnesen s ciljem odgode izvršenja odluke o protjerivanju ili o izručenju ili predaji iz BiH, a zahtjev je mogao biti podnesen znatno ranije;
  - e) ako podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu prikrije da je već podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu u nekoj sigurnoj trećoj zemlji ili
  - f) ako je podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu predočio lažnu informaciju ili dokument na koji se poziva nakon podnošenja zahtjeva.

- (4) Zahtjev za međunarodnom zaštitom koji je podnijela strana poslovna nesposobna osoba koja nije u pratnji zakonskog zastupnika ne može se smatrati očito neosnovanim.

Članak 111.

(Sigurna zemlja podrijetla i sigurna treća zemlja)

- (1) Sigurna zemlja podrijetla je zemlja u kojoj su njezini državljani, odnosno osobe bez državljanstva kojima je ona zemlja posljednjeg uobičajenog mjesta boravka, sigurni od progona u smislu članka 105. (*Definicija međunarodne zaštite*) st. (2) i (3) ovoga Zakona, što podrazumijeva postojanje demokratskih institucija, demokratskih procesa, izbora, političkog pluralizma slobode mišljenja i javnog iznošenja mišljenja, raspoloživost i djelotvornost pravne zaštite i stabilnost zemlje.
- (2) Sigurna treća zemlja je zemlja u kojoj je podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu boravio prije dolaska u BiH, pod sljedećim uvjetima:
- da u njoj nema progona ili kršenja ljudskih prava u smislu članka 105. st. (2) i (3) ovoga Zakona,
  - da se u njoj poštuje i primjenjuje načelo zabrane vraćanja ("*non-refoulement*") i
  - da se u tu zemlju može legalno vratiti i da mu je u njoj omogućen pristup postupku međunarodne zaštite i omogućeno podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, koji će biti razmatran sukladno valjanim propisima.
- (3) Odluku o tome koje se zemlje smatraju sigurnim zemljama podrijetla i sigurnim trećim zemljama iz st. (1) i (2) ovoga članka donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva upućen nakon pribavljenog mišljenja MVP-a i Ministarstva pravde BiH.

Članak 112.

(Obustava postupka)

- (1) Postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, uz slučajeve predviđene Zakonom o upravnom postupku, obustavlja se zaključkom i u sljedećim slučajevima:
- ako se podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu ne odazove ni na drugi poziv za razgovor, osim ako dokaže da je neodazivanje bilo prouzročeno okolnostima izvan njegove volje,
  - ako je podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu napustio ili pokušao napustiti BiH za vrijeme trajanja postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu ili
  - ako se u postupku utvrdi da je podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu državljanin BiH.
- (2) Protiv zaključka Ministarstva iz stavka (1) ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine. Tužba kojom se pokreće upravni spor podnosi se Sudu Bosne i Hercegovine posredstvom Ministarstva u roku od osam dana od dana dostave zaključka.
- (3) Tužba ne odgađa izvršenje zaključka.

Članak 113.

(Podnošenje novog zahtjeva za međunarodnu zaštitu)

- (1) Ministarstvo će odbaciti zahtjev za međunarodnu zaštitu ako je podnositelju zahtjeva raniji zahtjev za međunarodnu zaštitu u BiH bio odbijen, odbačen ili je postupak bio obustavljen, a podnositelj zahtjeva nije priložio dokaze da su se okolnosti na kojima je zasnovao prethodni zahtjev u međuvremenu bitno promijenile.

- (2) U slučajevima iz stavka (1) ovoga članka Ministarstvo donosi zaključak, protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine. Tužba kojom se pokreće upravni spor podnosi se Sudu Bosne i Hercegovine posredstvom Ministarstva u roku od osam dana od dana dostave zaključka.

- (3) Tužba ne odgađa izvršenje zaključka.

Članak 114.

(Ograničenje kretanja podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu)

- (1) Ukoliko se pokaže potrebnim, kretanje podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu može biti privremeno ograničeno u sljedećim slučajevima:
- ako podnositelj zahtjeva ne poštuje javni poredak BiH [članak 9. (*Obveza poštovanja javnog poretka BiH*)], predstavlja prijetnju javnom poretku, javnom redu i miru ili sigurnosti BiH;
  - ako podnositelj zahtjeva predstavlja prijetnju javnom zdravlju u BiH;
  - ako postoje osnovi sumnje da se radi o očitijoj obmani ili zlouporabi postupka, kako je to određeno člankom 110. (*Odbijanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu*) stavak (3) ovoga Zakona;
  - ako je ograničenje kretanja potrebno radi zaštite drugih osoba ili imovine ili
  - ako je ograničenje kretanja potrebno za utvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva.
- (2) Kretanje se ograničava:
- zabranom kretanja izvan određenog područja ili mjesta;
  - zabranom kretanja izvan specijalizirane ustanove za prihvatanje stranaca;
  - zabranom kretanja izvan određenog prostora organizacijske jedinice Službe, ako je smještaj omogućen u tom prostoru;
  - zabranom kretanja izvan određenog graničnog prijelaza, ako je tamo omogućen smještaj.
- (3) Mjera ograničenja kretanja podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu određuje se rješenjem Ministarstva u sjedištu. Ograničenje kretanja može biti na snazi sve dok traju razlozi za njegovo određivanje, ali najdulje ukupno 90 dana. U naročito opravdanim okolnostima, mjera ograničenja kretanja može biti produljena za još ukupno 90 dana. Ograničenje kretanja po osnovi sprečavanja širenja zaraznih bolesti može trajati dok postoje razlozi zbog kojih je određeno, što se preispituje u navedenim rokovima.
- (4) Protiv rješenja iz stavka (3) ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može tužbom pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od osam dana od dana dostave rješenja.
- (5) Tužba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 115.

(Zaštita podataka)

U postupcima po zahtjevima za međunarodnu zaštitu isključena je javnost i svi se podaci i informacije do kojih se u takvom postupku dođe smatraju tajnim podacima.

Članak 116.

(Odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu)

Po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo donosi odluku kojom se:

- a) zahtjev za međunarodnu zaštitu usvaja i strancu priznaje izbjeglički status u BiH;
- b) zahtjev za međunarodnu zaštitu usvaja, ne priznaje izbjeglički status i priznaje status supsidijarne zaštite;
- c) zahtjev za međunarodnu zaštitu odbija, a strancu određuje rok u kojem mora napustiti BiH;
- d) obustavlja postupak za međunarodnu zaštitu i strancu određuje rok u kojem mora napustiti BiH; ili
- e) odbacuje zahtjev za međunarodnu zaštitu i strancu određuje rok u kojem mora napustiti BiH.

Članak 117.

(Protjerivanje u slučaju odbijanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu)

Stranac čiji je zahtjev za međunarodnu zaštitu odbijen pravomoćnom odlukom iz članka 116. (*Odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu*) točka c) ili konačnom odlukom iz članka 116. toč. d) ili e), a koji u određenom roku ne napusti BiH, bit će protjeran iz zemlje sukladno članku 88. (*Razlozi za izricanje mjere protjerivanja*) stavak (1) točka d) ovoga Zakona.

Članak 118.

(Zaštita u slučaju odbijanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu)

- (1) Stranac koji je prethodno iscrpio sve pravne lijekove i po čijem je zahtjevu doneseno pravomoćno rješenje iz članka 116. (*Odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu*) točka c) ili konačna odluka iz članka 116. toč. d) i e), ali za kojega se u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrdi da i pored toga ne može biti udaljen iz BiH iz razloga propisanih člankom 91. (*Načelo zabrane vraćanja, "non-refoulement"*) ovoga Zakona, prelazi u nadležnost Službe.
- (2) Strancu iz stavka (1) ovoga članka Služba izdaje odobrenje za privremeni boravak iz humanitarnih razloga u smislu članka 54. (*Privremeni boravak iz humanitarnih razloga*) stavak (1) točka d) ovoga Zakona.
- (3) Iznimno od stavka (2) ovoga članka, strancu za kojeg je utvrđeno da predstavlja prijetnju javnom poretku, javnom redu i miru ili sigurnosti BiH Služba će odrediti stavljanje pod nadzor, sukladno odredbama čl. od 98. do 104. [Odjeljak B. (*Stavljanje stranca pod nadzor*), Poglavlje VI. (*Prihvat stranaca i nadzor*)] ovoga Zakona.
- (4) Služba će, u suradnji s Ministarstvom, drugim ministarstvima i Vijećem ministara, poduzeti sve potrebne radnje sukladne zakonu, ostalim propisima BiH i međunarodnim pravom glede rješavanja konačnog statusa stranca iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 119.

(Prihvat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu)

Ministarstvo osigurava odgovarajuće uvjete za prihvat stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, naročito u pogledu smještaja, prehrane, zdravstvene skrbi i obrazovanja.

Odjeljak C. Prava i obveze osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita u BiH

Članak 120.

(Prava osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita)

- (1) Stranac kojemu je odobrena međunarodna zaštita i kojemu je priznat izbjeglički status stječe prava i obveze prema odredbama čl. od 3. do 34. Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. Stranac kojem je odobrena međunarodna zaštita i kojem je priznat status supsidijarne zaštite stječe jednaka

prava i obveze kao i stranac s izbjegličkim statusom, ako nije drukčije propisano.

- (2) Odredbe ovog i drugih zakona BiH te međunarodnih instrumenata na snazi čija je ugovorna strana BiH imaju prednost nad odredbama Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951., ukoliko su povoljnije za strance kojima je priznat izbjeglički status.
- (3) Stranac s izbjegličkim statusom ima pravo boraviti u BiH za vrijeme trajanja međunarodne zaštite, u koju mu se svrhu izdaje odobrenje boravka za izbjeglice. Izbjeglički status se, u pravilu, priznaje i osobi s kojom je u braku odnosno izvanbračnoj zajednici i maloljetnoj djeci, te drugim članovima uže obitelji koji žive u istom kućanstvu u BiH. Strancu s priznatim izbjegličkim statusom bit će omogućen: rad, obrazovanje, zdravstvena i socijalna skrb, pod jednakim uvjetima kao i državljanima BiH, a ima pravo i na spajanje obitelji.
- (4) Stranac kojem je priznat status supsidijarne zaštite ima pravo boraviti u BiH jednu godinu. Odobrenje boravka produljuje se na zahtjev stranca dok traju uvjeti zbog kojih je status supsidijarne zaštite priznat, osim ukoliko drukčije ne zahtijevaju razlozi javnog poretka, javnog reda i mira ili sigurnosti BiH. Za vrijeme trajanja međunarodne zaštite stranac ima pravo na rad, a bit će mu omogućeno i obrazovanje, zdravstvena i socijalna skrb, pod jednakim uvjetima kao i državljanima BiH.
- (5) Ministarstvo će, u suradnji s Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH i Ministarstvom civilnih poslova BiH, osobama kojima je priznat izbjeglički status ili status supsidijarne zaštite osigurati pristup pravima iz ovoga i članka 121. (*Isprave za izbjeglice i strance na supsidijarnoj zaštiti*) ovoga Zakona.
- (6) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH će, u suradnji s Ministarstvom civilnih poslova BiH i Ministarstvom, osobama kojima je priznat izbjeglički status ili status supsidijarne zaštite osigurati pravo na rad, obrazovanje, zdravstvenu i socijalnu skrb, kao i ostala prava propisana ovim člankom kojima se omogućuje integracija ovih osoba tijekom trajanja priznatog statusa.

Članak 121.

(Isprave za izbjeglice i strance pod supsidijarnom zaštitom)

- (1) Strancu s izbjegličkim statusom i strancu pod supsidijarnom zaštitom u BiH izdaje se identifikacijska isprava.
- (2) Strancu s izbjegličkim statusom koji nema važeću putnu ispravu ili nije u mogućnosti dobiti putnu ispravu iz zemlje uobičajenog mjesta boravka, na njegov se zahtjev može izdati putna isprava za izbjeglice radi putovanja u inozemstvo i povratka u BiH, osim kada bi to bilo protivno bitnim razlozima javnog poretka, javnog reda i mira ili sigurnosti BiH.
- (3) Strancu kojem je priznat status supsidijarne zaštite, a koji nema važeću putnu ispravu ili nije u mogućnosti dobiti putnu ispravu iz zemlje uobičajenog mjesta boravka, na njegov se zahtjev može izdati putni list radi putovanja u inozemstvo ako postoje ozbiljni humanitarni razlozi zbog kojih mora biti nazočan u državi izvan BiH, osim kada bi to bilo protivno bitnim razlozima javnog poretka, javnog reda i mira ili sigurnosti BiH. U tom će slučaju strancu biti dozvoljen povratak u BiH.
- (4) Ministarstvo izdaje strancu s izbjegličkim statusom putnu ispravu s rokom važenja od dvije godine.

Članak 122.

(Obveze podnositelja zahtjeva i osobe s odobrenim zahtjevom za međunarodnu zaštitu)

Podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu i osoba s odobrenim zahtjevom za međunarodnu zaštitu obvezni su prijaviti boravište i promjenu adrese stanovanja nadležnom tijelu, sukladno članku 72. (*Obveza prijave boravišta i prebivališta stranca*) ovoga Zakona, u roku od osam dana, a osobito su obvezni poštovati javni poredak BiH [članak 9. (*Obveza poštovanja javnog poretka BiH*)], ustave, zakone i druge propise u BiH.

Odjeljak D. Prestanak važenja međunarodne zaštite

Članak 123.

(Razlozi za prestanak važenja izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite)

- (1) Međunarodna zaštita odobrena u BiH prestaje da važi:
  - a) strancu koji dobrovoljno ponovno uživa zaštitu zemlje čiji je državljanin;
  - b) strancu koji je, nakon što je izgubio državljanstvo koje druge zemlje, dobrovoljno ponovno stekao državljanstvo te zemlje;
  - c) strancu koji je stekao novo državljanstvo i uživa zaštitu zemlje čije je državljanstvo stekao;
  - d) strancu koji se dobrovoljno vratio radi nastanjenja u zemlju koju je napustio ili izvan koje je živio iz straha od progona;
  - e) strancu koji, uslijed prestanka okolnosti na temelju kojih mu je priznat status zaštite u BiH, ne može i dalje odbijati uživanje zaštite zemlje čiji je državljanin;
  - f) strancu koji je bez državljanstva, a uslijed prestanka okolnosti na temelju kojih mu je priznat status zaštite u BiH, ne može odbiti uživanje zaštite zemlje svojeg ranijeg uobičajenog mjesta boravka;
  - g) osobi koja je stekla državljanstvo BiH; ili
  - h) strancu kada su okolnosti koje su dovele do priznavanja toga statusa prestale ili su se promijenile u tolikoj mjeri da zaštita više nije potrebna.
- (2) U primjeni stavka (1) toč. e), f) i h) ovoga članka uzima se u obzir kada su okolnosti koje su dovele do priznavanja statusa zaštite u BiH prestale ili su se promijenile u tolikoj mjeri da zaštita više nije potrebna.

Članak 124.

(Ukidanje izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite)

- (1) Ministarstvo ukida priznat izbjeglički status u sljedećim slučajevima:
  - a) kada postoje razumne osnove da izbjeglica predstavlja prijetnju po sigurnost BiH,
  - b) kada izbjeglica, nakon što je pravomoćno osuđen za kazneno djelo za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od tri godine ili teža kazna (teško kazneno djelo), predstavlja prijetnju po zajednicu u BiH ili
  - c) kada se ustanovi postojanje kojeg od razloga za isključenje primjene međunarodne zaštite iz članka 106. (*Razlozi za isključenje primjene međunarodne zaštite*) ovoga Zakona.
- (2) Rješenje o ukidanju izbjegličkog statusa ne utječe na prava predviđena čl. 91. (*Načelo zabrane vraćanja, "non-refoulement"*) i 118. (*Zaštita u slučaju odbijanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu*) ovoga Zakona i člankom 32. Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951.

- (3) Ministarstvo ukida priznati status supsidijarne zaštite ukoliko ustanovi postojanje kojeg od razloga za isključenje primjene međunarodne zaštite iz članka 106. (*Razlozi za isključenje primjene međunarodne zaštite*) ovoga Zakona, te ako su pogrešno prikazane ili izostavljene činjenice, uključujući i upotrebu lažnih dokumenata, bilo odlučujuće za dodjelu statusa supsidijarne zaštite.

Članak 125.

(Nadležnost i tužba u slučaju prestanka, odnosno ukidanja međunarodne zaštite)

- (1) Rješenje o prestanku i ukidanju međunarodne zaštite donosi Ministarstvo u sjedištu po službenoj dužnosti.
- (2) Protiv rješenja iz stavka (1) ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može tužbom pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine. Tužba se podnosi Sudu Bosne i Hercegovine posredstvom Ministarstva u roku od 15 dana od dana dostave rješenja, a Sud je dužan ove predmete smatrati žurnim i donijeti odluku po tužbi u roku od 45 dana od dana primitka tužbe.
- (3) Tužba odgađa izvršenje rješenja.
- (4) Stranac ne može biti protjeran ni prisilno udaljen iz BiH prije pravomoćnosti odluke iz stavka (1) ovoga članka.
- (5) Osobi u postupku mora biti omogućeno da, saslušanjem ili pismenim putem, iznese razloge zbog kojih joj međunarodna zaštita ne bi trebala prestati, odnosno biti ukinuta.

Odjeljak E. Masovni priljev i privremena zaštita

Članak 126.

(Privremena zaštita u slučaju masovnog priljeva)

- (1) U slučaju masovnog priljeva ili očekivanog masovnog priljeva stranaca kojima je potrebna međunarodna zaštita, Vijeće ministara može, nakon konzultacija s UNHCR-om i ostalim relevantnim međunarodnim organizacijama u BiH, donijeti posebne propise kojima se osigurava privremena zaštita tih osoba.
- (2) Vijeće ministara će, nakon konzultacija s UNHCR-om i ostalim relevantnim međunarodnim organizacijama u BiH, ukinuti posebne propise iz stavka (1) ovoga članka nakon što prestanu razlozi koji opravdavaju njihovo postojanje, što ne utječe na pravo stranaca koji su tim propisima bili zaštićeni da traže međunarodnu zaštitu.

Članak 127.

(Odobranje privremene zaštite)

- (1) Privremena zaštita odobrava se strancima koji masovno dolaze u BiH iz zemlje u kojoj je zbog rata ili ratu sličnog stanja, općeg nasilja ili unutarnjih sukoba došlo do kršenja ljudskih prava, a zemlja njihovog podrijetla nije ih u mogućnosti zaštititi.
- (2) Strancima iz stavka (1) ovoga članka koji su državljani zemlje iz koje su izbjegli ili su bez državljanstva bit će odobrena privremena zaštita, pod sljedećim uvjetima:
  - a) da su prije nastanka stanja iz stavka (1) ovoga članka imali prebivalište ili boravište u toj zemlji te su zbog nastalog stanja izravno došli u BiH ili
  - b) da su u vrijeme nastanka takvoga stanja legalno boravili u BiH, a po proteku legalnog boravka u BiH privremeno im je onemogućen povrat u zemlju podrijetla iz razloga navedenih u stavku (1) ovoga članka.
- (3) Vijeće ministara donosi ocjenu stanja o potrebi pružanja zaštite osobama iz stavka (1) ovoga članka.

- (4) Uzimajući u obzir ekonomske i druge mogućnosti BiH, kao i razloge javnog poretka, javnog reda i mira ili sigurnosti BiH, Vijeće ministara određuje broj osoba kojima će biti pružena privremena zaštita te razloge zbog kojih se taj broj može premašiti od izmjene odluke.

Članak 128.

(Nadležnost za odobravanje i vrijeme trajanja privremene zaštite)

- (1) Privremenu zaštitu odobrava Ministarstvo na vrijeme od šest mjeseci.
- (2) Privremena zaštita može se produljivati na vrijeme od šest mjeseci ako postoje opravdani razlozi za njezino odobravanje, a ukupno može trajati najdulje dvije godine.
- (3) U slučaju kada razlozi za privremenu zaštitu i dalje postoje, Vijeće ministara može produljiti privremenu zaštitu za još najviše jednu godinu na prijedog Ministarstva.

Članak 129.

(Razlozi neodobravanja privremene zaštite)

Privremena zaštita neće biti odobrena strancu:

- a) ako nisu ispunjeni uvjeti za odobravanje privremene zaštite iz članka 127. (*Odobravanje privremene zaštite*) ovoga Zakona;
- b) ako postoje razlozi za isključenje primjene međunarodne zaštite iz članka 106. (*Razlozi za isključenje primjene međunarodne zaštite*) ili je prekršena zabrana iz članka 10. (*Udruživanje stranaca te nošenje oružja i odora u BiH*) stavak (1) ovoga Zakona;
- c) ako je pravomoćno osuđen za kazneno djelo za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od tri godine ili teža kazna (teško kazneno djelo), a nije nastupila rehabilitacija brisanjem osude iz kaznene evidencije;
- d) ako ima izbjeglički status ili status supsidijarne zaštite ili je stranac s odobrenim privremenim ili stalnim boravkom u BiH;
- e) ako uživa međunarodnu zaštitu u trećoj državi ili
- f) ako ima državljanstvo treće zemlje ili regulirani boravak u trećoj zemlji.

Članak 130.

(Prestanak privremene zaštite)

Strancu prestaje privremena zaštita:

- a) protekom vremena na koje je odobrena;
- b) prestankom postojanja razloga za privremenu zaštitu;
- c) kada napusti BiH;
- d) ako mu je zaštita odobrena na temelju drugog zakona ili međunarodnog sporazuma ili
- e) ako uživa međunarodnu zaštitu ili ima reguliran boravak u trećoj zemlji.

Članak 131.

(Prava i obveze stranaca na privremenoj zaštiti)

- (1) Stranac kojem je odobrena privremena zaštita u BiH ima pravo na:
  - a) boravak;
  - b) osnovne uvjete za život i smještaj;
  - c) zdravstvenu skrb;
  - d) osnovno i srednje školovanje;
  - e) pravnu pomoć;
  - f) vjersku slobodu;

g) pravo na rad.

- (2) Stranac kojem je odobrena privremena zaštita obavezan je prijaviti boravište i promjenu adrese stanovanja nadležnom tijelu, sukladno članku 72. (*Obveza prijave boravišta i prebivališta stranca*) ovoga Zakona u roku od osam dana, a osobito je obavezan poštovati ustave, zakone i druge propise u BiH.

Članak 132.

(Pravo na spajanje obitelji stranaca na privremenoj zaštiti)

- (1) Izimno, uz prava propisana člankom 131. (*Prava i obveze stranaca na privremenoj zaštiti*) ovoga Zakona, strancu na privremenoj zaštiti bit će odobreno pravo na spajanje obitelji ako je to pravno moguće ostvariti jedino u BiH.
- (2) Na pravo na spajanje obitelji iz stavka (1) ovoga članka primjenjuju se odredbe članka 57. (*Privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji*) stavak (1) točka c) i stavak (2) ovoga Zakona.
- (3) Članovima obitelji koji se spajaju također se odobrava privremena zaštita.

Članak 133.

(Smještaj stranaca na privremenoj zaštiti)

Strancima kojima je odobrena privremena zaštita osigurava se smještaj sukladno mogućnostima BiH.

Članak 134.

(Identifikacijska isprava stranaca na privremenoj zaštiti)

Strancu kojem je odobrena privremena zaštita izdaje se identifikacijska isprava.

Članak 135.

(Ograničenje uživanja prava)

Stranac koji tijekom trajanja privremene zaštite podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu ne može uživati prava podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu dok mu traje privremena zaštita.

Članak 136.

(Privremena zaštita nakon postupka za međunarodnu zaštitu)

Kada nakon provedenog postupka nije priznat ni izbjeglički status ni status supsidijarne zaštite, osobi koja ispunjava uvjete za privremenu zaštitu ili je već pod privremenom zaštitom bit će omogućena privremena zaštita tijekom ostatka vremena dok traje zaštita.

Članak 137.

(Podzakonski akti o tehničkim pitanjima međunarodne i privremene zaštite)

- (1) Ministarstvo će, prema potrebi, podzakonskim aktima podrobnije regulirati pitanja uređena ovim Poglavljem ovoga Zakona, nakon što pribavi mišljenja Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH i Ministarstva civilnih poslova BiH.
- (2) Način i postupak registracije stranaca s izbjegličkim statusom, stranaca pod supsidijarnom zaštitom i stranaca na privremenoj zaštiti, kao i način zaštite podataka u vezi s tim osobama, bit će utvrđeni aktima iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH podzakonskim aktom regulira pristup pravima iz čl. 120. stavak (6) (*Prava osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita*) i 121. stavak (1) (*Isprave za izbjeglice i strance pod supsidijarnom zaštitom*) ovoga Zakona, nakon što pribavi mišljenja Ministarstva civilnih poslova BiH i Ministarstva sigurnosti BiH.

Članak 138.
(Komunikacija s UNHCR-om)

- (1) Podnositelju zahtjeva za međunarodnu zaštitu u svim će fazama postupka biti omogućena komunikacija s UNHCR-om ili s drugim organizacijama koje glede ovoga pitanja mogu djelovati u ime UNHCR-a, kao i tim organizacijama s podnositeljem zahtjeva. Predstavnik UNHCR-a bit će obavještan o tijeku postupka, o odlukama nadležnih tijela i imat će mogućnost iznijeti vlastita zapažanja.
- (2) Nadležna tijela vlasti surađivat će s UNHCR-om sukladno članku 35. Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951.

POGLAVLJE VIII. OSTALE ODREDBE; O MALOLJETNICIMA, IMUNITETIMA, STRANIM ODORAMA, SLUŽBENIM EVIDENCIJAMA

Članak 139.
(Zaštita prava maloljetnih i ostalih stranaca)

- (1) Nijednom odredbom ovoga Zakona ne sprečava se ostvarivanje i zaštita prava stranca pred bilo kojim nadležnim tijelom u BiH.
- (2) Nadležna tijela u BiH dužna su se prema maloljetnim strancima odnositi s posebnom pažnjom i uvažavanjem, i s njima postupati sukladno Konvenciji o pravima djeteta i propisima u BiH koji se odnose na brigu o maloljetnicima i njihovu zaštitu.
- (3) Maloljetnog stranca koji je ilegalno ušao u BiH i koji nije u pratnji roditelja ili zakonskog zastupnika, odnosno opunomoćenika ili je ostao bez pratnje tih osoba nakon ulaska u BiH, a kojega Služba ne može odmah vratiti u zemlju iz koje je stigao niti ga predati predstavnicima zemlje čiji je državljanin, Služba će privremeno smjestiti u odjel ustanove specijalizirane za maloljetnike, o čemu će obavijestiti nadležni centar za socijalni rad, koji će, sukladno zakonu, odmah imenovati privremenog skrbnika.
- (4) Maloljetni stranac iz stavka (3) ovoga članka ne smije biti vraćen u zemlju uobičajenog mjesta boravka ili u zemlju koja ga je spremna prihvatiti dok ne bude osiguran prihvatom roditelja ili zakonskog zastupnika, odnosno opunomoćenika ili predstavnika nadležnog tijela u zemlji povratka. Maloljetnik bez pratnje ni pod kojim uvjetima ne smije biti vraćen na način kojim se krši Europska konvencija o ljudskim pravima i temeljnim slobodama i ovaj Zakon.

Članak 140.
(Povlastice i imuniteti prema međunarodnom pravu)

- (1) Odredbe ovoga Zakona, uz iznimku odredaba o međunarodnoj zaštiti i privremenom prihvatu, ne primjenjuju se na diplomatske i konzularne predstavnike ni na druge osobe koje prema međunarodnom pravu, odnosno na temelju međunarodnog ugovora uživaju povlastice i imunitete.
- (2) Stranci iz stavka (1) ovoga članka koji privremeno borave u BiH po osnovi službovanja u DKP-u ili misijama s diplomatskim statusom, boravak u BiH reguliraju posredstvom Diplomatskog protokola MVP-a.
- (3) Iznimno od odredbe stavka (1) ovoga članka, odredbe ovog Zakona mogu se uz prethodnu suglasnost MVP-a primijeniti i u slučaju osoba koje prema međunarodnom pravu uživaju povlastice i imunitete, ako odredbe u pitanju nisu u suprotnosti s preuzetim međunarodnim obvezama i načelom uzajamnosti.
- (4) Iznimno od odredbe stavka (1) ovoga članka, odredbe ovoga Zakona mogu se uz prethodnu suglasnost MVP-a

primijeniti i na članove obitelji osobe koja uživa povlastice i imunitet.

- (5) Nakon što pribavi mišljenje Ministarstva, MVP podzakonskim aktom uređuje Postupanje u slučajevima iz ovoga članka.
- (6) U slučaju dvojbe u pogledu postojanja i opsega povlastica i imuniteta ili načela uzajamnosti, tumačenje daje MVP. Druga tijela vezana su tumačenjem MVP-a.

Članak 141.
(Isključenje primjene odredaba o radu stranca)

Odredbe čl. od 77. do 86. [Poglavlje IV. (*Boravak stranaca u BiH*), Odjeljak G. (*Ulazak i boravak stranaca u BiH u svrhu rada*)] ovoga Zakona ne primjenjuju se:

- a) na stranca koji je član diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda strane države ili član misije s diplomatskim statusom i kojem je izdana posebna iskaznica;
- b) na stranca koji na temelju međunarodnog ugovora uživa povlastice i imunitete;
- c) na stranca koji obavlja poslove u BiH na temelju međunarodnog sporazuma o stručno-tehničkoj pomoći, koji BiH sklopi s drugom državom, međunarodnom organizacijom ili EU, ili koji provodi projekt sukladno takvom međunarodnom sporazumu.

Članak 142.
(Kretanje u stranoj odori)

- (1) Za vrijeme boravka u BiH stranac se može kretati u stranoj vojnoj odori u sljedećim slučajevima:
  - a) ako u BiH boravi u svojstvu vojnog predstavnika u svojstvu člana diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda strane države ili druge strane misije koja u BiH ima diplomatski status, dok misija traje;
  - b) ako u svojstvu člana strane vojne misije ili stranog vojnog izaslanstva boravi u službenom posjetu;
  - c) ako je na školovanju u vojnoj školi ili je na vojnoj obuci;
  - d) ako u svojstvu člana strane vojne misije ili stranog vojnog izaslanstva s diplomatskom ili službenom putnom ispravom prelazi preko teritorija BiH;
  - e) ako je sudionik u vojnoj vježbi ili obuci.
- (2) Stranac može u BiH nositi stranu policijsku ili carinsku odoru u sljedećim slučajevima:
  - a) ako u BiH boravi u svojstvu člana misije koja u BiH ima diplomatski status, dok misija traje;
  - b) ako u svojstvu člana izaslanstva stranog policijskog ili carinskog tijela boravi u službenom posjetu;
  - c) ako obavlja službu na zajedničkoj kontroli prelaska državne granice na dijelu graničnog prijelaza koji pripada BiH;
  - d) ako je na školovanju u policijskoj školi ili je na policijskoj, odnosno sličnoj obuci;
  - e) ako u svojstvu člana stranog policijskog ili stranog carinskog izaslanstva s diplomatskom ili službenom putnom ispravom prelazi preko teritorija BiH.
- (3) Ministar obrane BiH, uz prethodnu suglasnost ministra sigurnosti BiH, može odobriti nošenje strane vojne odore i u drugim slučajevima koji nisu predviđeni stavkom (1) ovoga članka.

- (4) Ministar sigurnosti BiH može odobriti nošenje strane policijske ili carinske odore i u drugim slučajevima koji nisu predviđeni stavkom (2) ovoga članka.
- (5) Ulazak stranca u BiH u odori ostvaruje se sukladno Zakonu o nadzoru i kontroli prelaska državne granice.

Članak 143.

(Izuzetak od primjene određenih odredaba ovoga Zakona)

Poglavlja II, III, IV, V, VI. i X, osim čl. 72. (*Obveza prijave boravišta i prebivališta stranca*), 73. (*Boravište i prebivalište stranca*), 74. (*Rokovi za prijavu i odjavu boravišta i prebivališta stranca*), 91. (*Načelo zabrane vraćanja, "non-refoulement"*) i 98. (*Ustrojstvo ustanova*) ovoga Zakona, ne primjenjuju se na podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu dok se ne odluči o njegovu zahtjevu sukladno ovome Zakonu.

Članak 144.

(Službene evidencije)

- (1) Prema ovome Zakonu, službena evidencija vodi se:
- o strancima koji imaju stalni ili privremeni boravak;
  - o putnim ispravama za strance izdanim sukladno ovome Zakonu;
  - o strancima kojima je odbijen ulazak;
  - o strancima kojima je otkazan boravak;
  - o strancima kojima je odobrena odgoda ovrhe mjere protjerivanja;
  - o strancima kojima je izrečena mjera protjerivanja;
  - o provedenim mjerama koje se tiču stranaca;
  - o strancima koji su prisilno udaljeni iz BiH;
  - o prijavljenim nestalim putnim ispravama stranaca;
  - o izdanim osobnim ispravama strancima;
  - o prijavama boravaka, odjavama boravaka i promjenama adresa stranaca;
  - o podnositeljima zahtjeva za međunarodnu zaštitu,
  - o strancima kojima je priznat izbjeglički status ili status supsidijarne zaštite, te o strancima kojima je odobrena privremena zaštita;
  - o strancima kojima je određeno stavljanje pod nadzor, odnosno koji su stavljeni pod nadzor;
  - o strancima koji su uložili žalbe protiv rješenja Službe i o strancima koji su pokrenuli upravni spor;
  - o odlukama u drugostupanjskom postupku i o pravomoćnim odlukama;
  - o strancima kojima je izdana viza;
  - o strancima kojima je skraćen rok važenja vize;
  - o strancima kojima je poništena viza;
  - o pravnim i fizičkim osobama koje su izdale pozivna pisma za ulazak stranaca u BiH;
  - o međunarodnim prijevoznicima koji su prekršili odredbe ovoga Zakona.
- (2) Osim službenih evidencija iz stavka (1) ovoga članka, nadležno tijelo može voditi i druge evidencije radi učinkovitosti rada ili obrade, ako one ne uključuju osobne podatke.
- (3) Službenu evidenciju vodi tijelo koje je, prema ovome Zakonu, nadležno za postupanje u određenoj stvari.

Članak 145.

(Središnja baza podataka o strancima)

- (1) U Ministarstvu se uspostavlja središnja baza podataka o strancima radi evidentiranja i praćenja ulazaka, boravaka i izlazaka stranaca iz BiH, kao i osoba koje su zatražile ili im je odobrena međunarodna zaštita ili u BiH borave na temelju odobrene privremene zaštite.
- (2) Središnja baza podataka o strancima sadržava sve službene evidencije iz članka 144. (*Službene evidencije*) ovoga Zakona. Tijelo iz članka 144. stavak (3) ovoga Zakona, koje vodi službenu evidenciju, podatke iz evidencije dostavlja središnjoj bazi odmah nakon svake promjene, a najkasnije tijekom istoga dana.
- (3) Središnja baza podataka o strancima sadržava i evidencije o identitetima, brojevima i vrstama putnih isprava te o svrhama i razlozima ulazaka, boravaka i izlazaka stranaca iz BiH, koje vodi Granična policija.
- (4) Pristup podacima iz središnje baze podataka o strancima imaju Služba i organizacijske jedinice Ministarstva, MVP, Obavještajno-sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine i policija, kada je to u službi obavljanja zadataka iz njihove nadležnosti.
- (5) Na opravdani zahtjev, pristup podacima iz središnje baze podataka o strancima mogu imati i druga tijela u BiH kada je to u službi izvršenja zadataka iz njihove nadležnosti.
- (6) Na opravdani zahtjev, nadležno tijelo kod kojega je smještena središnja baza podataka o strancima može odobriti pristup bazi i kojem drugom tijelu kada je to u službi izvršenja zadataka iz nadležnosti toga tijela, a sukladno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka i Zakona o središnjoj evidenciji i razmjeni podataka.
- (7) Na svaku obradu, pristup i korištenje podataka iz ovoga Zakona primjenjuju se odredbe i načela Zakona o zaštiti osobnih podataka i Zakona o središnjoj evidenciji i razmjeni podataka.

Članak 146.

(Podzakonski akti o vođenju, korištenju i pristupu evidencijama i bazi podataka)

Ministarstvo podzakonskim aktom podrobnije propisuje pravila o vođenju, korištenju i pristupu središnjoj bazi podataka o strancima i pojedinim evidencijama.

Članak 147.

(Baza podataka o uzorcima obrazaca putnih isprava)

Granična policija uspostavlja bazu podataka o uzorcima obrazaca važećih putnih isprava i bazu podataka krivotvorenih putnih isprava, koja je dostupna Službi, Sektoru za imigraciju, Sektoru za azil i MVP-u.

Članak 148.

(Nadzor nad provedbom ovoga Zakona)

Nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega provodi Ministarstvo u sjedištu, sukladno odredbama Zakona o upravnom postupku.

POGLAVLJE IX. KAZNENE (PREKRŠAJNE) ODREDBE

Članak 149.

(Prekršajno kažnjavanje kršenja odredaba čl. 13, 49, 61, 66. i 74)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 50 KM do 500 KM kaznit će se za prekršaj stranac:
- ako, suprotno članku 13. (*Obveza nošenja i predočavanja dokaza o identitetu*) stavak (1) ovoga Zakona, nema uza se dokument kojim dokazuje ili

potvrđuje svoj identitet ili pravo na ulazak ili boravak, ili ako ga odbije dati na uvid ovlaštenoj osobi Službe, policije ili drugog nadležnog tijela kad je drugo nadležno tijelo za to zakonom ovlašteno;

- b) ako Službi ne vrati putnu ispravu za strance, sukladno članku 49. (*Obveze stranca u vezi s putnim ispravama za strance*) stavak (2), ili ako ne prijavi gubitak, uništenje ili drukčiji nestanak putne isprave za stranca, sukladno članku 49. stavak (3), ili ako ne prijavi gubitak, uništenje ili drukčiji nestanak osobne iskaznice za stranca, sukladno članku 66. (*Osobna iskaznica za stranca*) stavak (6) ovoga Zakona;
  - c) ako za dijete traži odobrenje boravka prema članku 61. (*Dijete stranaca s odobrenim boravkom*) stavak (1), a zahtjev ne podnese u roku od 30 dana od dana djetetova rođenja, sukladno članku 61. stavak (2) ovoga Zakona, iako za takvo propuštanje nisu postojale opravdane okolnosti;
  - d) ako nadležnome tijelu ne podnese zahtjev za izdavanje osobne iskaznice za stranca ili ga ne podnese u propisanom roku, sukladno članku 66. stavak (2) ovoga Zakona;
  - e) ako, sukladno članku 74. (*Rokovi za prijavu i odjavu boravišta i prebivališta stranca*) ovoga Zakona, ne prijavi prebivalište ili boravište ili promjenu adrese stanovanja u mjestu prebivališta ili to ne učini u propisanom roku, ili ako ne odjavi prebivalište odnosno boravište prije napuštanja BiH, a dobio je uputu da tako učini.
- (2) Pravne i fizičke osobe koje su prijevoznici ili koje pružaju usluge smještaja ili organizacije putovanja kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 100 KM do 500 KM ako zadrže ili pokušaju zadržati putnu ispravu ili identifikacijsku ispravu stranca suprotno članku 13. stavak (2) ovoga Zakona.
- (3) Za prekršaj iz stavka (2) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 100 KM do 500 KM.
- (4) U slučaju iz stavka (1) točka b) ovoga članka putna isprava bit će oduzeta.

Članak 150.

(Prekršajno kažnjavanje kršenja odredaba članka 75)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 200 KM do 800 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja pruža usluge smještaja strancima:
- a) ako ne podnese prijavu o boravku stranca ili je ne podnese u propisanom roku, sukladno članku 75. (*Ostale osobe obvezne prijaviti boravište stranca*) stavak (1);
  - b) ako ne vodi ili neuredno vodi evidenciju stranaca kojima pruža usluge smještaja, ili ne čuva knjige stranaca u propisanom roku, sukladno članku 75. stavak (2);
  - c) ako ovlaštenoj službenoj osobi Službe ili policije ne omogućiti uvid u knjigu stranaca suprotno članku 75. stavak (2) ovoga Zakona.
- (2) Pravna osoba koja pruža usluge smještaja strancima kaznit će se za prekršaje iz stavka (1) ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 2500 KM.
- (3) Za prekršaje iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 200 KM do 800 KM.

Članak 151.

(Prekršajno kažnjavanje kršenja odredaba čl. 16, 19, 21. i 63)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj stranac:
- a) ako pokuša ući ili nelegalno ude u BiH prema članku 16. (*Nezakonit ulazak u BiH*) ovoga Zakona;
  - b) ako u BiH boravi dulje od vremena određenog vizom ili odobrenjem privremenog boravka ili člankom 21. (*Oslobađanje od obveze pribavljanja vize*) stavak (2) ovoga Zakona, a ne napusti BiH tijekom sljedećeg dana, odnosno ako u roku određenom ovim Zakonom ili rješenjem nadležnog tijela ne napusti BiH;
  - c) ako prekrši ograničenje kretanja na određenom području ili mjestu ili se ne javi u određenom vremenskom razmaku organizacijskoj jedinici Službe na čijem području boravi, ako su mu takve obveze određene prema članku 63. (*Žalba protiv rješenja kojim se odbija zahtjev za odobrenje boravka*) stavak (3) ovoga Zakona.
- (2) Kada službena osoba Službe ili službena osoba nadležna za kontrolu prelaska državne granice utvrdi prekršaj iz stavka (1) točka b) ovoga članka, može izdati prekršajni nalog i naplatiti novčanu kaznu u iznosu od 100 KM za svaki dan duljeg boravka, ako stranac nije prekoračio vrijeme boravka za više od tri dana i u mogućnosti je opravdati razloge za kašnjenje, ne poduzimajući druge mjere prema ovom Zakonu.

Članak 152.

(Prekršajno kažnjavanje kršenja odredaba čl. 23. i 34)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba:
- a) ako pruži netočne podatke u vezi s izdavanjem dokaza o uplaćenom smještaju ili o organiziranom putovanju iz članka 23. (*Dokazi o posjedovanju sredstava za uzdržavanje*) stavak (1) točka d) ovoga Zakona;
  - b) ako pruži netočne podatke u vezi s izdavanjem pozivnog pisma iz članka 34. (*Pozivno pismo*) ovoga Zakona.
- (2) Pravna osoba kaznit će se za prekršaje iz stavka (1) ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 5.000 KM. Istom kaznom kaznit će se pravna osoba koja pruži netočne podatke u vezi s izdavanjem jamstva na vidove bezgotovinskog plaćanja iz članka 23. stavak (1) točka b) ovoga Zakona.
- (3) Za prekršaje iz st. (1) i (2) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1.500 KM.

Članak 153.

(Prekršajno kažnjavanje kršenja odredaba članka 96)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 8.000 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja ne izvrši obvezu plaćanja troškova za putovanje, odnosno odlazak stranca u mjesto u koje se upućuje ili troškova stavljanja stranca pod nadzor u BiH, a sukladno članku 96. (*Plaćanje troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor*) i konačnom rješenju Ministarstva iz članka 96. stavak (3) ovoga Zakona.
- (2) Pravna osoba kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 12.000 KM.

- (3) За прекршaj из ставка (1) овога чланка казнит ће се и одговорна особа правне особе новчаном казном у износу од 3.000 КМ до 8.000 КМ.

Чланак 154.

(Прекршajно кажњаванje кршења одређе чланка 18)

- (1) Новчаном казном у износу од 2.000 КМ до 5.000 КМ казнит ће се за прекршaj физичка особа која као пријевозник, супротно чланку 18. (*Обвезе пријевозника и организатора туристичког или сличног путовања*) ставак (1) овога Закона, на гранични пријелаз БиХ доведе странца који не испуњава увјете за улазак у БиХ прописане чланком 19. (*Опћи увјети за улазак*) ст. (1) и (2) овога Закона.
- (2) Правна особа која као пријевозник почиње прекршaj из ставка (1) овога чланка казнит ће се новчаном казном у износу од 3.000 до 10.000 КМ.
- (3) За прекршaj из ставка (1) овога чланка казнит ће се и одговорна особа правне особе новчаном казном у износу од 2.000 КМ до 5.000 КМ.

Чланак 155.

(Заштитна мјера забране обављања позива, дјелатности или дужности)

- (1) Заштитна мјера забране обављања позива, дјелатности или дужности може се изрећи за прекршaje из чланка 149. (*Прекршajно кажњаванje кршења одређе чл. 13, 49, 61, 66. и 74*) ст. (2), 150. (*Прекршajно кажњаванje кршења одређе чланка 75*), 152. (*Прекршajно кажњаванje кршења одређе чл. 23. и 34*), 153. (*Прекршajно кажњаванje кршења одређе чланка 96.*) и 154. (*Прекршajно кажњаванje кршења одређе чланка 18.*) овога Закона.
- (2) Прекршajним наредбом може се изрећи заштитна мјера забране обављања позива, дјелатности или дужности у трајању од шест мјесеци.

ПОГЛАВЉЈЕ X. ПРИЈЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Чланак 156.

(Призната међународна и привремена заштита)

Свим особама којима је признат избјеглички статус или статус супсидијарне заштите или им је одобрена привремена заштита у БиХ прије ступања на снагу овога Закона, тај се статус признаје и у смислу овога Закона.

Чланак 157.

(Предмети који нису окончани)

- (1) Сви предмети који до ступања на снагу овога Закона нису правомоћно окончани, завршит ће се према одредбама прописа на снази у вријеме покретања поступка.
- (2) Иznимно од ставка (1) овога чланка, у предметима у којима до ступања на снагу овога Закона није донесено првоступанjsко рјешење, поступак ће се наставити према овом Закону.

Чланак 158.

(Рокови за доношење подзаконских аката Вијећа министара према овоме Закону)

- (1) Вијеће министара ће, на приједлог Министарства упућен након што прибави мишљење Министарства промета и комуникација БиХ, донјети подзаконски акт према чланку 18. (*Обвезе пријевозника и организатора туристичког или сличног путовања*) ставак (5) овога Закона, којим се подробније уређују питања обвеза пријевозника који довози странца на гранични пријелаз БиХ, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овога Закона.
- (2) Вијеће министара ће, на приједлог Министарства након што прибави мишљење MVP-а, према чланку 19. (*Опћи увјети за*

улазак) ставак (7), својом одлуком утврдити потребан најнижи износ средстава за уздржавање из чланка 19. ставак (3) тачка а) овога Закона сваке године до 31. просинца за слједећу годину, ако тај износ већ није одређен подзаконским актом.

- (3) Ако се покаже потребним по приједлогу Службе упућеном посредством Министарства, Вијеће министара ће, након што прибави мишљење Министарства финансија и трезора БиХ, донјети подзаконски акт према чланку 97. (*Подзаконски акти о техничким питањима удаљења странца*) ставак (2) овога Закона о начинима и поступанју код покрића трошкова враћања и трошкова стављања под надзор у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овога Закона.
- (4) Када се покаже потребним, Вијеће министара ће:
- према чланку 54. (*Привремени боравак из хуманитарних разлога*) ставак (1) тачка е), на приједлог Министарства, подзаконским актом одредити друге оправдане хуманитарне разлоге, осим оних наведених у чланку 54. ставак (1) тач. од а) до д) овога Закона, због којих се странцу који не испуњава увјете за одобрење боравка прописане овим Законом ипак може одобрити привремени боравак из хуманитарних разлога;
  - према чланку 111. (*Сигурна земља подријетла и сигурна трећа земља*) ставака (3), на приједлог Министарства упућен након што прибави мишљења MVP-а и Министарства правде БиХ, донјети одлуку о томе које се земље сматрају сигурним земљама подријетла и сигурним трећим земљама из чланка 111. ст. (1) и (2) овога Закона;
  - према чланку 126. (*Привремена заштита у случају масовног пријевља*) ставак (2) овога Закона, након консултација с УНХЦР-ом и осталим релевантним међународним организацијама у БиХ, укинути посебне прописе из ставка (5) тачка е) овога чланка, након што престану разлози који оправдавају њихово постојање;
  - према чланку 127. (*Одобравање привремене заштите*) ставак (4) овога Закона, одредити број особа којима ће бити пружена привремена заштита те разлоге због којих се тај број може премашити до измјене одлуке, узимајући у обзир економске и друге могућности БиХ те разлоге јавног поретка, јавног реда и мира или сигурности БиХ.
- (5) Када се покаже потребним или оправданим, Вијеће министара може:
- према чланку 19. (*Опћи увјети за улазак*) ставак (6) овога Закона, прописати додатне увјете за улазак странаца у БиХ када то захтијевају разлози заштите сигурности БиХ, јавног поретка, јавног реда и мира или јавног здравља у БиХ или други разлози који проистјеку из међународних обвеза БиХ;
  - према чланку 21. (*Ослобађање од обвеза прибављања вize*) ставак (1) овога Закона, на приједлог MVP-а одредити државе чијим држављанима није потребна вiza за улазак у БиХ (у даљњем тексту: земље безвизног режима), као и државе чији држављани могу ући у БиХ с другим документом осим путовнице;
  - према чланку 21. ставак (1) овога Закона, на приједлог MVP-а ослободити од прибављања вize носитеље посебних врста путних исправа;
  - према чланку 22. (*Изузеци од потребе посједовања вize*) ставак (4) овога Закона, на приједлог MVP-а изузети од потребе посједовања вize држављане одређених држава под прописаним увјетима;

- e) prema članku 29. (*Aerodromska tranzitna viza - Viza A*) stavak (3), iznimno odlučiti da državljani određenih zemalja ili putnici na određenim putničkim linijama trebaju posjedovati aerodromske tranzitne vize;
- f) prema članku 126. (*Privremena zaštita u slučaju masovnog priljeva*) stavak (1) ovoga Zakona, nakon konzultacija s UNHCR-om i ostalim relevantnim međunarodnim organizacijama u BiH, donijeti posebne propise kojima se osigurava privremena zaštita stranaca u slučaju njihova masovnog priljeva ili očekivanog masovnog priljeva stranaca.
- (6) Vijeće ministara može uvijek, prema članku 20. (*Ulazak pod posebnim uvjetima*) ovoga Zakona, donijeti odluku o odobravanju ulaska u BiH strancu i kada ne ispunjava uvjete iz članka 19. (*Opći uvjeti za ulazak*) ovoga Zakona.
- (7) Sukladno članku 78. (*Kvota radnih dozvola*) ovoga Zakona, Vijeće ministara utvrđuje godišnju kvotu radnih dozvola svake godine, najkasnije do 31. listopada tekuće godine za sljedeću godinu. Prvu odluku o godišnjoj kvoti radnih dozvola, prema ovome Zakonu, Vijeće ministara donijet će najkasnije do 31. listopada 2008. za 2009. godinu.

Članak 159.

(Rokovi za donošenje podzakonskih akata MVP-a prema ovome Zakonu)

- (1) Prema članku 32. (*Viza za dugoročni boravak - Viza D*) stavak (6) ovoga Zakona, MVP će, nakon što pribavi suglasnosti Ministarstva i Službe, podzakonskim aktom predvidjeti situacije u kojima je opravdano izdavanje vize za dugoročni boravak (Viza D) te postupanje kod izdavanja tih viza u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Prema članku 33. (*Uvjeti za izdavanje vize*) stavak (6) ovoga Zakona, MVP će, nakon što pribavi mišljenje Ministarstva, podzakonskim aktom urediti tehnička pitanja glede uvjeta za izdavanje aerodromske tranzitne vize (viza A) i tranzitne vize (viza B) u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (3) Prema članku 44. (*Podzakonski akti o tehničkim pitanjima za ulazak stranaca*) stavak (5) ovoga Zakona, MVP će, nakon što pribavi mišljenje Ministarstva, podzakonskim aktom urediti postupanje kod izdavanja viza u DKP-ima BiH u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (4) Prema članku 140. (*Povlastice i imuniteti prema međunarodnom pravu*) stavak (5), MVP će, nakon što pribavi mišljenje Ministarstva, podzakonskim aktom urediti postupanje u slučajevima stranaca koji privremeno borave u BiH po osnovi službovanja u DKP-u ili misijama s diplomatskim statusom, odnosno osobama koje prema međunarodnom pravu, odnosno na temelju međunarodnog ugovora uživaju povlastice i imunitete iz članka 140. ovoga Zakona, kada se to pokaže potrebnim.

Članak 160.

(Rokovi za donošenje podzakonskih akata Ministarstva prema ovome Zakonu)

- (1) U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, Ministarstvo će:
- a) nakon što pribavi mišljenje Ministarstva prometa i komunikacija BiH, prema članku 18. (*Obveze prijevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja*) stavak (4), predložiti Vijeću ministara podzakonski akt iz članka 158. (*Rokovi za donošenje podzakonskih akata Vijeća ministara prema ovome Zakonu*) stavak (1) ovoga Zakona, kojim se detaljnije uređuju pitanja obveza prijevoznika koji dovozi stranca na granični prijelaz BiH;
- b) nakon što pribavi mišljenje MVP-a, donijeti podzakonske akte prema članku 29. (*Aerodromska tranzitna viza - Viza A*) stavak (5) i članku 30. (*Tranzitna viza - viza B*) stavak (5) ovoga Zakona o pitanjima roka važenja aerodromske tranzitne vize i tranzitne vize;
- c) nakon što pribavi mišljenje MVP-a, donijeti podzakonske akte prema članku 44. (*Podzakonski akti o tehničkim pitanjima za ulazak stranaca*) stavak (1) ovoga Zakona o vrstama putnih isprava, o postupanju kod skupnog ulaska stranaca iz zemalja bezviznog režima, o obrascu i sadržaju obrasca zahtjeva za izdavanje vize, kao i o postupanju kod izdavanja viza na granici;
- d) nakon što pribavi mišljenje Službe, donijeti podzakonske akte prema članku 44. stavak (2) ovoga Zakona o obrascu pozivnog pisma, kao i o postupanju kod ovjere pozivnog pisma;
- e) nakon što pribavi mišljenje Granične policije, donijeti podzakonske akte prema članku 44. stavak (3) ovoga Zakona o postupanju kod ulaska, o obrascu rješenja o odbijanju ulaska i o detaljnijem postupanju kod odbijanja ulaska u BiH;
- f) nakon što pribavi mišljenje Službe, donijeti podzakonske akte prema članku 76. (*Podzakonski akti o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca*) ovoga Zakona o obrascima i postupanju kod prijave i odjava boravišta ili prebivališta ili kod odobrenja boravka, o načinu provjere sadrži li zahtjev za odobrenje boravka propisani sadržaj, o obliku i sadržaju potvrde o podnesenom zahtjevu za boravak, o postupanju kod otkaza boravka, o obliku i sadržaju naljepnice odobrenja boravka u BiH, o izgledu, sadržaju i postupanju kod izdavanja osobne iskaznice za stranca, o izgledu i sadržaju knjige stranaca, kao i o drugim tehničkim pitanjima od značenja za boravak i kretanje stranaca;
- g) na prijedlog Službe, donijeti podzakonski akt prema članku 94. (*Neprovođenje prisilnog udaljenja*) stavak (6) o obliku i sadržaju potvrde koju Služba izdaje strancu kada mu odobri odgodu ovrhe mjere protjerivanja prema članku 94. stavak (5) ovoga Zakona;
- h) ako se pokaže potrebnim po prijedlogu Službe, donijeti podzakonski akt prema članku 97. (*Podzakonski akti o tehničkim pitanjima udaljenja stranca*) stavak (1) o načinima i postupanju kod udaljenja stranca iz BiH i
- i) nakon što pribavi mišljenje Službe, donijeti podzakonski akt prema članku 104. (*Podzakonski akti o tehničkim pitanjima stavljanja stranca pod nadzor*) ovoga Zakona o postupanju kod stavljanja stranca pod nadzor.
- (2) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, Ministarstvo će donijeti:
- a) podzakonske akte prema članku 56. (*Zaštita žrtava trgovine ljudima*) stavak (2) ovoga Zakona o pravilima i standardima u postupanju, kao i o drugim pitanjima u

- vezi s prihvatom žrtava trgovine ljudima, o njihovom опоравку i повратку (repatriјaciji) i
- b) подзаконске акте према чланку 146. (*Podzakonski akti o vođenju, korištenju i pristupu evidencijama i bazi podataka*) овога Закона о правилима вођења, кориштења и приступа евиденцијима и средишњој бази података о странцима.
- (3) Kadgod se покаже потребним, Министарство ће:
- a) упутити Вијецу министара приједлог одлуке према чланку 111. (*Sigurna zemlja podrijetla i sigurna treća zemlja*) ставак (3) о томе које се земље сматрају сигурним земљима подријетла и сигурним трећим земљима из чланка 111. ст. (1) и (2) овога Закона;
- b) након што прибави мишљења Министарства за људска права и избјеглице БиХ и Министарства цивилних послова БиХ, донјети подзаконске акте према чланку 137. (*Podzakonski akti o техничким питањима међународне и привремене заштите*) ставак (1) којима ће подробније регулирати питања уређена Пoglavlјем VII. (*Međunarodna i привремена заштита*) овога Закона.
- (4) Министарство може, након што прибави мишљење другог надлежног тијела из ставка (1) точ. а), б) или с) овога чланка, донјети подзаконски акт према чланку 44. ставак (4) овога Закона о другим техничким питањима од значења за улазак странца, када се то покаже потребним.

Чланак 161.

(Rok za donošenje ostalih podzakonskih akata)

- (1) Министарство за људска права и избјеглице БиХ ће, након што прибави мишљења Министарства цивилних послова БиХ и Министарства, донјети подзаконски акт о приступу правима из чл. 120. ставак (6) (*Prava osoba kojima je odobrena међународна заштита*) и 121. ставак (1) (*Isprave za избјеглице i странце под супсидијарном заштитом*), овога Закона у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овога Закона.

- (2) Министарство цивилних послова БиХ ће, након што прибави мишљења Службе и Министарства, донјети подзаконски акт о облику, садржају, потребним документима који се прилажу уз захтев за издавање, поступању код издавања и другим техничким питањима vezanim уз путне исправе за странце из чланка 50. (*Podzakonski akti o техничким питањима путних исправа за странце*) овога Закона у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овога Закона.

Чланак 162.

(Prestanak primjene prijašnjih propisa)

- (1) Даном ступања на снагу овога Закона престaje примјена Закон о кретању и боравку странца и азилу ("Службени гласник БиХ", бр. 29/03 и 4/04).
- (2) Подзаконски акти донесени на основу Закона из ставка (1) овога чланка примјениват ће се у пријелазном раздвољу до доношења нових подзаконских аката према овоме Закону (чл. 158, 159, 160. и 161), ако нису у супротности с овим Законом.

Чланак 163.

(Stupanje na snagu овога Закона)

Овај Закон ступа на снагу осмога дана од дана објаве у "Службеном гласнику БиХ", а одредбе чланка 77. (*Izdavanje радне дозволе*) ставак (2) и чланка 78. (*Kvota радних дозвола*) овога Закона примјенјују се од 1. студеноса 2008.

PSBiH број 185/08
16. травња 2008. године
Сарајево

Предсједатељ
Заступничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
др. Милорад Живковић, в. р.

Предсједатељ
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Сулјман Тијић, в. р.

САДРЖАЈ

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

270	Закон о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине (српски језик)	1	272	Закон о измјенама и допунама Закона о Служби за послове са странцима (српски језик)	23
	Zakon o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	4		Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Službi za poslove sa strancima (bosanski jezik)	29
	Zakon o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	8		Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Službi za poslove sa strancima (hrvatski jezik)	30
271	Закон о Дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури Босне и Херцеговине (српски језик)	11	273	Закон о кретању и боравку странаца и азилу (српски језик)	32
	Zakon o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	17		Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu (bosanski jezik)	33
				Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu (hrvatski jezik)	66
					98

Издавач: Овлаштена служба Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, Трг БиХ 1, Сарајево - За издавача: секретар Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине Марин Вукоја - Припрема и дистрибуција: ЈП НИО Службени лист БиХ Сарајево, Магрибија 3 - Директор: Драган Прусина - Телефони: Централна: 554-160, 554-161 - Директор: 554-150 - Претплата: 554-570, факс: 554-571 - Огласни одјел: 554-111, факс: 554-110 - Правна служба: 554-151 - Рачуноводство: 558-440, факс 550-295 - Претплата се утврђује полугодишње, а уплата се врши УНАПРИЈЕДУ корист рачуна: UNICREDIT ЗАГРЕБАЧКА БАНКА БХ 338-320-22000052-11, ВАКУФСКА БАНКА д.д. Сарајево 160-200-00005746-51, НУРО-ALPE-ADRIA-BANK А.Д. Бања Лука, филијала Брчко 552-000-00000017-12, RAIFFEISEN BANK д.д. БиХ Сарајево 161-000-00071700-57 - Штампа: ГИК "ОКО" д. д. Сарајево - За штампарију: Фехим Шкаљић - Рекламације за непримљене бројеве примају се 20 дана од изласка гласила. "Службени гласник БиХ" је уписан у евиденцију јавних гласила под редним бројем 731.

Упис у судски регистар код Кантоналног суда у Сарајеву, број УФ/І- 2168/97 од 10.07.1997. године. - Идентификацијски број 4200226120002. - Порезни број 01071019. - ПДВ број 200226120002. Молимо претплатнике да обавезно доставе свој ПДВ број ради издавања пореске фактуре.

Претплата за I полугодиште 2008. за "Службени гласник БиХ" и "Међународне уговоре" 120,00 КМ, "Службене новине Федерације БиХ" 110,00 КМ.

Web издање: <http://www.sluzbenilist.ba> - годишња претплата 200,00 КМ